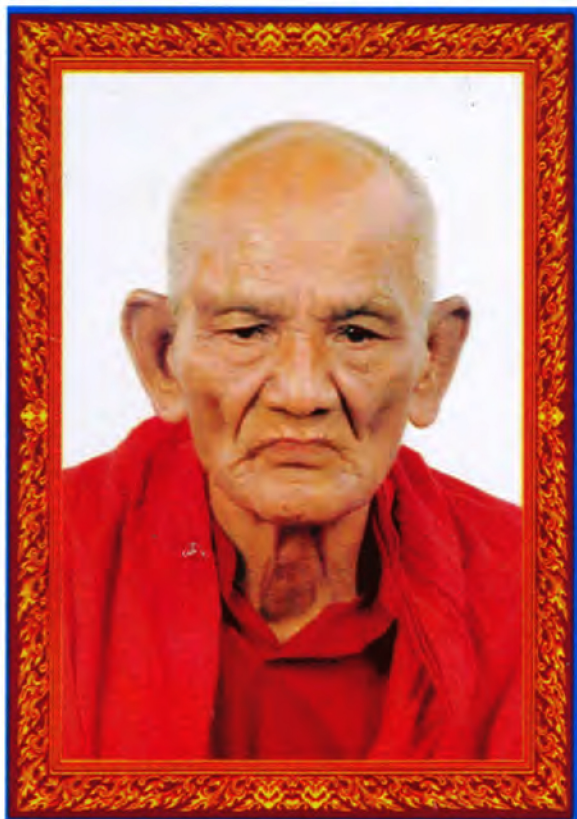

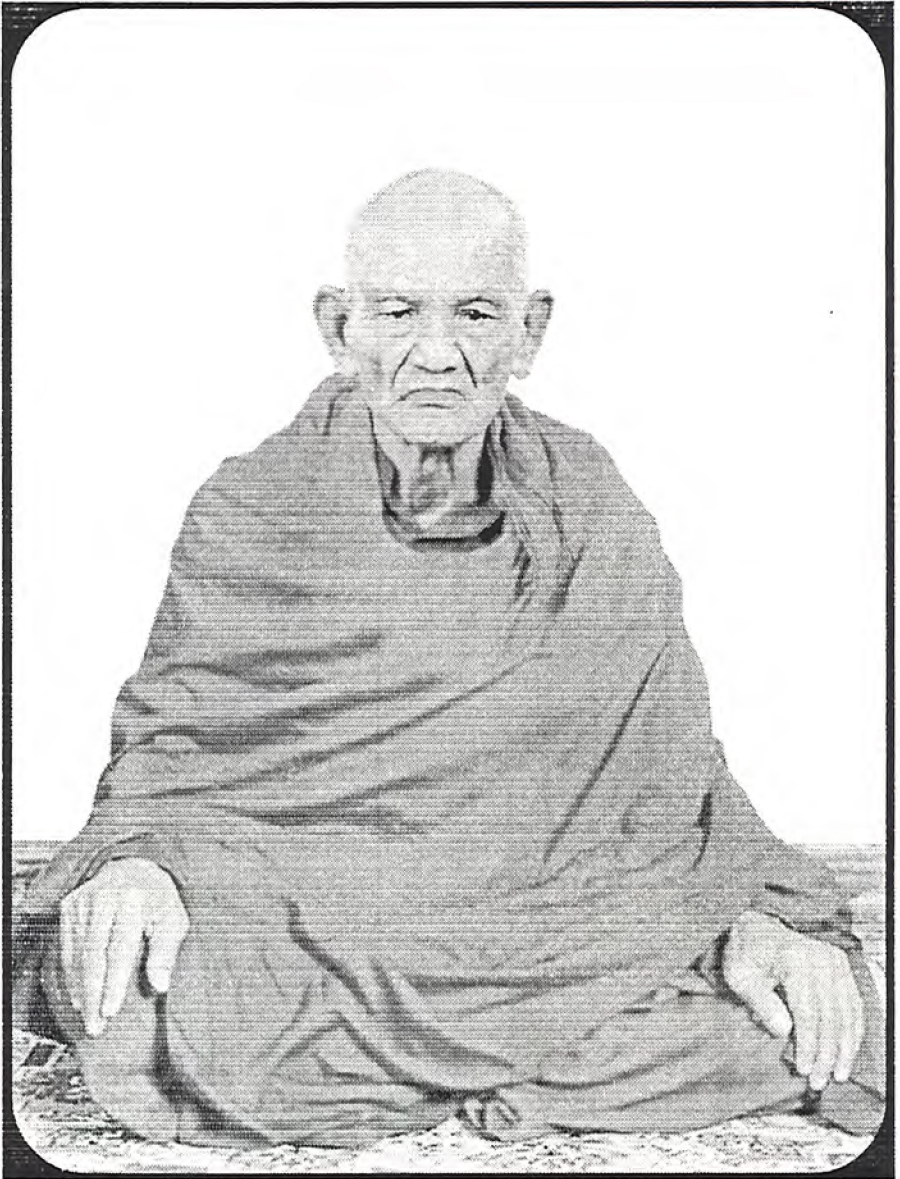
ဘဝကြမ်းမှ ဓမ္မလမ်းသို့

ဖောင်သွေးချွန်

- ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ၏ ဘဝဓမ္မသစ္စာ
- ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်၏ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ခန္ဓာကိုယ်တွေ့၊ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မသစ္စာတရားတော်အမှတ်(၂၄၉)

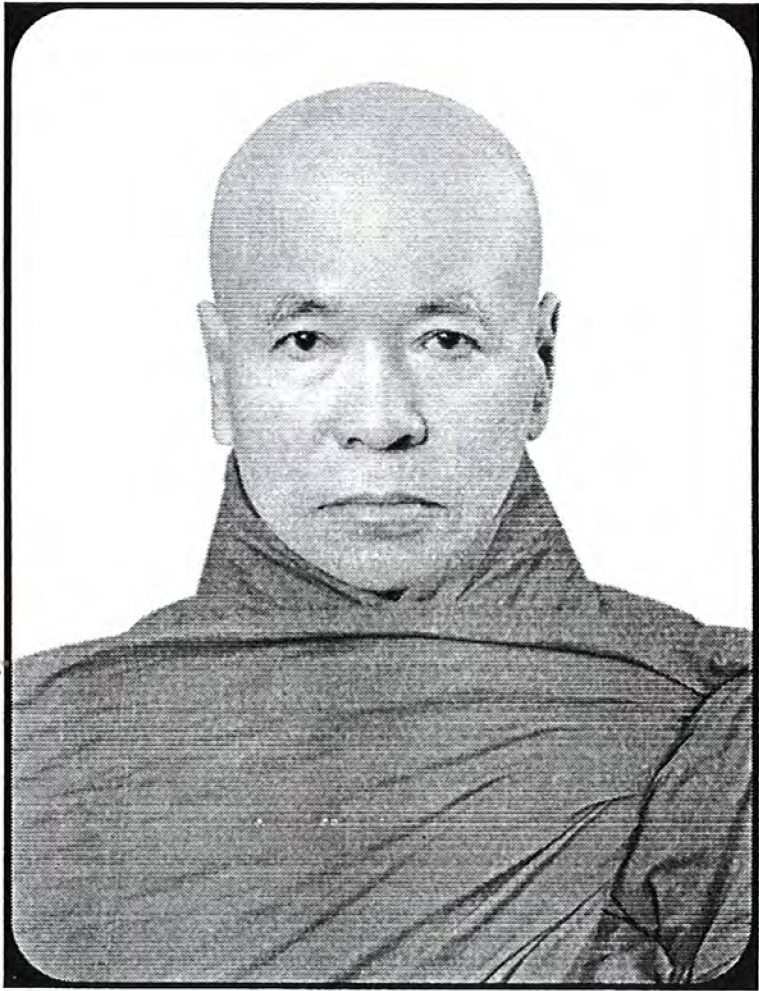
ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မစာစဉ်အမှတ်(၁၈)

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)

မြောင်းမြမြို့

စာရေးဆရာ **မောင်သွေးချွန်** ၏
ဘဝကြမ်းမှစမ္မလမ်းသို့ စာအုပ်ကို စီစဉ်ပူဇော်ပါသည်။
စီစဉ်ပူဇော်သူ - **ဗိုလ်မှူးဆရာတော်**
ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)မြောင်းမြမြို့

၀၉-၂၅၀၄၃၂၀၅၀

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးဖွဲ့၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်

ရောဂတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း) ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ခန္ဓာကိုယ်တွေ့ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မသစ္စာတရားတော်စာအုပ်၊ (MP-3)၊ (MP-4)များမှ တစ်ပုဒ်၊ တစ်ပုံဖြစ်စေ၊ အားလုံးကိုဖြစ်စေ မိမိစေတနာ၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ထပ်မံကူးယူဖြန့်ဝေနိုင်ကြပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်တရားထပ်မံရရှိပါကလည်း ထပ်မံထည့်သွင်း၍ ကောင်းသည်ထက်ကောင်းအောင် ပြုပြင်၊ မွမ်းမံ၊ ဆောင်ရွက်၊ ဖြန့်ဝေနိုင်ကြပါရန်နိုးဆော်တိုက်တွန်းမေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ တရားစာအုပ်၊ (MP-3)၊ (MP-4)၊ ပုံတော်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဆက်သွယ်ဝယ်ယူနိုင်ကြပါသည်။

- (၁) ဗိုလ်မှူးဆရာတော် ဦးသုမန 09-250432050
ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)၊ မြောင်းမြမြို့။
- (၂) ဦးမျိုးအောင် (ရန်ကုန်) 09-5105997
- (၃) ဦးအောင်ကိုလတ်(ပွဲပွဲ) ရန်ကုန် 09-5107496
- (၄) ဆရာလေး ဒေါ်စန္ဒာသိရီ 09-447572355
- (၅) ဆရာလေး ဒေါ်မိတ္တစာရီ 09-251620128
- (၆) “ဝင်းမြင့်” ဓာတ်ပုံတိုက်၊ (၈)လမ်း၊ မြောင်းမြ 09-49741462
- (၇) “ဝင်းမြင့်” ဓာတ်ပုံတိုက်၊ (၈)လမ်း၊ မြောင်းမြ 09-796685516
- (၈) ကိုတိုး (မြောင်းမြ) 09-796685527
- (၉) ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာပြန့်ပွားရေး ရုံးအဖွဲ့ 09-447204724

မြောင်းမြဝါးကျောင်းဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ၏

ဘဝဓမ္မသစ္စာ

သီတင်းမကျွတ်မီ တစ်ပတ်ကျော်ကျော်အလို လောက်မှာ ကျွန်တော် အင်မတန်ဖူးတွေ့ချင်နေတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးကို ဖူးတွေ့ခွင့်ရလိုက်ပါတယ်။ ဒီလိုဖူးတွေ့ခွင့်ရဖို့ ကြေးမုံ၊ မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာ တွေထဲမှာ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရားပွဲသတင်းကို အမြဲ စောင့်မျှော် ရှာဖွေကြည့်ခဲ့ရပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရားပွဲသတင်းတွေကို သတင်းစာတွေထဲမှာ တစ်လ တစ်ခါ၊ နှစ်ခါလောက် တွေ့ရတတ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဆရာ

တော်ကြီးဟာ မန္တလေးမြို့အထိ ကြွရောက်ကာ တရား
 ချီးမြှင့်ခဲ့ကြောင်း သတင်းစာထဲမှာ ဖတ်ခဲ့ဖူးတာပါ။
 တစ်ရက်ကတော့ ဆရာတော်ကြီး ရန်ကင်း မိုးကောင်း
 ဘုရား အရိယာဓမ္မာရုံကြီးမှာ တရားဟောမယ်ဆိုတာ
 သတင်းစာဖတ်ရင်း တွေ့လိုက်ရပါတယ်။ ရန်ကင်းဆို
 တော့ သွားရေးလာရေးလည်း အဆင်ပြေပါတယ်။
 အဲ့ဒီနေ့ (၁၃ ရက်၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်)
 အလုပ်တွေ ဖြတ်ထားခဲ့ပြီး မိုးချုပ်နေဝင်ချိန်မှာ မိုး
 ကောင်းဘုရား၊ အရိယာဓမ္မာရုံကြီးဆီ ရောက်ခဲ့ပါတော့
 တယ်။

တရားပွဲစမယ့်အချိန်က ည(၇)နာရီ... ညနေ
 ခြောက်နာရီမှာပဲ ဓမ္မာရုံကြီးတစ်ဝက်အပြည့် လူတွေ
 နေရာဦးထားနှင့်ပါပြီ။ တရားပွဲစီစဉ်သူတစ်ဦးက ဆရာ
 တော်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်များကို မိုက်နဲ့အော်ဟစ်
 မိတ်ဆက်ပေးနေပါတယ်။

“မြောင်းမြ၊ ဝါးကျောင်းဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိ
 တဟာ တောထဲမှာ တစ်ပါးတည်းသီတင်းသုံးနေခဲ့တာ
 ပါ။ တပည့်ဒကာတွေ ပင့်ဖိတ်လွန်းလို့ မြို့ပေါ်ကြွပြီး
 မဂ်မျိုးစေ့ လာပေးနေတာပါ။ ဝေနေယျတွေ အပါယ်
 မကျအောင်၊ အပါယ်ပိတ်အောင် လာရောက်သတိပေး
 ကယ်တင်နေတာပါ... ”

ဓမ္မာရုံကြီးထဲမှာ ထိုင်နေရင်း ယူလာခဲ့တဲ့ စာအုပ်
 ကလေး ထုတ်ဖတ်နေမိပါသည်။ ဒီစာအုပ်ကလေးကို
 ငါးကြိမ်၊ ခြောက်ကြိမ်ထက်မနည်း ဖတ်ပြီးခဲ့ပါပြီ။ မျဉ်း
 သားမှတ်သားထားတာတွေလည်း ပွစာတက်နေပါပြီ။
 သာစည်က ကျွန်တော့်ညီ ဓမ္မဒါနပြုလိုက်တဲ့စာအုပ်ပါ။
 ဆရာတော်ကြီး ရန်ကုန်၊ ကမ္ဘာအေးဘုရားစေတီရင်ပြင်
 မှာ သုံးညဟောခဲ့တဲ့ ‘ခန္ဓာကိုယ်တွေ့တရားတော်’များ
 ကို စုစည်းပုံနှိပ်ထားတဲ့ စာအုပ်ကလေးပါ။ စီစဉ်ပူဇော်
 သူ ‘ဗိုလ်မှူးသန်းမြင့်အောင်’လို့ တွေ့ရပါတယ်။ တရား
 တော်များကို မှတ်တမ်းတင်ပေးထားတဲ့အတွက် အထူး
 ကျေးဇူးတင်ရပါတယ်။

ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်မိတ်ဆက်

ဗိုလ်မှူးသန်းမြင့်အောင် စီစဉ်ပူဇော်တဲ့ စာအုပ်ကလေးထဲက ကောက်နုတ်ပြီး ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။

ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ (မြောင်းမြမြို့မှ သိသည်မှာ ဘုန်းကြီးဦးမြမောင်)သည် ဧရာဝတီတိုင်း၊ အိမ်မဲမြို့နယ်၊ သရက်ကုန်းကျေးရွာတွင် ခမည်းတော် ဦးချီးတိုး၊ မယ်တော် ဒေါ်အုံးမေတို့မှ (၁၂၉၀)ပြည့်နှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း(၁၃)ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ လူ့ဘဝနာမည်မှာ ဦးမြမောင်ဖြစ်သည်။

စိတ်နှင့်စာ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်မှ သစ္စာ

မွေးချင်း(၆)ယောက်ရှိပြီး ငယ်စဉ်ကပင် မွေးချင်းအားလုံး သေဆုံးခဲ့သည်။ ဆရာတော်တစ်ပါးသာလျှင် ကျန်ရှိသည်။ ငယ်စဉ်က အခြေခံမူလတန်း နှစ်တန်းထိသာ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် စာမဖတ်တတ်ချေ၊ စာမတတ်ပါ။

ဆရာတော်ကြီး ကိုယ်တိုင်လည်း တရားပွဲစလိုက်သည်နှင့် တရားပွဲအဖွင့်အဖြစ်...

“ဦးပဉ္စင်းက စာပေကျမ်းဂန် မတတ်ပါဘူး။ အသက်ကြီးမှ ဝိပဿနာအသိနဲ့ လုပ်ပါတယ်။ အားလုံးရှိတဲ့ ဆရာတော်၊ သံဃာတော်၊ ကိုရင်လေးကစပြီး တော့ ဦးပဉ္စင်းပြောလိုက်တဲ့စကားတွေဟာ မှားယွင်းသွားရင် သည်းခံကြပါလို့ မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်”

ဘယ်လောက်နိမ့်ချလိုက်ပါသလဲ။ သို့သော်...

“စာမတတ်ပေမဲ့ ခန္ဓာသိလေး သဘောလေး ပြောသွားမယ်။ စာနဲ့စိတ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်အောင် ဟောရမယ့်တရား အင်မတန်အရေးကြီးတယ်။ စာနဲ့ စိတ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်မှ သစ္စာလို့ခေါ်တယ်”

နာရသောတရားများက တရားဦးအစမှာပင် နှလုံးသားကို လှုပ်ခါလိုက်ပါပြီ။ နှလုံးသားမှာ တစ်လုံးချင်းပဲ့တင်နေပါပြီ။ ‘စာနဲ့စိတ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်မှ’

သစ္စာ' အလွန်ကျစ်လျစ်ပြီး အလွန်ကျယ်ဝန်းသော ဟောတရား၊ စကားလုံး နည်းနည်းလေးနှင့် အလွန်ခိုင်မာအားကောင်းလှသော ဟောတရား၊ ဆရာတော်ကြီးက ရိုးရိုးလေးဟောလိုက်သော်လည်း ကျွန်တော့်စိတ်မှာ အဆန်းတကြယ် နက်ရှိုင်းကျယ်ပြန့်သွားရသည့် ဟောတရား။

တစ်စက်ချင်း ကျနေသည့်ရေကို အိုးနှင့်ခံယူသကဲ့သို့ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရားစကားများကို ကျွန်တော့်နှလုံးသားဖြင့် တစ်လုံးချင်း ခံယူနာကြားနေမိလေပြီ။

“သူဟာ အသက် ငါးဆယ်ကျော်လောက်မှ လောကီမှာ(လောကမှာ) အားကိုးစရာမရှိလို့ လောကုတ္တရာကို နှလုံးသွင်းပြီးတော့၊ သာသနာကို အားကိုးပြီးတော့ အနတ္တတရားကို ရှာခဲ့တာပါ။ ကိုယ်ဖြစ်နေတာ အတ္တ၊ အတ္တဆိုတာ စာလိုပြောတာ။ အဓိပ္ပာယ်က အစွဲ။ ငါမြင်တယ်၊ ငါကြားတယ်၊ ငါ့မိန်းမ၊ ငါ့သား၊ ငါ့လင်၊ ငါ့သမီး... ဆိုတာတွေ အတ္တကနေ မှတ်သားထားတဲ့ အစွဲတွေ။ သညာလို့လည်း ခေါ်တယ်”

အဆုံးစွန်သော ဘဝတစ်ခုမှ ပဲ့တင်လာသော ဓမ္မအသံ၊ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသော လောကခံလှိုင်းတံပိုးတို့ကို ထိုးဖောက်ပဲ့တင်လာသော ဓမ္မအသံ။

ဗိုလ်မှူးသန်းမြင့်အောင်၏ ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း (မိတ်ဆက်)ကို ဖျတ်ခနဲ သတိရဖိုက်ပါဗယ်။

အသက်(၁၃)နှစ်သားအရွယ်တွင် မိဘများနှင့် မြောင်းမြမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ကြိုရာကျပန်း ကူလီ အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးခဲ့ရသည်။ (၁၈)နှစ်တွင် ရဲတပ် ဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ရဲသင်္ဘောတွင် သင်္ဘောကြီးချည်ရသော ရဲသားဖြစ်သည်။ အသက် (၂၄)နှစ်အရွယ်တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ မော်လမြိုင်ကျွန်း မြို့မှ ဒေါ်မြင့်နှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့သည်။ မြောင်းမြမြို့ မြိုင်မာလာရပ်ကွက်၊ (၂)လမ်းတွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ သားသမီးသုံးယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။

ရဲတပ်သားဘဝတွင် ထိပေါက်ပြီး ရဲတပ်သား ဘဝမှ ဆေးပင်စင်နှင့် ထွက်ခဲ့သည်။ ထိပေါက်သောငွေ ဖြင့် သုံးဖြုန်း သောက်စားမှုးယစ်၊ အပျော်အပါးလိုက် စား၊ မိန်းမရှုပ်ခဲ့သည်။ ထိပေါက်သောငွေများ တူန် သောအခါ အရပ်ထဲတွင် ရေထမ်းရောင်းရခြင်း၊ အနှိပ် သည်လုပ်ရခြင်းတို့ဖြင့် အသက်မွေးခဲ့ရသည်။ လူ့ဘဝ မကောင်းမှုများနှင့် ဆိုးသွမ်းလွန်းသဖြင့် မိသားစုကပင် ဦးမြမောင်၏ ဆိုးသွမ်းမှုဒဏ်ကို မခံနိုင်တော့သဖြင့် ဇနီးဖြစ်သူမှာ ဦးမြမောင်တစ်ယောက်တည်းကို ထား

ပစ်ခွဲကာ သမီးကြီးရှိရာ လပွတ္တာမြို့သို့ သွားရောက်နေ
ထိုင်ခဲ့သည်။

(လောကမှာတော့ အားကိုးရာမရှိတော့ဘူး၊
လောကုတ္တရာ သာသနာမှာပဲ အားကိုးရာခွဲတယ်လို့
ဆရာတော်ကြီးမှ တရားပွဲများတွင် ထည့်သွင်းမိန့်ကြား
လေ့ရှိပါတယ်။)

ထိုအခါကျမှ သံဝေဂရကာ ကောင်းတာလုပ်
ကောင်းတာဖြစ်မှာပဲလို့ စဉ်းစားမိပြီး တရားစတင်လုပ်
ခဲ့သည်။ တစ်နေ့ ရေထမ်းလာရင်း ရပ်ကွက်ထဲရှိ အိမ်
တစ်အိမ်မှ သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး တရား
ကက်ဆက်ခွေ ဖွင့်သံကြား၍ ရေထမ်းချကာ တရားနာ
ခဲ့သည်။ သဲအင်းဂူဆရာတော်ကြီးတောင် ဓားပြတိုက်၊
ဆိုးသွမ်းရာကနေ တရားရအောင် လုပ်နိုင်သေးတယ်။
ငါလည်း ဓားပြတော့မတိုက်ခွဲဘူး၊ တရားလုပ်ရင် ရမှာ
ပဲလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချကာ အသက်(၄၀)နှစ်တွင် တော
ထွက်၍ တရားစတင်ကျင့်ခဲ့သည်။

လူဝတ်ဖြင့် တောထဲတွင် (၂)နှစ်ကျော်ကြာ
တရားကျင့်ခဲ့သည်။ အသက်(၄၇)နှစ်တွင် ကိုရင်ကြီး
ဝတ်ခဲ့သည်။ ကိုရင်ကြီးဘဝဖြင့် (၆)နှစ်ကျော်ကြာ
မြောင်းမြမြို့ ပတ်ဝန်းကျင်တောထဲတွင် တရားကျင့်ခဲ့
သည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ သွေးသားလည်း ပြောင်းခဲ့
သည်၊ စိတ်လည်း ပြောင်းခဲ့သည်။

အသက်(၅၄)နှစ်တွင် မြောင်းမြမြို့၊ ပဇ္ဇောတာ ရုံပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် ဆရာတော်ဦးဝံသပါလ (ယံခု သြစကြေးလျနိုင်ငံ သာသနာပြု)ကို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာပြု၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ရဟန်းဒါယကာမှာ ဦးဆန်းအောင်(ဦးစန်းလွင်) ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ ဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတမှာ သက်တော်(၇၄)နှစ်၊ ဝါတော်(၂၀) ရှိပြီဖြစ်သည်။ ဧရာဝတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း (ဝါးကျောင်း)တွင် သီတင်းသုံးလျက်ရှိသည်။

ပြည်တွင်းပြည်ပ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ

မြောင်းမြဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတသည် မြောင်းမြ၊ ပုသိမ်၊ ဝါးခယ်မ၊ ရန်ကုန်မြို့များတွင် ခန္ဓာကိုယ်တွေ့၊ ဝိပဿနာတရားများ ဟောကြားခဲ့သည်။ ၎င်းမြို့နယ်များတွင် ဘုရား၊ ပုထိုး၊ ကျောင်း၊ ကန်များ တည်ထားပေးခဲ့သည်။ မြောင်းမြမြို့နယ်၊ တောင်ကလေးရွာအနီးရှိ ‘အောင်သစ္စာ မဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား’ တည်ထားပြီးစီးခဲ့သည်မှာ ကိုးနှစ်ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း ယခုတိုင် ထီးမတင်သေးပေ။ ပြည်ပသာသနာပြုအနေဖြင့် ဆရာတော်၏ ဒကာ၊ ဒကာမများ ပင့်လျှောက်ချက်အရ တရုတ်ပြည် ထိုင်ဝမ်သို့ နှစ်ကြိမ်၊ ဟောင်ကောင်သို့ တစ်ကြိမ် ကြွရောက်၍ ပြည်ပသာသနာပြုခဲ့သည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဘဝနှင့်သာသနာ (ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း) ပုံကြမ်းခြစ်ကောက်ကြောင်းမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မသိနိုင်တဲ့ အချက်အလက်တွေ ကျန်နေနိုင်ပါသေးတယ်။ ဘဝနာနာနဲ့ ရှာခဲ့တဲ့တရား ဟောကြားသိမြင်ပေါ်လွင်လွန်းလှပါတယ်။

“သံသရာ ဘယ်ကစလဲ။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံမှာ မနောကံက စတယ်။ သံသရာ ဘယ်မှာ ဆုံးသလဲ၊ မနောကံမှာ ဆုံးတယ်၊ ပြတ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာမှာစတယ်။ (ဝိပဿနာတရားများကို စတင်ရှုမှတ်ရတယ်။) ခန္ဓာမှာဆုံးတယ်၊ သီလမှာ ချုပ်တယ်”

ဒီနေရာမှာ သီလဆိုတာ အပြင်သီလ၊ ပညတ်သီလကို မဆိုလို၊ ပရမတ်သီလက ချုပ်ထားတာ။

အပြင်သီလ၊ ပညတ်သီလဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ဆောက်တည်လေ့ရှိတဲ့ ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး စတဲ့ သီလများကို ဆိုလိုပါတယ်။ သီလယူပြီး ညှိုးချင်ညှိုး၊ ကျိုးချင်ကျိုးနဲ့မို့ မခိုင်ခံ့တဲ့သီလ၊ ပါးစပ်က လိုက်ဆိုပြီး စိတ်လုံခြုံအောင် မထိန်းသိမ်းတဲ့အတွက် ပညတ်သီလ၊ အပြင်မှာ သီလခံယူပြီး အတွင်းစိတ်ကို မစောင့်စည်းတဲ့ အတွက် အပြင်သီလမျှသာ။

သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါမည်။
မုသားပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါမည်။

စသည်တို့ဟာ ‘ရှောင်’ထားတဲ့သီလ၊ အတွင်း မနော(စိတ်)ကို စောင့်ထိန်းခြင်းသာ ‘ဆောင်’ထားတဲ့ သီလ။ အဲ့ဒီအတွင်း မနောကလေးမှာ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါ ဒနှင့် ဒိဋ္ဌိ၊ ဒီတရားဆိုးတွေကို ထိန်းထားတာ။

ဝိပဿနာတရားမှာ သဘောကလေးသိအောင် နာ၊ သဘောကလေးကို ပြောနေတာ။

ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ် ကိုယ်သိရမယ်၊ ကိုယ်လုပ် တဲ့အလုပ်မှာ အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခုတဲ့။

အသီးတွေ တစ်လုံးချင်း လျှောက်ဖြုတ်နေရင် ကြာတယ်ဗျို့။ အညှာကိုသာ ဖြုတ်ချလိုက်၊ အသီးတွေ အကုန်ပါတာပဲ။ အတွင်းစိတ် မနောကလေးဟာ အညှာပဲ။ စိတ်အညှာ မနောကံကိုင်လိုက်ရင် ကာယကံ၊ ဝစီကံ (အပြင်သီလတွေ) အကုန်ချုပ်ရမယ်။ ကျွဲကူးရင် ရေပါတယ်။

ကာယကံ၊ ဝစီကံ စောင့်ထိန်းထားတဲ့ အပြင်သီ လတွေနဲ့ အတွင်းစိတ်ပူနေတာကို ငြိမ်းအောင်လုပ်နိုင် ပျံ့မလား။ ဥပမာ- ခင်ဗျား ဥပုသ်ယူထားတုန်း ခင်ဗျား အိမ် မီးလောင်နေပြီ၊ ခင်ဗျားသားလေး ရေနစ်နေပြီ ကြားရင် ဘယ်လိုနေမလဲ။

“ပူပါတယ်ဘုရား”

အတွင်းသီလ (စိတ်မနော)လုံသွား၊ နိုင်သွားတဲ့

သူမှာ အိမ်ပဲမီးလောင်လောင်၊ သားပဲရေနစ်နစ် မပူဘူး။ အေးမြအေးနေတယ်။ အိမ်မီးလောင်၊ သားရေနစ်ဆိုတဲ့ အာရုံတွေကို မှတ်လည်းမမှတ်ဘူး (စွဲလည်းမစွဲဘူး)၊ ယူလည်းမယူဘူး။ သညာအမှတ်တွေကနေ ပညာကို ကူးထားသူမှာ ပူစရာမရှိတော့ဘူး။ ဒါ ဝိပဿနာပဲ။ အဲ့ဒါ လုပ်ရမှာ။ စားကောင်း၊ သောက်ကောင်းရုံလောက် လုပ်မနေကြနဲ့။ စာထဲရေးထားတဲ့ သစ္စာတရားတွေ သိအောင်လုပ်။

စာနဲ့ စိတ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်မှ သစ္စာ၊ အရိယာသစ္စာ။ စာနဲ့စိတ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းမဖြစ်သေးရင် သမုတိသစ္စာ (လောကီသစ္စာ)က မလွတ်သေးဘူး။

ကံသုံးပါးလို့ ဆိုထားတယ်။

ကာယကံက သွားရိုက်၊ ဝစီကံက သွားပြော၊ သွားဆဲ၊ မနောကံက ခြေမရှိ၊ လက်မရှိနဲ့ ပြစ်မှားကျူးလွန်နေတာ။ သိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ သံသရာလည်စေတာ သူပဲ။ မနောကံပဲ၊ စိတ်ပဲ။ သံသရာလည်တဲ့တရား၊ သံသရာပြတ်တဲ့တရား၊ ဘယ်တရားက ကောင်းသလဲ။

“ပြတ်တဲ့တရားက ကောင်းပါတယ်ဘုရား”

သံသရာပြတ်ချင်ရင် ကံကိုဖြတ်၊ အစွဲကိုဖြတ်။ စွဲရင်ကံ၊ မစွဲရင်ညာဏ်။

အတ္တက အာရုံကို အစွဲအမှတ်သညာနဲ့ ယူနေသမျှ ကံဖြစ်နေတယ်။ အောင်မယ်လေး... ဘလေးတပြီး ငါ့သား၊ ငါ့သမီး စွဲနေသမျှ ကံတွေဖြစ်နေဦးမယ်။ ကံတွေဖြစ်နေသမျှ သံသရာ မဆုံးဘူး၊ မပြတ်ဘူး။ အင်မတန်သိမ်မွေ့တဲ့တရား၊ ဒါတွေ သိစေချင်လို့ အဖေလို၊ အမေလို၊ ဆွေမျိုးတွေလို သဘောထားပြီး လာဟောနေတာ။

ဒီတော့ တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်၊ သုံးချက်ပြတ်ပဲ။ မနောဒုစရိုက်တွေ သတ်လိုက်တာနဲ့ ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်တွေ မပြုလုပ်တော့ဘူး၊ သေတယ်။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်သွားရင် ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်တယ်။ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာစင်ကြယ်မယ်။ ဝိပဿနာဆိုတာ ဉာဏ်စခန်းခေါ်တယ်။ သမထနဲ့ တင်းတိမ်နေရင် ဝိဇ္ဇာခိုရ် ဝိဇ္ဇာပေါက်ပဲဖြစ်မယ်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလမ်းဆုံးတော့ ဉာဏ်စခန်းကို ရောက်လိမ့်မယ်။

ဉာဏ်စခန်းကို မရောက်သေးသမျှတော့ အတ္တတွေ၊ အစွဲတွေ၊ သညာတွေနဲ့ နေကြရဦးမယ်။ ငါ့သား၊ ငါ့မယား၊ ငါ့မြင်တယ်၊ ငါ့ကြားတယ် ဆိုတာတွေနဲ့...။ မနောလေးက သူ့ဟာသူ မနေနိုင်ဘူး။ မြင်တာနဲ့ သွားပေါင်း၊ ကြားတာနဲ့ သွားပေါင်း၊ နံတာနဲ့ သွားပေါင်း၊ အရသာနဲ့ သွားပေါင်း၊ ထိတွေ့မှုတွေနဲ့ သွားပေါင်း၊

အာရုံတွေနဲ့ သွားပေါင်းတော့ ကံတွေဖြစ်၊ ကံစခန်းက မတက်နိုင်သေးဘူး။ ကံစခန်းမှာ အကြိုက်မပယ်နိုင် သေးတော့ အဲဒီကြိုက်တာက တဏှာ၊ ကိုယ့်လည်ပင်း ကိုယ်ကြိုးကွင်းစွပ်နေတာ မသိကြဘူး။

အကြောင်းလည်း မသိ၊ အကျိုးလည်း မသိကြ ဘူး။ သူများအကြောင်း ကိုယ့်အကြောင်းမလုပ်နဲ့။

ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်၊ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်စစ်လို့ရ အောင် တရားထိုင်၊ စိတ်ကို အာရုံငါးပါးနဲ့ မပေါင်းစေနဲ့။ တရားထိုင်တော့ မြင်တာ၊ ကြားတာ၊ နံတာတွေ မရှိ တော့ဘူး။ ဝင်လေ၊ ထွက်လေပဲ ရှိတော့တယ်။ အဲဒီ ဝင်နေ၊ ထွက်နေတာကလေးကို သတိနဲ့စောင့်ကြည့်နေ ရင် ကိုယ့်စိတ် ကိုယ်သိလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်။

သိနေတဲ့ ဘဝင်စိတ်ကလေးကိုထိန်းထား၊ စိတ် ငြိမ်လာတော့ သမာဓိရပြီ၊ ဉာဏ်မဖြစ်သေးဘူး။ ဝင် လေ၊ ထွက်လေ အာရုံအပေါ်မှာ သတိမကပ်နိုင်လို့ စိတ်ကလေး ဟိုရောက်ဒီရောက် ပျံ့လွင့်နေရင် သင်္ခါရ က မလွတ်သေးဘူး။ ဒါ... သင်္ခါရလို့ ခေါ်လိမ့်မယ်ထင် တယ်။ သင်္ခါရက မလွတ်သေးရင် ရုပ်ဖြစ်ပျက်၊ နာမ် ဖြစ်ပျက်ကို မသိသေးသမျှ ကိလေသာကြွေးတင်မယ်။ ကိလေသာကြွေး၊ တဏှာကြွေး တင်နေသေးသမျှ သံသရာက မလွတ်ဘူး။

ဦးပဉ္စင်းက စာမတတ်ပေမဲ့ တဏှာကို ဉာဏ်နဲ့ ကစားသွားခဲ့တာ။ အနားကပ်နေသူတွေတောင် မသိဘူး။ ခန္ဓာငါးပါးကို ခိုးလိုမွေ့ ရေလိုနှောက်မှ ရုပ်၊ နာမ်ကိုသိတာ။ အဲဒီရုပ်နာမ်ဟာ ကိုယ့်ဒုက္ခပေးတဲ့ ကံတရားကြီးပဲ။ ရုပ်ကို မသိတော့ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဥပါဒါန် နာမ်က လိမ်ပြီပျို။ နာမ်က ခိုင်းစားခဲ့တာ ရုပ်လည်းခွေးဖြစ်နေပါပြီ။ ခြေမရှိ၊ လက်မရှိတဲ့ကောင်က (နာမ်က) ခိုင်းစားသွားတာ ရုပ်ကြီး ခွေးဖြစ်တာပဲပျို။ ကြည့်စမ်းနာမ်က၊ တဏှာက ခိုင်းစားနေတာတွေ။

ဘုရားကြိမ်းသွားတာ ဒီတဏှာကိုပဲ ကြိမ်းသွားတာ။

လောကကြီးမှာ ဘုရားက ဘယ်သူ့မှ ကြိမ်းမသွားဘူး။ ဒီတဏှာကိုပဲ ကြိမ်းသွားတာ။

“တဏှာယောကျ်ား ဟဲ့... လက်သမားတဲ့။ ငါသင့်ကို ချိုးဖျက်လိုက်ပြီ။ ငါ သင့်ကို လက်ရမိနေပြီ။ သင်ဆောက်ခဲ့တဲ့ ဘဝဆိုတဲ့ အိုးအိမ်တွေကိုလည်း ငါမြင်နေပြီ။ ဒါကြောင့်မို့ အခုအချိန်ကစပြီး သင့်ရဲ့အသင်းအပင်း အချင်း၊ ခိုင်း၊ မြားနဲ့တူတဲ့ ကိလေသာအားလုံးကိုလည်း ချိုးဖဲ့ပြီးပြီ။ သင့်အိမ်မှာ အထွတ်ကဲ့သို့ တပ်ဆင်ထားတဲ့ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ကိလေသာကိုလည်း ငါ ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးပြီးပြီ။ တဏှာကုန်ခန်းရာ၊ ပြု

ပြင်မှုကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်ပြီ” တဲ့။

အကုသိုလ်ကံ၊ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်စိတ်၊ ကုသိုလ်စိတ်၊ ဒါ... အစွဲတရားတွေ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုစွဲနေ တာ။ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံလည်တဲ့တရားတွေ။ သုံးဆယ့် တစ်ဘုံက လွတ်ချင်ရင် အာရုံငါးပါးပယ်၊ ဝိပဿနာ တရားထိုင်၊ ထိတယ်၊ သိတယ်၊ အနတ္တရူ၊ အတ္တပယ်၊ အဲဒါ ဒိဋ္ဌိသတ်တာ။ ဒိဋ္ဌိက အာရုံနဲ့မနော ပေါင်းတာ။ ပေါင်းပြီးတော့မှ သင်္ခါရတွေ ဖြစ်ကုန်တာ။ ဒိဋ္ဌိသတ်မှ တဏှာပြတ်မှာ။ ဒီတော့ ‘အတွင်းသီလ’ လုံအောင် ထိန်းဖို့လိုလာပြီ။

အတွင်းသီလလုံရင် ရေကလည်း ဆေးဖြစ် တယ်။ လက်ဖက်ခြောက်ကလည်း ဆေးဖြစ်တယ်။ ပယောဂနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ရောဂါတွေ အကုန်ကုပေးနိုင် တယ်။ ဘာဆေးမှ မသုံးဘူး။ ခေါင်းကလေးကိုပေး တာနဲ့ ပျောက်ရော။ တောင်ပိုင်၊ ကွင်းပိုင်၊ စုန်းပြုစား ထားတာတွေလာခဲ့၊ လမိုင်းနဲ့ ပေါင်းပြီး လုပ်နေတယ် မထင်နဲ့။ စိတ်ကို ပိုင်သွား၊ ဓာတ်ကို နိုင်သွားလို့ ကုပေး နိုင်တာ။ စိတ်စင်ကြယ်သွားရင် ‘ဓမ္မစေတီ’ ထိုက်ပြီ။ ဦးပဉ္စင်းကို လာဖူးကြတယ်ဆိုတာ အဲဒီဓမ္မစေတီကို လာဖူးကြတာ။ အဲဒါ ဖူးလိုက်တာနဲ့ ဆုမတောင်းရဘူး။

အာရောဂျံ ပရမံ လာဘံ ကျန်းမာရေးလာဘ်ရတယ်။

အပြင်သီလနဲ့တော့ သံသရာမပြတ်ဘူး။ ဂုဏ်
တော်နဲ့လည်း မပြတ်ဘူး။ ဒီဥပါဒါန်အစွဲတွေဟာ မဂ်
ဉာဏ်ရမှ ပြတ်တာ။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လမ်းဆုံးတော့ ရွာတွေ
လိမ့်မယ်။ စိတ်က ဓာတ်ပြောင်းသွားလိမ့်မယ်။ သညာ
သိက စိတ်ခေါ်တယ်၊ ပညာသိက ဓာတ်ခေါ်တယ်။
ဒါ... ခန္ဓာကဟောတဲ့ တရားတွေ။ စာတတ်ချင်ပါတယ်၊
စာတတ်ရင် စကားပြောလို့ အားကြီးကောင်းတယ်နော်။
ပါဠိပြောလိုက်၊ မြန်မာပြန်လိုက်နဲ့ သိပ်ကောင်းတယ်။
အခု စာမတတ်တော့ ခန္ဓာသိကလေးပဲ လာပြောနေ
တာ။ 'တောထဲမှာ အသေခံပြီး ကျင့်ထားတဲ့တရား၊
သိတဲ့တရား လာပေးတာ၊ မဂ်မျိုးစေ့ လာပေးတာ။
မဂ်အောင်တဲ့ ရဟန်းခေါ်တယ်။

တောင်ပိုင်၊ ကွင်းပိုင်၊ တစ္ဆေ၊ သရဲ၊ ယက္ခ၊ ဂန္ဓဗ္ဗ၊
ကုမ္ဘဏ္ဍ စာထဲမှာရှိသလား၊ ရှိရင်သိလား။ ဘာကြောင့်
မသိတာလဲ။ မသိတာ အဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ကသိတယ်။
ဝိဇ္ဇာတွေ၊ ဝိဇ္ဇာမိရ်တွေ သူတော်ကောင်းအစားစားတွေ
ရှိသေးတယ်။ သူတော်ကောင်းအစားစားက ကံနယ်ထဲ
မှာနေတာ။ အရိယာက လောကုတ္တရာမှာနေတာ။ ဒီ
က ဟိုဘက်ကမ်းကိုရောက်လို့ ဒီဘက်ကမ်းကို သစ္စာ
လေးပါး လာဟောတာ။ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်တော့

ဒီဘက်ကမ်း ပြန်လာတယ်၊ ခန္ဓာ ပြန်လာတယ်၊ ကိုယ် ပိုင်အိမ်ကို ပြန်လာရတယ်။ မချစ်မနှစ်သက်တဲ့ ရုပ်ကြီး နဲ့ ပေါင်းသင်းရတယ်။ ဆင်းရဲမှန်းသိတယ်။ အခုလာ တာ မင်္ဂါမျိုးစေ့လာပေးတာ။

ဘုရားလှူရင် ဘုရားမျိုးစေ့ရမယ်၊ ရဟန္တာလှူရင် ရဟန္တာမျိုးစေ့ရမယ်၊ သမထကျင့်နေသူကို လှူရင် သမထမျိုးစေ့ရမယ်၊ ကံသမားလှူရင် ကံမျိုးစေ့ပဲရ မယ်။ ကံဆိုတာ အာရုံကို မပယ်နိုင်ဘူး။ အာရုံကြော မျောနေပြီ။ အပြင်မှာ ဘာနဲ့ယူသလဲ၊ အမှတ်သညာနဲ့ ယူတယ်။ ပညာနဲ့ ယူနိုင်တာ ကျင့်ထားတဲ့ရဟန်းခေါ် တယ်။ မကျင့်ရင် အာရုံမပယ်နိုင်တော့ အယူမှား၊ အမှတ်မှားနဲ့ အမှားကိုပဲ အမှန်ထင်လာကြဦးမယ်။

ကဏန်းမကြီးကို ကဏန်းမလေးကပြောတယ်။ အမေရယ်... တည့်တည့်သွားစမ်းပါ။

ဟာ... ဒါ... တို့ရဲ့ မိရိုးဖလာ၊ ဘေးတိုက်သွားရ တယ်ကွဲ့။ အမေ ဘေးတိုက်သွားသလို သမီးလည်း ဘေးတိုက်သွားရမယ်။ ဒီလိုဖြစ်နေတယ်။ ဒါ... မိရိုးဖ လာတွေ။ ကံနယ်ထဲမှာ အာရုံကို မပယ်ဘဲနေတာ မိရိုး ဖလာ။ အာရုံပယ်မှ စိတ်စင်ကြယ်ပြီး လွတ်မြောက်နိုင် တယ်။ ရုပ်မှာ ကိုယ်ပိုင်အိမ်မှာ ခဏပဲနေပြီး စိတ်လွတ် မြောက်သွားပြီ။ ဒီတော့ အတွင်း၊ အပြင် စင်ကြယ် အောင်လုပ်ကြပါ။

ကိုယ့်ထက်ကြီးတဲ့သူကို ရိုသေပါ။ ကိုယ်နဲ့တန်းတူကို ကြင်နာပါ။ ကိုယ့်အောက်ကသူကို သနားပါ။ ကိုယ်ကျင့်တရားထားပါ။ သံဝေဂတရားထားပါ။ ဗြဟ္မစိုရ်တရားထားပါ။ ရာဇမာန်၊ ဓနမာန်၊ ဗလမာန်၊ ငါမာန်တွေ၊ စာမာန်တွေ မစွဲပါနဲ့။ စွဲရင် ဥပါဒါန်ကံ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ သဘောလေးနော်။

ဒီတော့ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့စစ်။

မှန်တာကျင့်၊ မှန်တာပြော၊ မှန်တာကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်၊ အဲဒါ သီလမဂ္ဂင်ခေါ်တယ်။ တရားထိုင်တဲ့အခါကျတော့ အာရုံငါးပါးပယ်ပြီ၊ မိစ္ဆာအယူဝါဒ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးလည်း ပယ်ပြီ၊ မနောကလည်း အာရုံနဲ့ မပေါင်းတော့ဘူး။ မပေါင်းရင် ဗျာပါဒ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဝန်တို့မိစ္ဆာ၊ ကုက္ကုစ္စစိတ်၊ ဒေါသစိတ်၊ လောဘစိတ်၊ မောဟစိတ် ဒီစိတ်တွေ မရှိတော့ဘူး။

ခင်ဗျားတို့ ဆေးလိပ်သောက်တယ်၊ လက်ဖက်ရည်သောက်တယ်၊ လမ်းသွားတယ်၊ အာရုံနဲ့ပေါင်းတာပဲ။ ခင်ဗျားကိုဆဲရင် မခံနိုင်တော့ဘူး။ ကောင်းတာပြောတော့ သာယာနေပြီ။ အစွန်းနှစ်ပါး မလွတ်တော့ဘူး။ အာရုံပယ်နိုင်အောင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့တက်ပါ။ ကြားတာ၊ မြင်တာ၊ နံတာ၊ အရသာ၊ အထိအတွေ့ အကုန်ပယ်ပြီ။ အာရုံငါးပါး၊ သမုတိအာရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ ပယ်

ထားတာ။ အတိတ်ရဲ့ကံ သတ်မယ်။ အတိတ်ရဲ့ကံဟာ
ဟောဒီ ကိလေသာရုပ်မှာ ရှိတယ်။ အဲဒါ အတိတ်ရဲ့ကံ။

အဲဒီ ကိလေသာရုပ်က အဖေ၊ အမေ ပေါင်းသင်း
တဲ့ကိလေသာ။ ဘာက စလဲ၊ တဏှာက စတာ။ အဲဒါ
ရုပ်ကြီးဖြစ်လာတာ။ ဒီရုပ်ခန္ဓာဟာ ကိလေသာတုံးကြီး
ပဲ။ သူ့မှာ တဏှာတွေရှိတယ်။ အပြင်အာရုံတွေနဲ့ပေါင်း
ပြီး ဒုက္ခရောက်တယ်။ အဲဒါ ပယ်ရမှာပဲ။ ပယ်တော့
တကုတ်ကုတ်ချတာပဲ။ ဒီမှာ တောထဲကနေပြီးတော့
သားမယားတွေ လှမ်းလှမ်းပြီး တွေးနေသေးတယ်၊ ပူ
နေသေးတယ်။ အဲဒါ ဘာစိတ်လဲ၊ စွဲလို့တွေးနေတာ။
ဒါ လောကီစိတ်တွေပဲ။ အပြင် ပစ္စုပ္ပန်အာရုံက လာ
နှောင့်ယှက်နေတာပါလား။ ဒါ စိတ်စေတသိက် မသေ
သေးဘူး။ ‘အောက်မဂ်’နဲ့ ဖြတ်ချလိုက်တော့မှ စိတ်၊
စေတသိက်က မနှောင့်ယှက်တော့ဘူး။

စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် အဲဒီသုံးချက် ကိုယ့်ကိုယ်
ကို မနှောင့်ယှက်တော့ဘူးဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ပဲဗျို့။ နီးနီးလေး
ပဲ။ အလုပ်မှန်ဖို့လိုတယ်။ အကျင့်မှန်၊ အသိမှန်ဖို့လို
တယ်။ ကိုယ့်စိတ်ကို မဂ်နဲ့ထိန်းထားနိုင်ရင် ဘယ်သူက
ပဲ ပါးချချ သည်းခံလာနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ စိတ်ကို စိတ်နဲ့
ထိန်းပါ။ စေတနာမပျက်ပါနဲ့။ စိတ်ပြောင်းတော့ သွေး
သားလည်း ပြောင်းသွားပါလိမ့်မယ်။ သွေးသားဆိုတာ

ကိလေသာ၊ ကိလေသာသွေးကနေ ဓမ္မသွေးသားဖြစ် သွားရင် ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်ပါသလဲ။ ဒါဟာ ကျေးဇူးရှင် ဝေဘူဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြခဲ့တဲ့ ဓမ္မလမ်းစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အတွင်းနဲ့အပြင် ညီမျှပါစေ၊ အပြင်ပြောလိုက် တဲ့ပါးစပ် မနောနဲ့ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်ပါစေ။

ရေကန်ကြီးထဲက မှော်တွေဖယ်ပစ်တုန်း ခဏ တော့ ရေကြည်၊ ရေသန့်လေး မြင်ရနိုင်တယ်။ ဒီလိုပဲ... တရားနာနေတုန်း ခဏတော့ စိတ်ကလေးကြည်သန့် နေနိုင်တယ်။ ခဏကြာတော့ ရေကန်ကြီး မှော်တွေ၊ အမှိုက်တွေ ပြန်ဖုံးသွားသလို အိမ်ပြန်ရောက်တော့ စိတ်ညစ်၊ စိတ်ပူတွေ ပြန်ဖုံးသွားဦးမယ်။ ရှေ့စိတ်ကို နောက်စိတ်နဲ့ထိန်း၊ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်စစ်ကြပါ။

ကံတွေကို ဓမ္မဖြစ်အောင်၊ ဓမ္မအစစ်ဖြစ်အောင် လုပ်ကြပါ။

သုံးဆယ့်တစ်ဘုံက လွတ်သွားရင်၊ ရုပ်နာမ်က လွတ်သွားရင် နာယံ ဘေးမရှိတဲ့။ နတ်သိကြားတွေက တောင် စောင့်ရှောက်ရတယ်။ ပရိယတ္တိသာသနာ၊ ပဋိ ပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဓသာသနာမှာ ဦးပွင်းက ပဋိ ဝေဓသာသနာကို လာဖွင့်တာပါ။ ဒီသာသနာ နတ် တွေပါတယ်။ ခွက်ထိုးခံတဲ့ သာသနာမဟုတ်ဘူး။ မိုက်

နဲ့အော်ပြီး အလှူမခံဘူး၊ သူ့ဟာသူ လာလှူကြတာ။
ဘုရားတွေ တစ်ဆူပြီးတစ်ဆူ တည်ပေးနေပါတယ်။

တစ်ခါကဘာသာခြားကရင်လင်မယားကျောင်း
ကို ရောက်ရောက်လာတယ်။ တရားစကား ကြားဖန်
များတော့ မူလအယူဝါဒစွန့်ပစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်လာ
ပါတယ်။ ဒါကို မိစ္ဆာနတ်တွေက မကျေနပ်လို့ နာမ်ချင်း
တိုက်ရော၊ အဲဒီမှာ ကရင်မလေး စကားမပြောတတ်
တော့ဘူး။ နဂိုက အကောင်းနော်၊ ပြောတတ်တယ်။
မြောင်းမြ ရွှေကြက်ယက်ဓမ္မာရုံမှာ ဖြစ်ခဲ့တာ။ အဲဒီမှာ
ဦးပဉ္စင်းက ဝင်ချွတ်ပေးရတယ်။ ဒီတော့မှ ကလေး
မလေး စကားပြန်ပြောလာတယ်။

ဦးပဉ္စင်းချွတ်တာ အတွင်းကိုချွတ်တာ။ တောင်
ပိုင်၊ ကွင်းပိုင်၊ တစ္ဆေ၊ သရဲ၊ ယက္ခ၊ ကုမ္ဘဏှ၊ ဂန္ဓဗ္ဗ...
ဒီကောင်တွေ လူ့လောကကို အတွင်းက နှိပ်စက်နေ
တာ။ မိစ္ဆာကောင်တွေ၊ ဒီကောင်တွေ လက်နက်ချမှ
အေးသွားမယ်။ အတွင်းအေးမှ အပြင်လင်းသွားမယ်။
အင်မတန် ပြင်းထန်တဲ့ ဒီမိစ္ဆာကောင်တွေကို ဦးပဉ္စင်း
က သစ္စာခံစေပြီးတော့၊ ချွတ်ပြီးတော့ အေးအောင်
လုပ်နေတာ။

ရုပ်ဆင်းရဲချင် ဆင်းရဲပါစေ၊ စိတ်မဆင်းရဲပါစေနဲ့
လို့... ။

မိစ္ဆာအယူ စွန့်ကြဲပါဆိုတာ သာသနာ့အကျိုးကို မြင်လို့ပြောနေတာ။ ခန္ဓာက ဓာတ်ကိုနိုင်လို့ အားလုံးကိုနိုင်သွားပြီ။ ဒါကြောင့် ပယောဂပြုစားသလား... ၊ လာခဲ့၊ ဓမ္မဓာတ်နဲ့ ထိုးထားတာ။ ဘုရားတည်တာ တောင် ကန်တော့ပွဲမထိုးတော့ဘူး။ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ လည်စေတဲ့ ကံအလုပ်တွေ မဟုတ်တော့ဘူး၊ မလုပ် တော့ဘူး။ ပဋိဝေဓသာသနာအတွက် သင်္ကန်းဝတ် တာ၊ သာသနာဖော်ထုတ်တာ၊ မြှုပ်ထားတာတွေ ဖော် တာ၊ ဓာတ်ဆိုတာ တကယ်ရှိတယ်။ ဓာတ်ကူး၊ ဓာတ် ဆက် လုပ်ပေးတာ၊ ခေါင်းကိုင်ပေးတာ... ငါ့လိုဖြစ်ပါ စေဆိုပြီး သာသနာ့မျိုးစေ့ပေးတာ။ နာယံ ဘေးမရှိ၊ နတ်က စောင့်ရှောက်ပေးရတယ်။

ဒီတော့ ကျင့်ပါ။ သို့သော် ကျင့်တာကို လူမသိ ပါစေနဲ့။ လူသိတော့ လူလာမယ်။ ဝိဇ္ဇာလိုလို၊ အကြား အမြင်လိုလို၊ ဗေဒင်မေးသလိုလိုနဲ့ အလုပ်ပျက်တယ်။ ဒီတော့ ဖြစ်ပျက်အနတ္တလိုက်၊ တစ်ယောက်တည်းထိုင် ပြီး လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ဖြစ်နေသေးရင် သီလ ပျက်တယ်။ အပြင်သီလက အကာ၊ အတွင်းသီလက အနှစ်။ ဖြစ်သွားရင် နတ်တွေ၊ သိကြားတွေ လာမယ်။ မင်္ဂ၊ ဖိုလ်ဆိုတာက အရာဝတ္ထုမဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ထုတ်ပြလို့မရဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ သိတယ်။ ဗိုက်ထဲ

ရေခဲတုံးကြီး ထည့်ထားသလို အေးနေတယ်။ ဒီဘဝ နောက်ဆုံးဘဝထားပြီး ကံကို သတ်ချင်လို့ ကံအညှာကို ဖြတ်ချလိုက်တော့ အသီးတွေပြုတ်ကရော။ ဒုစရိုက် ဆယ်ပါး တစ်ခုစီ လိုက်မသတ်တော့ဘူး။ မနော သတ် မယ်၊ အတွင်းအာရုံ သတ်မယ်၊ ကာမဝဋ်ကို ဖြတ်ချ လိုက်တော့ ဘဝဝဋ်က လွတ်သွားပြီ။ နိရောဓဆိုက်မှ သိမယ်။ ဒါ... လမ်းတိုကသွားတာ၊ လမ်းရှည်က သွား တာမဟုတ်ဘူး။

အကျိုးနဲ့အကြောင်းကြားမှာ အလယ်ကသွားပါ။ အဲဒါ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ။ ရုပ်၊ နာမ် ဘင်စွန်းနှစ်ပါးက လွတ် သွားတာ။ ခန္ဓာမှာ ကံတွေဖြစ်လို့ ခန္ဓာမှာ ဉာဏ်စိုက် ပြီး တရားရှာကြပါ။ ရုပ်ခန္ဓာကြီးက အိုရ၊ နာရနဲ့ ဗျာပါဒ ဖြစ်နေပြီ။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြနေရတယ်။ အကျိုးမသတ် တော့ အကြောင်းမရပ်တော့ဘူး။ ဝဋ်တွေလည်နေ တယ်။ သံသရာတွေ လည်နေတယ်။ သံသရာအခုလည် ရင် နောင်လည်းလည်မှာပဲ။ အခုပြတ်မှ နောင်လည်း ပြတ်မယ်။

ကြက်ကလည်း ကံ၊ ဝက်ကလည်း ကံ သူ့ကံနဲ့ ကိုယ့်ကံ မတူဘူးဗျာ။ စေတနာဟာ ကံပဲ၊ ကံကိုယ့် ကြည်ပါ။ ပြုလုပ်တဲ့ကံရှိသလို မပြုလုပ်တဲ့ကံလည်း ရှိပါ သေးတယ်။ ကံပြတ်သွားရင် နှလုံးသားမှာ ဉာဏ်ဖြစ်

သွားပြီ။ သညာနေရာမှာ ပညာဖြစ်သွားပြီ။ အတ္တနေရာမှာ အနတ္တ ဖြစ်သွားပြီ။

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါကနေ ဝိပဿနာလုပ်ရင် အပါယ်ပိတ်တာပဲ။ သမထကတော့ သုံးလလောက်ကျင့်ရင် ရပါတယ်။ ဗြဟ္မာဘုံ၊ နတ်ဘုံတွေ၊ ပင်လယ်၊ သမုဒ္ဒရာတွေ မြင်လိုမြင်နဲ့၊ အဲဒီအာရုံနောက် လိုက်သွားရင် လမ်းလွဲမယ်။ ပေါ်လာတဲ့ အာရုံတွေ ပယ်ပြီးတော့၊ ခန္ဓာကိုပဲ စိုက်ပြီးတော့ အနတ္တရှုရတာပဲ။ ဖြူးနယ်မှာ သွားကျင့်တုန်းက ဖြူးက ဆရာတော်တစ်ပါး သင်ပေးလိုက်တာ။ နောက်တော့ ဖြူးက ဆရာတော်လည်း မြောင်းမြလိုက်လာပြီး အားပေးပါတယ်။ ဒီတော့ ခန္ဓာရှုရတာပဲ။ ဧကောဓမ္မော ဘယ်ကလာသလဲ။ ရုပ်ပေါ်၊ နာမ်ပေါ်က လာတယ်။ ပညတ်ချုပ်၊ ပရမတ်ချုပ် နှစ်ခုချုပ်မှ ရုပ်၊ နာမ် လွတ်မယ်ဆိုတာ ကျင့်ရင်းသိလာပါတယ်။

တရားမှာ အဆင့်ကလေးတွေရှိတယ်၊ ကျင့်တဲ့ သူပဲ သိပါတယ်။ ခန္ဓာရှုတယ် ပြောပေမယ့် စစ်တာကတော့ မနောစစ်တာပဲ။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်ဆိုတာ၊ မနောစစ်တဲ့အခါကျတော့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေ ခေါင်းပါးသွားပြီး အာရုံမှာလည်း မသာယာတော့ပါဘူး။ အတွင်းမှာလည်း တွေးတော

ကြံစည် အထမြောက်စေတဲ့စိတ်တွေ ခေါင်းပါးသွားပါလား။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိလာတယ်။ တရားပေါက်သွားပြီဆိုရင် သွားရင်လာရင်းနဲ့လည်း သိနိုင်တာပဲ။

သတ္တလောက၊ သင်္ခါရလောက၊ သြကာသလောက ငါသည် ဘုံသုံးပါး သိသွားပြီ၊ အတိတ်ကိုလည်းသိသွားပြီ၊ အနာဂတ်ကိုလည်း သိပြီ။ အတိတ်ကိုသိတော့ ကျွဲ၊ နွား၊ ကြက်၊ ဆိတ် တိရစ္ဆာန်တွေကို ဗြဟ္မစိုရ်တရားနဲ့ ကျွေးမွေးထားတယ်။ ဒီကောင်တွေကို တိုက်(တိရစ္ဆာန်ရုံ) ဆောက်ပေးထားတယ်၊ သူများလာလူတာတွေ။ သူတို့အကြောင်းနဲ့သူတို့ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်နေတာကို ဗြဟ္မစိုရ်တရားနဲ့ အနားသတ်ပေးထားတာ။

လောကမှာရှိတယ်။ စာလည်း တတ်တယ်၊ အလုပ်လည်းလုပ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ခရီးပေါက်ရောက်တယ်၊ မပေါက်ရောက်ဘူးဆိုတာ သေချာမပြောနိုင်ဘူး။ ဦးပဉ္စင်းက တဏှာသတ်ခဲ့တာ။ ရုပ်၊ နာမ်သိတာ ဝိဇ္ဇာ၊ မသိရင် အဝိဇ္ဇာ။ စာထဲမပါတဲ့ ခန္ဓာအကြောင်းတွေ ရှိနေပါသေးတယ်။ ဒုက္ခသစ္စာအကြောင်း မသတ်နိုင်ရင် ဆင်းရဲနေကြဦးမယ်။ ကောက်ကသန် (ကကုသန္ဓ)မြတ်စွာဘုရားကို ထန်းလျက်လှူခဲ့ဖူးတဲ့အကြောင်း ကလေးကြောင့် ဂေါတမဘုရား သာသနာငါးထောင်အတွင်း ကံသိ၊ ဉာဏ်သိတွေ ရခဲ့တာပဲ။ အဓိသီလ၊

အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးပါး ရအောင်လုပ်၊
အကုန် ပြီးပါတယ်။

ဆရာနဲ့ဒကာ၊ သံဃာနဲ့တပည့် ဝေနေယျတွေ
ဆိုတာ ရေပုံးနဲ့ကြိုးလိုပါပဲ။

ဘုန်းကြီးဦးပဏ္ဍိတ ခန္ဓာဝန်ကြီးက ရေပုံးကြီး၊
ရေတွင်းက ဆယ်တောင်လောက်နက်တယ် ဆိုပါတော့။
တွင်းထဲကရေကို ကြိုးမရှိဘဲနဲ့ ခပ်လို့ရပါ့မလား။

“မရပါ ဘုရား”

ဒီတော့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက ကြိုးလာလှူတယ်။
ရေပုံးကြီးချည်ပြီး တွင်းထဲက ရေခပ်ယူတော့ ရေပါလာ
တယ်။ အဲဒီရေက တရားရေအေး အမြိုက်ဆေးဆိုတာ
လေ။ ဘုန်းကြီးတို့ ကျင့်နိုင်အောင် ဒကာ၊ ဒကာမတွေ
က ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ပစ္စည်းလေးပါး လာလှူတာ။ ကြိုး
လာလှူသလိုပဲ။ တွင်းနက်နက်ထဲက ရေအေးအေးလေး
ခပ်ပေးနိုင်ပါပြီ။ ဝိပဿနာ တရားရေအေးလေး
ရအောင်ယူကြပါ။ ရေပုံးနဲ့ကြိုး ဟေတုပစ္စယောပါပဲ၊
သဘောပေါက်နော်။

ကဲ... ဒီလောက်ဆို တော်ရောပေါ့ဗျာ။

အဲဒီနောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ တရား
ပလ္လင်ကဆင်းပြီး ပလ္လင်ခြေရင်းမှာထိုင်၊ သင်္ကန်းဖြန့်ပြီး

အလှူခံတော်မူပါတယ်။ မင်္ဂလာဒုံကို ဒါနနဲ့ယူကြပါ။ အလှူအယက် လှူကြပါတယ်။ တရားပွဲတစ်ပွဲကို ငွေတစ်သိန်းကျော်အလှူခံ ရလေ့ရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီငွေတွေ ဆရာတော်ဘုရား တစ်ကျပ်တစ်ပြားမှ မယူ၊ ဆိုင်ရာဂေါပကအဖွဲ့သို့ ပြန်လှူခဲ့တာ အားလုံးသိန်းပေါင်း ငါးဆယ်ကျော်ပြီလို့ သိရပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ မိုးကောင်းဘုရား၊ အရိယာဓမ္မာရုံကြီးထဲမှာ ဆရာတော်ဘုရားကို အနီးကပ်ဖူးခွင့်ရ၊ တရားနာခွင့်ရတဲ့အတွက် အားတက်ခြင်း၊ ကြည်နူးခြင်းတွေ ခံစားရပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဘဝနှင့်ဗုဒ္ဓအကြောင်းကိုလည်း မိတ်ဆွေတွေကို ပြန်ပြောပြပါတယ်။ သာသနာတော် မဆိတ်သုဉ်းသေး၊ သာသနာတော်ကြီးရဲ့ အံ့ဖွယ်တွေ ထွန်းသစ်နေပြီ။

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ကိုဝင်းမင်းထွေး(တေးရေးစကားလုံး ဝင်းမင်းထွေး)လည်း Reporter ဂျာနယ်စာတည်းချုပ် ဦးစိုးမင်းဦးနှင့်အတူ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ တရားပွဲကို (၂၇-၁၀-၂၀၀၂)နေ့ကပုဇွန်တောင်၊ ရွှေဘုန်းပွင့်ဓမ္မာရုံမှာ သွားရောက်နာကြားခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ သူလည်း ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရားတွေကို အားရပါးရ ပြန်ဆွေးနွေးပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရားတိပ်ခွေနှစ်ခွေ လာပေးပါတယ်။

အထက်မှာ ကျွန်တော်ရေးခဲ့တာတွေဟာ-

- * (၃၁-၈-၂၀၀၂) သာကေတ၊ ဇိနမာန်အောင်ဘုရားကြီးမှာ ဟောတဲ့တရားပွဲ၊
- * (၂၁-၉-၂၀၀၂) လှိုင်သာယာ၊ (၂)ရပ်ကွက် ဓမ္မာရုံတရားပွဲ၊
- * (၁၆/၁၇-၁၀-၂၀၀၂) တရားပွဲ၊
- * (၁၃-၁၀-၂၀၀၂) မိုးကောင်းဘုရား အရိယာဓမ္မာရုံ(ကိုယ်တိုင်နာကြား)တရားပွဲ၊
- * (၅၊ ၆၊ ၇ ဇန်နဝါရီလ ၂၀၀၁ ခုနှစ်) ကမ္ဘာအေးဘုရား တရားပွဲများမှတ်တမ်း (ဗိုလ်မှူးသန်းမြင့်အောင် စုစည်းပူဇော်)

တို့ကို အခြေပြု အချိန်ယူပြီး တရားအဆီအနှစ်များကို ကောက်နုတ်ပူဇော်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အမှားအယွင်း တစ်စုံတစ်ရာ ပါရှိခဲ့သော် ကျွန်တော့်မှာသာ တာဝန်ရှိပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီး ကြွလာသော အသံကြားလျှင် ဖူးဖြစ်အောင်ဖူး၍ တရားထူးကိုလည်း နာဖြစ်အောင် နာကြားကာ မဂ်မျိုးစေ့၊ ဉာဏ်မျိုးစေ့ ရကြပါစေကုန်သတည်း။

- ကမ်းကုန်အောင်ဆိုးမိုက်ခဲ့ရာမှ
ကမ်းတစ်ဘက်သို့ အရောက်ကူးပြခဲ့သော
- တုံးအောက်ကဖားတမျှ နိမ့်ကျလှသောဘဝမျိုးမှ
တရားဓမ္မကို အရယူပြု ပေးဝေငှခဲ့ပါသော
- စာမတတ်ပေမတတ် အရှင်မြတ်၏
ခန္ဓာကိုယ်တွေ့ ဝိပဿနာတရားတော် . . .။

ဘဝကြမ်းမှဓမ္မလမ်းသို့

မောင်သွေးချွန်

ရှောင်ကြဉ်ဖို့
ဝိသုဒ္ဓိစောတိရိစ္ဆာန်တရားဟောပွဲ (ဝိသုဒ္ဓိစောပွဲ)
အောင်သစ္စာမဟာဝါတ်ပေါင်းချုပ်
ဝိသုဒ္ဓိ နှင့် အောင်သစ္စာ
ဝိသုဒ္ဓိ ၅ ဝိစုတ္တိ

ဝိသုဒ္ဓိသာသနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့
 ၀၉-၂၅၀၄၃၂၀၅၀ / ၀၉-၂၅၁၆၂၀၁၂၈
 ၀၉-၄၄၇၂၀၄၇၂၄ / ၀၉-၄၄၇၅၇၂၃၅၅

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့၊
ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)

အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ်

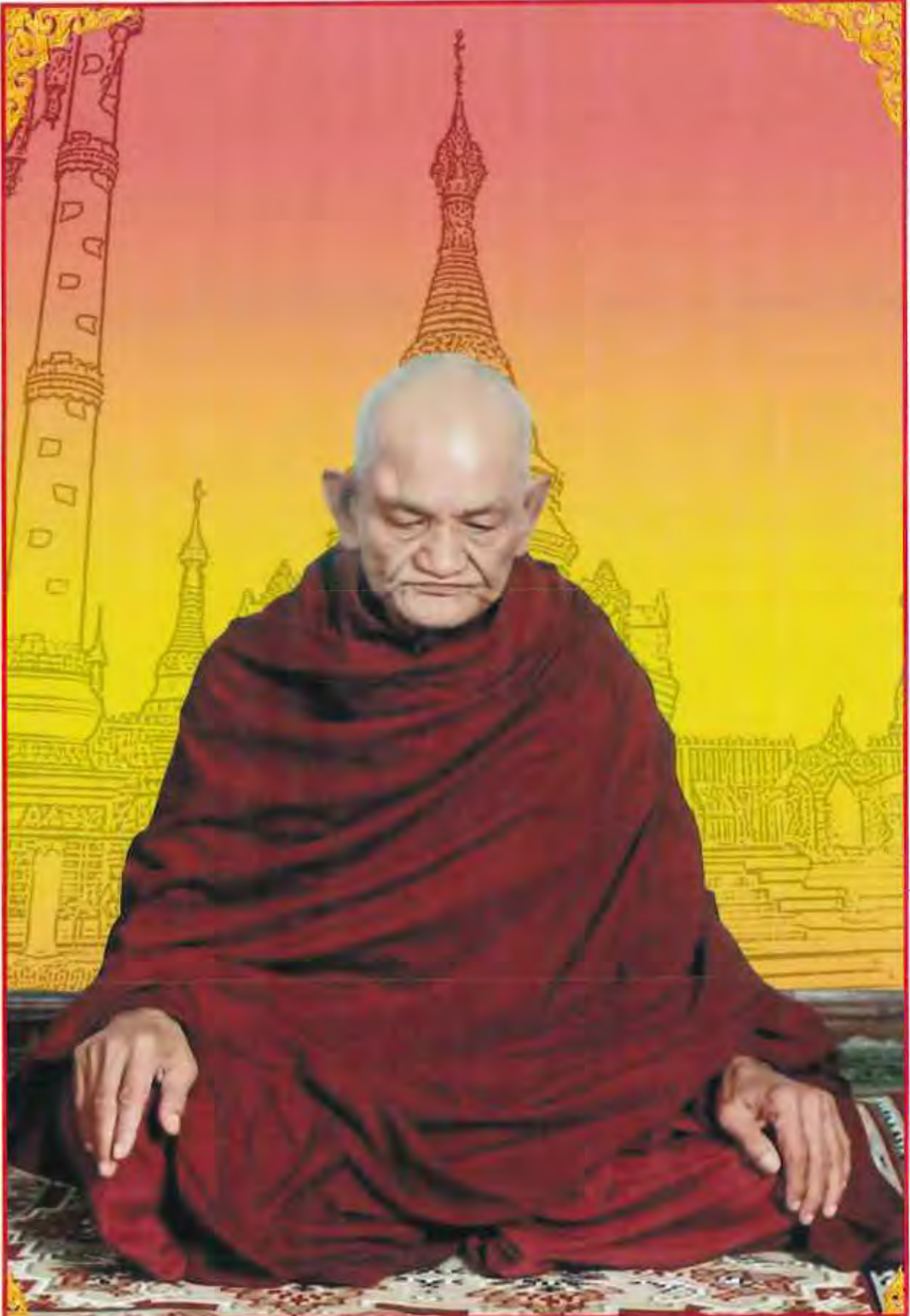
ဝိသုဒ္ဓိ နှင့် အောင်သစ္စာ

ဝိသုဒ္ဓိ မှ ဝိမုတ္တိ

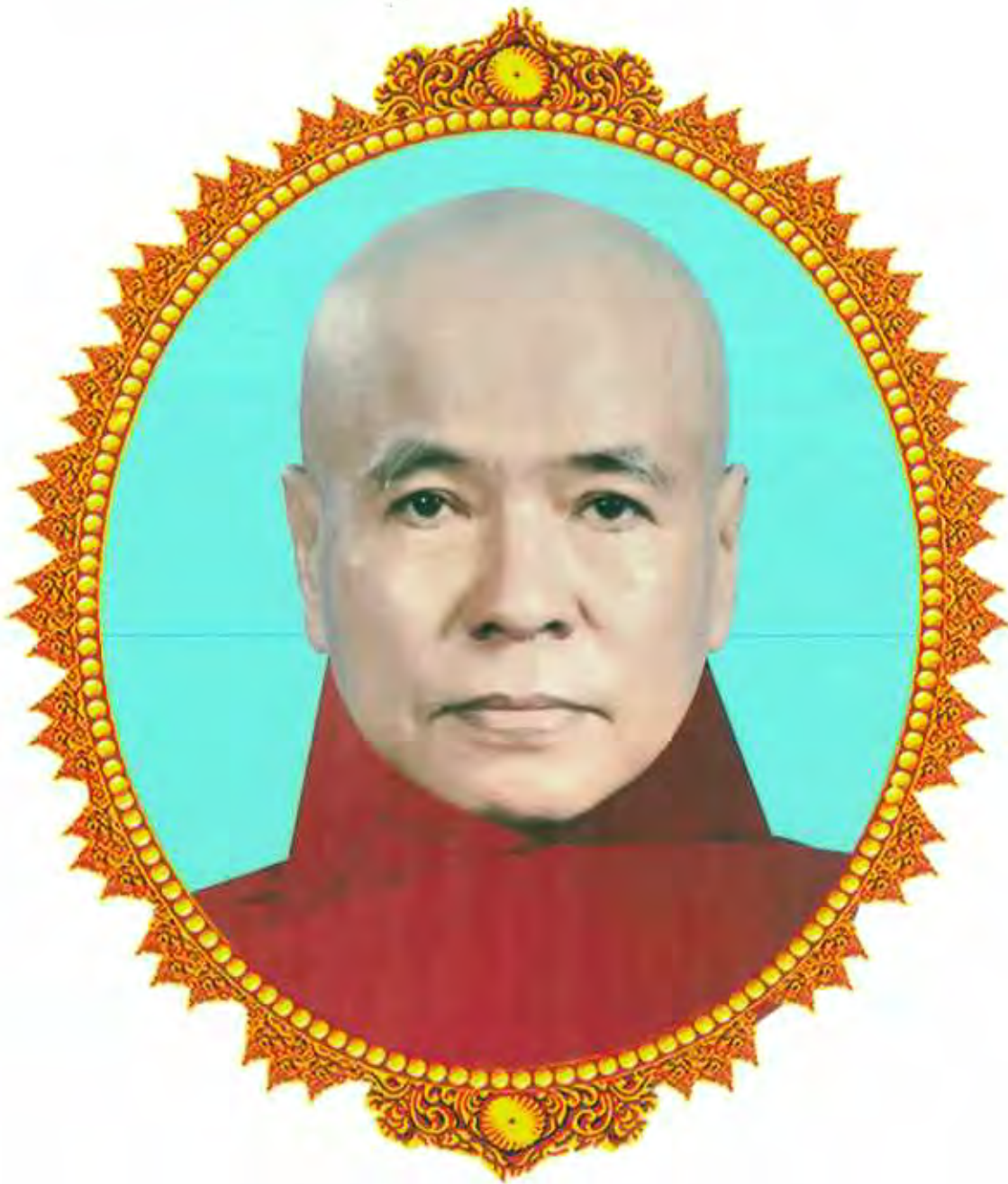

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်၏ ဝိသုဒ္ဓိကျင့်စဉ်
နှင့်
အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား

ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မသစ္စာတရားစာအုပ်အမှတ်(၁၉)

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ (၁) ဦးမြမောင်

ဗိုလ်မှူးဆရာတော်

ပဓာန နာယကဆရာတော်

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့မှ

မှတ်တမ်းတင်ဂုဏ်ပြုပူဇော်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးဖွဲ့၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်

ရောဂါတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း) ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ခန္ဓာကိုယ်တွေ့ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မသစ္စာတရားတော်စာအုပ်၊ (MP-3)(MP-4) များမှ တစ်ပုဒ်၊ တစ်ပုံဖြစ်စေ၊ အားလုံးကိုဖြစ်စေ မိမိစေတနာ၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ထပ်မံကူးယူဖြန့်ဝေနိုင်ကြပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်တရားထပ်မံရရှိပါကလည်း ထပ်မံထည့်သွင်း၍ ကောင်းသည်ထက်ကောင်းအောင် ပြုပြင်၊ မွမ်းမံ၊ ဆောင်ရွက်၊ ဖြန့်ဝေနိုင်ကြပါရန် နှိုးဆော်တိုက်တွန်း မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ တရားစာအုပ်၊ (MP-3)၊ (MP-4)၊ ပုံတော်များကို အောက်ပါအတိုင်းဆက်သွယ်ဝယ်ယူနိုင်ကြပါသည်။

- (၁) ဗိုလ်မှူးဆရာတော် ဦးသုမန 09-250432050
 ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)၊ မြောင်းမြမြို့။
- (၂) ဦးမျိုးအောင် (ရန်ကုန်) 09-5105997
- (၃) ဦးအောင်ကိုလတ်(မုံ့မုံ့) ရန်ကုန် 09-5107496
- (၄) ဆရာလေး ဒေါ်ခန္ဓာသိရီ 09-447572355
- (၅) ဆရာလေး ဒေါ်မိတ္တစာရီ 09-251620128
- (၆) “ဝင်းမြင့်” ဓာတ်ပုံတိုက်၊ (၈)လမ်း၊ မြောင်းမြ 09-49741462
- (၇) “ဝင်းမြင့်” ဓာတ်ပုံတိုက်၊ (၈)လမ်း၊ မြောင်းမြ 09-796685516
- (၈) ကိုတိုး (မြောင်းမြ) 09-796685527
- (၉) ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာပြန့်ပွားရေး ရုံးအဖွဲ့ 09-447204724

စီစဉ်ပူဇော်သူ ဗိုလ်မှူးဆရာတော် ၏ မိတ်ဆက်

(၁.၁.၂၀၀၄)ရက်နေ့မှစ၍ (၁၅)ရက် တစ်ကြိမ်ထုတ်ဝေသော “နေလ” ဂျာနယ်အမှတ်(၄၈)မှစ၍ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်၏ ဝိသုဒ္ဓိကျင့်စဉ်နှင့် အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ်တုရား ဆောင်းပါးကို အပတ်စဉ် “မင်းလွင်”ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ရာ (၂၂.၁၀.၂၀၀၄)ရက်နေ့ထုတ် “နေလ” ဂျာနယ်အမှတ် (၈၁)တွင် ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။

“နေလ” ဂျာနယ်အမှတ်(၄၈)မှ (၈၁)ထိ (၁.၁.၂၀၀၄)မှ (၂၂.၁၀.၂၀၀၄)ထိ (၁၀)လတိုင်တိုင် ရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးများစုစည်း၍ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မသစ္စာတရားစာအုပ်အမှတ်(၁၉)ကို စီစဉ်ပူဇော်ပါသည်။

ဗိုလ်မှူးဆရာတော်
ကလောင်အမည် “မင်းလွင်”(စပ်ထက်မင်းလွင်)
ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)
မြောင်းမြမြို့၊ ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး
ဖုန်း ၀၉-၂၅၀၄၃၂၀၅၀ ၊ ၀၉-၇၉၄၅၀၆၅၉၅

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်၏ ဝိသုဒ္ဓိကျင့်စဉ်နှင့် အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့သည် ယခင်က ရန်ကုန်မှ ရေလမ်းဖြင့်သာ ခရီးပေါက်သည်။ ယခု မြောင်းမြမြို့ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးရာ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် တိုက်ရိုက်ရောက်သည်။ မြောင်းမြမြို့ မ.ထ.သ ၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ရန်ကုန်နှင့် မြောင်းမြမှ (၂)နာရီ (၁)စီးဖြင့် နေ့စဉ် (၅)စီးပြေးဆွဲပေးသည်။ သွားရေးလာရေး အဆင်ပြေသည်။ ကျွန်တော် ရန်ကုန် ဒဂုံဧရာအဝေးပြေးဂိတ်မှ မော်တော်ကားဖြင့် ထွက်ခဲ့ရာ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ နေ့လယ်တွင်ရောက်ရှိသည်။ ကျောင်းအဝင်မုခ်ဦးကို သေချာစွာသတိထားကြည့်မိသည်။ မုခ်ဦးထိပ်တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် နတ်သားနှစ်ပါးရုပ်တုကို တွေ့ရသည်။ နတ်သားတစ်ပါး၏ ရုပ်တုမှာ အောက်ဘက်သို့ လက်ညှိုးထိုးပြနေပြီး ကျန်နတ်သားတစ်ပါး၏ ရုပ်တုမှာ အပေါ်သို့ လက်ညှိုးထိုးပြနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

နတ်ရုပ်တု၏ အဓိပ္ပာယ်သဘောကို မေးမြန်းကြည့်မိသည်။ ဒုလ္လဘ(၅)ပါးရှိတယ်။ ဘုရားဖြစ်ဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ လူ့ဘဝရဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ ရဟန်းဖြစ်ဖို့လည်း ခဲယဉ်းတယ်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာနှင့် ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ကြည်ညိုခြင်း၊ ယုံကြည်ခြင်း၊ သဒ္ဓါဖြစ်ဖို့လည်း ခဲယဉ်းတယ်။ သူတော်ကောင်းတရားနာကြားရဖို့ကိုလည်း ခဲယဉ်းတယ်။ ယခု လူဖြစ်လာကြပြီး ရတနာသုံးတန် ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်လို့လည်း ရောက်လာပြီး၊ သူတော်ကောင်းတရားကိုလည်း ယခုနာကြားရပြီး၊ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့အသိကို မိမိနှလုံးသားမှ လိုက်နာကျင့်သုံးပွားများသွားမည်ဆိုလျှင် သုဂတိဘုံအပေါ်သို့ ရောက်လိမ့်မည်။ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့အသိကို နှလုံးမသွင်းဘဲ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေနဲ့ အတ္တကိုရှေ့တန်းတင်ပြီး တဏှာ၊ မာနတွေဖြစ်ကြရင်တော့ ဒုဂတိဘုံအောက်ကို ရောက်လိမ့်မယ်ဟု ဆိုလိုကြောင်းသိရသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း အဝင်မုခ်ဦး၏ ညာဘက်တွင် အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်ကို ဖူးတွေ့ရသည်။ စေတီတော်၏ အသွင်သဏ္ဍာန်မှာ အောက်ခြေတွင် ဂန္ဓကုဋီတိုက်ဖြစ်၍ အပေါ်တွင် စေတီတည်ထားသည်။ ဂန္ဓကုဋီတိုက်၏ အလယ်တွင် မှန်လုံခန်းထားရှိပြီး မှန်လုံခန်း၏ အလယ်တွင် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ ရုပ်ကလာပ်တော်ထားရန် ပလ္လင်တော်ပြုလုပ်

ထားသည်။ ပလ္လင်၏ဘေးတွင်လည်း ရုပ်ကလာပ်တော်ထည့်ရန် မှန်ခေါင်းကို တွေ့ရှိရသည်။ ဆရာတော်ကြီးနှင့် နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ကျော် လက်တွဲသာသနာပြုခဲ့သူ ဦးအုန်းမြင့် အား အကြောင်းအကျိုးမေးမြန်းကြည့်ရာ ဦးအုန်းမြင့် မှ ဆရာတော်ကြီး၏ ကြိုတင်မိန့်မှာထားချက်ကို ရှင်းလင်းပြောပြသည်မှာ ဆရာတော်ကြီး၏ ပျံလွန်တော်မူခဲ့ရင် အလောင်းကို ငှက်ပျောဖက်နှင့်ထုပ်၊ ယင်းလိပ်ပတ်၊ ကြိုးဖြင့် တင်းကြပ်စွာစည်း၊ တစ်နေပြပြီး အလောင်းကို မှန်ခေါင်းထဲသာ ထည့်ထားလိုက်ပေတော့။ ဦးပဉ္စင်းကြီးအလောင်းက ဆက်ပြီး သာသနာပြုသွားလိမ့်မယ်ဟု ကြိုတင်မိန့်မှာခဲ့ကြောင်းပြောပြသည်။

အောင်သစ္စာမဟာမဂ္ဂင်ခါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မေးမြန်းကြည့်မိရာ ဆရာတော်ကြီးမှာ လူ့ဘဝက အရက်သောက်၊ ဖဲရိုက်၊ ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲခဲ့ရာမှ တစ်နေ့ သဲအင်းဂူ ဆရာတော်ကြီး၏ ကက်ဆက်ခွေမှ တရားကိုနာကြားရပြီး သူတောင် ဓားပြ ကျင့်ရင်ဖြစ်သေးတာပဲ ငါကတော့ ဓားပြတိုက်တဲ့အထိတော့ မဆိုးသွမ်းသေးဘူး။ တရားကျင့်ရင် ရမှာပဲဟု အသိတရား ဝင်ကာ တရားစတင်ကျင့်ခဲ့သည်။ တရားစတင်ထိုင်ချိန် တွေးစိတ်အာရုံတွေဖြင့် လုံးချာလိုက်နေသည်။ တွေးစိတ်တွေ မဝင်နိုင်အောင် ဝင်လေ၊ ထွက်လေကို ပြင်းပြင်းနဲ့ မြန်မြန်ရှုသည်။ စိတ်လေးတွေ ငြိမ်လာသည်။ သဘာဝကို သဘောပေါက်လာသည်။ သမ္မာ ကမ္မန္တ မှန်တာကိုကျင့်ပါတယ်။ တရားအမြဲမပြတ် ထိုင်သည်။ သမ္မာဝါစာမှန်တာကိုပြောပါတယ်။ တရားထိုင်ချိန်များ၍ စကားမပြောဖြစ်၊ သမ္မာအာဇီဝ မှန်တာကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုပါတယ်။ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ သဒ္ဓါဖြင့် လှူဒါန်းသော ဆွမ်းဖြင့်သာ အာဟာရမှီဝဲသုံးဆောင်သည်။ သီလမဂ္ဂင်သုံးပါးနှင့် အကျုံးဝင်နေပြီး သမ္မာဝါယမ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း၊ မနေမနား ဒလစဉ်၊ ဒလဆက် ဝင်လေ၊ ထွက်လေကို ကြိုးစားအားထုတ်ရှုမှတ်နေပြီ။ သမ္မာသမာဓိ ဝင်လေထွက်လေအပေါ် ထိ၊ သိ၊ သတိ၊ အသိလေးကပ်ထားတဲ့အချိန် မိမိမနောဟာ နှာသီးဖျားအာရုံမှာပဲ ငြိမ်ဝပ်နေပြီ။ ဒါဟာ သမာဓိမဂ္ဂင်သုံးပါးထဲ အကျုံးဝင်နေပြီ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာရုံတွေပေါ် မနောမလိုက်တော့ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သတ္တယဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေမဖြစ်တော့ဘဲ အယူမှန်၊ အမှတ်မှန်၊ အမြင်မှန်၊ အသိမှန်လာပြီ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပမှန်ကန်သော တရားအသိ သဘောပေါက်လာသည်။ ဘယ်လိုသဘောပေါက်လာသလဲဆိုရင် အာရုံတွေပေါ်မှာ မနောနဲ့ပေါင်းလိုက်တဲ့ အခါကျသော သညာဖြစ်တယ်။ သညာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်တယ်။ ဥပါဒါန်ကြောင့် ကံဖြစ်တယ်။ ကံကြောင့် သံသရာလည်တယ်။ သံသရာလည်စေတတ်သော တရားသဘောကို သိမြင်လာသည်။ အာရုံတွေနောက် မနောမလိုက်အောင် ဉာဏ်နဲ့ချုပ်ထားလိုက်တော့

သင်္ခါရမဖြစ်တော့ဘူး။ သင်္ခါရ မဖြစ်တဲ့အတွက် သံသရာပြတ်တယ်။ သံသရာလည်နေတာ သညာကြောင့်ပါလား။ သညာကြောင့် ဒိဋ္ဌိ၊ တဏှာ၊ မာန်တွေဖြစ်ပြီး သံသရာလည်ပါလား။ သညာဟာ ဉာဏ်မရသေးလို့ပါလား။ ပညာမဖြစ်သေးလို့ပါလား။ ပညာဉာဏ်သိတော့ ဒိဋ္ဌိနှင့်တဏှာကို သဘောပေါက်လာသည်။ မှန်ကန်သောတရားအသိကို ရလာသည်။ ဒီဉာဏ်ရမှ သံသရာမှလွတ်မြောက်နိုင်တာကို သဘောပေါက်လာသည်။ ပညာမဂ္ဂင်(၂)ပါးနှင့် အကျုံးဝင်နေပြီး သီလမဂ္ဂင်(၃)ပါး၊ သမာဓိမဂ္ဂင်(၃)ပါး၊ ပညာမဂ္ဂင်(၂)ပါး စုစုပေါင်း မဂ္ဂင်(၈)ပါးကျင့်ကြံပွားများအားထုတ်သော လမ်းဆုံးတော့ ရွာတွေ့ပြီ။ သစ္စာ(၄)ပါးသိပြီ။ သဘောပေါက်ပြီ။ ဒုက္ခသစ္စာ ဆင်းရဲခြင်းအမှန်တရားပါလား။ သမုဒယသစ္စာ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်း အမှန်တရားကို သဘောပေါက်လာသည်။ အပြင်ပညတ်မှန်ကန်စွာ ကျင့်ကြံလာတော့ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်လာသည်။ သွေးသားလည်း ပြောင်းသည်။ စိတ်လည်းပြောင်းလာသည်။ ကိလေသာသွေးသားမှ ဓမ္မသွေးသားသို့ ပြောင်းလာသည်။ ကိလေသာဓာတ်မှ ဓမ္မဓာတ်သို့ ပြောင်းလာသည်။ မိမိကျင့်ကြံရရှိထားသော ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာအသိတရားဟောကြားကာ လာလာသမျှသော သဘာဝတို့အား မဂ္ဂင်ဖောင်ကြီးဆိုက်ကပ်ထားပေးတော်မူသည်။ အချိန်တန်လျှင် မဂ္ဂင်ဖောင်ကြီး ထွက်ခွာတော့မည်ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ တရားအသိကို လိုက်နာကျင့်ကြံနိုင်သူများ မဂ္ဂင်ဖောင်နှင့် လိုက်ပါနိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ အသိတစ်လုံး အမြတ်ဆုံး၊ မရှိတာရှာရင် ရတယ်။ မသိတာ အခက်ဆုံးပဲ။ တရားအသိ ရအောင်ယူကြရမည်။ အချိန်တန်၍ ဆရာတော်ကြီး ခန္ဓာဝန်ချခဲ့လျှင် သံသရာပြတ်စေသော ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာအသိ၊ သစ္စာလေးပါး၊ မဂ္ဂင်တရားတော်များ ဆရာတော်ကြီးထံမှ မနာကြားရတော့။ ထို့ကြောင့် အောင်သစ္စာမဟာမဂ္ဂင်ဓါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်ဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။

အဝင်မုခ်ဦး၏ ဘယ်ဘက်တွင် အောင်သစ္စာမဟာသိဒ္ဓိပြည့်စုံဆုတောင်းပြည့်စေတီတော်ကို ဖူးတွေ့ရသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ကျောက်တန်းမြို့ရှိ ကျိုက်မှော်ဝန်းရေလယ်ဘုရားပုံစုံ တည်ထားတော်မူသည်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကျင့်ကြံအားထုတ်၍ သစ္စာလေးပါးအောင်မြင်တော်မူပါက သိဒ္ဓိ(၁၀)ပါးပြည့်စုံတော်မူကြောင်း သိရှိနိုင်ရန် တည်ထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

အောင်သစ္စာမဟာမဂ္ဂင်ဓါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ၏ အဝင်ဝ ဘယ်ဘက်တွင် ပြေလယ်ပြင်မောင်နှမမှ ညီမဖြစ်သူ ပြေလယ်ပြင်နတ်ရုတ်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ရှမ်းဝတ်စုံဖြင့် တွေ့ရသည်။ နတ်ရုတ်၏ ဘေးတွင် ကျားတစ်ကောင်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ရုပ်တု၏ ဘယ်ဘက်လက်သည် မေတ္တာရေစင်အိုးဖြင့် မေတ္တာရေသွန်းလောင်းလျက်ရှိပြီး ညာလက်တွင် လက်သုံးတော်ဓားကို ကိုင်ထားသည်။ ဆရာတော်ကြီးအား

လာရောက်ဖူးမြော်သူများအား မေတ္တာရေစင်သွန်းလောင်း၍ စောင့်ရှောက်ကူညီပေးသည်။ အန္တရာယ် အသွယ်သွယ်ကို လက်သုံးတော်မားဖြင့် ကာကွယ်ပေးသည်။

အောင်သစ္စာမဟာမဂ္ဂင်ခါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ၏ အဝင်ဝ ညာဘက်တွင် ပြေလယ်ပြင်မောင်နှမ မှ အစ်ကိုဖြစ်သူ၏ နတ်ရုတ်တုကို ရှမ်းဝတ်စုံဖြင့် တွေ့ရသည်။ ဘယ်ဘက်လက်မှ မေတ္တာရေစင်အိုး ကို ကိုင်ထား၍ ညာဘက်လက်မှ ရှေ့သို့ဆန့်တန်း၍ ကူညီမစမှုကိုပြုနေသည်။ ရုပ်တု၏ ဘေးတွင် ကျားရုပ်ကိုတွေ့ရသည်။ ဘယ်ဘက်လက်ဖြင့် ဝေနေယျများအား မေတ္တာရေစင်သွန်းလောင်းပေးပြီး ညာဘက်လက်ဖြင့် ငါးပါးသီလမြဲသူများအား ကူညီ မ,စ သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကျောင်းပင်း၏ အလယ်တွင် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးတော်မူသော ပျဉ်ထောင်ကျောင်းကို တွေ့ရသည်။

ဆရာတော်ကြီးမှာ သက်တော်(၇၅)နှစ်၊ ဝါတော်(၂၁)ဝါရှိသည့် အသားညိုညို၊ ပိန်ပိန်ပါးပါး၊ အရပ်ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းဖြစ်သည်။ နားလေးသဖြင့် အသံကျယ်ကျယ်ဟောသည်။ တရားဟောလျှင် စိတ်ပါလက်ပါဖြင့် ရှင်းရှင်းပြတ်ပြတ်သားသား ဟောတတ်သည်။ ကျွန်တော်အား ဆရာတော်ဟောကြားခဲ့သော တရားအတိုချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်တောင်ကျေးက မိဘက ကျောင်းမထားနိုင်လို့ စာမတတ်တာပါ။ စာမတတ်တဲ့အတွက် ကိုယ်လုပ်နိုင်တဲ့ ဝိပဿနာ ခန္ဓာအကျင့်ကို ကျင့်ပါတယ်။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ထားခဲ့သော ပဋိယတ္တိသာသနာ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဒသာသနာ၊ သာသနာသုံးရပ်မှာ ပဋိယတ္တိကို မကျွမ်းကျင် ၍ ပဋိယတ္တိစာတွေရှိလို့ ကျင့်နိုင်တာပါ။ ခန္ဓာကို တကယ်ကျင့်ပြီး သိလို့ ခန္ဓာအသိတရားဟောနိုင် တာပါ။ ဦးပဉ္စင်းကို ကြည်ညိုပါလို့ မပြောလိုဘူး။ ဦးပဉ္စင်းဟောတဲ့အသိကိုတော့ ယူထားပါ။

အသိတစ်လုံး အမြတ်ဆုံး၊ မရှိတာ ရှာရင်ရတယ်။ မသိတာ အခက်ဆုံး၊ ဘယ်အသိတွေလဲ ခင်ဗျားတို့တစ်တွေမှာ စက္ခုအာရုံ၊ နားသောတအာရုံဆိုတဲ့ အာရုံငါးပါးကို မနောက အမှတ်နဲ့ယူ ထားတယ်။ အမှတ်ဆိုတာ ပါဠိလို သညာလို့ခေါ်တယ်။ ဒီအမှတ်နဲ့ယူလိုက်တဲ့အတွက် သတ္တာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိတွေဖြစ်ကုန်တာပဲ။ ဒိဋ္ဌိသတ်မှ တဏှာပြတ်မယ်။ တဏှာပြတ်မှ မာန်ပြတ်မယ်။ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိပြတ်မှ သံသရာပြတ်မယ်။ သံသရာလည်စေတာ သူတို့ပဲ။ တရားထိုင်ကြ၊ တရားထိုင်နေတဲ့အချိန် ကာယကံ၊ ဝစီကံ လုံနေပြီ။ မနောကိုသတ်၊ ဝင်သွားတဲ့လေ၊ ထွက်သွားတဲ့လေကို သတိလေးကပ် မှတ်ရတယ်။ ထိ၊ သိ၊ သတိ သတိလေးကပ်ထား။ သိ၊ သိ၊ သိလို့ မှတ်နေ။ ဆိုလည်းမနေရဘူး။ ထိတာကရုပ်၊ သိတာကနာမ်၊ ထိတာလည်း မမြဲဘူး၊ အဲဒါ အနတ္တ၊ မမြဲတော့ မစွဲဘူး။ မစွဲတော့

အေးတယ်။ တရားထိုင်ချိန်မှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ အကျုံးဝင်နေပြီ။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်ပါ။ ဘာနဲ့စစ်မလဲ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့စစ်ပါ။ ဒီတရားတွေဟာ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာအသိတရားတွေ။ ယူတတ်ရင် လိုက်နာတတ်ရင် သိပ်ထူးတာပေါ့။ ပစ္စည်းဥစ္စာဆိုတာ ပေးလို့ရတယ်။ အသိကိုတော့ ပေးလို့မရဘူး။ ယူတတ်မှရတယ်။ ဒီကဉာဏ်ရထားတော့ ဉာဏ်ရတဲ့သူဆိုက အသိကို မိမိနှလုံးသားမှာ အသိဝင်သွားရင် ဉာဏ်မျိုးစေ့ ရတာပဲ။ အဲဒါ ပဋိဝေဒခေါ်တယ်။ ဉာဏ်ရမှ ပေးလို့ရတာ။

ဆရာတော်ကြီး၏ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကျောင်းဝန်းအတွင်း ရဟန်းအပါး(၆၀)ကျော်နှင့် ကိုရင် (၁၀)ပါးကျော်ရှိသည်။ သီလရှင်အပါး(၈၀)ကျော်ရှိသည်။ အမြဲနေယောဂီ(၂၀)ကျော်ရှိသည်။ သံဃာ၊ သီလရှင်၊ ယောဂီများသည် ဆရာတော်ကြီးဟောကြားသလို “မနောကိုသတ်၊ မနောလုံရင် ကာယ၊ ဝစီပါလုံတယ်။ အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု။ အညှာကိုဖြတ်တာနဲ့ အသီးတွေတစ်ခုချင်း လိုက်ခြွေ နေစရာမလိုတော့ဘူး။ မနောကိုသတ်၊ မနောသတ်ရင် ကာယ၊ ဝစီပါလုံတယ်” ဟု ဆုံးမသလို ကျောင်းဝင်းတွင် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာဖြင့် မိမိမနောကို လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းကျင့်ကြံနေကြ သည်။ ဆရာတော်ကြီးဟောကြားသလို “လူသိတဲ့တရားရှိတယ်။ နတ်သိတဲ့တရားရှိတယ်။ ကာယ၊ ဝစီကတော့ လူသိတာပေါ့။ မနောကို လူမသိဘူး။ ဒါပေမယ့် နတ်သိတယ်။ မနောစင်ကြယ်အောင်နေ” ဆရာတော်ကြီးကျောင်းတွင် သံဃာ၊ သီလရှင်၊ ယောဂီအများစုမှာ အသက်ကြီးမှ သာသနာ့ဘောင် ဝင်ရောက်လာသူများဖြစ်ကြ၍ အပြင် ကာယ၊ ဝစီအနေဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ်အားနည်းသော်လည်း မနောတရား အသိများမှာ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားကြသည်။ သည်းခံခြင်း၊ စေတနာထားခြင်း၊ သမ္မာနဲ့နေထိုင် ကြခြင်းဖြင့် မိမိကျောင်းအတွင်း တရားအမြဲတမ်းထိုင်ကာ မိမိမနောကို စောင့်ရှောက်နေထိုင်ကြသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ သံဃာ၊ သီလရှင်၊ ယောဂီများအား နေထိုင်စားသောက်မှု ပူပင်ကြောင့်ကြမှုမရှိ အောင် ဆောင်ရွက်ပေးထားပြီး မိမိစိတ် မိမိစစ်၍ တရားအလုပ်ကိုသာ တစိုက်မတ်မတ်ဆောင်ရွက် ခြင်းကို အားပေးတော်မူသည်။

ကျောင်းဝန်းအတွင်းတွင် တစ်ပါးနေ သံဃာကျောင်း (၃၀)ကျော်ရှိပြီး၊ စုပေါင်းနေ ကျောင်းဆောင်ကြီး (၂)ဆောင်ရှိသည်။ ဓမ္မာရုံကြီး(၁)လုံးရှိပြီး သီလရှင်တစ်ပါးနေ ကျောင်းဆောင် (၁၅)လုံးနှင့် စုပေါင်းနေကျောင်းဆောင်ကြီး (၈)ဆောင်ရှိသည်။ ဓမ္မာရုံ၊ သံဃာဆောင်၊ သီလရှင်၊ ယောဂီဆောင်များ၏ အဆောက်အအုံ စုစုပေါင်းတန်ဖိုးသည် ကျပ်သိန်း(၉၀၀)ကျော်ရှိသည်။ ကျောင်းဝန်းခြံအကျယ်မှာလည်း (၅)ဧကအကျယ်ရှိသည်။ မီးစက်၊ ရေစက်များလည်း သိန်း(၁၀၀) ကျော်တန်ဖိုးရှိသည်။ ဆရာတော်ကျောင်းဝန်းအတွင်း တည်ထားတော်မူသော စေတီ(၃)ဆူရှိသည်။

ကျောင်းဝန်း အဝင်ညာဘက်တွင် အောင်သစ္စာမဟာမဂ္ဂင်ခါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီနှင့် ဘယ်ဘက်တွင် အောင်သစ္စာမဟာသိဒ္ဓိပြည့်စုံဆုတောင်းပြည့်စေတီရှိသည်။ ကျောင်းဝန်း၏ အနောက်တောင်ထောင့်တွင် ကံစေတီရှိသည်။ ကံစေတီမှာ အုတ်ရေကန်၏အလယ်တွင် ကံစေတီရှိသည်။ ကံစေတီမှာ အုတ်ရေကန်၏အလယ်တွင် စေတီတည်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဆရာတော်ကြီး မရှိသည့်နောက် မေတ္တာရေလိုချင်သူများ ၎င်းအုတ်ရေကန်မှ မေတ္တာရေယူရန်ဖြစ်သည်။ ကန်စေတီတွင် အာရုံခံတန်ဆောင်း (၂)ခုရှိပြီး စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ လောကီရေးရာများ ကြီးပွားတိုးတက်လိုသူများ ကံစေတီတွင် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ တရားထိုင်၊ ပုတီးစိပ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်လျှင် လိုရာဆန္ဒပြည့်ဝစေနိုင်မည့် ကံစေတီပင်ဖြစ်သည်။ ကံစေတီအနီးတွင် ဘိုးတော်သိကြားမင်း၏ ရုပ်တုကိုတွေ့ရှိရသည်။ မြောင်းမြ မြို့နယ်အတွင်း တည်ထားသောစေတီတော်ပေါင်းမှာ (၁၆)ဆူရှိသည်။ စေတီတော်အားလုံး၏ ဉာဏ်တော်အတောင်(၃၀)ကျော် စေတီတော်ကြီးများပင်ဖြစ်သည်။ မဲကျော်ရွာတွင် တည်ထားသော အောင်သစ္စာမဟာဒီပါရုံစေတီတော်မှာ ဉာဏ်တော်အတောင်(၆၀)ကျော်ပင်ရှိသည်။ စေတီတော် (၁၆)ဆူ၏ စုစုပေါင်းကုန်ကျငွေသည် သိန်း(၂၀၀၀)ကျော်ရှိသည်။ ဆရာတော်ကြီး စေတီတော် တည်ထားပေးခြင်းမှာလည်း အတိတ်အကြောင်းကျိုးဆက်ရှိသည်။ စေတီတော်များကို တည်ထားတော်မူခြင်းမှာ အတိတ်မှ နာမ်လောကရောက်ရှိနေကြသော ဆရာတော်ကြီး၏ ပဋ္ဌာန်းဆက်များက လာရောက်တောင်းပန်လျှောက်ထားကြသောကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် တည်ထားပေးတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ ကျောင်းတွင် ဓာတ်ပွဲလည်းမရှိ၊ နတ်ပွဲလည်းမရှိ၊ သိုက်ပွဲလည်းမရှိ။ ဆရာတော်ကြီး၏ တရားအောင်မြင်၍ နတ်တို့ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ဒီ သာသနာမှာ နတ်တွေပါတယ်ဟုပြောခြင်းဖြစ်သည်။ နတ်ထုတ်ပြပါဆိုလို့ ဘယ်လိုထုတ်ပြမလဲ၊ သိချင်ရင် ဦးပဏ္ဍိတလိုကျင့်၊ ခန္ဓာက တကယ်သိလို့ ခန္ဓာသိတရားဟောနိုင်တာ” ဟု ဆရာတော်ကြီး မှ မိန့်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ခန္ဓာသိတရားတော်များကို မြောင်းမြရွှေသာလျောင်းဘုရား၊ ပုသိမ် ရွှေမုဋ္ဌောဘုရား၊ ရွှေမြင်တင်စေတီ၊ ငါးခယ်မဓမ္မာရုံ၊ မန္တလေး မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး၊ ပဲခူး ရွှေမုဋ္ဌောဘုရား၊ ပျဉ်းမနား၊ ဈေးကုန်း စာသင်တိုက်၊ မိတ္ထီလာ ဖောင်တော်ဦးဘုရား၊ မုံရွာ ဆုတောင်း ပြည့်ဘုရား၊ ပခုက္ကူ ဖောင်တော်ဦးဘုရား၊ ပြည်မြို့ ရွှေလက်လှဓမ္မာရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ရွှေတိဂုံဘုရား၊ ဗိုလ်တထောင်ဘုရား၊ ဆူးလေဘုရား၊ မယ်လမုဘုရား၊ ကျိုက်ဝိုင်းဘုရား၊ ကမ္ဘာအေးဘုရား၊ ကျိုက္ကဆံ ဘုရား(သဗ္ဗိန်းကျွန်း)၊ ဇိနတ်မာန်အောင်ဘုရား(သာကေတ)၊ ကိုးထပ်ကြီးဘုရား(စမ်းချောင်း)၊ ကြေးသွန်းဘုရားကြီး၊ ရွှေဘုန်းပွင့်ဘုရား၊ ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရား၊ အောင်ဖောမိဘုရား(တောင်ဒဂုံ)။

မိုးကောင်းဘုရား၊ ရန်မျိုးအောင်ဘုရား(သင်္ဃန်းကျွန်း)၊ မဟာသင်္ကြန်ဘုရားကြီး(ဒလ)၊ သန်လျင်မင်းကျောင်းပထမပြန်စာသင်တိုက်၊ လှိုင်ဇေယျာဝတီစာသင်တိုက်၊ ကျိက္ကလွဲမင်းကျောင်းစာသင်တိုက်၊ အင်းစိန် ဈေးကုန်းပဋိပတ္တိစာသင်တိုက်၊ ရွှေပြည်သာ ပဋိပတ္တိစာသင်တိုက်၊ ဘုရားဖြူစာသင်တိုက် (ပုဇွန်တောင်)၊ ကျောက်တန်း သာသနာဗိမာန်တို့တွင် တရားပွဲပေါင်း(၇၀)ကျော် မြန်မာပြည်အနှံ့ ခန္ဓာသိတရားတော်များကို နှစ်သက်ကြည်ညိုကြသည်။ တရားပွဲတစ်ပွဲလျှင် ပရိသတ်ထောင်ကျော် ရှိသည်။ လှူဒါန်းကြသည်မှာလည်း ကြိတ်ကြိတ်တိုးလှူဒါန်းကြသည်။ “ဝတ္ထုငွေကြေးကိုယူတာ မဟုတ်၊ စေတနာကိုယူသွားတာ။ စေတနာကလည်းမှန်ရမယ်။ ဝတ္ထုပစ္စည်းကလည်း စင်ကြယ်ရမယ်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မှန်ရင် ဆုမတောင်းနဲ့ ခင်ဗျားတို့ မဂ်မျိုးစေ့ရပြီ။ စေတနာမှန်ဖို့ လိုတယ်။ ပကာသနစေတနာ၊ ဘယာစေတနာလှူတာနဲ့ အဓိပတိစေတနာနဲ့လှူတာ မတူဘူး။ လှူတဲ့သူအပေါ် မူတည်တယ်။ ဘုရားလှူရင် ဘုရားမျိုးစေ့ရမယ်။ ရဟန္တာလှူရင် ရဟန္တာမျိုးစေ့ရမယ်။ ကံလှူရင် ကံမျိုးစေ့ရမယ်။ ဉာဏ်သမားလှူရင် ဉာဏ်မျိုးစေ့ရမယ်။ လှူတတ်ဖို့လိုတယ်” ဟု ဟောကြားခဲ့သည်။

ဆရာတော်ကြီးမှာ သာသနာအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ပမာဏသည် စုစုပေါင်းကျပ်သိန်းပေါင်း(၃၀၀၀)ကျော်ပင်ရှိသည်။ စာပေမတတ်သော်လည်း ပဋိပတ္တိကျင့်၍ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်သောကြောင့် သာသနာထွန်းလင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ သာသနာမှာ ကြာလေ အားကောင်းလေဖြစ်လာသည်။ စစ်မှန်လျှင် ကြာလေ အရောင်တတ်လေဖြစ်မည်မှာ သဘာဝတရားပင်ဖြစ်ပေသည်။ ခရမ်းချဉ်သီးနှင့် ပတ္တမြား ဥပမာကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သည်။ ခရမ်းချဉ်သီးနှင့် ပတ္တမြားသည် ရဲတာချင်းတူသော်လည်း ခရမ်းချဉ်သီးမှာ ကြာလာလျှင် ပုပ်ပွလာသည်။ လွှင့်ပစ်လိုက်ရသည်။ ပတ္တမြားမှာ ကြာလေ အရောင်တတ်လေဖြစ်သည်။ အဖိုးထိုက်တန်သည်။ မှောင်တဲ့နေရာမှာထားလျှင်လည်း လင်းသည်။ နောက်သည့်ရေမှာချလျှင်လည်း ရေကြည်သည်။ တရားအသိလိုချင်သူတွေ ဆရာတော်ကြီးထံ ဆည်းကပ်ကြမည်။ ကြာလေ သာသနာအရောင်ထွန်းပြောင်လေပင်ဖြစ်သည်။ အတူတစ်ထောင် အယောင်ဆောင်တစ်သိန်း၊ ပလိန်းအနန္တရှိသည့်အထဲတွင် အစစ်အမှန်သည် ထွန်းလင်းတောက်ပမြဲဖြစ်ပေသည်။ ကြာလေ အားကောင်းလေဖြစ်သည်။

ဆရာတော်ကြီးတည်ထားပေးတော်မူသော စေတီတော်(၁၆)ဆူအနက် မြောင်းမြမှ ပုသိမ်ရေလမ်းခရီးဖြင့်သွားစဉ် တောင်ကလေး၊ ဝဲကလေးရွာအနီးရှိ အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်မှာ လွန်ခဲ့သော(၁၈)နှစ်ကျော်ကတည်းက တည်ထားခဲ့ပြီး စေတီတော်ပြီးစီးနေသည်မှာ (၁၆)နှစ်ကျော်ရှိသော်လည်း ယနေ့တိုင် ထီးမတင်သေးပေ။ ၎င်းစေတီတော်နှင့် ဆရာတော်ကြီးကြောင်းကျိုးဆက်ရှိခဲ့သည်။

အောင်သစ္စာမဟာမိတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားသမိုင်းမှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း(၂၅၀၀)ကျော်က ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် တစ်နေ့သော ညနေချမ်းအချိန်တွင် တောင်ကိုးလုံးကိုကျော်၍ လာရသောခရီးမှ ရှေးဟောင်းရှမ်းကြီးအန္ဓယ်ဝင်ဖြစ်သော ရှမ်းဘုရင်ကြီး စပ်ထပ်ခွန်ဖ၊ တောင်နန်းစံမိဖုရား စပ်သုန္ဒရ သုမြတ်စန္ဒာ၊ မြောက်နန်းစံမိဖုရား စပ်သုန္ဒရ သုမြတ်မာလာနှင့် ရွှေတော်မျိုးတော်တို့သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားအား လာရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ကြသည်။

ထိုသို့ဖူးမြော်ခဲ့စဉ် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသခင်မှ မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ “ဪ... ငါဘုရားနှင့် တွေ့တော်မူသော်လည်း အစွဲတရားကြီးမားသောသူတို့ကား မိမိ၏ အစွဲတရားကြောင့် တရားမရနိုင်ကြောင်း ငါဘုရားဟောတော်မူသည်။ ဘုရားသခင် ဟောကြားတော်မူသည်ကို ကန့်လန့်ကာ နောက်ကွယ်တွင်ရှိနေသော ရှမ်းဘုရင်ကြီး၏ သားတော် အသက်(၁၆)နှစ်အရွယ်ရှိ ကိုရင်စိတ္တမှ ကြားသိတော်မူခဲ့သည်။

မိမိ၏ မိဘနှစ်ပါးနှင့် ရွှေတော်မျိုးတော်တို့ တရားမရနိုင်သေးကြောင်းသိရှိရ၍ ကိုရင်စိတ္တ စိတ်မချမ်းမြေ့ဖြစ်သွားရရှာလေသည်။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားတော်မူသည်မှာ “တပည့်တော်၏ မိဘနှစ်ပါးနှင့် ရွှေတော်မျိုးတော်တို့အား တရားအသိရအောင် ဟောကြားပြသနိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရပါလို၏” ဟု လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။

ကိုရင်စိတ္တ ၏ လျှောက်ထားချက်ကို ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားမှ နောင် ငါဘုရားသာသနာတစ်ဝက်ကျော်လျှင် သင်သည် သင်၏ရွှေတော်မျိုးတော်များကို တရားပြသဆိုဆုံးမ၍ တရားရအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဗျာဒိတ်တော်ပေးခဲ့သည်။

သိကြားမင်းမှ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားခဲ့သည်မှာ “အရှင်ဘုရား... အရှင်ဘုရား၏ သာသနာတစ်ဝက်တွင် တပည့်တော်ထမ်းဆောင်ရမည့် သာသနာတာဝန်မှာ အလွန်ကြီးလေးပါသည် အရှင်ဘုရား။ သို့ပါ၍ အရှင်ဘုရားကဲ့သို့ မေတ္တာတော်ထားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး ပေးသနားတော်မူပါရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်မှ ငါ၏ သာသနာတစ်ဝက် ဘိုးတော်သိကြားထမ်းဆောင်ရမည့် သာသနာတော်ဦးတွင် ငါဘုရားကဲ့သို့ မေတ္တာတော်ထားနိုင်၍ သစ္စာလေးပါးတရားဟောကြားပြသတော်မူမည့် ကိုရင်စိတ္တ အား ငါဘုရားကိုယ်စားထားတော်မူခဲ့သည်ဟု ဗျာဒိတ်တော်ပေးခဲ့သည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်အား လာရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ကြသော ရှမ်းဘုရင်ကြီး စပ်ထပ်ခွန်ဖ နှင့် မိဖုရား၊ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့သည် မိမိတိုင်းပြည်သို့ပြန်ရန် ပြင်ဆင်ခဲ့ကြသည်။ ကိုရင်စိတ္တ သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်ထံတွင် တရားကျင့်ကြံပွားများသွားပါက အရဟတ္တဖိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ်သို့ရောက်ရှိ

ပြီး နိဗ္ဗာန်ဝင်နိုင်သော်လည်း မိမိ၏ မိဘ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်များကို တရားအသိရအောင် ဆောင်ရွက် လိုသောဆန္ဒကြောင့် ကိုရင်ဘဝမှ လူထွက်ကာ မိဘများနှင့်အတူ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လည်လိုက်ပါ ခဲ့သည်။

ရှမ်းဘုရင်ကြီး စင်ထက်ခွန်ဖ ညည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသခင်အား ပူးမြော်တော်မူပြီး မိမိ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လည်ကြွမြန်းကာ အေးချမ်းသာယာစွာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်နေလေသည်။

ရှမ်းဘုရင်ကြီး စင်ထက်ခွန်ဖ နှင့် တော်နန်းစံမိဖုရား စင်သုန္ဒရ မြတ်စန္ဒာ မှ သားတော်၊ သမီးတော်လေးပါး ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ကိုရင်စိတ္တ မှာ သားတော်ကြီး စင်ထက်မြက်ထက် ဖြစ်ပြီး အိမ်ရှေ့မင်းသားဖြစ်သည်။ စင်ထက်မြက်စံ သည် သားလတ်ဖြစ်ပြီး စင်သေနာပတိချုပ်ဖြစ်သည်။ စင်သုန္ဒရ မြတ်စန္ဒီ မှာ သမီးလတ်ဖြစ်ပြီး စကားအလွန်ကြွယ်သည်။ စင်သေနာပတိချုပ်၏ စစ်မှု ရေးရာအတိုင်ပင်ခံဖြစ်သည်။ စစ်ရေးစစ်ရာ အရာရှိချုပ်ဖြစ်သည်။ ဆင်ကို စီးပိုင်တော်မူသည်။ စင်ထက်ထင်ကျော် မှာ သားအငယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ အစ်ကိုတော်၊ အစ်မတော်များမှ ချစ်စနိုးဖြင့် ဖော်ကဲ ဟုခေါ်သည်။ အဆော့သန်သည်၊ အလွန်ကဲသည်။

ဇော်ဘွားကြီး စင်ထက်ခွန်ဖ နှင့် မြောက်နန်းစံမိဘုရား စင်သုန္ဒရ မြတ်မာလာ မှ သားတော်၊ သမီးတော် (၁၀)ယောက်ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ စင်ထက်မဟာမင်းဂေါင်ကျော်ထင် မှာ သားကြီးဖြစ်ပြီး၊ အိမ်ရှေ့မင်းသား စင်ထက်မြက်ထက် ၏ ကိုယ်ရေးအရာရှိဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်း၊ပြည်ပရေးရာများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရသည်။ တရားစီရင်ဆောင်ရွက်ရသည်။ စင်ထက်မင်းလွင် မှာ သားအငယ်ဆုံး ဖြစ်ပြီး တရားဓမ္မကို ဖက်တွယ်ထားသူဖြစ်သည်။

ဂေါတမဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး နှစ်အတန်ကြာသောအခါ ရှမ်းဘုရင်ကြီး စင်ထက်ခွန်ဖ ၏ တိုင်းပြည်အား ကသည်းလူမျိုးများကျူးကျော်ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ စင်ထက်မြက်ထက် မှာ ပြန်လည်တွန်းလှန်နိုင်သော်လည်း အသက်ပေါင်းများစွာပျက်စီးမည်ကို ဂရုပြုမိ၍ ပြန်လည် တိုက်ခိုက်သူအား ခူးဖြတ်မည်ဟု အမိန့်ထုတ်ကာ တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ရေလမ်းခရီး၊ ဖောင်ဖြင့်တစ်သွယ်၊ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် တချို့ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။

စင်ထက်မြက်ထက် နှင့် မောင်နှမသုံးယောက်တို့သည် ရေလမ်းခရီးမှ ဖောင်ဖြင့် တိမ်းရှောင် ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ထိုသို့တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးခဲ့စဉ် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေဆစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ သင်္ကန်း တစ်ထောင့်ထွာတို့ကို ပင့်ဆောင်လာခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်၏ ဘဏ္ဍာတိုက်မှ စိန်(၁)တင်း၊ ပတ္တမြား (၁)တင်း၊ ရွှေခွက် (၄၅)ခွက်တို့ကို တစ်ပါတည်းယူဆောင်လာခဲ့သည်။

ရေလမ်းခရီး ဖောင်ဖြင့်ထွက်ပြေးခဲ့ရာ ယခု မြောင်းမြမြို့နယ်၊ တောင်ကလေး၊ ဝဲကလေး ကျေးရွာအုပ်စု၊ ပိန္နဲကုန်းရွာအနီးရှိ ပိန္နဲကုန်း တောင်ကုန်းလေးသည် ယခင်နှစ်ပေါင်း(၂၅၀၀)ကျော် က ပင်လယ်ကမ်းဦး ရေတိမ်ပိုင်းတွင် ရေပတ်လည်ဝိုင်းနေသော ကျွန်းလေးဖြစ်သည်။ ထိုကျွန်းသည် ဟင်္သာငှက်များကျက်စားရာ ကျွန်းကလေးဖြစ်သည်။ ၎င်းကျွန်းကလေးတွင် ဖောင်တော်ဆိုက်ကပ် ခဲ့သည်။ ကျွန်းပေါ်တွင် ဖောင်ကြိုးကို ငုတ်ဖြင့်စိုက်ကာ ကျွန်းပေါ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ဖောင်တော်ပေါ်မှ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေဆစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ သင်္ကန်းတစ်ထောင့်ထွာ၊ နန်းတွင်း ပစ္စည်းများသယ်ချပြီးချိန်တွင် ပင်လယ်ပြင်၌ လေကြီးမိုးကြီး ကျရောက်ခဲ့သည်။ လေကြီးမိုးကြီး သည်းထန်စွာရွာသွန်းသဖြင့် ဖောင်ကြိုးပြတ်ကာ ညီလတ် စပ်ထက်မြက်ထက် နှင့် ညီမလတ် စပ်သုန္ဓရာ သုမြတ်စန္ဒီ အမွှာမောင်နှမသည် ဖောင်နှင့်အတူ မျောပါကာ ပင်လယ်ပြင်တွင် ရေနှစ် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ မသေမီ မိမိတိုင်းပြည်ကို စွဲလန်းလွန်းသော အစွဲတရားကြောင့် နတ်စိမ်းများ၊ ဘီလူးများဖြစ်ကြရလေသည်။ ၎င်းနတ်စိမ်းမောင်နှမသည် ၎င်းတို့၏ တိုင်းပြည်သိမ်းပိုက်ထားသော ကသည်းဘုရင်အား တိုင်းပြည်ပြန်ပေးရင်ပေး၊ မပေးရင် အသင်မင်းကြီး၏ ဦးခေါင်း ရှစ်စိတ်ခွဲပစ်မည် ဟု အိပ်မက်တော်ပေးခဲ့ရာ ကသည်းဘုရင်မှ တိုင်းပြည်အား ပြန်လည်အပ်နှင်းခဲ့ရာ တိုင်းပြည် ပြန်လည်ရသဖြင့် ပြည်တော်ပြန်ရ ပြေလည်ပြင်မောင်နှမဟု အပိုင်စားရခဲ့သည်။

ရေလမ်းခရီးဖြင့် ထွက်ပြေးလာစဉ် စပ်ထက်မြက်ထက် မောင်နှမလေးယောက်နှင့်အတူ နောက်တော်ပါ မောင်နှမနှစ်ယောက်ပါရှိခဲ့သည်။ ကျွန်ပေါ်သို့ရောက်သောအခါ နောက်တော်ပါ မောင်နှမသည် စိန်နှင့် ပတ္တမြားကို တပ်မက်သော လောဘဖောဖြင့် စပ်ထက်မြက်ထက် ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်အား လုပ်ကြံမည်ကို သိတော်မူသောကြောင့် စပ်ထက်မြက်ထက် မှ လက်သုံးတော် ရွှေခါးဖြင့် ကွပ်မျက်ခဲ့သည်။ ကျွန်ပေါ်တွင် နေထိုင်တော်မူစဉ် ညီအငယ်ဆုံး စပ်ထက်ထင်ကျော် (စော်ကဲ)သည် သစ်ပင်ပေါ်တက်ဆော့ရာမှ လိမ့်ကျကာ ဇက်ကျိုး၍သေဆုံးခဲ့သည်။ ညီငယ်၏ အလောင်းအား တစ်လထားကာ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းရှု၍ ပင်လယ်ထဲသို့မျှောပစ်ခဲ့သည်။ စပ်ထက်မြက်ထက် သည် မိမိတိုင်းပြည်မှ ပင့်ဆောင်လာခဲ့သော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသခင်၏ ခြေဆစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ သင်္ကန်းတစ်ထောင့်ထွာ၊ ရွှေခွက်(၄၅)ခွက်တို့ကို ဌာပနာ၍ ထိုကျွန်းပေါ်တွင် စေတီတော်တည်ထားခဲ့သည်။ 'ဘုရားတပည့်တော်သည် တရားအသိရအောင် တစ်ဘဝမရလျှင် တစ်ဘဝ ကျင့်ကြီးသွားပါမည်ဘုရား'ဟု သစ္စာဆိုခဲ့သည်။ ထိုစေတီတော်မှာ အောင်သစ္စာ မဟာ ဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

နောင်နှစ်အတန်ကြာသောအခါ ၎င်းစေတီငယ်အား ညီအစ်မနှစ်ယောက်မှ တွေ့ရှိသဖြင့် အုတ်ဖြင့်ဝို၍ ထပ်မံတည်ထားခဲ့သည်။ နှစ်အတန်ကြာသောအခါ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ဖောင်စကြာဖြင့် တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူစဉ် အောင်သစ္စာမဟာဝါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီရှိရာ ကုန်းတော်ပေါ်မှ သာသနာ့အလံတွေ့ရှိသဖြင့် ကုန်းတော်ပေါ်သို့တက်ရောက်ခဲ့ရာ ရသေ့ ဦးပရိဿ အား ဖူးတွေ့ရသည်။ အလောင်းစည်သူမင်းမှာ ရသေ့ ဦးပရိဿ ၏ သြဝါဒခံယူ၍ စေတီတော်အား ထပ်မံမွမ်းမံပြုပြင်တည်ထားခဲ့သည်။ ကုန်းတော်ပေါ်တွင်လည်း သာသနာ့အဆောက်အအုံနှင့် ကုန်းတော်ပေါ်တက်သော စောင်းတန်းများ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထိုရသေ့ ဦးပရိဿ မှာ ကိုရင်စိတ္တ (စင်ထက်မြက်ထက်)ပင်ဖြစ်ပေသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၉၇၀)ကျော်ခန့်က ရှမ်းပြည်နယ်တွင် စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ သည် စော်ဘွားအရိုက်အရာကို ဆက်ခံလျက်ရှိသည်။ စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ သည် မွေးချင်း ၇ ယောက်ရှိ သည့်အနက် သားအကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ သူသည် အာဏာနှင့် ဟော်နန်းကို မက်မောခြင်းမရှိဘဲ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များကို ကျင့်ကြံသာသနာပြုလုပ်ငန်းများကိုသာ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။

စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ တွင် ဓားရေး၊ လှံရေး ဝါသနာထုံသော စိုင်းခွန်စိုင်း ခေါ် သားတော် တစ်ပါးရှိခဲ့သည်။ စော်ဘွားကြီးသည် တိုင်းရေးပြည်ရေးကိစ္စကို သားတော်ကြီးနှင့် လွှဲအပ်ထားပြီး သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကိုသာ ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘုရားသုံးဆူတည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ပြီး ကျောင်းကန်များကို တည်ထားဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ စော်ဘွားကြီးတွင် အစ်မတော် စောမွန်လှ ရှိပြီး သာသနာ့ကို အတူတကွ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

အနော်ရထာမင်းကြီးသည် တိုင်းခန်းလှည့်လည်လာစဉ် စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံနယ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ မှ အစ်မတော်စောမွန်လှ ကို ဆက်သခဲ့သည်။ ရွှေသင်ဖျူး ဖျာ(၅)ချပ်ကို လက်ဆောင်အဖြစ်ဆက်သခဲ့ရာ အနော်ရထာမင်းကြီးမှာ ကြိမ်စကြာဖြင့်ရိုက်၍ တစ်ချပ်တည်းဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ပြီး စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ အား ပြန်လည်အပ်နှင်းခဲ့သည်။

စော်ဘွားကြီး ဟော်နန်းသို့အပြန် နိပုန်းစား လုပ်ကြံတော်လှန်သဖြင့် ထွက်ပြေးခဲ့ရသော ညီမငယ်နှင့် လမ်းမှာတွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ သားတော်ဖြစ်သူ စိုင်းခွန်စိုင်း က ပြန်လည်တိုက်ခိုက်မည်ပြုစဉ် စော်ဘွားကြီးမှ လူများသေကျေပျက်စီးဒုက္ခရောက်မည်ကို တရားသဘောဖြင့် ဆင်ခြင်မိကာ တားမြစ် ခဲ့သည်။

နိပုန်းစားက လိုက်လံတိုက်ခိုက်သဖြင့် တောတောင်အထပ်ထပ်ကို မြတ်ကျော်၍ အောက်ပြည် အောက်ရွာသို့ တိမ်းရှောင်ရင်း မော်တင်စွန်း(ပုသိမ်)သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ မော်တင်စွန်းတွင် သီတင်းသုံး နေသော ရသေ့ကြီး ဦးဇဝနထံ တစ်ထောက်နား၍ မလုံခြုံသောကြောင့် ခရီးဆက်ခဲ့ရသည်။ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်တွင် ကရင်တိုင်းရင်းသားများကို မောင်းတီး၍ စုစောင်းခဲ့သောကြောင့် ယခု တိုင်ပင် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်တွင် မောင်းတီးရွာ၊ ကရင်စုရွာဟု ရှိနေပေသည်။ ထိုသို့ လူစုပြီး တစ်ဖက်ကမ်းသို့ကူးခဲ့ရာ ရဲဘက်များ လေးဘက်တွား၍ တက်ခဲ့ရသဖြင့် လေးဘက်တွားရွာဟု ယခု မြောင်းမြမြို့နယ်တွင် အမည်တွင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

နိပုန်းစားလည်း ဆက်လက်လိုက်လံတိုက်ခိုက်နေသဖြင့် ရဲမက်များကျဆုံးကာ စော်တွားကြီး တို့သုံးယောက်သာကျန်ခဲ့သည်။ စိုင်းခွန်စိုင်းလည်း အဒေါ်ကိုထမ်း၍ ပြေးခဲ့ရပြီး ယခုအခေါ် လှသောင်း ကုန်းတွင် စခန်းချနေခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် ရက်အတန်ကြာသော် သစ်သီးများရှာဖွေရင်း တောင်ကုန်းငယ်လေးတစ်ခုပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုတောင်ကုန်းမှာ ယခု မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပိန္နဲကုန်းရွာအနီး တောင်ကုန်းကလေး ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုတောင်ကုန်းပေါ်ရှိ ဒီဇူးပင်ခြေရင်းတွင် ရသေ့တစ်ပါးတွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ထိုရသေ့မှာ ဦးပရတိဿ ရသေ့ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿ သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း(၂၅၀၀)ကျော် က အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ စတင်တည်ထားခဲ့သော ကိုရင်စိတ္တ လူအမည် စစ်ထက်မြက်ထက် ပင်ဖြစ်သည်။ ယခင်က ဤကုန်းတော်ပေါ်တွင် အလောင်းစည်သူမင်းနှင့် လက်တွဲ သာသနာပြုခဲ့သော ရသေ့ ဦးပရတိဿ လည်းဖြစ်သည်။

စိုင်းခွန်စိုင်း မှ ဖခင်စော်တွားကြီးအား ပြောသောအခါ စော်တွားကြီးမှ ရသေ့ကြီးထံသို့ နေ့ည မပျက်သွားရောက်၍ တရားတော်များနာကြားခဲ့သည်။

စော်တွားကြီးသည် ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿ နေ့ညမပျက်သွားရောက်တိုင်း သားတော် စိုင်းခွန်စိုင်း အား ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ စိုင်းခွန်စိုင်း ကလည်း တရားနာရတာပျင်းတယ်။ စစ်တိုက် တာလောက် စိတ်ဝင်စားစရာမကောင်းဟု ပြောခဲ့သည်။ မြစ်တစ်ဘက်ကမ်းသို့ကူးကာ ဦးထိပ်နီ (ယခု ထန်းပင်ကုန်းရွာ)ထံသို့ သွားရောက်၍ နေ့စဉ် ထန်းရည်သောက် မူးယစ်နေတော့သည်။

တစ်နေ့သောအခါ စော်တွားကြီး ဦးခမ်းလုံ က ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿ အား ကုန်းတော်ပေါ် တွင် ဘုရားတည်ရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿ မှ ယခုအချိန်ဘုရား တည်ရင်တော့ ကံဘုရားဖြစ်လိမ့်မယ်။ နောင်တစ်ချိန်ရောက်မှ ဘုရားတည်ရင် ဉာဏ်ဘုရားဖြစ်လိမ့် မယ်ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ကံမြင့် ကံရှိ ကံအသိဖြင့် ကောင်းမှုပြုငြား စိတ်ထားမမှန် လောကဓံ ခံနိုင်အားမရှိ။ ကံအသိ နှင့်တည်ပါသော်ငြား ကံသာသနာပဲဖြစ်လိမ့်မည်။ ကံမျိုးစေ့သာ ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဉာဏ်မြင် ဉာဏ်ရှိ ဉာဏ်အသိဖြင့် ကောင်းမှုပြုငြား၊ စိတ်ထားတည်ရန်၊ လောကဓံကို ကြံကြံ ခံ၍၊ တွန်းတိုက်သော်ငြား၊ ခန္တိပွားပြီး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၊ ခြေခံထား၍၊ အတွင်းပရမတ် တည်ပါက ဉာဏ် သာသနာဖြစ်လိမ့်မည်။ ဉာဏ်မျိုးစေ့ ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ သည် နောင်တစ်ချိန် ရသေ့ ဦးပရတိဿ သားတော်စိုင်းခွန်စိုင်း နှင့်အတူ ဉာဏ်ဘုရားတည်ရန် ဉာဏ်သာသနာပြုရန်အတွက် သစ္စာပြုရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ သားတော် စိုင်းခွန်စိုင်း အား ပိန္နဲပင်အိမ်မာနှစ်ပင် အရှာခိုင်းခဲ့သည်။ ပိန္နဲပင်အိမ်မာနှစ်ပင်ရသောအခါ သားတော်၏ လက်ဝတ်ရတနာ၊ ညီမတော် လက်ဝတ်ရတနာများစုပေါင်း၍ တစ်ဝက်စီခွဲဝေကာ တစ်ဝက်ကို စော်ဘွားကြီး၏ တဘက်နှင့်ထုပ်၍ ယခု ပိန္နဲကုန်းတော်ပေါ်ရှိ သိကြားမင်းကျောင်းဆောင် ဆောက် ထားသောနေရာတွင် မြှုပ်နှံခဲ့ပြီး ၎င်းအပေါ်တွင် ပိန္နဲပင်တစ်ပင် စိုက်ခဲ့သည်။ ကျန်ရတနာတစ်ဝက်ကို ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿ ၏ တဘက်ဖြင့်ထုပ်၍ ယခု ပိန္နဲကုန်းရှိ ဒီဒူးပင်ခြေရင်းတွင် မြှုပ်နှံကာ ၎င်း အပေါ်တွင် ပိန္နဲအိမ်မာတစ်ပင် စိုက်ခဲ့သည်။

၎င်းကဲ့သို့ ပိန္နဲအိမ်မာပင်နှစ်ပင်စိုက်ပြီးနောက် စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ သားတော် စိုင်းခွန်စိုင်း နှင့် ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿ တို့မှာ ရွှေခွက်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့သည်မှာ ပိန္နဲအိမ်မာပင်မှ အိမ်ပျော့သီးပြီး ကိန်းနက္ခတ်အချိန်ကျ၍ သုံးဦးသုံးဖလှယ် ပြန်ဆုံတဲ့အခါမှာ ဉာဏ်သာသနာပြုကြမယ်ဟု သစ္စာ ပြုခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် စော်ဘွားကြီး၏ ညီမတော်မှာလည်း ဝင်ရောက်၍ ထိုသာသနာပြုလျှင် သူမလည်း ပါရမီဖြည့်ပါရစေဟု တောင်းပန်လျှောက်ထားခဲ့သည်။

စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ မှာ သားတော် စိုင်းခွန်စိုင်း အား ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿ ထံတွင် တပည့်ရင်းအဖြစ် အပ်နှံခဲ့ရာ ရသေ့ကြီးမှ လက်ခံခဲ့သည်။

ရက်အတန်ငယ်ကြာသောအခါ စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ သည် ကံတော်ကုန်ခဲ့သည်။ ကံတော် ကုန်၍ သာသနာပြုနတ်မင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿမှ နောင်တစ်ချိန်တွင် ရှမ်းဘိုးတော် အမည်ဖြင့် သာသနာပြုလိမ့်မည်ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

တစ်နေ့သောအခါ ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿ မှ တပည့်ဖြစ်သူ စိုင်းခွန်စိုင်း အား ခင်ဗျားခမည်း တော် ဘယ်ဘုံကိုရောက်နေသလဲဆိုတာ သိချင်မြင်ချင်သလားဟု မေးခဲ့သည်။ စိုင်းခွန်စိုင်း မှ မြင်ချင် ပါတယ်ဟုပြောခဲ့သည်။ ရသေ့ကြီးမှာ မြင်ချင်ရင် ကျွန်ုပ်တရားကို နာရမည်။ နောင် အရက်မသောက်

ရဘူးဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် စိုင်းခွန်စိုင်း ၏ မျက်လုံးအား လက်ဖြင့်ဝိုင်းပြီး တုသိတာ နတ်ပြည်၌ နတ်မင်းဖြစ်နေသော ဖော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ အား ပြသခဲ့သည်။ ကျန်သော မျက်လုံး တစ်ဘက်ကို လက်ဖြင့်ဝိုင်း၍ ငရဲပြည်၌ ဝတ်လစ်စလစ်ဖြင့် ပြေးပြေးလွှားလွှားဒုက္ခခံနေရသော ငရဲသားတွေကိုပြသပြီး ခင်ဗျား ဘယ်ဘုံကိုသွားမလဲ။ ခင်ဗျား ခမည်းတော်ဆီသွားချင်ရင် ခင်ဗျား ခမည်းတော်လို တရားကျင့်ရမည်ဟုမိန့်ခဲ့သည်။ ထိုအခါမှစ၍ စိုင်းခွန်စိုင်း သည် အရက်သောက်စား ခြင်းမပြုတော့ဘဲ ရသေ့ကြီး၏ တရားများကို နာကြားလိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

၎င်းနှစ် တော်သလင်းလပြည့်နေ့ ညရောက်သောအခါ စိုင်းခွန်စိုင်း မှ ခုံကလေးတစ်ခု ပြုလုပ် ပြီး ခုံကလေးကို ယခု ဘုံသုံးဆင့်ကျောင်းနေရာတွင် ခင်းကျင်းထားပြီး ၎င်း၏ အင်္ကျီကို ခုံကလေး ပေါ်တွင်ခင်း၊ ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿကို ထိုင်စေသည်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ တရားဟောပါသည်။ ‘ခင်ဗျားဟော်နန်းကနေ ဒီကိုရောက်လာတာက အနိစ္စ၊ လမ်းမှာ အငတ်ငတ်အပြတ်ပြတ် နေခဲ့ရတာ က ဒုက္ခ၊ ခင်ဗျားခမည်းတော် သေသွားရတာက အနတ္တ’ဟု ဟောကြားခဲ့သည်။

တစ်နေ့သောအခါ ရသေ့ကြီးသည် ရေဆိပ်သို့ဆင်း၍ ရေချိုးရင်း သဲသောင်ခုံပေါ်တွင် ကံတော် ကုန်ခဲ့ရပါသည်။ စိုင်းခွန်စိုင်း သည် ကုန်းတော်ပေါ်သို့ ထမ်းတင်လာပြီး စင်ကလေးထိုး၍ ရသေ့ကြီး၏ အလောင်းကို ထားရှိခဲ့ပါသည်။ ခုနှစ်ရက်ထားရှိခဲ့ရာ ပုပ်ခြင်း၊ နံခြင်းမရှိသဖြင့် ယခုအတိုင်းထားလို့ တော့ မဖြစ်ဟုဆိုကာ ကုန်းတော်တွင် လိုဏ်ခေါင်းတူးပါသည်။

လိုဏ်ခေါင်းတူးစဉ် တစ်ဝက်ခန့်ရောက်သောအခါ နန္ဒနဂါးမင်း၏ တွင်းကို ဖောက်ထွင်းမိသဖြင့် နန္ဒနဂါးမင်းသည် တရားထိုင်ရာမှထွက်လာပြီး အသင်လူသား မတူးပါနှင့်ဟု တားမြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ စိုင်းခွန်စိုင်း မှ နောင်တစ်ချိန်တွင် သာသနာပြုမည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ်ကလာပ်ကို သိမ်းဆည်းလို၍ တူးရ ခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောသောအခါ နဂါးမင်းလည်း ရသေ့ကြီး၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ဦးတိုက်ပြီး ခွင့်ပြုခဲ့ သည်။ နဂါးမင်းမှာ နောင်တစ်ချိန်တွင် သာသနာပြုသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ပါပါရစေဟုတောင်းခံ ရာ စိုင်းခွန်စိုင်း ကလည်း ခွင့်ပြုပြီး နဂါးမင်းနှင့်သစ္စာပြုခဲ့ကြသည်။ နဂါးမင်း၏ တွင်းဝသည် ပိန္နဲကုန်း ပေါ်ရှိ ဒီဗူးပင်အရင်း၌ တည်ရှိသည်။

စိုင်းခွန်စိုင်း သည် ဆရာတော်ရသေ့၏ ရုပ်ကလာပ်ကို လိုဏ်ဂူအတွင်း သိမ်းဆည်းပြီးနောက် အင်း၊ အိုင်၊ ခလဲ့၊ လက်ဖွဲနှင့် ဆေးပညာရပ်များကိုလိုက်စားပြီး ရှမ်းဆရာကြီးအဖြစ်ဖြင့် လှည့်လည် ဆေးကုသမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် နှစ်အတော်ကြာနေလာခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ရှမ်းဆရာကြီး စိုင်းခွန်စိုင်း သည် ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿ ပေးခဲ့သော အဆောင်လက်ဖွဲနှင့် မိမိလေ့လာလိုက်စားခဲ့ သော ဆေးပညာရပ်တို့ဖြင့် ပိဇ္ဇာဘဝကိုကူးပြောင်းခဲ့သည်။

ယခုအခါ ရောဂတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့နယ်ရှိ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာကလေးသည် ရန်ကုန်-ပုသိမ် သွားသောသင်္ဘောများ ဖြတ်သန်းခုတ်မောင်းရာ မြစ်ဘေးတွင်ရှိ၍ သစ်ပင်ဝါးပင်၊ တောင်ကုန်းတောင် တန်း၊ တောင်ရွယ်လေးများနှင့် သာယာစိုပြည်လှပသောရွာကလေးဖြစ်သည်။ ထိုပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ ကလေးသည် ဘိုးဘွားလက်ထက် ခေတ်အဆက်ဆက်မှစ၍ ဘေးရန်အသွယ်သွယ်ကို စောင့်ရှောက် ကာကွယ်ပေးသော ဝိဇ္ဇာနွယ်ဝင် ရှမ်းဆေးဆရာကြီးတစ်ပါးရှိခဲ့သည်။ ၎င်းဝိဇ္ဇာနွယ်ဝင် ရှမ်းဆေးဆရာ ကြီးမှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း(၉၇၀)ကျော်က ဖော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ ၏ သားတော်ကြီး စိုင်းခွန်စိုင်း ပင်ဖြစ်သည်။ အဘ စိုင်းခွန်စိုင်း အား ခြောက်လုံးပတ်ဆိုင်းစိုင်းဖြင့် တောင်တော်ရွှေပုပ္ပားသီချင်းကို နှစ်ဦးအခါသမယ တန်ခူးလတွင် ရွာသူရွာသားတပည့်များက ရိုကျိုးပူဇော် အပျော်တော်ပေးခဲ့ရပါ သည်။

ပိန္နဲကုန်းရွာအနီးရှိ တောင်ကုန်းကလေးသည် ဒီဇူးပင်ကြီးတစ်ပင်၊ ဝါးရုံပင်၊ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်း ဖြင့် ဖုံးအုပ်လျက်ရှိသည်။ ရွာမှ နွားများကို ၎င်းကုန်းပေါ်တွင် ချည်ထားတတ်ကြသည်။ ယခင် ရှေးဟောင်းဘုရားရှိမှန်း မည်သူမှမသိကြတော့ပေ။ ဒီဇူးပင်ခြေရင်းတွင် ပိန္နဲပင်အိမ်မာတစ်ပင်ရှိသည်။ (ယခု ပိန္နဲပင်မှာ ခြောက်၍သွားသည်။ ကိုင်းခြောက်များရှိသည်။ ထင်းကိုင်းခြောက်များကို ၁၀ တောင် အကွာတွင် နောက်ထပ် ပိန္နဲအိမ်မာပင်တစ်ပင်ရှိသည်။ (၎င်းပိန္နဲပင်မှာ ခြောက်၍သေသွားသောကြောင့် ၎င်းနေရာတွင် သိကြားမင်းကျောင်းဆောင် ဆောက်လုပ်ထားသည်။) ပိန္နဲကုန်း၊ ဒီဇူးပင်ရင်းတွင် သစ္စာတိုင်တည်၍ စိုက်ထားခဲ့သောပိန္နဲပင်အိမ်မာမှာ အိမ်ပျော့သီးခဲ့သည်။ ဉာဏ်ဘုရား၊ ဉာဏ် သာသနာမှာလည်း စတင်ပွင့်လင်းရန် အချိန်ရောက်လုပြီဖြစ်သည်။ လူအများ ရိုကျိုးပူဇော်ကြသော ဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ် အဘစိုင်းခွန်စိုင်း သည် ဝိဇ္ဇာနွယ်ဖွား ဉာဏ်ကစားလို့ ပုထုဇဉ်လူ ပိန္နဲကုန်းရွာမှ ဒေါ်စမူ ကို ခန္ဓာတူးပြီး နာမ်ချဉ်းပြောသည်မှာ 'မင်းတို့ကျေးရွာသေးငယ်သော်လည်း ဗုဒ္ဓမဟာ သာသနာတွင် တောက်ပြောင်ထွန်းလင်း၊ လေးကျွန်းလင်းမယ်' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

နှစ်တွေအလီလီပြောင်းခဲ့ပြီး သာသနာအချိန်ကျပြီမို့ ဒေါ်စမူ အား နာမ်ချဉ်း၍ အဘစိုင်းခွန်စိုင်း ပြောခဲ့သည်မှာ 'မြတ်ဘုရားတည်း၊ ကျောင်းတော်ဆောက်၊ ဓမ္မခန္ဓာ၊ မြတ်သံဃာကို၊ ကိုယ်တိုင်ပင့်လို၊ ဦးစီးနာယက၊ ပန္နက်ချမယ်' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ၁၃၃၃ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ် ရှမ်းဆရာကြီး အဘ စိုင်းခွန်စိုင်း ၏ မိန့်ကြားချက်အတိုင်း သာသနာနှစ်ထောင့်ဝါးရာနောက်ပိုင်းသည် သိကြားမင်းစောင့် ရှောက်သောသာသနာဖြစ်သည့်အတွက် သိကြားမင်းရုပ်တုကို ထုလုပ်ခဲ့သည်။ သိကြားမင်းရုပ်တု ထုလုပ်ပြီး မကြာမီမှာပင် မယုံကြည်သူများက ဖျက်ဆီးခဲ့သဖြင့် ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ တစ်ဖန် တံခွန်၊

ကုတ္တား၊ ကြက်လျှာတို့ဖြင့် သာသနာပြန်လည်ပွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး အဘစိုင်းခွန်စိုင်း ပြောကြားခဲ့သော ဘုရား တည်ရန်အတွက် အုတ်(၁၀၀၀)ကိုလည်း စုစည်းထားခဲ့သည်။

၁၂၉၀ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း(၁၃)ရက်နေ့၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ အိမ်မဲ မြို့နယ်၊ သရက်ကုန်းကျေးရွာရှိ ဦးချီးတိုး၊ ဒေါ်အုံးမေ မှ မောင်မြမောင် ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။ တိုင်းပြည် အခြေအနေမကောင်းသောကြောင့် မောင်မြမောင် ၏ မိဘများက ကျောင်းမထားနိုင်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် စာမတတ်ပေ။ ငယ်စဉ်ကပင် လယ်ယာအလုပ် ကြုံရာကျားများအသက်မွေးခဲ့ရသည်။ အသက်အရွယ် ရလာသောအခါ ရဲသားဘဝရောက်ခဲ့သည်။ အသက်(၂၄)နှစ်တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ မော်လမြိုင်ကျွန်း မှ ဒေါ်မြင့် နှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့သည်။ သားသမီးသုံးဦးထွန်းကားခဲ့သည်။ ရဲသားဘဝတွင် ထိပေါက် ပြီး ထိပေါက်သည့်ငွေဖြင့် သုံးဖြုန်းသောက်စားမှုးယစ်၊ မိန်းမရှုပ်ခဲ့သည်။ ထိပေါက်သောငွေကုန်သော အခါ ရပ်ကွက်ထဲ၌ ရေထမ်းရောင်းခြင်း၊ အနှိပ်သည်ဘဝလုပ်ခဲ့ရသည်။ လူ့ဘဝဆိုးသွမ်းလွန်းအား ကြီးသဖြင့် ဇနီးသည်ကပင် မခံနိုင်တော့ဘဲ ဦးမြမောင် ကို ပစ်ထားခဲ့ကာ သမီးကြီးရှိရာ လပွတ္တာသို့ သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဦးမြမောင် မကောင်းမှုများနှင့် လောကအလယ်ပြုလုပ်နေချိန်တွင် ဝိဇ္ဇာရှမ်း ဆရာကြီး စိုင်းခွန်စိုင်း မှ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးပြု၍ လောကီ မှ လောကုတ္တရာ သို့ ကူးပြောင်းရန် နှိုးဆော်ခဲ့ သည်။

အတိတ်ကပြုခဲ့သည့် သစ္စာတော်အချိန်ကျရောက်သောကြောင့် တစ်နေ့ ရေထမ်းလာရင်း အိမ်တစ်အိမ်မှ သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကက်ဆက်ခွေဖွင့်သံကြားရ၍ ရေထမ်းချကာ တရားနာခဲ့သည်။ သဲအင်းဂူဆရာတော်ကြီးတောင် ဓားပြတိုက်၊ ဆိုးသွမ်းနေရာက တရားရအောင် လုပ်နိုင်သေးတယ်။ ငါကတော့ ဓားပြတော့မတိုက်ဖူးဘူး။ တရားလုပ်ရင်ရမှာပဲဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချကာ လူဝတ်ဖြင့် တရားစတင်ကျင့်ခဲ့သည်။

အသက်(၄၅)နှစ်အရွယ်တွင် လူဝတ်ဖြင့် နှစ်နှစ်ကော်ကြာ မြောင်းမြဝန်းကျင် တောထဲတွင် တရားကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့ပြီး အသက်(၄၇)နှစ်တွင် ကိုရင်ကြီးဝတ်ခဲ့သည်။ ထိုကိုရင်ကြီးကား လွန်ခဲ့ သောနှစ်ပေါင်း(၉၇၀)ကျော်က မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ၊ ပိန္နဲကုန်းဒီဇူးပင်ရင်းတွင် သီတင်း သုံးခဲ့သော ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿပင်ဖြစ်ပေသည်။ နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ လူ့ဘဝရောက်ခဲ့သည်။ ချမ်းသာသောမိဘ၏ ဝမ်းတိုက်ထဲတွင် သန္ဓေခွေ၍ရငြားသော်လည်း ဆင်းရဲဒုက္ခခံ၍ တရားပြလိုသော ကြောင့် ဆင်းရဲသောမိဘနှစ်ပါး၏ ဝမ်းတိုက်ထဲ ဝင်ရောက်သန္ဓေခွေခဲ့သည်။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ဗျာဒိတ်တော်အရဖြစ်ပေါ်လာရသည်။

ဝိဇ္ဇာရှမ်းဆရာကြီး အဘစိုင်းခွန်စိုင်း သည် ကိုရင်ကြီးအား ပိန္နဲကုန်းတွင် သီတင်းသုံးရန် သွားရောက်ပင့်ဆောင်သည်။ ကိုရင်ကြီးမှ လူသားများပင့်ဆောင်မှသာ ကြွလို့ရမည်ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ၁၃၄၂ ခုနှစ်ရောက်သောအခါ အဘစိုင်းခွန်စိုင်း သည် ပိန္နဲကုန်းရွာမှ ဒေါ်သိန်းမြင့် အား မနောဓာတ်ပေး၍ နှိုးဆော်သဖြင့် ဒေါ်သိန်းမြင့် သည် ဘုန်းကြီးကို ကိုးကွယ်ရန်ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ မိမိဆန္ဒအား သားကြီးဖြစ်သူ မြောင်းမြမြို့မှ ဦးထွန်းရွှေ နှင့်တိုင်ပင်ခဲ့သည်။ ဦးထွန်းရွှေ မှ ကျွန်တော် နှင့် ခမည်းခမက်တော်ပြီး တရားကျင့်ကြံတဲ့ ကိုရင်ကြီးတစ်ပါးရှိတယ်။ အမေတို့နှင့် သင့်တော်မယ်ဟု ပြောကြားပြီး ကိုရင်ကြီးအား ပိန္နဲကုန်းသို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ပိန္နဲကုန်းတွင် ခုနှစ်ရက်ခန့်သီတင်းသုံးပြီး မြောင်းမြမြို့သို့ ပြန်လည်ကြွသွားခဲ့သည်။

ကိုရင်ကြီးသည် မြောင်းမြမြို့ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ ပြန်လည်ကြွရောက်သီတင်းသုံးခဲ့ပြီး ၁၃၄၃ ခုနှစ်တွင် ဒကာ၊ ဒကာမများ၏ လျှောက်ထားချက်အရ မြောင်းမြမြို့၊ ပဇ္ဇေတတာရုံ တိုက်ဟောင်းသိမ်တော်တွင် ဦးဝံသပါလအား ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းဘောင်သို့ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ရဟန်းဒကာမှာ ဦးဆန်းအောင် (ဦးစန်းလွင်)ဖြစ်သည်။ ဘွဲ့တော်မှာ ဦးပဏ္ဍိတ ဖြစ်သည်။ ပိန္နဲကုန်းသို့ ဦးပဏ္ဍိတ ရောက်ရှိပြီး (၁၅)ရက်ခန့် သီတင်းသုံးနေထိုင်စဉ် ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာအနီးရှိ တောင်ကလေး ကျေးရွာမှ တောင်ကလေးကျောင်းဆရာတော် ဦးဉာဏ မှ ဦးပဏ္ဍိတ အားခေါ်ယူ၍ အရှင်ဘုရားသည် ဝါငယ်သည့်အတွက် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့် ကင်းကွာ၍မနေအပ်ကြောင်း ခေါ်ယူမိန့်ကြားခဲ့သဖြင့် ဦးပဏ္ဍိတ မြောင်းမြပြန်ကြွသွားခဲ့ရပြန်သည်။ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာမှ ဒကာ၊ ဒကာမများသည် ရဟန်းဖြစ်ပြီးသော ဦးပဏ္ဍိတ အား ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ပိန္နဲကုန်းရွာတွင် ကျောင်းဆောက်ကာ သီတင်းသုံးခဲ့သည်။ ဘုရားတည်ရန်အတွက် အဘစိုင်းခွန်စိုင်း မှ မကြာခဏလျှောက်တင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဦးပဏ္ဍိတ မှ ‘ကျွန်ုပ် စာမတတ်ဘူး။ မလုပ်ပါရစေနဲ့ဗျာ’ဟု တားမြစ်သော်လည်း အဘစိုင်းခွန်စိုင်း မှ ဤသာသနာသည် အရှင်ဘုရားပြုမှရမည်ဖြစ်ကြောင်း တယ်သံဃာမှ ပြု၍မရပါကြောင်းဟု လျှောက်တင်သောအခါ ဦးပဏ္ဍိတ မှ သာသနာကို လက်ခံခဲ့သည်။ ၁၃၄၆ ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်ည(၈)နာရီခန့်တွင် ပိန္နဲကုန်းပေါ်ကျောင်းလေးတွင် သာသနာအတွက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြစဉ် အထက်ကောင်းကင်မှ ဆည်းလည်းသံများကို အားလုံးကြားခဲ့ကြရသည်။

အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်အတွက် ရွှေထီးတော်မှာ မြောင်းမြကျောင်းသို့ ပင့်ဆောင်ပြီးဖြစ်သည်။ ထီးတော်ကို ပိန္နဲကုန်းသို့ပင့်ဆောင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၃၅၂ ခု၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော်(၃)ရက်။ နံနက်(၇)နာရီတွင် ရွှေထီးတော်မြတ်အား နတ်မြင်းပျံ ပေါ်သို့ပင့်ဆောင်၍ မြောင်းမြသို့ တစ်ပတ်အပူဖော်ခံ၍ အကြိုတော်ရုံဆိပ်ကမ်းမှ နတ်မင်းကြီးလေးပါး၊ ဒကာတချို့သည် ကရဝိတ်ဖော်တော်ပေါ်မှလည်းကောင်း၊ ကျန်ပည့်ဒကာ၊ ဒကာမများက စက်လှေ များနှင့် ခြံရံ၍လည်းကောင်း ပင့်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ ကရဝိတ်ဖော်တော်ပေါ် လိုက်ပါ လာသော ဒကာများအား ရေကူးတတ်ကြသလားဟု မေးခဲ့သည်။

ရွှေထီးတော်မြတ်သယ်ဆောင်လာသော ကရဝိတ်ဖော်တော်သည် ပိန္နဲကုန်းနယ်မြေထဲ ဝင်ရောက်လာသောအခါ နဂါးဖောင်တော်ဖြင့် ကရဝိတ်ဖော်တော်အား ရွှေကြိုး၊ ငွေကြိုးများနှင့် ဆွဲယူပင့်ဆောင်ရန် ဆောင်ရွက်ကြစဉ် ပင့်ဆောင်လာသော ကရဝိတ်ဖော်တော်သည် လေတိုက်၊ မိုးရွာခြင်းမရှိဘဲ လက်ယာဘက်သို့ ငြိမ်ကနဲဖြစ်ကာ တိမ်းစောင်းသွားပြီး ဖြည်းညင်းစွာနှစ်မြုပ်ခဲ့သည်။ ရွှေထီးတော်ကြီး ရေခဲ ခဲရပါသည်။ ထိုသို့နှစ်မြုပ်သွားစဉ် မြေလျင်နှစ်ကြိမ်လှုပ်ခဲ့ပြီး ပြင်းထန်သော တော်လဲသံ တစ်ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဤသာသနာသည် အတိတ်အကြောင်းက နဂါးနှင့်လည်း ပတ်သက်မှုရှိခဲ့သည်။ သစ္စာဆိုခဲ့ သော နန္ဒနဂါးမင်းသည် နဂါး နှင့် လူ သီလပြိုင်ကြမည်။ သီလရှိသူများက ရွှေထီးတော်ကို ဦးစွာပထမ ပူဖော်ကြည်ညိုရမည်ဟု ကတိထားခဲ့သည်။ နဂါးမှနိုင်သောကြောင့် ရွှေထီးတော် ရေခဲ ရသည်။ ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ မှ ထီးတော် ရေခဲ ပြီး မိန့်ကြားရာတွင် နှစ်ထပ်သဘောဖြင့် ပင့်ဆောင်လျှင် လည်း မြုပ်မှာပဲဟု မိန့်ခဲ့သည်။

ရွှေထီးတော် ရေခဲ ပြီး အချိန်အနည်းငယ်တွင် ရေငုပ်ဆယ်ယူရာတွင် စိန်ဖူးတော်၊ ကြာပွင့် လေးပွင့်ပါ ထီးတော်ခွေတစ်ခု၊ ငှက်မြက်နားတော်တစ်ခု၊ ရွှေထီးတော်နှင့်အတူ ပင့်ဆောင်လာခဲ့သော ကြေးဆင်းတုတစ်ခု၊ ကျောက်ဆင်းတု ရှစ်ခု ဆယ်ယူရရှိခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ကျန်ထီးခွေအားလုံး ဆယ်ယူ ရရှိခဲ့သည်။ ရွှေထီးတော်ဆယ်ယူသူများ ကုန်းတော်ပေါ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိချိန်တွင် ၇ တောင်ခန့် ရှိသော မိကျောင်းကြီးတစ်ကောင်ကို ရွှေထီးတော် ရေခဲ သောနေရာတွင် ထူးခြားစွာတွေ့ရှိကြရသည်။

ရွှေထီးတော်ကြီးသယ်ယူပြီး ပိန္နဲကုန်းပေါ်ရှိ နိဗ္ဗာန်ဘုံကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ ယခုတိုင်ပင် ပင့်ဆောင်ပူဖော်ထားရှိသည်။

အောင်သစ္စာမဟာဝါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်၏ ရွှေထီးတော်တင်ပွဲတွင် ရာမလေးတင်သည့် ပမာ သမာဓိချိန်ခွင်နှင့် ချိန်သွားမှာဖြစ်ကြောင်း၊ လူစစ်လူမှန် ရွှေ့လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရွှေထီးတော် အား ‘မ’ ချင်တိုင်း ‘မ’ ချိန်မရပါ။ သီလ၊ သမာဓိရှိသူဖြစ်လျှင် ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာမရွေး သစ္စာပြု၍ မလျှင်

ရမည်။ သစ္စာမေတ္တာမှန်လျှင် နတ်၊ သိကြားများ စောင့်ရှောက်ကူညီလိမ့်မည်ဟု ဝိဇ္ဇာဆေးဆရာကြီး စိုင်းခွန်စိုင်း မှ ကြိုတင်မိန့်ကြားထားခဲ့သည်။

၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆုတ်(၈)ရက်နေ့တွင် ပထမဆုံး အောင်တံခွန် လွှင့်ထူခြင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၈)ရက်နေ့။ နံနက်(၆)နာရီတွင် ဘိုးတော်သိကြားဦးစီး၍ ဘိုးတော်၊ မယ်တော်၊ ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်တို့နှင့် သာသနာမိသားစုများမှ မနောထီး (ပရမတ်)ကို တင်လှူပူဇော်ခဲ့ကြသည်။ သာသနာမိသားစုများကလည်း အသက်ခန္ဓာတည်ရှိနေသရွေ့ သာသနာကို သယ်ပိုးထမ်းဆောင်ပါမည်ဟု ကတိပြုခဲ့ကြသည်။

၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့။ နံနက်(၇)နာရီတွင် ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ ဦးဆောင်၍ သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ တပည့်ဒကာ ဒကာမများမှ စုပေါင်း၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဦးတိုက်ကာ ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ မှ သစ္စာပြုခဲ့သည်မှာ -

‘အရှင်ဘုရား ပုထုဇဉ်တွေမှာ ကိလေသာတဏှာရှိပါတယ်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်သည် ရဟန်းဘဝရောက်ရှိသည့်အချိန်မှစ၍ ကိလေသာနှင့်တဏှာကို ပယ်သတ်ခဲ့ပါသည်ဘုရား။ ဘုရား တပည့်တပည့်တော်၏ သစ္စာမှန်ကန်ပါက ဘုရားတပည့်တော်အား အလုပ်အကျွေးပြုတဲ့သူတွေ၊ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးတဲ့သူတွေ၊ မြင်ရသောပုဂ္ဂိုလ်၊ မမြင်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ နိဗ္ဗာန်သို့ စံဝင်နိုင်ပါစေ အရှင်ဘုရား။ အကယ်၍ တပည့်တော် သစ္စာမှန်ကန်ခဲ့ပါက ဘုရားတပည့်တော်က ဖြစ်လေရာဘဝ တိုင်းမှာ ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါရစေအရှင်ဘုရား’ဟူ၍ သစ္စာပြုပြီး မနောထီး (ပရမတ်ထီး)ကို အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားအား တင်လှူခဲ့ပါသည်။

၁၃၅၈ ပြည့် တန်ခူးလပြည့်နေ့တွင် ဣပနာပိတ်ပွဲကျင်းပသည့်ကာလ အောင်ဓမ္မရက္ခိကို ကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ညောင်ပင်မှ ညောင်ရွက်များသည် အရသာချိုမြိန်သဖြင့် လာရောက်သော ပရိတ်သတ် များက ခူးယူစားသုံးခဲ့ကြသည်။

အောင်ဓမ္မရက္ခိတကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ဝါးရုံငုတ်တို့ကို တူးဖော်ရာတွင် ငါးပေခန့်ရှိသော ကျောက်ဖျာကြီးကို တူးဖော်မိသဖြင့် ဆက်၍မတူးကြတော့ဘဲ ကျိုးပျက်သွားသောအစိတ်အပိုင်းအား ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ အားပြသရာ ဆရာတော်ကြီးမှ ဣပနာတိုက်ထဲထည့်၍ ဣပနာရန်ပြောကြား ခဲ့ပါသည်။

ပိန္နဲကုန်းတောင်ကုန်းတွင် လုံးပတ် လူ၏ လက်သုံးဖက်ခန့်ဖတ်ရသော ကြီးမားမြင့်မားသည့် ဒီဇူးပင်ကြီးတစ်ပင်ရှိသည်။ ၎င်းဒီဇူးပင်သည် ဦးပရတိဿရသေ့ တရားကျင့်ကြံခဲ့သော ဒီဇူးပင်ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ၎င်းအပင်မှ အခေါက်၊ အကိုင်း၊ အခက်၊ အရွက်၊ အလက်များသည် ရောဂါပျောက်ကင်းကြသဖြင့် ဆေးဘက်ဝင်သော အပင်ကြီးဖြစ်နေသည်ကို ထူးခြားစွာတွေ့မြင်ကြရသည်။ ကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ဝါးရုံပင် (ယခု ဘုရားတည်ရန်အတွက် ခုတ်ပစ်ပြီးဖြစ်သည်။) ထိပ်ဖျားမှ ညအခါ ဆည်းလည်းသံများ ကြားရသည်။

၎င်းဒီဇူးပင်နှင့် ဝါးရုံပင်အောက်တွင် မင်းဝတ်တန်ဆာ၊ ခြေနင်းတော်(ဖိနပ်)၊ စင်သုန္ဓရမြတ်စန္ဒီ ပိုင်ဆိုင်သော စိတ်တစ်တင်း၊ ပတ္တမြားတစ်တင်း စိတ်ယုတ်(တစ်တင်းလေးပြည်လျော့)ကို ကျောက်ဖျာနှင့် ပိတ်ကာထားခဲ့သည်။ ၎င်းသိုက်ကို စင်ထက်ခွန်စိုင်း နှင့် သမီးတော် မယ်စန္ဒီ တို့က စောင့်ရှောက်သည်။ ကုန်းမြတ်တစ်ခုလုံးကို စင်ထက်မြက်ထက် ၏ ခမည်းတော် စင်ထက်ခွန်ဖ က စောင့်ရှောက်သည်။ မြောင်းမြမြို့ပတ်ဝန်းကျင်၊ မြောင်းမြမြို့နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းကို စင်ထက်ဖိုးခိုင် နှင့် စင်ထက်ဖိုးထိန် အမွှာညီအစ်ကိုတို့ကို စောင့်ရှောက်ကြသည်။

၁၃၅၂ ခု၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော်(၃)ရက်နေ့မှစ၍ ရေခဲခဲသော ရွှေထီးတော်အား အောင်ဓမ္မရက္ခိတကုန်းတော်ပေါ်တွင် (၇)ရက်ကြာ အပူဖော်ခံထားရှိစဉ် ညအချိန်သို့ရောက်ရှိသောအခါ ကောင်းကင်မှ တိမ်စိုင်းကြားမှ နတ်သိကြားတို့မှ ရွှေထီးတော်မြတ်ကြီးအား ဖူးမြော်ကြည်ညိုနေသော ပုံများကို လူအချို့မှ ည (၁)နာရီခန့်တွင် တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။

၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ်(၂)ရက်နေ့။ (၁)နာရီအချိန်ခန့်တွင် အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်ရှိ အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီအနီးတွင် အလွန်တောက်ပသော အလင်းတန်းကြီးကောင်းကင်မှဖြာထွက်၍ စေတီအနီး မြေပြင်သို့ ကျရောက်သည်ကို ထူးဆန်းစွာတွေ့ရသည်။

အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်သည် ထီးမတင် ရသေးသော်လည်း ထီးတင်ရန်အတွက် ပိန္နဲတိုင်စိုက်ထူထားပြီးဖြစ်သည်။ အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ ရေချမ်းစင်များ ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သည်။ ဘုံသုံးဆင့်ကျောင်းဆောင်၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သည်။ မြစ်ဆိပ်တွင် သင်္ဘောကပ်ရန် ကွန်ကရစ်ကျောက်ရေဆင်းတံတား ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သည်။ မြစ်ဆိပ်မှ အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ရန် နဂါးနှစ်ကောင်ရံထားသော တောင်ကုန်းပေါ်တက်သော အုတ်လှေကားတည်ဆောက်ပြီးဖြစ်သည်။ သံဃာကျောင်းဆောင်နှင့် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ မီးပူဖော်ရန် မီးစက်၊ မီးစက်ရုံကို

တည်ဆောက်ဖြစ်သည်။ ဘိုးတော်သိကြားရုပ်တု၊ ပြေလည်ပြင်မောင်နှမရုပ်တု၊ အရံစေတီလေးဆူ၊ နဂါးရုံဘုရားများ တည်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဘုရားဖူးဧည့်သည်များနေထိုင်ရန် နှစ်ထပ်ကျောင်းဆောင် ဆောက်လုပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။

အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော် အရှင်မြတ်ဘုရားကြီးသည် မြောင်းမြမြို့မှ ပုသိမ်သို့သွားသော ရေလမ်းခရီးတွင်တည်ရှိပြီး မြောင်းမြစက်လှေဖြင့်သွားပါက တစ်နာရီခန့်ဖြင့် ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ ကုန်းလမ်းဖြင့် လွယ်ကူစွာသွားရောက်နိုင်ရန်အတွက် ၁၃၅၈ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲ လဆန်း(၁၀)ရက်နေ့က ကားလမ်းစတင်ဖောက်လုပ်ခဲ့ရာ ကားလမ်းဖောက်လုပ်ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။ မြောင်းမြမှ မော်တော်ကားဖြင့် မိနစ်(၂၀)ခန့်သွားလျှင် စေတီတော်သို့ရောက်ရှိဖူးမြောက်နိုင်သည်။ ဤလမ်းကို မေတ္တာလမ်းဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ မြောင်းမြမှ လပွတ္တာသွားကားလမ်းဘေးမှ ဝင်ရသည်။

ဝိန္ဒူကုန်းကျေးရွာ မေ့စကြာဝတ်အသင်းအဖွဲ့ဝင် ဒေါ်တင်တင်ဝင်း သည် တရားထိုင်နေစဉ် ထူးခြားစွာ မနောဓာတ်အာရုံဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ၎င်းမနောဓာတ်အာရုံမှာ ...

‘ဤဓာတ်ပေါင်းချုပ်သာသနာသည် ဗျာဒိတ်တော်နှင့်အညီပွင့်သော သာသနာဖြစ်သည်။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခါနီးတွင် ဘုရားရှင်၏ သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်မူပြီး ငါဘုရားမရှိသည့် နောက်တွင် သာသနာတော် မှေးမှိန်တော့မည်။ သတ္တဝါတို့သည် သံသရာဝဲဩဇာတွင် နစ်မြုပ်ကြ တော့မည်။ ဘိုးတော်သိကြားအား သာသနာတော်ကို တစ်ဆတိုးလို့ အပ်နှံခဲ့စဉ်အချိန်ကာလ၌ တပည့်သားသမီးတို့သည် ဘာဘုရား၏ ကျေးဇူးတော်ကို ပေးဆပ်ကြပါမည်ဟု ကတိသစ္စာပြုခဲ့ကြသည်။ အဲဒီသားသမီးတွေဟာ ယခု ဘိုးတော်သိကြားရဲ့ သာသနာမှာ လူ့ဘုံ၊ လူ့ရွာသို့ရောက်ရှိပြီး သစ္စာပါရမီ တွေ ဖြည့်နေကြရသည်။’

အောင်သစ္စာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော် အရှင်မြတ်ဘုရားသည် ဗျာဒိတ်တော်နှင့် ပွင့်ရသော သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် ဤသာသနာပြုသားသမီးတွေသည်လည်း မေတ္တာတော်ဓာတ်ကို ရရှိပြီး ဖြစ်သည်။

သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်အခါက သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ကယ်တင်ကာသွားခဲ့သော်လည်း အားရတော်မမူပါ။ ထို့ကြောင့် သာသနာကို တစ်ဆတိုး ဘိုးတော်သိကြားထံ အပ်နှံခဲ့ပါသည်။

ရှင်တော် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခါနီးတွင် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သားသမီးများသည် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် အရှင်ဘုရားမရှိသည့်နောက်ပိုင်းတွင် ညီတော်နှင့် သားသမီးများ သည် အရှင်ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ မေတ္တာဖြင့် အရှင်ဘုရား၏ သာသနာအတွင်းဝယ် ကယ်တင် သွားပါမည်ဟု ကတိသစ္စာတွေပြုခဲ့ကြပါသည်။

ကတိသစ္စာတွေပြုခဲ့ကြသည့်နောက် မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် ငါ၏ သာသနာတော်မှာ ငါဘုရားကဲ့သို့ မေတ္တာထားမှသာ သတ္တဝါတွေ ကျွတ်တမ်းဝင်နိုင်မည်။ ညီတော် ချစ်သားသည် ငါ၏ သာသနာတစ်ဝက်၊ ဘိုးတော်သိကြား၏ သာသနာဦးမှာ ငါဘုရား၏ ဓာတ်တော် များချုပ်လို့ ဓာတ်ပေါင်းချုပ်သာသနာတွင် ငါ့ဘုရားပွင့်သကဲ့သို့ ပွင့်ပေါ်ပြီး ငါဘုရား၏ သာဝကတွေကို မဂ်မျိုးစေ့သိမ်းလို့ လိုက်ခဲ့ပါတော့လို့ ညီတော်အာနန္ဒာ အား ရင်ငွေတော်ဟပ်၍ ဗျာဒိတ်ထားခဲ့သည်။

သားတော်ချစ်သားသည် ညီတော်မရှိသည့်နောက်ပိုင်းမှာ သာသနာ့အမွေဆက်ခံ၍ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား မဂ်မျိုးစေ့တွေချပေးပြီး လိုက်ခဲ့ပေတော့လို့ ဗျာဒိတ်ထားခဲ့ပါသည်။

ကျန်ရှိသော တပည့်သားသမီးအပေါင်းတို့သည် ငါဘုရား၏ သာသနာမှာ သတ္တဝါအပေါင်း တို့အား ကယ်တင်၍ ပါရမီဖြည့်ပြီး လိုက်ခဲ့ပေတော့ဟု ဗျာဒိတ်ထားခဲ့သည်။

အောင်သစ္စာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော် အရှင်မြတ်ဘုရားကြီးသည် လွန်ခဲ့သော အတိတ် (၂၅၀၀)ကျော်က ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ခြေစစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ သင်္ကန်းတစ်ထောင့်ထွာကို ဌာပနာ၍ တည်ထားသော စေးဟောင်းစေတီတော်ဖြစ်သည်။ ပိန္နဲကုန်းရွာကလေးတွင် စေတီတော်ကြီးပေါ် ပေါက်လာမည်။ သာသနာတော် ပွင့်လင်းလာမည်ကို မယုံကြည်ခဲ့ပေ။ ဤသာသနာသည် အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကြားမှ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာရသော သာသနာဖြစ်သည်။ အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်း ချုပ်စေတီတော် အရှင်မြတ်ဘုရားကြီး တည်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ကိန်းနက္ခက်အချိန်ကျလျှင် သီလ၊ သမာဓိရှိသူသာ ရွှေထီးတော်ကို ပင့်ဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထီးတော် မ၊ နိုင်ရန် ဆရာတော် ကြီးအား ပြောဆိုဆုံးမသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံအားထုတ်ရန်လိုပေသည်။ လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ နဂါးမင်းများနှင့်တကွ ရွှေတော်၊ မျိုးတော် သာဝက သာသနာ့အန္တယ်ဝင်အားလုံး စည်းစည်းရုံးရုံး၊ ညီညီညွတ်ညွတ် တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်း ကြက်ပျံမကျစည်ကားစွာဖြင့် တစ်တိုင်းပြည်လုံးက ရွှေထီး တော်ကြီးကို တင်လှူပူဇော်ကြမည်ဖြစ်သည်။ မဂ်ကူးမည့်သာသနာတွင် ဆရာတော်ကြီးမှ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာအသိဖြင့် ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဒသာသနာကို ပွင့်လင်းစေမည်ဖြစ်သည်။ ဘုရားရှင် ပွင့်တော် မူသကဲ့သို့ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ၊ မိမိရပ်ဖြင့်ရင်းရှာကာ ရရှိထားသော သစ္စာလေးပါး တရားတော်နှင့် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်သို့ပို့ဆောင်ပေးမည့် ‘အောင်သစ္စာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်အရှင်မြတ်ဘုရား’ ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ၊ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ သစ္စာလေးပါးရရှိခြင်းအကြောင်း မှာ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူခဲ့သော ဘုရားလေးဆူအား ဖူးတွေ့ခဲ့ရပြီး ဆုတောင်းခဲ့သော အကြောင်းအရာများရှိခဲ့သည်။

ကကုသန်ဘုရားပွင့်တော်မူစဉ်အခါက ထန်းတက်လုလင်တစ်ဦးသည် ဘုရားအား ဖူးတွေ့ မြင်ရစဉ် လှူဒါန်းလိုသောသစ္စာစောဖြင့် ထန်းလျက်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ လှူဒါန်းရသောအကျိုးကြောင့် ကိလေသာတဏှာပယ်သတ်နိုင်သော တရားအသိရှိ ရရှိပါစေဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။

ကောဏဂုံဘုရားပွင့်တော်မူစဉ်ကာလ လုလင်တစ်ဦးသည် ဘုရားရှင်အား ပျားရည်လှူဒါန်း ခဲ့ပြီး မြတ်စွာဘုရားအား ပယ်သတ်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရပါစေဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။

ကဿပဘုရားပွင့်တော်မူစဉ်ကာလ ဆင်များကိုဖမ်းဆီး၍ လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် ကျုံးသွင်း လေ့ကျင့်ပေးရသောအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သော လုလင်တစ်ဦးသည် ဘုရားရှင်အားဖူးတွေ့ရစဉ် ဆင် သားရေလှူဒါန်းခဲ့သည်။ ဆုတောင်းခဲ့သည်မှာ အရှင်ဘုရားကဲ့သို့ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို သိရှိရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်ကာလ ကိုရင်စိတ္တဘဝဖြင့် ဂေါတမဘုရားရှင်ထံပါးတွင် တရားဘာဝနာကျင့်ကြံအားထုတ်ပြီး တပည့်တော်သည် အရှင်ဘုရားဟောကြားသော တရားအသိ ရရှိပြီး တပည့်တော်၏ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်များကို ကယ်တင်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။

ကိုရင်ဘဝမှ လူထွက်ပြီး အိမ်ရှေ့မင်းသား စင်ထက်မြတ်ထက်ဘဝတွင် အောင်သစ္စာမဟာ ဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတည်ထားခဲ့ပြီး ဆုတောင်းခဲ့သည်မှာ 'တပည့်တော်သည် တပည့်တော်၏ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်များအား တရားအသိရအောင်၊ တစ်ဘဝမရရင် တစ်ဘဝကျင့်ကြံ၍ ကယ်တင် သွားပါမည်ဘုရား' ဟု သစ္စာမိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့သည်။

တရုတ်ပြည်တွင် လူဝတ်ဖြင့် တရားကျင့်ကြံခဲ့သည်။ အိန္ဒိယပြည်တွင် ဆာဒူးဘဝဖြင့် တရား ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့သည်။ နရသီဟပတေ့မင်းဘဝတွင် ပညာရှိအမတ် ရာဇသေကြီန်ကို မှားယွင်း ကွပ်မျက်မိခဲ့သောကြောင့် နောင်တတရားရရှိခဲ့ပြီး တပည့်တော်သည် ပညာရှိကို ဖော်ကားမိခဲ့သည့် အတွက် စာမတတ်ရပါစေသားဟု မိုက်ပြစ်အား ဝဋ်ကြွေးဆပ်ခဲ့သည်။

ရခိုင်ပြည် မင်းပြားမြို့ ကျိန်းတောင်တွင် တရားကျင့်ကြံခဲ့သော ရသေ့ဘဝဖြစ်ခဲ့သည်။

ကကုသန်ဘုရားလက်ထက်မှစ၍ ယနေ့ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးဘဝတိုင်အောင် လူ့ဘဝ၊ နွားဘဝ၊ ငါးဘဝ၊ မျောက်ဘဝ၊ ဝက်ဘဝ၊ ကြက်ဘဝ ... ဘဝမျိုးစုံ သံသရာတစ်ခွင့် ကျင်လည်ကျက် စားခဲ့ရပြီး ယနေ့ နောက်ဆုံးဘဝမတိုင်ခင် နတ်ပြည်မှစုတေ၍ လူပြည်ရောက်လာခဲ့ရသည်။ လူပြည် တွင် ချမ်းသာသောဝမ်းတိုက်၌ ဝင်ရောက်သန္ဓေတည်နိုင်သော်လည်း ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးခံကာ တရားပြလိုသောကြောင့် ဆင်းဆင်းရဲရဲ လယ်ကူညီလုပ်ကိုင်စားသောက်ရသော အိမ်မဲမြို့နယ်၊ သရက်ကုန်းကျေးရွာနေ ဦးချိုတိုး၊ ဒေါ်အုံးမေ တို့၏ ဝမ်းတိုက်တွင် ဝင်ရောက်သန္ဓေတည်ခဲ့သည်။

ရောဝတီတိုင်း၊ အိမ်မဲမြို့နယ်၊ သရက်ကုန်းကျေးရွာသည် အောက်ပြည်အောက်ရွာ ချောင်း နံဘေးတွင်တည်ရှိပြီး အုန်းပင်၊ ကွမ်းပင်၊ သရက်ပင်၊ မရမ်းပင်၊ ဝါးပင်တို့ဖြင့် အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်း သာသာယာယာရှိသည်။ ထိုရွာဘေးတွင် ကမ်းနားလမ်း၊ အလယ်လမ်းနှင့် နောက်ဖေးလမ်းဟူ၍ လမ်းသုံးလမ်းရှိသည်။ ရွာအလယ်လမ်းတွင် ဦးချိုတိုး၊ ဒေါ်အုံးမေ တို့အိမ်ရှိသည်။ ဦးချိုတိုး ကို ဦးထွန်းလှ ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ လယ်ပိုင်ယာပိုင်မရှိသောကြောင့် သူများလယ်တွင် ရွက်ကောက်လုပ်စား ဘဝဖြင့် ဆင်းဆင်းရဲရဲ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြရသည်။

သားသမီးခြောက်ယောက်မွေးဖွားခဲ့သည်။ အကြီးဆုံးမှာ သမီးဖြစ်ပြီး မသောင်းရီ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကြီးဆုံးမှာ မောင်မြမောင် ဖြစ်သည်။ မြမောင် ကို ၁၂၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း (၁၃)ရက်နေ့၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ မောင်မြမောင် မှာ သရက်ကုန်းမူလတန်းကျောင်း တွင် (၂)တန်းထိ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ကျောင်းမှ သူငယ်ချင်းများက မောင်မြမောင် ကို ဂင်တိုကြီးဟု နာမည်ပြောင်ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။ မူလတန်း (၂)တန်းတွင် မိဘများက ဆင်းရဲသဖြင့် ကျောင်းမထား နိုင်သောကြောင့် ကျောင်းမှထွက်ခဲ့ရသည်။ မိဘများနှင့်အတူ လယ်ထဲတွင် လယ်ကူလီအဖြစ် ဝင်ရောက်ကူညီလုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ အိမ်တွင် ညီငယ်များကိုထိန်းကျောင်းရသည်။ ထမင်းချက်ရသည်။ လယ်ထဲသို့ ထမင်းသွားပို့ရသည်။ မိဘကို ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ရသည်။ လယ်ထဲသို့ ထမင်းတောင်း သွားပို့စဉ် လယ်ထဲမှ စပါးရိတ်၍ ကျကျန်ခဲ့သော စပါးနှံများကို တောင်းဖြင့် ကောက်သင်းကောက် ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကောက်သင်းကောက်ရသော စပါးနှံနည်းသဖြင့် မိဘထံမှ တံစဉ်ယူ၍ စပါးနှံ အဖျားများကို ခိုးယူခဲ့သည်။ လယ်ပိုင်ရှင်မသိအောင် ထမင်းတောင်းထဲထည့်၍ အပေါ်မှ အဝတ်အုပ် ကာ စပါးနှံများကို ခိုးယူခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်က မသိတော့ ခိုးယူခဲ့မိခြင်းဖြစ်သည်။ သညာအမှတ် စပါးနှံ များကို လိုချင်သောကြောင့် လယ်ပိုင်ရှင်မသိအောင် ခိုးယူခြင်းဖြစ်သည်။ အိမ်ရောက်တော့ စပါးများ ကိုချွေကာ ပြည်တောင်းဖြင့်ခြင်သည်။ ရွာထဲပြန်ရောင်းပြီး ရသောပိုက်ဆံဖြင့် ဆီ၊ ကြက်သွန်၊ ငရုတ်သီး၊ ထန်းလျက်လေးဝယ် စားစရာသောက်စရာဝယ်သည်။ ပိုက်ဆံရတော့ ဝမ်းသာသည်။ မကောင်းမှုကို မကောင်းမှန်းမသိခဲ့။

သားသမီးခြောက်ယောက်အနက် အကြီးဆုံး မသောင်းရီ မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ညီငယ်များ လည်း သေဆုံးကုန်ကာ မောင်မြဦး တစ်ဦးတည်းသာကျန်ခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်အပြေး ဂျပန်အဝင်တွင် စားပြများသောင်းကျန်းခြင်း၊ ဝမ်းရောဂါဖြစ်ပွားခြင်းတို့ကြောင့် ရွာတွင် မနေရဲတော့ဘဲ မိဘများသည် ဆွေမျိုးများရှိရာ ပုသိမ် နယူးလင်းသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရသည်။ ပုသိမ်တွင် ခေတ္တနေထိုင်ခဲ့ပြီး ဆွေမျိုး

များရှိရာ မြောင်းမြမြို့သို့ပြောင်းလာပြီး ထင်းပုံဆိပ် (ယခု ညောင်ပင်လေးဈေး)တွင် နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။ ဆိပ်ကမ်းတွင် စပါးတောင်းများထမ်းရသော ဒန်ပါးကူလီအဖြစ် မိဘများနှင့်အတူ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ ထမင်းတစ်လုတ်စားရဖို့အရေး ပင်ပင်ပန်းပန်း ဆင်းဆင်းရဲရဲ လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့ရသည်။

အသက် ၁၈ နှစ်ရောက်သောအခါ ရဲထဲသို့ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ရဲထဲတွင် ရဲယူနီဖောင်းဝတ်၊ လည်ရှည်ဖိနပ်စီးကာ ဆောင့်ကြားကြားဖြင့် မာန်တွေဖြစ်ခဲ့သည်။ ငါလိုလူ ဇမ္ဗူရှိသေးလားလို့ တောင်ထင်မိသည်။ ရဲသားဘဝတွင် လုံခြုံရေးရဲသဘော၌ သဘောကြီးချည်ရသောရဲသားဖြစ်ခဲ့သည်။

ရဲသဘောမှာ ယူဘီ-၁၂၉ ဖြစ်သည်။ စက်ဆရာမသိအောင် ဒီဇယ်ဆီခိုးရောင်းစားသည်။ ရဲသားဘဝမှာလည်း မကောင်းမှုကို မကောင်းမှုမှန်းမသိဘဲ ထင်ရာလျှောက်လုပ်မိသည်။ ရဲအဖွဲ့က ကောင်းပါသည်။ မောင်မြမောင် မကောင်းခြင်းသာဖြစ်သည်။ ရဲဝန်ထောက်၏အိမ်တွင်လည်း ထမင်းချက်အဖြစ် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ရသည်။ အသက် ၂၄ နှစ်အရွယ်ရောက်သောအခါ မော်လမြိုင်ကျွန်းမှ ရဲအုပ်၏ သမီး မမြင့် နှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့သည်။ အသက်ကလည်းငယ်ငယ် ဇနီးချောကို ချစ်မြတ်နိုးသဖြင့် ခါးပိုက်ထောင်ထဲထည့်၍ ထားချင်သည်အထိချစ်သည်။ ပျော်မဆုံး၊ မော်မဆုံး တပြုံးပြုံးဖြစ်ခဲ့သည်။

ပထမဆုံးသားကြီး မောင်အေးမြင့် ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။ သမီးလတ် ငွေးငွေ ကို မွေးဖွားခဲ့ပြီး သားအငယ်ဆုံးမှာ မျိုးကြည် ဖြစ်သည်။ မျိုးကြည် အောက်တွင် မိန်းကလေးတစ်ယောက်မွေးဖွားခဲ့သော်လည်း (၆)လအရွယ်တွင် သူငယ်နာရောဂါဖြင့် သေဆုံးခဲ့သည်။ ရဲသားဘဝတွင် အပျော်အပါးဝါသနာပါခဲ့သည်။ ရဲသားဘဝမှာပင် ဘားမားစတိတ်စီးကရက် ပဟေဠိကံစမ်းမဲပေါက်ပြီး ငွေခြောက်သောင်းကျော်လောက် ရရှိခဲ့သည်။ ရရှိသောငွေဖြင့် မြောင်းမြမြို့ မြိုင်မာလာ(၂)လမ်းတွင် အိမ်တစ်လုံးဝယ်၍ နေထိုင်ခဲ့သည်။ လျှပ်စစ်မီတာတပ်ခဲ့သည်။ လျှပ်စစ်မီတာတပ်ဆင်ခမှာ (၂၀)ကျပ်သာကျသည်။ လိုချင်သလောက် မီတာတပ်လို့ရသည်။ မီတာခမှာလည်း တစ်လ တစ်ကျပ်ပင်ကျသည်။

ထိပေါက်သောငွေအားကိုးဖြင့် ရဲဘဝမှ နားလေးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဆေးပင်စင်ဖြင့် ထွက်ခဲ့သည်။ ကံစမ်းမဲပေါက်သောငွေများ သုံးဖြုန်းသောက်စား မူးယစ်ခဲ့သည်။ ဖဲရိုက်လောင်းကစားလုပ်ခဲ့သည်။ ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲခဲ့သည်။ ထိပေါက်ငွေကုန်သောအခါ မိသားစုစားဝတ်နေရေး ကျပ်တည်းသဖြင့် အနှိပ်သည်လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ အသုဘအိမ် ဖဲပိုင်းရှိက မြမောင် ရောက်သည်။ ဖဲရိုက်စရာပိုက်ဆံမရှိက ဘေးမှထိုင်ကြည့်နေတတ်ပြီး ဟိုလူက ဖြတ်နင်းလိုက် ဒီလူက ဖြတ်နင်းလိုက်နှင့် နေသည်။ မိန်းမထဘီ ပေါင်ရိုက်သည်။ နောက်ဆုံး ပိုက်ဆံမရှိက အလှူအိမ်မှ စင်ကြယ်ဖိနပ် ခိုး

ရောင်းစားသည်။ ဖဲရိုက်ဖို့၊ အရက်သောက်ဖို့ မိန်းမဆိပိုက်ဆံတောင်းမရလျှင် မိန်းမကိုရန်လုပ်သည်။ ဆိုးသွမ်းသောင်းကျန်းလွန်းသည်။ မိန်းမနှင့် သားသမီးများမှာလည်း ဦးမြမောင် ၏ ဆိုးသွမ်းမှုဒဏ်ကြောင့် လင်ဆိုးမယား တဖားဖား၊ သားဆိုးဖအော တပေပေဖြစ်သည်။ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ချိုချိုတဲ့တဲ့ နေခဲ့ကြရသည်။ အလုပ်အကိုင်မရှိတော့ တရားရုံးသွားသည်။ တရားရုံးစာရေးကို အမှုသည် သက်သေထွက်ချက်လုပ်သက်သေအဖြစ် လိုက်ထွက်ပေးမည်ဟု မှာထားသည်။ အမှုသည်လာသည်အထိ ထိုင်စောင့်သည်။

အမှုသည်လာသောအခါ အမှုသည်မှ ဒီလို၊ဒီလိုထွက်ပေးပါ၊ ပိုက်ဆံ (၅၀)ကျပ်ပေးပါမယ်။ အေး (၅၀)တော့မရဘူး၊ (၇၀)ကျပ်ပေးရင် ငါလိမ့်ပြီးသက်သေထွက်ပေးမယ်၊ သက်သေလိုက်ထွက်ပေးသည်။ ငွေ(၇၀)ကျပ်ရသည်။ မသိတော့၊ မုသာဝါဒ ဝေရာမဏိ မုသားစကားဖြင့် လိမ်လည် သက်သေထွက်ချက်ပေးကာ ရှာဖွေစားသောက်ခဲ့မိသည်။ ရလာသောပိုက်ဆံအား မိန်းမကိုပေးသည်။ မိန်းမက ပိုက်ဆံရလာမှ ဈေးသွား၍ ဆန်၊ ဆီ၊ ကြက်သွန်ဝယ်ယူ၍ ချက်ရသည်။ ဦးမြမောင် မိန်းမချက်ကျွေး သော ထမင်းစား၊ ရေနှေးကြမ်း၊ အမြည်းစားသောက်ကာ ဖိမ်ခံသည်။ ပြီးတော့ အိပ်သည်။ ဒီလိုနဲ့များသေသွားလျှင် အပါယ်ရောက်သွားမှာသေချာသည်။

မြောင်းမြငယ်များဝယ်၍ အညာစစ်ကိုင်း ဆားတောင်ဘက် အမျိုးတွေဆီ သွားရောင်းသည်။ ငယ်ဖိုးငွေ ချက်ချင်းမရ၊ အကြွေးကျသည်။ တော်တော်နှင့် မပြန်နိုင်။ အပြန် မန္တလေးဘူတာကြီးမှာ ရထားစောင့်ရင်း အချိန်ရ၍ မန္တလေးမဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးသို့သွား၍ ဘုရားဖူးသည်။ ဘုရားဖူးရင်း မဟာမြတ်မုနိ၏ ဒူးတော်အား လက်နှင့်ပွတ်၍ မှန်ကန်သော သီလ၊ မှန်သော ဝီရိယ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိပြည့်စုံလျှင် တပည့်တော်၏ လက်ဖြင့် ခုနှစ်ရက်သားသမီးများကို ကယ်တင်ရနိုင်ပါစေဟု ဆုတောင်းမိသည်။ ‘ဪ .. မဟာမြတ်မုနိကိုယ်တော်ကြီးမှာ တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီး လိုချင်တပ်မက်မှု မရှိတော့ ရတနာတွေသီးနေအောင် လှူဒါန်းကြပါလား’ ဟု အတွေးဝင်မိသည်။

အလုပ်အကိုင် အတည်တကျမရှိတော့ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲသည်။ မိမိအိမ်ကိုတောင် မပြင်ဆင်နိုင်။ သမီးဖြစ်သူ ဌေးဌေး က ‘အမေရယ် ... သမီးတို့ အိမ်အမိုး၊ ထရံတွေက ကြယ်မြင်၊ လမြင် ဖြစ်နေပြီ။ မိုးပါဦး’ ဟုပြောသည်။

‘အေး ... ဟုတ်သားပဲ၊ ပိုက်ဆံရှာရဦးမယ်’ ဘယ်လိုရှာရမလဲ။ ထိုးဆေးတွေဝယ်မယ်။ ရွာတွေ လိုက်ရောင်းမယ်။ ရတဲ့အမြတ်တွေကို နေဝယ်ပြီး အိမ်မိုးမယ်ဟု စိတ်ကူးကာ အိမ်ရှေ့တွင် ပက်လက် လှန်လှဲအိပ်လိုက်ရာ ခြေထောက်အရှည်ကြီးထွက်သွားသည်ဟု စိတ်ထဲတွင်ထင်မြင်မိပြီး ဒီနေ့တော့ ထူးခြားတာပဲဟု တွေးထင်မိခဲ့သည်။

တစ်နေ့ မြိုင်မာလာရပ်ကွက်တွင် ရေထမ်းရောင်းရင်း ဦးမြညွန့် အိမ်မှ သဲအင်းဂူဆရာတော်၏ တရားဖွင့်သံကြား၍ ရေထမ်းချကာ အိမ်ပေါ်တက်တရားနာခဲ့သည်။ ဪ ... သဲအင်းဂူဆရာတော် ဘုရားကြီးတောင် ဓားပြတိုက်၊ ဆိုးသွမ်းရာကနေ တရားရအောင်လုပ်နိုင်သေးတယ်။ ငါကတော့ ဓားပြတိုက်တဲ့အထိ မဆိုးသွမ်းသေးဘူး။ တရားလုပ်ရင်ရမှာပဲဟု သံဝေဂတရားစတင်ဖြစ်ပေါ်မိသည်။ မြောင်းမြမြို့ ဝေဠုဝတီကျောင်းသို့သွား၍ တရားထိုင်နေသော ယောဂီများနောက်မှ မသိမသာချောင်း ကြည့်အကဲခတ်သည်။ အိမ်ရောက်လျှင် ထိုင်ရအောင် အဝတ်အစားစုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ်နှင့် တရားထိုင် ရမှာ အားနာသည်။ တဖြည်းဖြည်းစမ်းပြီး တရားထိုင်ကြည့်မိသည်။

မြောင်းမြတစ်ဖက်ကမ်း မိုးလေဝသရုံးတွင် ညစောင့်အလုပ်ရသည်။ ညစောင့်ရင်းဖြင့် တရား ထိုင်သည်။ တရားမပေါက်သေး။ တရားထိုင်လာရင်းဖြင့် တစ်နေ့တွင် အိပ်မက် မက်သည်။ ထို မြိုင်မာလာ(၂)လမ်းထဲမှ ဦးသာကြူး ဒေါ်စိန်မေ၊ ဦးမောင်တင် ဒေါ်ကြွေ၊ ပူစူးတို့ကို အိပ်မက်မက်သည်။ ၎င်းတို့အားလုံးသည် သေဆုံးကုန်ပြီဖြစ်သည်။ အိပ်မက်ကို ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်မြင့် အားပြောပြရာ ဒေါ်မြင့် မှ 'ကိုမြမောင် ... ရှင် ကျွန်မနဲ့အိမ်ထောင်ကျကတည်းက ကောင်းတာတစ်ခုမှမလုပ်ခဲ့ဘူး။ မကောင်း တာတွေချည်း တောက်လျှောက်လုပ်လာတာ။ ရှင်ကံနိမ့်လာလို့ အခုလို အိပ်မက်မက်တာ။ တော်... ဆင်ဆင်ခြင်ခြင်နေထိုင်သင့်ပြီ' ဟု ပြောသည်။

ကြောက်လန့်သွားသည်။ မိုးလေဝသရုံးပြန်သွားစဉ် သူငယ်ချင်း ကျော်အေး နှင့်တွေ့သည်။ သူငယ်ချင်း ကျော်အေး မှာ ဦးမြမောင် နှင့် ဖဲရိုက်ဖော် ဖဲရိုက်ဖက်ဖြစ်သည်။

'မြမောင် ရေ ... ဒီနေ့ ဖဲဝိုင်းကောင်းတယ်' ဟုဆွယ်ရာ ဦးမြမောင် က 'ကျော်အေး ရေ ... ငါ အိပ်မက်တွေမကောင်းဘူးကွာ။ ငါ့စိတ်တွေလည်း လေးနေတယ်' ဟု ပြန်ပြော၏။

ကျော်အေး က 'ဒါဆိုရင် မင်းတရားထိုင်ကွာ။ ငါတို့ ရွှေလောင်းမှာနေတုန်းက သဲအင်းဂူ တရားစခန်းမှာတွေ့ခဲ့တယ်။ ယောဂီတွေ တရားထိုင်တာ အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။ မင်းလည်း အသက် ပြင်းပြင်းရှူမှတ်ကွာ' ဟု ပြောသည်။ တရားထိုင်ဖျက်လိုက်ပြန်သည်။ ဒီလိုနှင့် ဝေဒနာနှင့် သညာ အမှတ်နှင့် လုံးခြာလိုက်နေသည်။ တွေးတောစိတ်တွေနှင့် လုံးခြာလိုက်နေသည်။ မိန်းမကလည်း အကပ်မခံ။ မိုးလေဝသရုံး ညစောင့်အလုပ်မှထွက်သည်။ သမီး ငွှေးငွှေး ထံ ပိုက်ဆံတောင်းသည်။ အဖေ ... ဖြူးက ညောင်ပင်သာဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ တရားသွားကျင့်မလို့ ပိုက်ဆံပေးပါလို့တောင်း တော့ ငွှေးငွှေး က အဖေ ... သမီးနားကပ် ပေါင်သွားပါ။ နှစ်ရာတော့ရမယ်။ သမီးကို တစ်ရာပေးခဲ့ ပြီး အဖေ တစ်ရာယူသွားပါ။ အေး... အေး ဆိုပြီး တစ်ရာထဲက ငါးဆယ်ကို ပုဆိုး၊ အင်္ကျီဝယ်သည်။ သဘော ရွှေလောင်းကပ်တော့ ကမ်းပေါ်တက်ပြီး သူငယ်ချင်း ကျော်အေး ကို တွေ့လိုတွေ့ငြား ရှာ ကြည့်သည်။

ဆိပ်ကမ်းမှာ ကျော်အေး နှင့်တွေ့တော့ 'ငါ ဖြူးက ညောင်ပင်သာမှာ တရားသွားထိုင်မလို့' ဟု ပြောတော့ ကျော်အေး က 'မင်း တကယ်လုပ်တော့မှာပါလား၊ ငါ လက်ဖက်ရည်တိုက်ပါရစေ' ဟု ဆိုကာ လက်ဖက်ရည်တိုက်သည်။

သူတိုက်သည့် လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီး ဖြူး ညောင်ပင်သာဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ထွက်ခဲ့ သည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ရောက်သောအခါ ဦးမြမောင် က ဆရာတော်အား 'တပည့်တော် တရား အားထုတ်ဖို့လာတာပါ' ဟု လျှောက်သောအခါ ဆရာတော်မှ 'အေး ... အေး ... ကောင်းပါတယ်' ဟု ပြောပြီး လက်ခံလိုက်သည်။

ဖြူး ညောင်ပင်သာဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ တရားထိုင်သည်။ ကျောင်းနားမှာ ကြံခင်းထဲသွား၍ တရားထိုင်သည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် စိတ်နည်းနည်းငြိမ်လာသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ တိမ်တွေထဲသို့ ရောက်သွားသည်။ နတ်တွေလည်းတွေ့ရတော့ တရားထိုင်ရသည်မှာ သုခဝေဒနာဘက် ရောက်လာ သည်။ ဒီသုခဝေဒနာက တော်တော်လေးကောင်းသည်။ ဖြူးဘုန်းကြီးမှ 'ဒီအာရုံတွေဖြတ်ပစ်၊ ဖြစ်ပျက် ပဲနဲ့လုံးသွင်း။ အဲဒီအာရုံတွေဘက်မလိုက်နဲ့' ဟု ဆုံးမသည်။

တရားထိုင်ရင်းနှင့် တစ်ခါတစ်ရံ မိန်းမအား သွား၍သတိရသည်။ ဖြူးဘုန်းကြီးဆီမှာ တစ်နှစ် လောက်ကြာတော့ မိန်းမထံပြန်ချင်စိတ်ပေါ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ဖြူးဘုန်းကြီးအား အိမ်ပြန်မည်ဟု လျှောက်တော့ ဘုန်းကြီးက 'အေး... ဒကာကြီးပြန်ရင် ဘုန်းကြီးပါတစ်ခါတည်းလိုက်ခဲ့မယ်' ဟု ဆိုကာ မြောင်းမြအထိလိုက်လာသည်။ မြောင်းမြသို့ရောက်သောအခါ မိန်းမက မနက်ဖြန် သမီးနဲ့ လပွတ္တာ လိုက်သွားပြီး အပြီးနေတော့မည်ဟုပြောသည်။ သမီး ငွေးငွေး ယောက်ျားက လပွတ္တာ ဖိုးညာ ဆည်မြောင်းမှာ အလုပ်လုပ်တော့ သမီးဆီကို လိုက်နေမယ့်သဘော။ ဒီတော့ မသွားပါနဲ့ တားရအောင် လည်း သမက်ရှေ့မှာဆိုတော့ ရှက်ပြီးမပြောချင်။ နောက်ဆုံး 'အေး ... ကောင်းပါတယ်၊ ကောင်းပါ တယ်' ဟုဆိုကာ မိန်းမအတွက် သင်္ဘောနေရာယူပေးသည်။

နောက်နေ့ အထုပ်အပိုးတွေထမ်းပြီး သင်္ဘောဆိပ်သို့လိုက်ပို့သည်။ သင်္ဘောထွက်သည်အထိ မျက်စိတစ်ဆုံးလိုက်ကြည့်ပြီး သင်္ဘောမမြင်ရတော့မှ အိမ်ပြန်လာခဲ့သည်။ အိမ်တွင်လည်း သမီးကြီး တစ်ယောက်တည်းသာကျန်တော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် တရားကျင့်တာပဲကောင်းပါတယ်ဟုတွေ့ကာ အိမ်ရှိ ဘုရားစင်ရှေ့မှာပင် ဘုရားရှိခိုး၊ တရားထိုင်လိုက်သည်။ ဘုရားစင်မှာ ဝေဘူဆရာတော်၏ တရားစာအုပ်လေးတွေ၍ ယူလာကာ တောထဲသို့ဝင်၍ တရားအားထုတ်ရန်ထွက်လာခဲ့ရာ လမ်းဘေးရှိ ညောင်ပင်တစ်ပင်၌ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နှင့်အရာတစ်ခု ညောင်ပင်ပေါ်သို့တက်လိုက်၊ ဆင်းလိုက် လုပ်နေ

သည်ကို တွေ့ရသည်။ ထူးခြားတာပဲဟုတွေးမိသည်။ ဗောဓိမြိုင်ရောက်တော့ ဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်၏ မပုပ်မသိုးတဲ့ရုပ်ကလာပ်အား ဖူးရသည်။ စင်ကြယ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ထူးပဲဟုတွေးကာ တရားရအောင် ကျင့်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ညောင်ပင်ကြီးဘက်ထွက်ခဲ့သည်။

မြောင်းမြမြို့နယ် ညောင်ပင်ကြီးရွာဘက်သို့ထွက်လာစဉ် ဆရာတော်ကြီး ပြန်လည်ပြောပြ သည်မှာ -

‘ငါ့ရဲ့စိတ်ကလေးတွေဟာ ကောင်းတဲ့ဘက်ပါလာလား၊ လောကီမှာ အားကိုးစရာမရှိဘူး။ သားလည်း ဒေါက်တာမဖြစ်ဘူး။ ကျောင်းဆရာ မဖြစ်ဘူး။ သမီးလည်း ဒေါက်တာမဖြစ်ဘူး။ ကျောင်း ဆရာမ မဖြစ်ဘူး။ သားသမီးတွေ ဒေါက်တာဖြစ်ရင် အားကိုးနေဦးမယ်။ ဘာမှ အားကိုးစရာမရှိဘူး။ စားစရာဆိုလို့ ဆန်အိုးထဲတောင် ဆန်နှစ်ပြည်တောင်မရှိဘူး။ လောကီမှာ အားကိုးစရာ ဘာမှ မရှိ တော့ ကျင့်ဖယ်ဆိုပြီး ညောင်ပင်ကြီးဘက်ထွက်ခဲ့ပါတယ်’ ဦးမြမောင် အသက် ၄၅ နှစ်တွင် တောထဲ ထွက်၍ စတင်တရားကျင့်ခဲ့သည်။

စဉ့်ကူးညောင်ပင်ကြီးသို့ ညနေ နေဝင်ရီသရောအချိန်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ စဉ့်ကူးညောင်ပင် ကြီးမှာ မြောင်းမြမြို့ဟောင်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းမှာရှိပြီး ကရင်ရွာနှင့် နီးသည်။ ကရင်ရွာ၏ အနီး တောင်ကုန်းလေးပေါ်တွင် ညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်ပေါက်နေသည်။ ထိုညောင်ပင်ကြီးအောက်တွင် ကွမ်းသီးပင်ခြမ်း၍ ခင်းထားသော ကျိုတို့ကျဲတဲ့ ကွပ်ပျစ်ကလေးပေါ်တွင် ညနေ နေဝင်ရီသရော အချိန်မှစ၍ တစ်ညလုံး တရားထိုင်ခဲ့သည်။

မနက်မိုးလင်းသောအခါ ကရင်ရွာမှ ဦးပေါလု တောင်ကုန်းပေါ်တက်လာသည်။ ဦးပေါလု သည် ယခင်က ကရင်သူပုန်ဖြစ်ပြီး ယခု အလင်းဝင်လာသူဖြစ်သည်။ ဦးပေါလု မှ -

‘ခင်ဗျား ဘယ်ကလာတာလဲ၊ ဘာလာလုပ်တာလဲ၊ မှတ်ပုံတင်ရော ပါသလား’

‘မှတ်ပုံတင်ပါပါတယ်။ ဒီမှာပါ မြောင်းမြကနေ တရားထိုင်ဖို့ထွက်လာတာ။ ဒီနေရာရောက်လို့ မိုးချုပ်သွားတာနဲ့ ဒီမှာပဲနေလိုက်တယ်’

‘ခင်ဗျား ညက ဘာမှမတွေ့သေးဘူး။ ဒီနေရာက ကျုပ်တို့ရွာကလူတွေ နေ့ခင်းဘက်တောင် မလာရဲကြဘူး။ နေရာကြမ်းတယ်။ ခင်ဗျား ညက ဘာတွေလဲ’

‘တရားထိုင်နေရင်း အာရုံထဲမှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်တော့ တွေ့တယ်’

‘ခင်ဗျား ထမင်းစားပြီးပြီလား’

‘မစားရသေးဘူး’

‘ဒါဆို ကျုပ် ထမင်းကျွေးမယ်’ဆိုပြီး ထမင်းကျွေးတယ်။

ဦးမြမောင် သည် ညောင်ပင်ကြီးတွင် တရားထိုင်သည်။ ဦးပေါလု မှ နေ့စဉ် ထမင်းလာကျွေးသည်။ ဦးပေါလု မှ တဲကလေးတစ်လုံးဆောက်ပေးသည်။ ထိုတဲတွင် ဦးမြမောင် တစ်နေ့လုံး တစ်ညလုံး တရားထိုင်ပြီး။ ဦးပေါလု ထမင်းလာပို့ချိန် ဦးမြမောင် တရားထိုင်နေစဉ်တွင် ထမင်းကို တဲလေးပေါ်ထားခဲ့သည်။ ဦးမြမောင် တရားဖြုတ်၍ ထမင်းစားရန် ထမင်းထုပ်ကြည့်လိုက်တော့ ပုရွက်ဆိတ်တွေ တက်ကုန်ပြီ။ ပုရွက်ဆိတ်ကို အသာဖယ်ကာ ကိုင်တယ်၊ မျိုတယ်၊ ကိုင်တယ်၊ မျိုတယ်ဟု အမှတ်ကလေးနှင့်စားသည်။

တစ်နေ့ ဦးပေါလု မှ ပုရွက်ထုပ်ဖြင့် ထမင်းလာပို့သည်။

‘ခင်ဗျား ဒီပုရွက်တွေ ဘယ်ကရသလဲ’

‘ဘဝင်းပိတ်တာပေါ့’

‘မပိတ်နဲ့ အကုသိုလ်တွေ၊ နောက်မလုပ်နဲ့’

ဦးပေါလု လည်း နောက် ဘဝင်းမပိတ်တော့ချေ။ ဦးမြမောင် တရားထိုင်ရာတွင် လေပြင်းပြင်း ရှူသည်။ ပြင်းပြင်းပြန်ထုတ်သည်။ ဝင်လေ၊ ထွက်လေကို မြန်မြန်ရှူရှိုက်သည်။ လေရှူသံကို အဝေးကြီးမှ ကြားနေရသည်။ တစ်နေ့လုံး တစ်ညလုံး တရားထိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်က အိမ်လှမ်းလှမ်း တွေးသည်။ သားတွေများ မိန်းမရနေပြီလား၊ သမီးတွေ လင်ရနေပြီလား၊ တောထဲက လှမ်းလှမ်းတွေးသည်။ တွေးစိတ်တွေကုန်အောင် လေကို ပြင်းပြင်းနှင့် မြန်မြန်တိုးရှူသည်။ ဇွဲနှင့် ဝီရိယကို အားတင်းသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် စိတ်ငြိမ်လာသည်။ နေ့ရောညပါ မပြတ်အားထုတ်သည်။ အပြင်အလုပ်တွေ မလုပ်တော့၊ စကားပြောမယ့်သူလည်း မရှိတော့ ကာယကံ၊ ဝစီကံလုံနေသည်။ မနောက်လည်း ငြိမ်လာသည်။ သမာဓိအားကောင်းလာသည်။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်တော့ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်လာသည်။ ဝေဒနာတွေက ဒင်းကြမ်းဖြစ်နေသည်။ ဝေဒနာမခံနိုင်တော့ လဲ့လဲ့ချရသည်။ ဝေဒနာမဆုံးသေး။

ဦးပေါလု ပို့သောထမင်းကို သုံးဆောင်သည်။ ဆန်ကြမ်းတွေပါလား၊ မာပါလား၊ ပျော့ပါလား၊ ငံတယ်၊ စပ်တယ်မပြော။ ပို့သမျှထမင်းဟင်းနဲ့ တင်းတိမ်သည်။ အမြဲမပြတ်တရားထိုင်သည်။ ဝင်သွားတဲ့လေ၊ ထွက်သွားတဲ့လေကို တွေးစိတ်မဝင်အောင် ပြင်းပြင်းရှူ၍မှတ်သည်။ လေတိုးလို့ ထိသွားတဲ့ အသိကို သတိလေးကပ်မှတ်သည်။ တဖြည်းဖြည်းသဘောပေါက်လာသည်။ စဉ်းကူးညောင်ပင်ကြီးတွင် တစ်လကျော်ခန့် တရားအားထုတ်ခဲ့ပြီး မြောင်းမြ၊ မြိုင်မာလာ(၂)လမ်း အိမ်သို့ ခဏပြန်သည်။ ဦးမြမောင် မှာ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဖြင့်သာနေတော့သည်။ အနေအထိုင်၊ အပြုအမူ၊ အပြောအဆို

ပြောင်းလဲလာသည်။ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ဖြစ်လာသည်။ အရက်သေစာ သောက်စားခြင်း၊ ဖဲရိုက်ခြင်း၊ မိန်းမရှုပ်ခြင်းလည်းမရှိတော့ပေ။ တရားသာ အမြဲမပြတ်အားထုတ်နေတော့သည်။

ကိုတင်မြင့် နှင့် မချို လင်မယားသည် မြောင်းမြမြို့၊ ကျွန်းတောရပ်ကွက်၊ ဆရာအတတ်သင် ကောလိပ်ကျောင်းနောက်ကျော (ယခု အဝေးပြေးဂိတ်)တွင် ခြံဝယ်၍နေထိုင်ကြသည်။ ကိုတင်မြင့် သည် မူစလင်ဘာသာဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်နှင့် ခရီးအမြဲထွက်ရသည်။ မချို နှင့် ရင်းနှီးသော လှလှ မှာ မြောင်းမြ မြိုင်မာလာ(၂)လမ်းတွင်နေထိုင်သည်။ လှလှ က သူတို့လမ်းထဲရှိ ဦးမြမောင် မှ တရားကျင့်ကြံကြောင်း အကြားအမြင်ရ၍ ဗေဒင်လည်းမှန်ကြောင်း ပြောပြသည်။ လှလှ ၏ အဖေသည် စားသောက်ကုန်များကို လှေဖြင့် ရွာစဉ်လှည့်၍ ရောင်းသည်။ စီးပွားရေးကောင်းသော ကြောင့် ကိုယ်ပိုင်လက်ခတ်သမ္မာန်လှေတစ်စီး ဝယ်လာနိုင်သည်။ ၎င်းလှေပေါ်တွင် စားသောက်ကုန် များတင်၍ ဈေးရောင်းရန်ပြောသည်။ ဒါဆို ခင်ဗျားသဘောပဲ၊ ဒီလှေကို မသုံးနဲ့ဟု ပြောကာ ခရီးထွက် သွားသည်။ နောက်နေ့ ထိုသူမှာ လှေပေါ်တွင်သေဆုံးသွားသည်။ နောက်မှ သိရသည်မှာ ထိုလှေသည် လှေပိုင်ရှင်များအား အမြဲခိုက်တတ်ကြောင်း ကြားသိရသည်။ ထိုသတင်းကို ရပ်ကွက်ထဲမှ ကြားသော အခါ ဦးမြမောင် ဗေဒင်မှန်ကြောင်း ပိုမိုယုံကြည်လာကြသည်။

မချို သည် ကိုတင်မြင့် စစ်တွေသို့ အရောင်းအဝယ်သွားစဉ် စာမလာ၊ သတင်းမကြားသဖြင့် စိတ်ပူသောကြောင့် ဦးမြမောင် ထံ သွားမေးသည်။ ဦးမြမောင် မှ ခဏအာရုံပြုပြီးလျှင် နင့်မှာ ပိုက်ဆံ ကလည်း (၁၀)ပဲရှိတယ်။ ဒီတော့ နင့်အမေအတွက် စားစရာတွေ၊ ဆပ်ပြာတို့ ဝယ်ပြီးလှူလိုက် ကျန်တာကို ပဲလှော်ဝယ်ပြီး ခုနှစ်ရက်သားသမီးကလေးတွေကို ဒါနပြုလိုက် အိမ်မှာလည်း ဘုရားစင်မှာ ပန်းမကပ်နိုင်ရင်တောင် သစ်ကိုင်းလေးတွေချိုးပြီး ဘုရားကိုကပ်၊ သောက်တော်ရေဆွမ်းကပ်၊ ငါးပါး သီလယူ၊ အမျှဝေ၊ လုပ်သွားရင် ဒီနေ့ကစပြီး (၁၅)ရက်အတွင်း နင့်ဆီကို စာနဲ့ပိုက်ဆံရောက်လာ လိမ့်မယ်။ ရောက်လာတဲ့ပိုက်ဆံက (၄၀၀)မကျော်ဘူး။ ရက်(၃၀)ပြည့်ရင် နောက်ထပ် ပိုက်ဆံထပ် ရောက်လာမယ်။ (၄၅)ရက်ပြည့်ရင် လူကိုယ်တိုင်ရောက်လာလိမ့်မယ်၊ ရောက်လာရင် ပိုက်ဆံရော၊ စားစရာ၊ အဝတ်အထည်တွေပါမယ်ဟုပြောသည်။ မချို လည်း ဦးမြမောင် ပြောသလို ဆောင်ရွက်ခဲ့ ပြီး (၁၅)ရက်ပြည့်သောအခါ လူကြုံဖြင့် ငွေ(၃၀၀)နှင့် စာရောက်လာသည်။ ရက်(၃၀)ပြည့်သောအခါ နောက်ထပ်ငွေ(၃၀၀၀)ထပ်ရောက်လာသည်။ (၄၅)ရက်ပြည့်သောအခါ ကိုတင်မြင့် ကိုယ်တိုင်ရောက် လာသည်။ ပိုက်ဆံ စားစရာနှင့်အထည်များ ပါလာခဲ့သည်။ မချို မှာ ဦးမြမောင် အား ယုံကြည်သွား တော့သည်။

ကိုတင်မြင့် ကိုလည်း အကြောင်းစုံပြောပြရာ ၎င်းလည်း ယုံကြည်သွားတော့သည်။

မချို သည် ဦးမြမောင် ထံ မကြာခဏရောက်လာသည်။ အဘ ပိန်လှချည်လားဟု မေးရာ ဦးမြမောင် မှ ဟုတ်တယ်၊ အဘ သူများအသက်ပါတဲ့ဟင်းတွေ မစားချင်ဘူးဖြစ်နေတယ်၊ အိမ်ကို လည်း ဟင်းသတ်သတ်ချက်ဖို့ပြောရင် တကူးတကဖြစ်မှာစိုးလို့မပြောဘူး။ သားငါးတွေပါရင် စားမဝင် တော့ဘူးဟုပြောရာ မချို မှ မကြာခဏ အသားငါးမပါသောဟင်းများချက်၍ လာပို့တတ်သည်။

ဦးမြမောင် သည် အိမ်မှာ စီးပွားရေးအဆင်မပြေသောကြောင့် ရပ်ကွက်ထဲ ရေထမ်းရောင်း ရသည်။ လူနှိပ်ပေးရသည်။ အိမ်တွင် မုန့်ပျားသလက်လုပ်ရောင်းသဖြင့် ဈေးရောင်းရန် ပစ္စည်းများ၊ ဟင်းချက်စရာများကို ဈေးသို့ပြေးဝယ်ရသည်။ ညတွင် မိုးလေဝသရုံးမှာ ညစောင့်ရသောကြောင့် တစ်ညလုံး မအိပ်ရချေ။ နေ့တွင်လည်း တစ်နေ့လုံး အလုပ်လုပ်ရသည်။ မိသားစုစားဝတ်နေရေး အတွက် ပင်ပန်းကြီးစွာရှာဖွေခဲ့ရသည်။

တစ်နေ့ ဦးမြမောင် မှ မချို အား အေးအေးဆေးဆေး တရားအားထုတ်လို၍ နင်တို့ခြံထဲမှာ တဲတစ်လုံးဆောက်ပေးရင် ငါလာနေမယ်ဟုပြောရာ မချို မှ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပင် ဆောက်ပေးပါ့ မယ်ဟုပြောသည်။ ဒါဖြင့် သဘက်ခါမနက်(၉)နာရီအရောက်လာခဲ့မယ်။ ငါက ဘာပစ္စည်းမှ ယူမလာ ဘူး၊ ပြင်ဆင်ထားပေတော့ဟု ဦးမြမောင် မှ ပြောသည်။ မချို မှာ တဲဆောက်ရန် ပိုက်ဆံမရှိ၍ မိမိ နားကပ်ကို သွားပေါင်ရာ ငွေ(၂၀၀)ရသည်။ ၎င်းငွေထဲမှ ဦးမြမောင် အတွက် အဝတ်အစား အသုံး အဆောင်များဝယ်သည်။ ကျန်ငွေဖြင့် မိမိခြံထဲတွင် ငါးတဲလေး တစ်လုံးဆောက်သည်။ ဆောက်လုပ် ပြီးလျှင် ဦးမြမောင် ဖနီး ဒေါ်မြင့် မှ ‘အေး ကောင်းတယ်၊ သူဒီလိုပဲ တရားထိုင်ဖို့ ဟိုထွက်သွားလိုက်၊ ဒီထွက်သွားလိုက်နဲ့ ပြီးတော့ အိမ်ပြန်ရောက်တာပဲ၊ ဒီတစ်ခါလည်း ကြိုက်သလောက်နေလို့ရတယ်’ ဟုပြောသည်။ ဦးမြမောင် သည် နောက်နေ့နံနက်(၉)နာရီမတိုင်ခင် မချို ကိုခြံထဲသို့ ရောက်လာသည်။ တစ်ညအိပ်သည်။ နောက်နေ့ နံနက်ရောက်သောအခါ ..... ။

နောက်နေ့နံနက်ရောက်သောအခါ ဦးမြမောင် မှာ အိတ်တစ်လုံးဖြင့်ထွက်လာပြီး ‘အဘ အိမ် ပြန်မယ်’ဟုပြောရာ မချို က ‘မပြန်ပါနဲ့ အဘရယ်၊ အဘကို လူတွေက တရားထိုင်ဖို့သွားတာ ပြန်ရောက် လာပြန်ပြီလို့ ကဲ့ရဲ့နေပါဦးမယ်။ ဘာလို့ပြန်မှာလဲ’ဟုမေးရာ ဦးမြမောင် က ‘ညတုန်းက တရားထိုင်နေ တုန်း ဆံပင်ဖားလျား ထဘီရင်စည်း အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နဲ့ ရှည်ရှည်သရဲသဘက်တစ်ယောက်က မိစ္ဆာနာမ်ကောင်တွင် မောင်းတီးစုပြီး အဘ တရားထိုင်တာကို လာနှောင့်ယှက်ကြတယ်။ ဒီညတော့ အဘ မနေရဲတော့ဘူး’ဟုပြောသည်။ မိစ္ဆာနာမ်ကောင်တို့သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်တရားထိုင်ရမည် ကို မကြိုက်နှစ်သက်သောကြောင့် အနှောင့်အယှက်ပေးကြသည်။

မချိုမှ 'အဘကြောက်ရင် ကိုတင်မြင့် ကို ခေါ်အိပ်ပါ။ မပြန်ပါနဲ့'ဟု ပြောသဖြင့် မပြန်ဖြစ်တော့
ချေ။ ကိုတင်မြင့် ကိုလည်း သုံးရက်ခန့်အိပ်ပြီးနောက် အိပ်ခွင့်မပြေတော့ပေ။ ဦးမြမောင် တစ်ယောက်
တည်းသာ နေတော့သည်။ ဝါးတဲတွင် နေရောညပါ တရားရှုသည်။ တစ်လတိတိ အပြင်မထွက်ချေ။
မချို မှာ ဦးမြမောင် တဲတံခါးဖွင့်ပြီး ခေတ္တနားချိန်တွင် ထမင်းပို့သည်။ နံနက် ထမင်းတစ်နပ်သာစား
သည်။ ညနေစာမစားချေ။

ဦးမြမောင် နေသောတဲတွင် ပုရွက်ဆိတ်များရှိသဖြင့် ဦးမြမောင် မရှိချိန်တွင် ကိုတင်မြင့် မှ
ပုရွက်ဆိတ်များအား မီးရှို့၍သတ်သည်။ ဦးမြမောင် သိသွားသောအခါ ထိုသို့ သူတစ်ပါးအသက်ကို
မသတ်ရန်တားမြစ်သည်။ ပြောမရပါက တဲတွင်မနေလိုတော့ကြောင်းပြောသည်။ ကိုတင်မြင့် လည်း
နောက်မလုပ်တော့ချေ။

မချို မှ ခင်ပွန်း ကိုတင်မြင့် ပေးသော ပိုက်ဆံများမှ ဈေးဖိုးပိုသမျှကိုစုထားရာ ငွေ(၃၀၀)ပြည့်
သောအခါ ရဟန်းခံအလှူလုပ်လိုစိတ်ပေါ်လာသည်။ ထိုအကြောင်းကို ယောက်ျားဖြစ်သူအားပြောပြ
ရာ သဘောတူသဖြင့် နောက်ထပ် ငွေ(၇၀၀)ပါ ထပ်ဖြည့်ပေးလိုက်သည်။ မချို လည်း မည်သူ့ကို
ရဟန်းခံပေးလျှင် ကောင်းမည်နည်းဟု စဉ်းစားသည်။ နံနက် အုန်းမောင်းခေါက်သံကြားရချိန်တွင်
မချို အာရုံထဲတွင် ဦးမြမောင် ပေါ်လာသည်။ ထိုအခါမှ ဦးမြမောင် အား ရဟန်းခံပေးရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်
သည်။

နံနက်ရောက်သောအခါ ဦးမြမောင် အား ရဟန်းခံရန် သွားပြောသည်။ ထိုအခါ ဦးမြမောင်
က မချိုအား အခုလို ရဟန်းခံဖို့စုထားတဲ့ငွေကို နှင့်အိမ်ထောင်ဦးစီးသိလားဟုမေးသည်။ မချို က
မသိပါဘူးဟုဖြေသည်။ မသိရင် အဲဒီပစ္စည်းတွေဟာ မစင်ကြယ်ဘူး။ အခုတော့ ငါ ရဟန်းမခံသေးဘူး။
ငါ့ကို ရဟန်းခံဖို့လာပြောတာ ပထမဆုံးလူဟာ နင်ပဲ။ ဒါကြောင့် နောင် ငါ့ရဟန်းဝတ်တဲ့အခါ နင့်ကို
အကြောင်းကြားမယ်။ အဲဒီအချိန်မှ ပိုက်ဆံရှိရင် ရဟန်းခံပေး။ အဆင်မပြေရင်လည်း တစ်ကျပ်သာ
ထည့်။ နင်လည်း ရဟန်းဒါယိကာမပဲဟု ပြောခဲ့သည်။

ဦးစန်းလွင် သည် မြိုင်မာလာ(၂)လမ်းတွင် ဦးမြမောင် နှင့် အိမ်နီးနားချင်းဖြစ်သည်။ ဦးစန်းလွင်
သည် ခေတ်ပညာတတ် ဘွဲ့ရတစ်ဦးဖြစ်သည်။ လောကီ၊ လောကုတ္တရာလိုက်စားသည်။ ဘုရား၊ တရား၊
သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာကို ကြည်ညိုလေးစားသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဦးမြမောင် အရက်သောက်၊ ဖဲရိုက်၊
သူများပစ္စည်းလိမ်သဖြင့် ဦးမြမောင် နှင့် အခေါ်အပြောမလုပ်ဘဲနေသည်။ ဦးမြမောင် ၏ သား အေးမြင့်

နှင့် ကိုစန်းလွင် မှာ သူငယ်ချင်းများဖြစ်ကြသည်။ ရွာစဉ်လှည့်လည်၍ ဆေးကုသရာသို့ ခေါ်သွားသည်။ ဦးမြမောင် မှာ သူ့သားအား ခေါ်သွားခြင်းကိုမကြိုက်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဦးစန်းလွင် နှင့် စကားများသည်။ ဦးစန်းလွင် မှ ခင်ဗျားသား အေးမြင့် ကို အရက်သောက်ဖို့၊ ဖဲရိုက်ဖို့ ခေါ်သွားတာမဟုတ်ဘူး။ ကောင်းတဲ့အလုပ်လုပ်ဖို့ ခေါ်သွားတာ။ တစ်ယောက်တစ်ခွန်း စကားများသည်။

တစ်နေ့ အေးမြင့် အား ပေးထားသော ဂျာကင်အင်္ကျီအသစ်အား ဝတ်တာမတွေ့၍ ဘယ်ရောက်သွားသလဲဟုမေးရာ အဖေ ဖဲပေါင်ရိုက်သည်ဟုပြောသဖြင့် ကိုစန်းလွင် က စိတ်ဆိုးခဲ့သည်။ တစ်ရက်တွင် ကိုစန်းလွင် တူမနှင့် ဦးမြမောင် အိမ်ပေါ်တွင် စကားပြောနေသည်ကိုကြည့်၍ ငါ့တူမတော့ အလိမ်ခံရဦးမှာပဲ။ စိတ်ထဲမှာပြောမိပြီး အိမ်ပေါ်မှဆင်းခဲ့ရာ ဦးမြမောင် ပြောသောစကားကို ကြားမိ၍ လှေကားရင်းတွင် ရပ်၍နားထောင်ခဲ့သည်။ ဦးမြမောင် မှာ လူတွင် အရိုးဘယ်နှစ်ချောင်း ရှိကြောင်း၊ ယင်းအရိုးပေါ်တွင် အသားများကပ်ထား၍ အကြောင်းပေါင်းဘယ်လောက်ဖြင့် တုတ်နှောင်ထားကြောင်း၊ အရိုး အကြောများကို အရေပြားဖြင့်ဖုံးအုပ်ထားကြောင်း ရှင်းပြနေသည်ကို နားထောင်ရင်း ငါဖတ်ဖူးတဲ့စာအုပ်ထဲကအတိုင်း အားလုံးမှန်နေပါလားဟု သတိတရားရကာ ဦးမြမောင်ကို စတင်ယုံကြည်ခဲ့သည်။

ဦးမြမောင် မှာ စဉ်းကူးညောင်ပင်ကြီးတွင် တရားသွားထိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အိမ်ခဏပြန်လာတတ်သည်။ တစ်နေ့ ကိုမောင်ကြိုင် ၏ သဘော အမှုကိစ္စဖြစ်သည်။ ရဲစခန်းတွင် အချုပ်အနှောင်ခံထားရသည်။ ဦးမြမောင် မှာ အာမခံလိုက်ပေးသည်။ အာမခံဖြင့် ဟင်္သာတသို့ပြန်သွားသည်။ ရုံးချိန်းနေ့ နံနက်ရောက်သည်အထိ တရားခံပေါ်မလာ။ ကိုစန်းလွင် မှာ စိတ်ပူသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးမြမောင် အား စိတ်ပူ၍ အာမခံထားတဲ့သူ ခုထိမလာသေးဘူးပြောရာ ဦးမြမောင် မှ (၁၀)နာရီမတိုင်မီ ရောက်လာလိမ့်မည်ဟုပြောကြားခဲ့သည်။ ၎င်းပြောသည့်အတိုင်း (၁၀)နာရီမတိုင်မီ တရားခံမှာရောက်လာခဲ့သည်။

တစ်နေ့ မချို ၏ ခြံမှ ဦးမြမောင် မြိုင်မာလာ(၂)လမ်းအိမ်သို့ရောက်ရှိလာရာ ကိုစန်းလွင် မှ ဦးမြမောင် အား ကြည်ညိုသဖြင့် ခေါက်ဆွဲကြော်ဝယ်ကျွေးသည်။ ဦးမြမောင် မှ ခင်ဗျားရဲ့ ဒါန ထူးမြတ်သွားအောင် ခင်ဗျား နှလုံးသွင်းတတ်ဖို့လိုတယ်။ ခင်ဗျားကျွေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မမြဲဘူး၊ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်ကလည်း မမြဲဘူး၊ ပစ္စည်းကလည်း မမြဲဘူး။ ဒီလိုနှလုံးသွင်းရမယ်။ ဒီလိုနှလုံးသွင်းပြီး ဒါနပြုရင် ခင်ဗျားဒါန ပိုထူးမြတ်တာပေါ့။ ကိုစန်းလွင် သဘောကျသွားသည်။ သူ မကြာခင်က ဖတ်ခဲ့ရသော တရားစာအုပ်ထဲကအတိုင်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်လည်းမမြဲ၊ အလှူပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း မမြဲ၊ လှူဖွယ်ပစ္စည်းသည်လည်း မမြဲဟု နှလုံးသွင်း၍ လှူရမည်ဟု ဖတ်ဖူးသည်။ သူဖတ်ဖူးသောစာနှင့်

ဦးမြမောင် ပြောတာနှင့် တစ်ထပ်တည်းကျနေသည်။ ဦးမြမောင် စာမတတ်ဘဲ ဘယ်လိုလုပ်သိတာလဲ ဟု စဉ်းစားမိသည်။ တရားကျင့်ပြီး သိလို့ပြောတာပဲဟု တွေးမိသည်။ ဦးမြမောင် အား ပို၍ကြည်ညို မိသည်။

တစ်နေ့ ကိုစန်းလွင် ဦးမြမောင် နှင့်ကြုံလည်း စကားစမြည်ပြောရင်း မောင်စန်းလွင် ဦးလေးကို ကိုရင်စည်းပေးမလားဟုပြောသည်။ အဘဆို စည်းပေးတာပေါ့ဟုဆိုပြီး သင်္ကန်းပရိက္ခရာဝယ်သည်။ ဦးမြမောင် အား ကိုရင်စည်းပေးရန် ပြင်ဆင်သည်။ ဦးမြမောင် ကိုရင်ကြီးစည်းပေးမည့်သတင်းသည် ဦးမြမောင် ၏ ညီမတစ်ဝမ်းကွဲ ဒေါ်ငွေ နှင့် ကိုတင်မြင့်၊ မချို တို့လင်မယားကြားသောအခါ သူတို့ ကိုရင်စည်းဖို့လုပ်ထားတာဟုပြောသည်။ ကိုစန်းလွင် မှ အစ်မကြီးတို့စည်းရင်လည်း စည်းပါ။ အစ်မကြီး တို့ အလှူမှာလည်း သူပါပါရစေဟုဆိုကာ ပရိက္ခရာရှစ်ပါး လှူလိုက်သည်။ ဒေါ်ငွေ၊ ကိုတင်မြင့်၊ မချို တို့က ဦးမြမောင် အား ကိုရင်ကြီးစည်းပေးသည်။ ဦးမြမောင် အသက်(၄၇)နှစ်တွင် ကိုရင်ကြီး စတင် ဝတ်သည်။

ဦးမြမောင် လူ့ဘဝကအကျိုးကို ဒေါ်ငွေ ရသည်။ ပုဆိုးကို ဦးစန်းလွင် ရသည်။ ဓမ္မရက္ခိတ ကျောင်း၊ ကျွန်းတောမှာစည်းသည်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကလည်း ကိုရင်ကြီး စားရေးတံမဲနိုက် လျှင် လှူဖွယ်ပစ္စည်းကောင်းကောင်းပေါက်တတ်သောကြောင့် ကိုရင်ကြီး အား လွှတ်သည်။ အေးအေး ဆေးဆေး တရားမထိုင်ရ။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်အား တပည့်တော် တောထဲထွက်၍ တရားကျင့်လိုကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်မှ ကိုရင်ကြီးမှာ ဝါငယ်သဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့် ကင်းကွာ၍ မနေအပ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ခွင့်မပြုနိုင်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ အရှင် ဘုရား တပည့်တော်နောက် လူတွေလိုက်နေပြီး တရားကလည်း တစ်ဝက်တစ်ပျက်ဖြစ်နေသေးသည်။ တရားက လုပ်သာလုပ်နေသေးတယ်။ ခရီးမပေါက်သေးဘူး။ ဒီတော့ ဟိုရှမ်းစု ဂျန်းဂျန်းကျမှာ တရားသွားထိုင်ပါရစေဆိုတော့လည်း ခွင့်မပြုဘူး။ တရားမထိုင်ရတော့ ကိုရင်ကြီးဘဝနှင့် လူထွက်ခဲ့ သည်။ ကိုရင်ကြီးဘဝဖြင့် (၅)လကျော်ကြာခဲ့သည်။

တစ်နေ့ ကိုစန်းလွင် အား ဦးမြမောင် မှ အိမ်မဲမြို့နယ်၊ အင်းတမိရှမ်းစုကျေးရွာမှ မင်းတို့ အမျိုးဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကိုရင်စည်းရင်ရမလားဟုပြောသည်။ ကိုစန်းလွင် အင်းတမိဘုန်းကြီး ကျောင်းသို့သွား၍ ဆရာတော်ကြီး ဦးဇောတိက အား လျှောက်ထားရာတွင် တပည့်တော်တို့ ရပ်ကွက် ထဲမှာ ဦးမြမောင် ဟု တရားကျင့်ကြံပါတယ်ဘုရား။ မြောင်းမြ ဓမ္မရက္ခိတကျောင်းမှာ ကိုရင်ကြီးစည်း

တော့ လူတွေများပြီး တရား အေးအေးဆေးဆေးမထိုင်ရပါဘူးဘုရား။ ဒါကြောင့် ဒီကျောင်းမှာ အေးအေးဆေးဆေး ကိုရင်ဝတ်ပြီး တရားထိုင်လိုသောကြောင့် ခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထားသည်။ ဆရာတော်မှ ကောင်းတာလုပ်တာပဲ စည်းပေါ့ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဦးမြမောင်နှင့် ကိုစန်းလွင် နှစ်ဦးတည်းသာ အိမ်မဲမြို့နယ် အင်းတမိရမ်းစုကျေးရွာရှိ အာသကွရာကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးဇောတိက ကျောင်းတွင် ဒုတိယအကြိမ် ကိုရင်စည်းခဲ့သည်။

ကိုရင်ကြီးမှာ ကျောင်းတွင် တရားထိုင်သည်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဦးဇောတိက မှာ မျက်စိမမြင်ပေ။ ကိုရင်ကြီးမှ ဆွမ်းခံသည်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်အား ဆွမ်းကပ်သည်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်မှာ ညစဉ် ရေဒီယိုတစ်လုံးဖြင့် နားထောင်သည်။ ကိုရင်ကြီးမှ ဆရာတော် ဒါတွေ နားထောင်မယ့်အစား တရားလေးထိုင်ပါလား၊ ဟဲ့ ... ကိုရင်ကြီး နင်လည်း နင်ကြိုက်တာလုပ်၊ ငါလည်း ငါကြိုက်တာလုပ်မယ်ဟု ပြောသဖြင့် ကိုရင်ကြီးမှ ဒါဆို တပည့်တော်လည်း ဟိုညောင်ပင်ကြီးမှာ သွားတရားထိုင်ပါရစေ။ ဆရာတော်ကြီးမှ ဟဲ့ ... ကိုရင်ကြီး၊ နင်ကောင်းတာလုပ်တာ ဘယ်သွားသွား သွားချင်ရာသွားနိုင်တယ်ဟု ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ကိုရင်ကြီးစိတ်ထဲတွင် လှောင်ချိုင့်ထဲတွင် ထည့်ထားသော ငှက်ကလေးအား လှောင်ချိုင့်ကို ဖွင့်၍လွှတ်သကဲ့သို့ ခံစားရသည်။ သပိတ်ကိုလွယ်ကာ စက်ကုန်းညောင်ပင်ကြီးသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးခဲ့သည်။

ညောင်ပင်ကြီးတွင် သီတင်းသုံးကာ ဆက်လက်တရားကျင့်ခဲ့သည်။ ရွာထဲမှ ကရင်မသည် ဆရာတော်အား လာဖူးသည်။ ညည်း ယောက်ျားရှိသလား၊ ရှိတယ်။ သူစိတ်ဆိုးပြီး အိမ်ကဆင်းသွားတာ သုံးရက်လောက်ရှိပြီ။ ညည်းယောက်ျားအိမ်ပြန်လာလိမ့်မယ်။ တို့ ကရင်တွေက အိမ်ကဆင်းသွားရင် အိမ်ပြန်မတက်ဘူးဟုပြောသည်။ နောက်နှစ်ရက်လောက်ကြာသောအခါ ကရင်မ ကိုရင်ကြီးအား ဆွမ်းလာပို့သည်။ ကျွန်မ ယောက်ျား မနေ့က အိမ်ပြန်လာတယ်ဟုပြောသည်။

မြောင်းမြမြို့မှ ဒေါ်မြဝင်း သည် ညောင်ပင်ကြီးရွာဘက်သို့ အရောင်းအဝယ်နှင့်ရောက်လာသည်။ ကိုရင်ကြီးအား ကြည့်ညိုသည်။ ကိုရင်ကြီးတွင် ခြင်ထောင်မရှိသောကြောင့် ခြင်ထောင်ဝယ်လှူသည်။ နောက်နေ့ ကိုရင်ကြီးနှင့်တွေ့သည်။ ဒကာမလေး ကိုရင်ကြီးကို ခြင်ထောင်ဝယ်လှူပြီးလို့ ကုသိုလ်ရပြီးပြီ။ နောက်ထပ် ကုသိုလ်ထပ်ရအောင် ရွာထဲက ကလေးအမေ ခြင်ထောင်မရှိလို့ ကိုရင်ကြီးလှူလိုက်တယ်။ စိတ်မကောင်းမဖြစ်နဲ့ ဒကာမလေး။ ကိုရင်ကြီးမှာ ခြင်ထောင်မရှိ၊ ခြင်ကိုက်သည့်ကြားထဲ တရားထိုင်သည်။ ဆွမ်းခံကြွချိန်မှလွဲပြီး တစ်နေ့လုံး တစ်ညလုံး တရားထိုင်သည်။ ကိုရင်ကြီးတရားမှတ်သော ဝင်လေထွက်လေရှုရှိုက်သံကို အဝေးမှပင်ကြားရသည်။

တစ်နေ့ ကိုရင်ကြီးတရားကျင့်သောနေရာသို့ စက်လှေသမားတစ်ဦးရောက်လာသည်။ အရှင် ဘုရားက စာလည်းမတတ်၊ ငါးပါးသီလလည်း မပေးတတ်၊ ရေစက်လည်း မချတတ်၊ သရဏဂုံလည်း မတင်တတ် ဘာမှမတတ်ဘဲ ဘယ်လိုလုပ်ဆွမ်းစားမလဲ။ အေး စာတော့မတတ်ဘူးကွာ။ မင်း ခြေထောက်က အနာကြီး ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။ ရေထဲဆင်းရင်း ငါးရိုးထိုးမိတာ၊ အနာက မပျောက်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ အေး ... လာ မင်းအနာကို လက်နဲ့ကိုင်ပြီး မေတ္တာဓာတ်ပေးမယ်။ အနာကိုကိုင်၍ မေတ္တာပေးသည်။ စက်လှေသမားပြန်သွားသည်။ နောက်တစ်နေ့မနက် လှေသမား ထန်းလျက်ခဲ၊ ရေခွေးကြမ်းနှင့် ကျောင်းပေါ်တက်လာပြီး ကိုရင်ကြီးရေညက အနာပြည်တွေပေါက် ငါးရိုးထွက်ပြီး ပျောက်သွားပြီဟုပြောသည်။

ညောင်ပင်ကြီး၌ တရားကျင့်ကြံစဉ် ညောင်ပင်ကြီးရွာအနီးရှိ ညောင်ပင်ကြီးကျောင်း ဆရာတော်ထံသွား၍ ကိုရင်ကြီးမှ မိမိကျင့်ကြံရရှိထားသောတရားအား မကြာခဏ သွားရောက် မေးမြန်းဆွေးနွေးသည်။

ကိုရင်ကြီးသည် ညောင်ပင်ကြီးသို့ ဆွမ်းခံရာတွင် ဆွမ်းနှင့်ဟင်းမှာ သပိတ်ထဲသို့ ရော၍ လောင်းရသည်။ တစ်ပါးစာဆွမ်းရပါက ပြန်လှည့်လာသည်။ ဆွမ်းနှင့် ဆွမ်းဟင်းရောမွှေကာ ဘုဉ်းပေး သည်။ မွန်းတည့် (၁၂)နာရီကျော်လျှင် လက်ဖက်ခြောက်ခပ်ထားသော ရေခွေးကြမ်းပင် မသောက် တော့ပေ။ ဝိနည်းကို အထူးလေးစားသည်။ ဆွမ်းခံချိန်မှလွဲ၍ တစ်နေ့လုံး၊ တစ်ညလုံးတရားထိုင် သည်။ တရားထိုင်နေချိန်တွင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့် အကျုံးဝင်နေသည်။ တစ်နေ့ကုန်တရားထိုင်နေသဖြင့် စကားမပြောဖြစ်၊ တရားထိုင်သောအမူသာ အမြဲမပြတ်ပြုလုပ်နေတော့သည်။ ဒကာ၊ ဒကာမများ လောင်းလှူသော ဆွမ်းအဟာရဖြင့်သာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသည်။ ဝီရိယဖြင့် ဝင်လေ၊ထွက် လေကို အမြဲမပြတ်ရှုမှတ်သည်။ ဝင်လေ၊ထွက်လေကို သတိကပ်၍ ရှုမှတ်သည်။ ဝင်လေ၊ထွက်လေ သိစိတ်သည် နှာသီးဖျားတွင်ကပ်၍နေတော့သည်။ သိစိတ်အာရုံငြိမ်လာသည်။ ဝင်လေ၊ထွက်လေ သည် သူ့သဘောသူဆောင်၍ ဖြစ်ပျက်နေပါလား၊ ဓာတ်သဘောမျှပါလားဟု တရားထိုင်ရင်း တဖြည်းဖြည်းသဘောပေါက်လာသည်။ စိတ်ကနေ ဓာတ်ပြောင်းလာသည်။ မနောက တွေးတောခြင်း မရှိတော့။ ဘာလို့မတွေးလဲ၊ မခွဲလို့မတွေးတာ၊ မတွေးတော့မပူတာ၊ မပူတော့ အေးတာပေါ့။ မနောက စပြီးကျင့်ပါတယ်။ မနောစကျင့်မှ ကာယနဲ့ဝစီက ကျွဲကူးရေပါပါတယ်။ မနောကို ငြိမ်အောင်သတ်မှ ကာယ၊ ဝစီလည်းငြိမ်ပါတယ်။ မနောက သောင်းကျန်းရင် ကာယ၊ ဝစီက စိတ်ခိုင်းစေရာ လျှောက်လုပ် တာပဲ။ မနောလုံရင် ကာယ၊ ဝစီပါ လုံပါတယ်။

ညောင်ပင်ကြီးတွင် တစ်နှစ်ကျော်ကြာတရားအားထုတ်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့ ဆွမ်းဒကာ ဦးပေါလူ အား ဆရာတော်မှ . . .

‘ကိုရင်ကြီးတို့ မြောင်းမြမြို့ဟောင်းက မြစိမ်းတောင်ဘုန်းကြီးဆီသွားရအောင်’ ဟု ပြောရာ ဦးပေါလူ မှ ‘မသွားနဲ့ကိုရင်ကြီး ... မြစိမ်းတောင်ဆရာတော်က မန္တလေးစာသင်တိုက်တွေမှာ စာဝါ တက်လာတာ ပဋိပတ္တိကျွမ်းကျင်တယ်။ ကိုရင်ကြီးက စာမတတ်၊ပေမတတ်နဲ့ စကားပြောလို့ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး’ ဟု ပြန်ပြောလေသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်မှ ‘လိုက်သာပို့ပါ ဒကာကြီးရယ်’ ပြောသဖြင့် ဦးပေါလူ နှင့် ကိုရင်ကြီးတို့ မြစိမ်းတောင်သို့သွားကြသည်။ မြစိမ်းတောင်ဆရာတော်နှင့်တွေ့သောအခါ မြစိမ်းတောင်ဆရာတော် မှ ကိုရင်ကြီးအား ‘ဒီတောင်မှာ သာသနာပြုနေတာကြာပြီ၊ သာသနာမပွင့်လင်းသေးဘူး။ ဘာကြောင့် လဲ’ ဟုမေးရာ ကိုရင်ကြီးက ‘အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်တယ်။ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မှ ဉာဏ်စဉ်မှာ စင်ကြယ်မယ်။ အပြင်မှာ မစင်ကြယ်ရင် ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ဘူး။ ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ရင် ဉာဏ်စဉ်မှာ မစင်ကြယ်ဘူး’ ဟုပြောရာ မြစိမ်းတောင်ဆရာတော်မှ ‘တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါပြီ ဘုရား’ ဟုပြောပြီး ကိုရင်ကြီးအား သပိတ်ဖြင့်ဆွမ်းကပ်သည်။ ကိုရင်ကြီးနှင့် ဦးပေါလူ တို့ သပိတ်လွယ် ကာ ညောင်ပင်ကြီးသို့ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ မြစိမ်းတောင်ဆရာတော်မပင့်ဘဲ ကိုရင်ကြီးကြွခဲ့ခြင်းမှာ မသိနိုင်သောအကြောင်းတရားများရှိသည်။

ကိုရင်ကြီးဘဝဖြင့် ညောင်ပင်ကြီးတွင် တစ်နှစ်ကျော်ကြာတရားကျင့်ခဲ့ပြီး မြောင်းမြမြို့နားက ပဇ္ဇောတာရုံတိုက်ဟောင်းနောက်ကျော ဝန်နီစက်ရုံအနီးတွင် ကိုရင်ကြီးနှင့် ခမည်းခမက်တော်သော ဦးထွန်းရွှေ ခြံထဲသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးလိုကြောင်း ဦးစန်းလွင် အား ပြောပြသည်။ ဦးစန်းလွင် မှ ဦးထွန်းရွှေ အားပြောသောအခါ လက်ခံသည်။ ကိုရင်ကြီး ဝါးကျောင်းဆောက်မည့်နေရာအား လိုက်ပြသည်။ ၎င်းနေရာမှာ လူသူအရောက်အပေါက်နည်းသည့် အဆိပ်ရှိသတ္တဝါများ ပေါများသည်။ ယုန်များလည်းရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တောခွေးများလာတတ်သည်။ နေရာကြမ်းသည်။ ၎င်းနေရာတွင် ဝါးကျောင်းလေးဆောက်၍ ကိုရင်ကြီးသီတင်းသုံးသည်။

ကိုရင်ကြီးမှ အဆိပ်ရှိသောသတ္တဝါများ မဝင်ရောက်နိုင်အောင် ဝါးကျောင်းပတ်ပတ်လည် တုတ်များဖြင့်စည်းတားသည်။ နှုတ်ကလည်း အဆိပ်ရှိသောသတ္တဝါများ စည်းဝိုင်းအတွင်းသို့ မဝင် ရောက်နိုင်ပါစေဟုပြောသည်။ စည်းဝိုင်းအတွင်းသို့ရောက်ရှိနေသော ကင်းမြီးကောက်တစ်ကောင်မှာ စည်းကိုကျော်၍မရဘဲ စည်းဝိုင်းအတွင်းမှာပင် သေဆုံးသွားတော့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကိုရင်ကြီး မှာ စည်းမတားတော့ပေ။

ဦးစန်းလွင် သည် ကိုရင်ကြီးကျောင်းသို့ မကြာခဏရောက်သည်။ မြောင်းမြမြို့မှ ကိုရင်ကြီး၏ တရားကျင့်ကြံမှုသတင်းကြားသိရသောကြောင့် လာရောက်ဖူးမြော်ကြသည်။ မြောင်းမြတရားရုံးမှ စာရေး ဦးထွန်းကြည်၊ သစ်ဆိုင်မှ ဦးအောင်သိန်း၊ ရဲလူထွက် ဦးချစ်တင်၊ ဒေါ်နု တို့ ကိုရင်ကြီးထံသို့ မကြာခဏလာရောက်ဖူးမြော်ရင်း တရားနာခဲ့ကြသည်။

စွန်းလွန်းဆရာတော်ရှိစဉ်က စွန်းလွန်းဆရာတော်အား တရားစစ်မေးခဲ့သော ဂျပတ်ပင်ဆရာတော်မှာ မြင်းခြံ၌ရှိသည်။ ဂျပတ်ပင်ဆရာတော်ထံ တရားနည်းနာခံရန်အတွက် ကိုရင်ကြီးနှင့် ဦးစန်းလွင် တို့သည် မြင်းခြံရထားဖြင့် မြင်းခြံသို့ကြွရောက်ခဲ့သည်။ မီးရထားမှာ သာစည်ဘူတာသို့ ဆိုက်ရောက်စဉ် ကိုရင်ကြီးအတွက် ဦးစန်းလွင် ဆွမ်းသွားဝယ်စဉ် ဘူတာရုံ၌စုံစမ်းရာ မိတ္ထီလာတွင် တောင်ပုလု ဆရာတော်ရှိကြောင်း သိခဲ့ရသည်။ ထိုကြောင့် ကိုရင်ကြီးအား ‘တောင်ပုလုဆရာတော်ဆီ ကြွမလား’ ဟုလျှောက်ထားခဲ့ရာ ကိုရင်ကြီးမှ ခေတ္တအာရုံချကြည့်ပြီးနောက် ‘ဒကာကြီး ... လာရင်း မူလရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း သွားကြတာပေါ့’ ဟု မိန့်သဖြင့် ထွက်ခဲ့ကြသည်။ မြင်းခြံရောက်သောအခါ တွင်ခုံလုပ်ကိုင်သော ဦးစန်းလွင် ၏ အသိအိမ်တွင် ခေတ္တတည်းခိုပြီး ဂျပတ်ပင်ဆရာတော်ထံ သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။

ဂျပတ်ပင်ဆရာတော်အား ဦးစန်းလွင် မှ ‘ဒီကိုရင်ကြီးဟာ တရားကျင့်ကြံပါတယ်ဘုရား။ အရှင်ဘုရားဆီက အဆိုအမိန့်နာခံလို၍ မြောင်းမြမှာလာပါတယ်’ ဟု လျှောက်ထားခဲ့ရာ ဆရာတော် မှ ‘ကိုရင်ကြီး ... ဝေဒနာဆုံးပြီလား’ ဟုမေးရာ ကိုရင်ကြီးမှ ‘တပည့်တော် မဆုံးသေးပါဘုရား’ ဟု ပြန်လျှောက်၏။

ထိုအခါ ဂျပတ်ပင်ဆရာတော်မှ “အေး .. ဝေဒနာဆုံးအောင်လိုက်’ ဟု မိန့်ကြားသဖြင့် ဆရာတပည့်နှစ်ယောက် မြောင်းမြသို့ပြန်ခဲ့ကြသည်။ ကိုရင်ကြီးမှ ‘ဒကာကြီး ... ဂျပတ်ပင်ဆရာတော်တော်တော်သိတယ်။ ကိုရင်ကြီး ဝေဒနာဆုံးအောင်လိုက်ဖို့ လိုနေတာကို ဆက်ကျင့်ဖို့ ဩဝါဒပေးလိုက်တာ’ ဟု မိန့်လေသည်။

ကိုရင်ကြီး ဆွမ်းခံကြွရာတွင် ဘေးဘီကိုမကြည့်၊ မျက်လွှာချ၍ ဆွမ်းခံသည်။ ဆွမ်းခံသော ရပ်ကွက်မှ ‘ကိုရင်ကြီး ... ရပ်တော်မူပါဦး’ ဆိုလျှင် ရပ်၍ဆွမ်းခံသည်။ အိမ်ပေါက်စေ့ ဆွမ်းမရပ်။ တစ်ပါးစာရလျှင် ပြန်ကြွသည်။ ဆွမ်းခံရပ်ကွက်မှ ဒကာ၊ ဒကာမများမှ ကိုရင်ကြီးဆွမ်းခံကြွချိန်ကို စောင့်၍ ဆွမ်းလောင်းသည်။ အခြားရပ်ကွက်သို့ ပြောင်း၍ကြွသည်။ ကိုရင်ကြီးပြောပြချက်အရ သိရသည်ဆိုသည်မှာ ဩော် ... ငါဒကာ၊ ဒကာမတွေ ငါ့ကိုစောင့်ပြီး ဆွမ်းလှူမှာပါလား။ ငါ သွားမှာပဲလို့

စွဲလမ်းစိတ်ဖြစ်လျှင် တဏှာပဲ ဒကာကြီး။ ဪ... ငါးကြော်တုံးတွေပါလား၊ ကောင်းလိုက်တာလို့ စွဲလမ်းရင် တဏှာဖြစ်ပြန်ရော။ ဒီတဏှာကို သတ်နိုင်မှ အေးတာ ကြုံထိုက်သောသူ လောင်းလှူသော ဆွမ်းကိုသာ အလှူခံသည်။ ဆွမ်းခံရရှိလာသောဆွမ်းအား သပိတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံ ဆွမ်းကပ်လှူသည်။ စာမတတ်သောကြောင့် မြန်မာစကားဖြင့် 'တပည့်တော် အလှူခံသောဆွမ်းအား အရှင်ဘုရား ဘုဉ်းပေး၍ ကပ်လှူပါသည်ဘုရား' ဟု သပိတ်လိုက်ကပ်သည်။ ကပ်ပြီးလျှင် သပိတ်ဖြင့် ဆွမ်းနှင့် ဆွမ်းဟင်းရောမွှေကာ ဘုဉ်းပေးသည်။ ဆွမ်းကျန်၊ မုန့်ထုပ်များကို တစ်ခုမှမချန်၊ အကုန်စွန့်ပစ်သည်။ နောက်တစ်နေ့အတွက် သိမ်းမထား။

တစ်နေ့ သားဖြစ်သူ ကိုအေးမြင့် မှ မနက်(၆)နာရီ အရုဏ်ဆွမ်းကပ်ရန်ရှိ၍ ဝါးကျောင်းပေါ် တက်ကာ ကိုရင်ကြီးအား အသံပြု၍ပင့်သည်။ ပြန်ထူးသံမကြားရ၍ ခြင်ထောင်မကြည့်သောအခါ ကိုရင်ကြီးကိုမတွေ့။ ထိုအခါ ဝါးကျောင်းပေါ်မှ ပြန်ဆင်းလာသည်။ ထိုအခါကျမှ 'အဟမ်း .. အဟမ်း' ဟု ချောင်းဆိုးသံကြား၍ လှည့်ကြည့်မှ ကိုရင်ကြီး ခြင်ထောင်ထဲမှထွက်လာသည်။ ဝါးကျောင်း ကိုရင်ကြီး အိပ်နိုင်ရုံအကျယ်သာရှိသည်။ ကိုအေးမြင့် မှ ထူးခြားတာပဲဟု တွေးမိသည်။

ဝါးခယ်မမြို့နယ် ရွှေလောင်းရွာမှ ဒကာ၊ ဒကာမများသည် ကိုရင်ကြီးအား စက်လှေဖြင့် ရွှေလောင်းမြို့အနီး မြစ်ကမ်းနံဘေးတွင်ရှိသော ဘုရားကြီးတွင် တစ်ဝါဆိုရန်အတွက် ပင့်သွားသည်။ ကိုရင်ကြီးမှာ ထိုဘုရားကြီးတွင် သီတင်းသုံးသည်။ ကိုရင်ကြီး လိုက်သွားရခြင်းမှာ အကြောင်းတရား ရှိသည်။ ထိုဘုရားကြီး မြစ်ရေတိုက်စား၍ ကမ်းပါးပြိုကာ ဘုရားပြိုကျမည့်အရေးမှ လွတ်ကင်းရန် ကြွရောက်တော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုဆန်းလွင် မှ ကိုရင်ကြီးအား ရွှေလောင်းမှ မြောင်းမြသို့ ပြန်လည် ပင့်ဆောင်ခဲ့သည်။

ဦးထွန်းရွှေ ခြံတွင် သီတင်းသုံးစဉ် မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာမှ ပင့်လျှောက်သည်။ ၎င်းတို့ရွာတွင် ဘုန်းကြီးကိုးကွယ်လိုစိတ်ဖြစ်၍ မြောင်းမြမှ ဦးထွန်းရွှေ နှင့် တိုင်ပင်ကြည့်ရာ ဦးထွန်းရွှေ မှ ၎င်း၏ခြံထဲတွင် သီတင်းသုံးနေသော ကိုရင်ကြီးမှာ အကျင့်စရဏရှိကြောင်း၊ ၎င်း ကိုရင်ကြီး အား ရွာသို့ပင့်၍ ကိုးကွယ်လျှင်သင့်တော်ကြောင်းပြောကြား၍ ပိန္နဲကုန်းမှ ဒေါ်သိန်းမြင့် ဦးဆောင်၍ ကိုရင်ကြီး အား ၁၃၄၂ ခုနှစ်၊ ပိန္နဲကုန်းရွာသို့ပင့်ဆောင်ကာ ကျောင်းဆောက်လှူဒါန်း၍ ကိုးကွယ်သည်။ ကိုရင်ကြီး မှာ ကျောင်းတွင် အမြဲတမ်းတရားထိုင်သည်။

ပိန္နဲကုန်းရွာရှိ တောင်ကုန်းကလေးသည် သစ်ပင်၊ ဝါးပင်၊ ဝါးရုံပင်များ ထူထပ်စွာပေါက်ရောက် လျက်ရှိသည်။ ၎င်းတောင်ကုန်းကလေးသည် ကိုရင်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ ယခင်နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်က

စပ်ထက်မြတ်ထက် ဘဝတွင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေစစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ သင်္ကန်းတစ်ထောင့်ထွာကို ဌာပနာ၍ တပည့်တော်၏ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်များအား တစ်ဘဝမရလျှင် နောက်တစ်ဘဝ ကယ်တင် သွားပါမည်ဟု သစ္စာမိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့၍ အောင်သစ္စာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ တည်ထားခဲ့သောနေရာပင် ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ဘုရားမှာ ပျက်စီးယိုယွင်းလျက် မြေအောက်သို့ရောက်ရှိလျက်ရှိပြီး သစ်ပင်၊ ဝါးပင်များဖြင့် ဖုံးအုပ်လျက်ရှိနေပါသည်။

၎င်းနေရာတွင် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၉၇၀)ကျော်ကလည်း ကိုရင်ကြီးဦးပဏ္ဍိတ၊ ဦးပရတိဿ ရသေ့ဘဝတွင် ရှမ်းစော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ နှင့် သားတော် စိုင်းခွန်စိုင်း တို့နှင့်အတူ ဒီဒူးပင်ခြေရင်းတွင် သုံးဦးသုံးဖလှယ် ပြန်လည်ဆုံတွေ့ကြလျှင် ဉာဏ်ဘုရားတည်ကြမည်။ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်အပေါင်း အား တရားအသိရအောင် ကယ်တင်ကြမည်ဟု သစ္စာပြုခဲ့သောတောင်ကုန်းပင်ဖြစ်သည်။ (အကျယ် ကို “နေလ”ဂျာနယ်၊ အမှတ်(၄၈)မှ (၅၃)အထိ ရေးသားဖော်ပြခဲ့သော ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးနှင့် အောင်သစ္စာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ ဆောင်းပါးတွင်ရှုပါ။)

ကိုရင်ကြီးသည် ဝိန္ဒူကုန်းရောက်ရှိပြီး မကြာမီမှာပင် အဘစိုင်းခွန်စိုင်း မှ ကိုရင်ကြီးအား ဤတောင်ကုန်းနေရာတွင် အတိတ်က ဆုတောင်းရရှိခဲ့သည့်အကြောင်း ရှိခဲ့ပါသောကြောင့် ကိုရင်ကြီး ပြုပေးရမည့် သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် အောင်သစ္စာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီအား တည်ထားပေးပါရန် နှင့် ဤသာသနာကို မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မှ ပြု၍မရကြောင်း အတန်တန်လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ကိုရင်ကြီး မှ ‘ကျုပ် စာမတတ်ဘူး၊ မလုပ်ပါရစေနဲ့’ဟု အတန်တန်တောင်းပန်သည်။ ‘လက်ဖဝါးမှာ စူးနေတဲ့ ဆူးကိုတော့ ထွင်တတ်တယ်၊ ကျောမှာစူးနေတဲ့ ဆူးကိုတော့ ဘယ်လိုမှမထွင်တတ်ဘူး’ဟု မိန့်ခဲ့သည်။ အတိတ်မှ သစ္စာဆိုခဲ့သူများ ဆုံမှသာလျှင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကိုရင်ကြီးမှ ကျုပ်ပြုပေးပါ့ မယ်ဗျာဟု ကတိပြုခဲ့ပြီး သာသနာကို လက်ခံခဲ့သည်။

ဘုရားတည်ရန်စီစဉ်နေစဉ် တောင်ကလေးကျေးရွာဆရာတော်မှ ကိုရင်ကြီး အား ဝါငယ်သည့် အတွက် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့် ဝေးဝေးကင်းကွာ၍ မနေအပ်ကြောင်း ည(၈)နာရီခန့်တွင် လာရောက် ပြောခဲ့သည်။ ညပြန်ရမည့်အချိန်မှာလည်း မိုးချုပ်နေသဖြင့် နောက်နေနံနက်စောစော (၅)နာရီအချိန် တွင် မြောင်းမြမြို့သို့ ပြန်လည်ကြွရောက်ခဲ့သည်။ မြောင်းမြအပြန်လမ်းတွင် ချောင်းတစ်ခုရှိပြီး ချောင်းမှာ ပေ(၂၀)ခန့်ကျယ်ကာ ရေနက်သည်။ ကူးတို့လှေမရှိဘဲ ကိုရင်ကြီးမှာ တစ်ဖက်ရွာသို့ရောက်လာသည်။ မိုးကလည်းရွာနေသည်။ လင်းတိုင်းရွာမှ ဘုန်းကြီးမှာ ကိုရင်ကြီး မိုးရွာနေတာ ရေကလည်းမစို၊ ချောင်းမှာ ကူးတို့မရှိဘဲ ဘယ်လိုလုပ်ပြန်လာသလဲဟု လျှောက်ထားသည်။ ကိုရင်ကြီး က ဘာမှမပြော၊

ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။ ဘုန်းကြီးမှ အရုဏ်ဆွမ်းကပ်သည်။ နောက်မှ ကိုရင်ကြီး အား ၎င်းချောင်းဖြတ် ပုံအား လျှောက်ထားမေးမြန်းကြည့်ခဲ့ရာ ချောင်းထိပ်ကနေ မျက်စိမှတ်ပြီး တစ်ဖက်ကမ်းသို့ အာရုံပြု လိုက်တာပဲဟု မိန့်ခဲ့သည်။

ကိုရင်ကြီးမှာ မြောင်းမြ ဦးထွန်းရွှေ ခြံထဲတွင် ဆက်လက်သီတင်းသုံးခဲ့ပြီး တရားဆက်လက် အားထုတ်ခဲ့သည်။ ပဇ္ဇောတာရုံတိုက်ဟောင်းမှ တိုက်အုပ်ဆရာတော် ဦးဝံသပါလ သည် ၎င်း၏ ဆရာ လပုတ္တာဆရာတော်အား ၎င်းကျောင်းသို့ အလည်ရောက်လာစဉ် ကျောင်းနောက်ကျောမှ တရား ကျင့်ကြံအားထုတ်နေတဲ့ ကိုရင်ကြီးတစ်ပါးရှိတယ်၊ လိုက်ဖို့မယ်ဟုပြောပြီး ကိုရင်ကြီး ထံ လိုက်ဖို့သည်။ ကိုရင်ကြီး နှင့်တွေ့သောအခါ လပုတ္တာဆရာတော်မှ 'ကိုရင်ကြီး တရားကျင့်ကြံတာ တရားဘယ်လိုသဘောပေါက်လဲ' ဟုမေးရာ ကိုရင်ကြီးမှ 'တပည့်တော်တရားကျင့်ကြံလိုက်တဲ့အတွက် သွေးသားပြောင်းတယ်၊ စိတ်ပြောင်းတယ်ဘုရား' ဟု ပြောရာ လပုတ္တာဆရာတော်မှ ကျောင်းရောက် သောအခါ ဦးဝံသပါလ အား ဒီကိုရင်ကြီး ထူးသွားပြီဟုပြောသည်။ ဦးဝံသပါလ မှ ကိုရင်ကြီး ရဟန်း ပြုလျက် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာပြု၍ ၎င်း၏ ကျောင်းတွင် ရဟန်းပြုပေးမည်ဟု မိန့်ခဲ့သည်။

မြောင်းမြမြို့မှ ကိုရင်ကြီး ၏ ဒကာ၊ ဒကာမများမှာ ကိုရင်ကြီးအား ရဟန်းဝတ်ရန် လျှောက်ထား ကြသည်။ ကိုရင်ကြီးမှ 'ကျုပ် စာမတတ်ဘူး၊ မလုပ်ပါရစေနဲ့၊ စာလည်းမတတ်ဘူး၊ ဝိနည်းလည်း မသိဘူး၊ ဝိနည်းလည်း နားမလည်တော့ မလုပ်ပါရစေနဲ့' ဟု အတန်တန်ငြင်းဆိုခဲ့သည်။

ရဟန်းခံဖို့အတွက် ကိုစန်းလွင် မှ ရဟန်းဒကာအဖြစ်တောင်းခံခဲ့ရာ ကိုရင်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ မှ ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

ကိုစန်းလွင် သည် ရဟန်းခံခွင့်ရသဖြင့် အလွန်ဝမ်းသာကြည်နူးမိသည်။ ဦးမြမောင် လူဝတ်ဖြင့် တရားကျင့်စဉ်ကပင် ဦးမြမောင် ရဟန်းပြုလျှင် ရဟန်းဒကာလုပ်မည်ဟု စိတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချထား သည်။ ယခုအကောင်အထည်ဖော်ပြီဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ ဦးမြမောင် ရာထူးရမည်ဆိုသည်ကိုလည်း ကြိုတင်မျှော်မှန်းထားသည်။ ယခု ရဟန်းဒကာလုပ်ရမည်ဆိုသောအခါ ဝမ်းသာမိသည်။ ဒီလို တရား ရှိတဲ့သူကို ရဟန်းခံရာမှာ ဝတ္ထုပစ္စည်းကလည်း စင်စင်ကြယ်ကြယ်နှင့် ရရှိထားသော ဝတ္ထုငွေကြေး များနှင့် ပရိက္ခရာရှစ်ပါးဝယ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားသည်။ ဦးစန်းလွင် မှာ လူပျိုကြီးဖြစ်သည်။ မိမိ၌ရှိသောငွေဖြင့် ဝယ်နိုင်သော်လည်း မိမိလုပ်အားဖြင့်ရရှိသော မွန်မြတ်သည့်ငွေရရှိအောင် မြောင်းမြ မြိုင်မာလာ(၂)လမ်းတွင် ရေစည်လှည်းဖြင့် ရေတွန်း၍ ရေတစ်စည် ငါးကျပ်ဖြင့် အိမ်တကာလှည့်၍ ရေရောင်းသည်။ ရသောငွေများအား စုထားသည်။ ငွေများရလာသောအခါ ရန်ကုန်သို့တက်၍ ပရိက္ခရာရှစ်ပါးဝယ်သည်။

ကိုစန်းလွင် ပရိက္ခရာရှစ်ပါး စုံသောအခါ မြောင်းမြ ပဇ္ဇောတာရုံတိုက်ဟောင်း၊ တိုက်အုပ် ဆရာတော် ဦးဝံသပါလ အား လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ဦးဝံသပါလ မှ လက်ခံသဖြင့် (၄,၁၁,၈၄)နေ့ တွင် မြောင်းမြမြို့၊ ပဇ္ဇောတာရုံတိုက်ဟောင်း သိမ်တော်တွင် ဦးဝံသပါလ (ယခု သြစတေးလျနိုင်ငံ သာသနာပြု)အား ဥပဇ္ဈာယ်ပြုကာ ရဟန်းပြုခဲ့သည်။ ဘွဲ့တော်မှာ ဦးပဏ္ဍိတ ဖြစ်သည်။ ရဟန်းဒကာ မှာ ဦးစန်းလွင် ဖြစ်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ အသက်(၄၇)နှစ်တွင် ကိုရင်ကြီးဝတ်ခဲ့ပြီး အသက်(၅၄)နှစ်တွင် ရဟန်းဘဝသို့ရောက်ခဲ့သည်။

ရဟန်းခံပြီးနောက် မကြာမီတွင် ဦးထွန်းရွှေ မှ ကိုရင်ကြီး သီတင်းသုံးသောနေရာအား အုတ်ဖုတ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် နေရာရွှေပေးရန် လျှောက်ထားသဖြင့် ၎င်းခြံထဲတွင် နောက်ထပ်တစ်နေရာပြောင်း၍ သီတင်းသုံးခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ညောင်ပင်ကြီးဘက်သို့ သွားရောက် သီတင်းသုံးသည်။ ဦးထွန်းရွှေ ခြံတွင် သီတင်းသုံးရင်း ညောင်ပင်ကြီးသို့လည်း လှည့်လည်သီတင်းသုံး သည်။ မြောင်းမြ ဒကာ၊ ဒကာမများမှ ဦးပဏ္ဍိတ၊ ဦးပဏ္ဍိတ အား မြောင်းမြမြို့တွင် အတည်တကျ ကျောင်းဖြင့် အမြဲတမ်းဖူးတွေ့ရအောင် ကြက်ညီနောင်ရှိဓမ္မာရုံတွင် သီတင်းသုံးရန် လျှောက်ထားခဲ့ သဖြင့် ကြက်ညီနောင်ဓမ္မာရုံသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးခဲ့သည်။

ဦးပဏ္ဍိတ ဦးပဏ္ဍိတ နေပုံထိုင်ပုံ၊ စားသောက်ပုံ၊ ဆွမ်းခံပုံ၊ တရားကျင့်ခဲ့ပုံကအစ လေ့လာ အကဲခတ်သည်။ တစ်ပတ်တိတိ လေ့လာအကဲခတ်ပြီး ဦးပဏ္ဍိတ၏ ဝေယျာဝစ္စ အစစလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

ဦးပဏ္ဍိတ ဦးပဏ္ဍိတ ကြက်ညီနောင်တွင် သီတင်းသုံးနေစဉ် တစ်ရက် ဆွမ်းခံအပြန် လက်ဖဝါးချွေးတွေ ရွဲနေအောင်ထွက်သဖြင့် ချွေးသုတ်ပြီးကြည့်လိုက်ရာ လက်ဖဝါးပေါ်တွင် ‘ပ’စောက် ပုံ အနီစက်ဝိုင်းလေးတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးအုံးမြင့် အားပြသရာ ဦးအုံးမြင့် မှ ‘အရှင်ဘုရား လက် ကို တစ်နေရာရာ အကြာကြီးထောက်မိသလား’ ဟုမေးရာ ‘မထောက်မိပါဘူးဒကာကြီးရယ်’ ဒါဖြင့်ရင် တပည့်တော် အနီစက်ကို ကျောက်နဲ့တိုက်ကြည့်မယ်ဘုရား’ ဟုပြောပြီး ရေစွတ်၍ ကျောက်ဖြင့်တိုက် ကြည့်သည်။ မပျောက်။ ရသေ့တစ်ဦးက လက်ဖဝါးကိုဖြန့်ကြည့်ပြီး ‘အရှင်ဘုရား ဒီဟာက ‘စမ’ခေါ် တယ်။ တပည့်တော် ဒီ ‘စမ’ကို လိုက်ရှာနေတာ။ တပည့်တော်ခေါင်းကိုကိုင်ပြီး မေတ္တာဓာတ်ပေးတော် မူပါ’ ဟု ခေါင်းကိုင်ခိုင်းသည်။ ဤ ‘စမ’ဖြင့် နောက်ပိုင်း ဒကာ၊ ဒကာမများကိုကိုင်၍ မေတ္တာဓာတ်ပေး သည်။ လုပ်ယူရသော ‘စမ’မဟုတ်ချေ။ အတိတ်မှပါလာသော အတိတ်ဘုန်းကံပင်ဖြစ်သည်။ တစ်ပတ် ခန့် ‘ပ’စောက်ပုံအနီစက်ပေါ်နေပြီးနောက် ပျောက်သွားသည်။ ကြက်ညီနောင်တွင် သီတင်းသုံးနေစဉ်

ဦးအုံးမြင့် မှ ဦးပွင့်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ အား နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်ဆီသို့ ပင့်သွားသည်။ ဦးအုံးမြင့် မှ ဦးပွင့်ကြီးဟာ စာမတတ်ပေမယ့် ဝိပဿနာအားထုတ်ပါတယ်ဘုရား။ တရားစစ်မေးရန် လျှောက်ထားသောအခါ နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်မှ ဦးပဏ္ဍိတအား သြဝါဒပေးသည်မှာ 'နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာမှာစတယ်။ ခန္ဓာမှာ ဆုံးတယ်။ သီလမှာ ချုပ်တယ်'ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ဦးပွင့်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ မှ ဦးဝမ်သိန်း အား ဆရာတော်ကြီးပြောတာကို မှတ်ထားပေးပါ။ ဦးပွင့်ကြီးက စာမတတ်တော့ မမှတ်နိုင်ဘူး။ ဒကာကြီးမှတ်ထားပေးပါဟု ပြောသည်။

ကြက်ညီနောင်သို့ပြန်ရောက်သောအခါ ဦးပွင့်ကြီး ညနေမှစ၍ တရားထိုင်သည်။ မနက် ၄ နာရီထိုးသောအခါ 'ဒကာကြီးဦးဝမ်သိန်း ထ,ပါဦးဗျ။ ဟိုနဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်ပြောတာ ပြန်ပြောပါဦး' ဦးဝမ်သိန်း မှ ဆရာတော်ကြီးပြောတာက 'နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာမှာစတယ်၊ ခန္ဓာမှာဆုံးတယ်။ သီလမှာချုပ်တယ်ကို ပြောပါတယ်ဘုရား' 'ဟုတ်တယ် ဒကာကြီး ... ဆရာတော်ကြီးပြောတာ ဦးပွင့်ခန္ဓာမှာ လိုက်ကြည့်လိုက်တော့ သိပ်မှန်တယ်'ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ဦးဇင်းကြီးသည် ဦးအုံးမြင့်၊ ဦးဝမ်သိန်း တို့နှင့်အတူ ပိန္နဲကုန်းသို့ ခြေလျင်ကြွသည်။ တပေါင်းလဖြစ်သောကြောင့် အပြန် နေအလွန်ပူသည်။ ဦးဝမ်သိန်း မှ 'ဒီအချိန် မိုးရွာလျှင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲဘုရား'ဟု ဦးပွင့်ကြီးအား လျှောက်သည်။ ဦးပွင့်ကြီးမှ 'ဒကာကြီး မိုးရွာစေချင်လို့ လား'ဟုပြောပြီး မကြာမီမှာပင် မိုးသားများတက်လာပြီး ရွာချသည်။ သုံးဦးစလုံး ရေစိုရွှဲနေသည်။ မြောင်းမြမြို့ထဲဝင်တော့ လူတွေက ရေစိုနေတာ အထူးအဆန်းကြည့်ကြသည်။ ဦးပွင့်ကြီးမှ 'ဒကာကြီး ဦးဝမ်သိန်း နောက်ဒီလိုမပြောရဘူး။ ရာသီဥတုဆိုတာ ဖောက်ပြန်အောင်လုပ်တာမကောင်းဘူး။ နောက်မလုပ်ခိုင်းနဲ့'ဟု မိန့်ကြားသည့် ဦးဝမ်သိန်း လည်း နောက်မလုပ်တော့ချေ။

ဦးပွင့်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ သည် နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်ဆီကို ဒုတိယအကြိမ်ရောက်သည်။ ဦးပွင့်ကြီးအား ဆရာတော်မှ 'ဖြစ်ဒုက္ခ၊ ပျက်ဒုက္ခ၊ ရှုတာက မဂ္ဂ၊ လောကုတ္တရာစိတ် နိဗ္ဗာန်'ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ဦးပွင့်ကြီးမှ ဦးဝမ်သိန်း အား မှတ်ထားရန်ပြောပြီး ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ တစ်ညလုံး တရားထိုင်ပြီး မနက်အရုဏ်တက်ချိန်တွင် ဦးဝမ်သိန်း အား ဆရာတော်ကြီးပြောတာ ပြန်ပြောပါဦးဟု ပြောရာ ဦးဝမ်သိန်း မှ ဖြစ်ဒုက္ခ၊ ပျက်ဒုက္ခ၊ ရှုတာ မဂ္ဂ၊ လောကုတ္တရာစိတ် နိဗ္ဗာန်'ဟု ပြန်ပြောရာ ဦးပွင့်ကြီးမှ 'စာကို ခန္ဓာနဲ့တိုက်ကြည့်တဲ့အခါ ဒီစာတွေမှန်တယ်'ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ရဟန်းလူထွက် ဦးချွန် သည် ဦးပွင့်ကြီး၏ ဝေယျာဝစ္စလုပ်ကိုင်ရင်း ကြည့်ညိုသဖြင့် ၎င်းနှင့် ရင်းနှီးသော မြောင်းမြမှ ဦးဟုတ်ကြိုင် အား ၎င်းမြို့ထဲသည် နေရာကြမ်းသောကြောင့် ဦးပဏ္ဍိတ

သီတင်းသုံးရန် လျှောက်ထားဖို့ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးဟုတ်ကြိုင် မှ ဦးပဉ္စင်းကြီးအား တစ်ဝါဆို ပေးရန်ပြောသည်။ ဦးပဉ္စင်းကြီးအား တစ်ဝါဆိုပေးရန်ပြောသည်။ ဦးပဉ္စင်းကြီးမှ နေပေးပါမယ်ဟု ပြောပြီး ဦးဟုတ်ကြိုင် ခြံထဲသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးသည်။

တစ်နေ့ ဦးပဉ္စင်းကြီးမှာ ခြံထဲတွင်ဆင်း၍ နှုတ်မှတွတ်တွတ်ရွတ်သည်။ ရွတ်ပြီးမကြာမီမှာပင် ဦးဟုတ်ကြိုင် ခြံထဲမှ ဗူးစင်မှ ဗူးသီးများ လေမတိုက်ဘဲ လှုပ်နေတာတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် 'ဦးပဉ္စင်း ဘာတွေရွတ်လိုက်တာလဲ' ဟုမေးရာ 'ခြံရှင်က သင်တို့နေတာမကြိုက်ဘူး၊ ဒါကြောင့် နေရာရွှေ့ပေးဖို့ ပြောလိုက်တာပါ' ဟု မိန့်သည်။

ဦးဟုတ်ကြိုင် ခြံထဲတွင် ကမ်းပါးယံတွင် ကပ်ဆောက်ထားသော နှစ်ထပ်တိုက်သည် အောက်ထပ်မြေအောက်တိုက်သည် ကြမ်းသဖြင့် လူများမအိပ်ရဲပေ။ ဦးပဉ္စိတ အား ၎င်းမြေအောက် တိုက်တွင် တစ်ဝါဆိုပေးပါရန်လျှောက်ထားသည်။ ဦးပဉ္စိတ သီတင်းသုံးသည်။ ည ခြေသံများ ကြားရသည်။ ခဲနှင့် အဝေးမှလှမ်းပေါက်သည်။ ဦးပဉ္စင်းကြီးမှ 'ခင်ဗျားတို့ကို အနှောက်အယှက်ပေးဖို့ လာတာမဟုတ်ဘူး။ မေတ္တာဓာတ်ပေးဖို့လာတာဖြစ်တယ်။ သင်တို့ ဦးပဉ္စင်းကြီးရဲ့ မေတ္တာခံယူကြပါ' ဟု ပြောပြီး တစ်ဝါဆိုခဲ့သည်။ မည်သည့်အနှောက်အယှက်မှ မရှိတော့ချေ။ ၎င်းတို့လည်း အသိပြောင်း သွားကြသည်။ ဦးဟုတ်ကြိုင် ခြံသည်လည်း မကြမ်းတော့ပေ။

ဦးထွန်းရွှေ သည် ဦးစန်းလွင် အား ၎င်းနှင့်ကပ်လျက်ခြံအား တစ်သောင်းကျပ်ဖြင့်ရောင်းမည် ဟု သတင်းကြားသဖြင့် ဦးစန်းလွင် ကိုလာပြောသည်။ ဦးစန်းလွင် မှ ၎င်းခြံအားဝယ်၍ ဦးပဉ္စင်းကြီး ကျောင်းဆောက်ရန်စိတ်ကူးပြီး လိုက်ကြည့်သည်။ နေဘောကျသဖြင့် ဝယ်ယူရန်ငွေက တစ်သောင်း မပြည့် ၆ ထောင်လောက်သာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ကုန်၊ မော်တင်လမ်းမှ အသိအိမ်အား လက်စွပ် အပေါင်ထား၍ ငွေလေးထောင်ချေးပြီး တစ်သောင်းကျပ်နှင့်ဝယ်သည်။ ၎င်းခြံထဲတွင် ဝါးကျောင်း ဆောက်ပြီး ဦးပဉ္စင်းကြီး ဦးပဉ္စိတ အား မြေနှင့်ကျောင်းလှူဒါန်းသည်။

ဦးဟုတ်ကြိုင်ခြံတွင် တစ်ဝါဆိုပြီးနောက် ဦးစန်းလွင် ၏ ဝယ်ယူလှူဒါန်းသောခြံသို့ပြောင်းရန် ပစ္စည်းပစ္စယသိမ်းဆည်းသောအခါ ဦးပဉ္စင်းကြီးဖျားအောက်တွင် ပုရွက်ဆိတ်တွေအများကြီးထွက်လာ ကြသည်။ နောက်မှ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော် အမိန့်ရှိသည်မှာ ပြိတ္တာတွေ ကျွတ်ချင်လို့ ဦးပဉ္စင်းကြီးမေတ္တာ လာယူကြတာဟု မိန့်ခဲ့သည်။

ဦးစန်းလွင် လှူဒါန်းသောခြံအား ဝိသုဒ္ဓိပဟာမြိုင်ကျောင်းဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ ကျောင်း၌ ဦးထွန်းကြည်၊ ဦးအောင်သန်း၊ ဒေါ်နု၊ ဦးချစ်တင်၊ ဦးအုံးမြင့်၊ ဦးဝမ်သိန်း တို့ အမြဲလာရောက်

ကြသည်။ မြောင်းမြမြို့မှ အုန်း၊ ငှက်ပျောရောင်းသော ကျောင်းဆရာ ဦးခင်မောင်ဦး သည် လာရောက် ဖူးမြော်ရင်း ကြည်ညိုသဖြင့် နေ့စဉ် ပဲဟင်းလေး၊ ဆွမ်းပူလေးနှင့် ဆွမ်းကပ်သည်။

မြောင်းမြဘုရားချောင်းရပ်ကွက်မှ မသန်းအေး သည် ကျောင်းသို့လာရင်းဖြင့် ပြေလည်ပြင် နာမ်ချဉ်းပြီး ဦးဝမ်သိန်း အား မောင်လေးဟုခေါ်သည်။ ဦးပွင့်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ၊ ဦးဝမ်သိန်း ပြေလည်ပြင် မောင်နှမတို့မှာ အတိတ်က ညီအစ်ကိုတော်စပ်သူများဖြစ်ကြသည်။

ဦးပွင့်ကြီးအား ဒကာ၊ ဒကာမများက ပဲခူးတိုင်း၊ ကဝမြို့နယ်၊ ကျိုက်ပဒိုင်ကျေးရွာ၊ ရွှေတိဂုံလေးဘုရားသို့ ပင့်ဆောင်သွားခဲ့ကြသည်။ ကျိုက်ပဒိုင်တွင် ခေတ္တတည်းခိုသည့်အိမ်မှာ အင်းခွေးကြီးရှိပြီး၊ လူခါးလောက်ကြီးမားသည်။ လူစိမ်းဝင်လာလျှင် အလွန်ကိုက်သည်။ ဦးပွင့်ကြီး မှာ ဘုမသိ ဘမသိဝင်သွားသော်လည်း ၎င်းအင်းခွေးကြီးမှာ ဦးပဏ္ဍိတ ၏ ဘေးနှင့်ရပ်လျက်ရှိပြီး ကိုက်ဖို့နေနေသာသာ ဟောင်တောင် မဟောင်ချေ။ ၎င်းညတွင် ရွှေတိဂုံလေးဘုရား၌ ဦးပွင့်ကြီး တစ်ညလုံး တရားအားထုတ်ခဲ့သည်။ နောက်မှ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးပြောပြသည်မှာ ဆရာတော်ကြီး ကျိုက်ပဒိုင်မှာ တရားထူးရခဲ့တယ်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ကျိုက်ပဒိုင်တွင် ပြေလည်ပြင်နတ်ဝိဇ္ဇာမှ ဘုရားတွင် မြောက်နန်းစံမိဖုရားကြီး စပ်သုန္ဒရီသုမြတ်မာလာ အား ဘီလူးမတဝဖြင့် ပြန်လည်ဆုံတွေ့ ခဲ့ပြီး မြောင်းမြပိန္နဲကုန်းဘုရားသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။

မြောင်းမြသို့ပြန်ရောက်ပြီး မကြာမီမှာပင် ဦးခင်မောင်ဦး သည် ဦးပွင့်ကြီးကျောင်းတွင် ဝေယျာဝစ္စ ရေခွေးကြို၊ သန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ပေးရင်း ဦးပွင့်ကြီးဆွမ်းခံကြွရာမှ ပြန်ရောက်လာ ပြီး ဦးခင်မောင်ဦး ရေ ဒီနေ့ ငါးကြော်သုံးတုံးပဲရတယ်။ ဒါပေမယ့် မပူပါနဲ့ သူ့ဘာသာသုဖြစ်လာမှာပါ ဟုပြောပြီး သပိတ်ကို ဘုရားဆွမ်းတော်တင်သည်။ ဆွမ်းတော်တင်ပြီး သပိတ်ထဲတွင် ငါးကြော် ခြောက်တုံးဖြစ်နေသည်။ ဦးခင်မောင်ဦး အံ့အားသင့်သွားသည်။ ဦးပွင့်ကြီး သုံးတုံး၊ ဦးခင်မောင်ဦး သုံးတုံးမျှ စားလိုက်ကြသည်။

ဦးပွင့်ကြီး တရားထူးရရှိမှုကို စစ်မေးရန် ဘုရားဒကာ၊ ဒကာမများအား ဘွက်တန် ဆရာတော် ဆီ ပင့်ဆောင်သွားကြသည်။ ဘွက်တန်ဆရာတော်မှာ တရားကျင့်ကြံအားထုတ်မှုနဲ့ရှိပြီး တည်ကြည် သည်။ စာပေပရိယတ္တိကျွမ်းကျင်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ ဒကာ၊ ဒကာမများမှ ဦးပွင့်ကြီးဟာ စာမတတ် ပါဘုရား၊ တရားကျင့်ကြံပါတယ်။ သူ့ကို တရားစစ်ပေးပါဟု လျှောက်သည်။

ဘွက်တန်ဆရာတော်မှ မိန့်ကြားသည်မှာ ‘စာနဲ့စစ်လို့ရတာက သတ်ပုံမှားရင် သတ်ပုံပြင်ပေး လို့ရတယ်။ ဝစ္စပေါက်မပါရင် ဝစ္စပေါက်ထည့်ပေးလို့ရတယ်။ အောက်ကမြင့်ကျန်နေရင် အောက်ကမြင့်

ထည့်ပေးလို့ရတယ်။ ပါဠိကနေ အနက်ပြန်တာမှားနေရင် ပြင်ပေးလို့ရတယ်။ ခန္ဓာကျင့်လို့သိလာတဲ့ တရား ငါ ဘယ်လိုလုပ်စာနဲ့စစ်နိုင်မလဲ’

‘အေး ... သူ့တရားမှန်ရင် တက်မယ်။ မမှန်ရင် ကျမယ်။ အေး ... သူမှန်လို့ သာသနာ့ အဆောက်အအုံတွေ၊ စေတီကျောင်းကန်တွေဖြစ်လာတာပေါ့။ မမှန်ရင် ခြံတောင်ပို့တောင် ဖြစ်မလာဘူး’ ဟု မိန့်ကြားပြီး ဦးပဏ္ဍိတ အား ‘အရှင်ဘုရားတို့ကတော့ အေးပါပြီဘုရား။ တပည့်တော်တို့ကတော့ သဘောကပ်တဲ့ ဂျက်တိကြီးပါဘုရား’ ဟိုသဘောကပ်၊ ဒီသဘောကပ်နဲ့ ခံနေရဦးမယ့်သဘော ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးထွန်းကြည် သည် ရန်ကုန်မြို့မှ မဟာမြိုင်ဆရာတော် နာမည်ကြီးသဖြင့် တရားစစ်မေးရန် အတွက် မဟာမြိုင်ဆရာတော်ဆီ ပင့်သွားပြီး ဆရာတော်ကြီးအား ဒီဦးပဏ္ဍိတ တောထွက်ကြီးပါ ဘုရား။ တရားတော့ အားထုတ်ပါတယ်။ သူတရားရရှိသည့် စစ်မေးရန်လျှောက်ထားသောအခါ မဟာမြိုင်ဆရာတော်ကြီးမှ အထက်မှာ ကဝိ၊ အောက်မှာ ပဏ္ဍိ ပဲကွ။ သူ့နာမည်နဲ့သူ ဖြစ်လာလိမ့် မယ်’ ဟု မိန့်ခဲ့သည်။

ဒကာ၊ ဒကာမများက ပုသိမ်အရှေ့မြို့နယ်ရှိ ဦးဉာဏ္ဍော ထံသို့ ဦးပဏ္ဍိတကြီးအားပင့်သွားကြ သည်။ ဦးဉာဏ္ဍော မှ ဦးပဏ္ဍိတကြီး ဦးပဏ္ဍိတအား ‘ဓမ္မပူဇော်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပဲ’ ဟု မိန့်ခဲ့သည်။

မြောင်းမြမြို့မှ ဦးမျိုးအောင် သည် စိတ်သဘောဖြင့် ကျောက်ဆွဲနေသည်။ တစ်နေ့ ၎င်းစိတ် သဘော ကျောက်တွေနှင့်မြုပ်သွားသည်။ ၎င်း၏ မိတ်ဆွေများမှ ဦးပဏ္ဍိတကြီး ဦးပဏ္ဍိတ အား သွားမေး၊ သူပြောတဲ့အတိုင်းလုပ်ရင် အောင်မြင်မယ်ဟုပြောသဖြင့် ဦးပဏ္ဍိတကြီးဆီရောက်လာသည်။ ဦးပဏ္ဍိတကြီး မှ သဘောမြုပ်တဲ့နေရာမှာ ဦးပိုင်းမှ ပွဲတစ်ပွဲပြင်ပေး၊ ပဲပိုင်းမှ ပွဲတစ်ပွဲပြင်ပေးပြီး အမြုပ်ပေါ်အောင်လုပ် ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ဦးပဏ္ဍိတကြီးပြောသည့်အတိုင်း သဘောဖော်ရာ အောင်အောင်မြင်မြင်ဖော်နိုင် ခဲ့သည်။ ဦးမျိုးအောင် ဦးပဏ္ဍိတ အား စတင်ယုံကြည်မှုဖြစ်ခဲ့သည်။

ဦးခင်မောင်ဦး သည် ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းတွင် ပထမဦးဆုံးရဟန်းဝတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ရဟန်းဝတ်ဖြင့် သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူစဉ် တစ်နေ့ နံနက်အရုဏ်ဆွမ်း မုန့်ဟင်းခါးကပ်ရန်အတွက် ဆရာတော်၏ ဝါးကျောင်းပေါ်တက်ကြည့်သည်။ မရှိ၊ ခြင်ထောင်ထဲကြည့်သည် မတွေ့။ ပြန်ဆင်းလာ တော့ အထဲမှ ချောင်းဟန်သံကြား၍ ကြည့်လိုက်တော့ ဦးပဏ္ဍိတ အား တွေ့လိုက်သည်။ မုန့်ဟင်းခါး ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးရန်လျှောက်ထားတော့ သွားနှင့်ပြော၍ ပြန်လာခဲ့သည်။ ဆွမ်းစားသည့်နေရာရောက် တော့ ဦးပဏ္ဍိတကြီး ဦးပဏ္ဍိတမှာ ထိုင်လျက်နှင့် မုန့်ဟင်းခါးဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေသည်။ မုန့်ဟင်းခါး

ပန်းကန် တစ်ဝက်ပင်ကျိုးနေပြီဖြစ်သည်။ ဦးပွင်းဦးခင်မောင်ဦး မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် အံ့သြသွားမိသည်။

ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းနှင့်ကပ်လျက် ခရစ်ယာန်စနေသင်းရှိသည်။ ခရစ်ယာန်စနေအသင်းမှ တရားဟောဆရာသည် ဦးပွင်းကြီးလာ၍လျှောက်သည်မှာ ဘုန်းကြီးကို ဝါးရုံပင်ပေါ်ကနေ ကျောင်းထဲဆင်းသွားတာတွေ့ရလို့ ဟုတ်မဟုတ်မေးကြည့်တာပါဟုပြောတော့ ဦးပဏ္ဍိတ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။

ရွာမှ ဒကာ၊ ဒကာမများကလည်း ဦးပဏ္ဍိတ ကို လာလျှောက်ကြသည်။ ဦးပွင်းကြီးကို ရွာမှာ ဆွမ်းခံကြွတာကို တပည့်တော်တို့ ဆွမ်းလောင်းလိုက်သေးတယ်ဘုရားဟု လျှောက်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ ဘာမှမပြော။ ပဏ္ဍိတကျောင်းနှင့် ၎င်းတို့ရွာမှာ တော်တော်ဝေးသည်။

မြောင်းမြမြို့ ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းမှ ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးခွန်ဘရင် သည် ဦးပဏ္ဍိတ အား ကိုးကွယ်သည်။ တစ်နေ့ မြောင်းမြမြို့ဟောင်းဘုရားအနီးမှ ရှေးဟောင်း လာဘမုနိရုပ်ပွားတော် တစ်ဆူတွေ့ရှိရသည်။ ဘုရားတွင် အင်းကွက်များတွေ့ရှိရသည်။ လာဘမုနိဘုရားခြေထောက်မှာ ပျက်စီးနေသဖြင့် ပင့်ဆောင်လာပြီး ဦးပဏ္ဍိတ အား ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသည်။ ဦးပဏ္ဍိတ မှ မေတ္တာဓာတ်ပေး၍ ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ပြင်ဆင်ပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော်များ၊ ဦးပဏ္ဍိတ မယ်တော်၏ ဆံပင်ပါ ထည့်သွင်းဌာပနာပြု၍ ရွှေချခဲ့သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ မှ ၎င်းလာဘမုနိမြတ်စွာဘုရားအား ပိန္နဲကုန်း အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား ဂန္ဓကုဋီတိုက်တွင်ထားရန် မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ၎င်း မြောင်းမြလာဘမုနိဘုရားသည် လက်ညှိုးတော်မှ ရေထွက်ခြင်း၊ မျက်လုံးတော်ဖွင့်ခြင်း၊ ပိတ်ခြင်း၊ သောက်တော်ရေဆူခြင်း၊ ပူဇော်ထားသောအုန်းဦးများ ပွင့်ထွက်ခြင်း စသော တန်ခိုးတော်များပြသခဲ့ပြီး မိမိအိမ်သို့ ပင့်ဆောင်ပူဇော်ကြသည်။ မြောင်းမြမှ ရန်ကုန်သို့ ဒေသစာရီကြွခဲ့သည်။ အလှူတော်ငွေများရရှိခဲ့သည်။ ၎င်းအလှူတော်ငွေများနှင့် မြောင်းမြမြို့ဟောင်းတွင် ဂန္ဓကုဋီဆောက်ပြီး ယခုတိုင် မြောင်းမြမြို့ဟောင်းတွင် သီတင်းသုံးလျက်ရှိနေသည်။ စစ်တွေမြို့သို့ ဦးတင်အုံး၊ ဒေါ်ခင်စော မှ ပင့်ဆောင်သွားခဲ့ကြပြီး စစ်တွေမှ မင်းပြားသို့ ကြွရောက်ခဲ့ကြသည်။ မင်းပြားတွင် ဦးကျော်စိန်၊ ဒေါ်ကျော့စိန်မြ တို့အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ဒေါ်ကျော့စိန်မြ နာမ်ချင်းကာ ခမည်းတော်နှင့်အတူ သမီးတော် မြောင်းမြလိုက်မယ်ဟုဆိုကာ မြောင်းမြသို့ လိုက်ပါခဲ့သည်။ မင်းပြားကျိန်းတောင်ရှိ လူလတ်တစ်ဖက်ခန့်ရှိသော ကုလားမန်ကျည်းပင်ခြေရင်းတွင် ကျောက်ဖျာတစ်ချပ်ရှိပြီး ၎င်းကျောက်ဖျာတွင် ဦးပဏ္ဍိတ ရသေ့ဖြစ်စဉ်ကာလ တရားထိုင်ခဲ့သောနေရာဖြစ်သည်။

မိုးကုတ် မွေကထိက ဦးဓမ္မသာရသည် မြောင်းမြတရားစခန်းသို့ တရားလာရောက်ပြသခဲ့သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ ၏ ဒကာ၊ ဒကာမများမှ တရားစစ်ဆေးရန်ပင့်ဆောင်သွားခဲ့ကြသည်။ ဦးပဏ္ဍိတ မှ တပည့် တော်သိလိုတာ လျှောက်တင်ပါရစေဘုရားဟုလျှောက်ရာ လျှောက်ထားခွင့်ပေးသဖြင့် ဦးပဏ္ဍိတ မှ ‘သီလ၊ သီလ လို့ ပြောကြတယ်ဘုရား။ (၅)ပါးသီလ၊ (၈)ပါးသီလ၊ (၉)ပါးသီလ၊ (၁၀)ပါးသီလ၊ (၂၂၇)သွယ်သော သီလတွေရှိပါတယ်ဘုရား။ လူတစ်ယောက်ရဲ့စိတ်မှာ မကောင်းတဲ့အကုသိုလ် စိတ်တွေဖြစ်နေရင် ထိုလူမှာ သီလရှိနိုင်ပါ့မလားဘုရား’

ဆရာတော်ကြီး တော်တော်စဉ်းစားသည်။ စဉ်းစားပြီးနောက် ‘ထိုသူ့အပေါ်မူတည်တယ်။ အဲဒီလိုစိတ်တွေရှိရင် သီလပျက်တာပေါ့’ ဦးပဏ္ဍိတ ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့် ‘တပည့်တော် သဘော ပေါက်ပါပြီဘုရား၊ တပည့်တော် ပြန်ဦးမယ်ဘုရား’ဟု ပြန်ကြွခဲ့သည်။ ဦးဓမ္မသာရ မှ ၎င်း၏ ဒကာ၊ ဒကာမများအား အဲဒီကိုယ်တော် ဘယ်ကျောင်းကလဲ၊ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းကပါဘုရား။ အဲဒီဘုန်းကြီး ထူးသွားပြီဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ကိုစန်းလွင် သည် မြိုင်မာလာ(၂)လမ်း၊ မိဘအိမ်တွင် နေခင်း ပြတင်းပေါက်ကျောပေးလျက် ပက်လက်ကုလားထိုင်ဖြင့် ထိုင်လျက် သီတင်းစာဖတ်လျက်နေသည်။ မိုးကလည်း အံ့လျက်ရှိသည်။ ထိုအချိန်တွင် ပြတင်းပေါက်ပေါ်မှ နီနီအလုံးကြီးသည် ကိုစန်းလွင် ၏ ခေါင်းပေါ်မှကျော်၍ လှေကား ခြေရင်းတွင် အုန်းကနဲပေါက်ကွဲကာ လျှပ်စစ်မီးတန်းများဖြင့် ပွင့်ထွက်သွားသည်။ အပေါ်ထပ်မှဖွင့် ထားသော ကက်ဆက်မှာလည်း အသံတိတ်သွားသည်။ မိုးကြိုးပစ်သဖြင့် ဦးစန်းလွင် တုန်လှုပ်သွားပြီး ဦးပဏ္ဍိတ ကျောင်းပေါ်သို့ ချက်ချင်းသွားလျှောက်ရာ ဦးပဏ္ဍိတကြီးမှ သိကြားမင်းက ခင်ဗျားသီလကို စမ်းတာပါဟုမိန့်ခဲ့သည်။

မြောင်းမြမြို့ မဟာစည်မွေကထိက ဆရာတော်တံသို့ ဒကာ၊ ဒကာမများက ဦးပဏ္ဍိတ အား လိုက်ပို့သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ မှ ‘တပည့်တော်မသိတာ လျှောက်ထားချင်ပါတယ်ဘုရား’ ‘လျှောက်ပါ’ ‘လူတွေမှာ ကိလေသာနှင့်တဏှာ ရှိပါသလားဘုရား’ ‘ရှိပါတယ်’ ‘ရှိရင် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အသိချင်း တူနိုင်ပါ့မလားဘုရား’ ‘မတူနိုင်ပါဘူး ဦးပဏ္ဍိတကြီး’ ဒါဆိုရင် တပည့်တော် သဘောပေါက်ပြီဘုရား’ဟု ပြောပြီး ပြန်ကြွလာခဲ့သည်။ ဆရာတော်မှ ‘ဒီကိုယ်တော် တော်တော်အသိထူးနေပြီ’ဟု မိန့်ခဲ့သည်။ ဒကာ၊ ဒကာမများ ဦးပဏ္ဍိတ အား ဦးဉာဏ္ဏာ ဆီသို့ ခုတီယအခေါက်ပင့်သွားသည်။ ဦးဉာဏ္ဏာ မှ ဦးပဏ္ဍိတ အား ‘အတုမရှိ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စံပြမရှိ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ကမ္ဘာကျော် ဝိသုဒ္ဓိ၊ နဘယံ ဘေးမရှိ’ဟု မိန့်ကြားခဲ့ သည်။ ဦးဉာဏ္ဏာ ၏ မိန့်ကြားချက်အား နာခံ၍ မြောင်းမြသို့ပြန်လာခဲ့သည်။

ပိန္နဲကုန်းရွာမှ ဦးအေးကြည်၊ ဦးခင်လှိုင်၊ ဦးတောကျော် တို့မှ ဦးပဏ္ဍိတ အား ပိန္နဲကုန်းတောင်ပေါ်တွင် ဘုရားတည်ပေးရန်လျှောက်ထားသဖြင့် ပိန္နဲကုန်းသို့ မကြာခဏကြွရောက်ခဲ့သည်။ အတိတ်သစ္စာအရ သစ္စာပြုခဲ့သူများ ပြန်လည်ဆုံဆည်းခဲ့သဖြင့် ၁၃၄၇ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း(၉)ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့။ ည(၉)နာရီအချိန်တွင် ပိန္နဲကုန်း ဓမ္မရက္ခိတကုန်းပေါ်တွင် ဦးပဏ္ဍိတ နှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများမှ ပန္နက်တိုင်စိုက်ထူခဲ့သည်။

၁၃၄၈ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း(၈)ရက်နေ့။ တနင်္ဂနွေနေ့၊ နံနက်(၆)နာရီတွင် ဦးသိလန္တ (တရုတ်ဦးပဉ္စင်းမြဲကြီး ယခု ဦးညဏ္ဍောကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးလျက်ရှိသည်။) ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာမှ ဦးဘကြည်၊ ဦးခင်လှိုင်၊ ဦးတောကျော်၊ ဦးမောင်ပု၊ ဦးပေါလု တို့မှ ပိန္နဲကုန်းတောင်ကုန်းထိပ်တွင် စေတီတော်တည်ရန် မြေကို စတင်တူးဖော်ခဲ့သည်။ မြေစတင်တူးစဉ် မြောင်းမြနှင့် ပိန္နဲကုန်းရွာမှ တချို့သူများက ကိုရင်ကြီးတရားကျင့်ကြံရာကနေ သိုက်တူးနေပြီဟု ကဲ့ရဲ့စကားဆိုကြသည်။ ကိုရင်ကြီးမှ ကိုယ့်အကြောင်း ကိုယ်ပဲသိတယ်။ ကိုယ့်အတိတ်ဆုတောင်း ကိုယ်ပဲသိတယ်။ ဘယ်သူပြောပြောခံမယ်ဟု သစ္စာထားကာ ဘုရားကို မပြီးပြီးအောင်တည်ပေးပါမယ်ဟု မိန့်ခဲ့သည်။

ဤကဲ့သို့ ဘုရားတည်ရန် မြေတူးရင်း တစ်ဖက်မှလည်း တရားကျင့်ကြံရင်းဖြင့် ပိန္နဲကုန်းတွင် ဆက်လက်သီတင်းသုံးနေထိုင်ခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မြောင်းမြဝိသုဒ္ဓိကျောင်းသို့ ပြန်လည်သီတင်းသုံးသည်။ ဤသို့ တောင်ကုန်းလေးပေါ် ဘုရားတည်ရန် မြေတူးရင်းဖြင့် (၉)တောင်ခန့်တူးမိသောအခါ ရှေးဟောင်းအုတ်ချုပ်အပြားကြီးများ တူးဖော်တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းအုတ်ချုပ်ကြီးများအား ကိုရင်ကြီးအား ပြသရာ ကိုရင်ကြီးမှ မူလနေရာတွင်ထားရန် ပြောကြားခဲ့သည်။ အဘရှမ်းဘိုးတော် နှင့် အဘစိုင်းခွန်စိုင်း တို့မှ ၎င်းနေရာသည် ရှေးဟောင်းစေတီတော်၏ ဂန္ဓကုဋီတိုက်ဖြစ်ပြီး ၎င်းထဲတွင် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော်များ၊ သင်္ကန်းတော်များရှိကြောင်း ထို့ကြောင့် ၎င်းဂန္ဓကုဋီတိုက်ကို၎် ဘုရားတည်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ဦးပဉ္စင်းကြီး ဦးပဏ္ဍိတ မှာ ၎င်းအချိန်တွင် ဒကာ၊ ဒကာမများ မရှိသေး။ အလှူငွေကြေးကလည်း အခက်အခဲရှိနေချိန်ဖြစ်သည်။ ကိုရင်ကြီး မှ ကျုပ်မဖြစ် ဖြစ်အောင် တည်ပေးပါမယ်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။ အတိတ်ဆုတောင်း၊ အတိတ်သစ္စာ အချိန်ကျရောက်ပြီဖြစ်သည်။ ဒကာ၊ ဒကာမများ လှူဒါန်းသော အလှူငွေကြေးအနည်းငယ်ဖြင့် ၁၃၄၈ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း(၈)ရက်နေ့၊ နံနက်(၉)နာရီအချိန်တွင် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား စတင်အုတ်မြစ်ချခဲ့သည်။

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား ဘွဲ့အမည်ဖြစ်ပေါ်ရခြင်းအကြောင်းမှာ ဤပြုရမည့် သာသနာသည် ကံဖြင့် သာသနာပြုကြရမည်။ သာဝကအားလုံး မိမိခန္ဓာကို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ဆေးကြော ပြီး ဓမ္မဓာတ်ကိန်းအောင် ကျင့်ကြံရမည်။ သာသနာတစ်ဝက်တွင် ပွင့်ရသော ဓာတ်ပေါင်းချုပ်သာသနာ ဖြစ်သည့်အတွက် မြတ်စွာဘုရား၏ ဗျာဒိတ်တော်အရ ပေါ်လာရသည့်သာသနာဖြစ်သည်။ ဤ သာသနာကို ပြုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းကလည်း ရဟန်းစစ်ရမည်။ ယောက်ျားကလည်း ရဟန်း နီးနီး၊ မိန်းမကလည်း ဘိက္ခုနီနီးနီးဖြစ်ရမည်။ ဤသာသနာကို ခန၊ ငွေကြေး ချမ်းသာကြွယ်ဝတိုင်း ပြု၍မရပါ။

ဘုရားစစ် ဘုရားမှန်ပွင့်သကဲ့သို့ တရားစစ် တရားမှန်ဟောကြားပြီး သံဃာစစ် သံဃာမှန်နှင့် လူစစ် လူမှန်တွေဖြစ်ကြရမည်။ ဤသာသနာပွင့်ပေါ်ပြီးနောက်တွင် ကိုင်းတက် ကိုင်းပွားသာသနာ တော် ပွင့်ပေါ်ပြီးနောက်ပိုင်း မြန်မာပြည်တစ်ပြည်လုံး သာသနာထွန်းလင်းတောက်ပမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကံဘုရားကို အမြင်ပြု၍ ဦးပဏ္ဍိတ ကျင့်ကြံရရှိထားသော ခန္ဓာသီ၊ ဉာဏ်တရား ဟောကြားပေးမည် ဖြစ်သည်။ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းသည် ပရမတ်သဘောဖြင့်ကြည့်ပါက ဓာတ်သဘောမျှသာ ဖြစ်သည်။ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ဗုဒ္ဓဓာတ်ဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းစေပြီး၊ ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်ကို ခံစားနိုင်ကြမည့် သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် ဤဘုရားကို အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ် ဘုရားဟု ဘွဲ့အမည်တော်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၃၄၉ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ်(၁၂)ရက်နေ့တွင် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ အောက်ဌာပနာတွင် ပစ္စည်းများထည့်သွင်းကာ ဌာပနာပိတ်ခဲ့သည်။ စေတီတော်၏ ဂန္ဓကုဋီတိုက် အတွင်းတွင် သစ်ကနက်သားဖြင့် ထုလုပ်ပုံဖော်ထားသော အေးမြမြတ်စွာဘုရား (ကဿပမြတ်စွာ ဘုရား)ကို ပူဇော်ခံထားရှိသည်။

၁၃၅၀ ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်နေ့တွင် အထက်ဌာပနာတိုက်တွင် ဌာပနာပစ္စည်းများကို ကွတ်ခိုင်မြို့မှ တရုတ်ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးနှင့် အနေကဇာတင်၍ ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ နှင့် တပည့် ဒကာ၊ ဒကာမများမှ အထက်ဌာပနာထည့်သွင်းပူဇော်ခဲ့သည်။ စေတီတော်မှာလည်း ငှက်ပျောဖူးတွင် ပိန္နဲ တိုင်စိုက်၍ ထီးတော်တင်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီဖြစ်သည်။ သစ္စာဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့သူများ ဆုံဆည်းကြ၍ ကိန်းနက္ခတ်အချိန်ကျလျှင် ရွှေထီးတော်ကြီးကို တင်လှူပူဇော်ကြမည်ဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းတွင် သီတင်းသုံးစဉ် ဦးအုန်းမြင့် အား သင်္ကန်းတစ်စုံယူခဲ့ရန် ပြောကြားပြီး လပွတ္တာမြို့နယ်၊ အောင်ကုန်းကျေးရွာရှိ ကိုယ်တော်ထံ ဦးပဏ္ဍိတ ကြွရောက်ခဲ့သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ

ကိုယ်တော်ဟု နာမည်ကြီးသည်။ ၎င်းနေ့ ဦးပဏ္ဍိတ အရောက်လာသောအခါ ကိုယ်တော်အား ဦးပဏ္ဍိတ မှ ‘ရော့ ... အရှင်ဘုရား၊ ဒီသင်္ကန်းကိုဝတ်၊ ရုပ်၊ နာမ်၊ ဓမ္မတို့ မမြဲမှု၊ ဆင်းရဲမှု၊ ကိုယ်အလို မလိုက်မှုကို နှလုံးသွင်း၊ အစွဲဥပါဒါန်ကိုဖြုတ်၊ ဒိဋ္ဌိဖြုတ်မှ အစွဲပြတ်မယ်။ တဏှာပြတ်မှ သံသာရာ အေးမယ်။ ရုပ်၊နာမ်သိအောင်ကျင့်’ဟု ပြောသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မှ ‘ညက တပည့်တော် အိမ်မက်၊မက်တယ်ဘုရား။ ဒီနေ့ တပည့်တော်ကို တရားပြမယ့်ပုဂ္ဂိုလ်ရောက်လာမယ်’ဟုဆိုသည်။ ဦးပဏ္ဍိတ က လှူသောသင်္ကန်းကို ချက်ချင်းလဲလှယ်သည်။

ကိုယ်တော်သည် နောက်ပိုင်းတွင် ဝိပဿနာကို ကူးပြောင်းခဲ့သည်။ တစ်နှစ်ကျော်ကြာသော အခါ ၎င်းကိုယ်တော်သည် ရွာထဲရှိ ၎င်း၏ ဒကာအိမ်သို့ရောက်လာပြီး ‘ဒကာကြီး ... ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကို ဆွမ်းကပ်၊ ဆွမ်းကပ်ပြီးရင် ဘုန်းကြီးသေမယ်။ ဘုန်းကြီးသေတဲ့အခါ ဘုန်းကြီးအလောင်းကို ထုတ်တန်း မှာ ဖျာလိပ်နဲ့လိပ်ပြီး ချည်ထားလိုက်ပေတော့’ဟု မိန့်သည်။ ဒကာမှ ဘုန်းကြီး နောက်ပြောင်ပြော သည်ဟုထင်သည်။ ဆွမ်းစားပြီး ‘ခဏတစ်ရေးအိပ်လိုက်ဦးမယ်’ဟုပြောပြီး အိမ်ရှေ့တွင် တုံးလုံးလဲ့ ပြီးအိပ်သည်။ အိပ်ရာမှ ပြန်ထမလာတော့ချေ။ ဘုန်းကြီးပျံလွန်တော်မူသည်နှင့် အိမ်ရှင်မှာ ဘုန်းကြီး မှာသည့်အတိုင်း ဘုန်းကြီးအလောင်းကို ဖျာနှင့်လိပ်ကာ ၎င်း၏ အိတ်ထုတ်တန်းတွင် ချည်ထားသည်။ ယနေ့တိုင် ပုပ်သိုးခြင်းမရှိသော ကိုယ်တော်အလောင်းကို ကြာကန်ရွာတွင် ယနေ့တိုင် ဖူးတွေ့နိုင် သည်။ ကိုယ်တော်အား ဝိပဿနာသို့ ကူးပြောင်းပေးခဲ့သူမှာ ဦးပဏ္ဍိတ ပင်ဖြစ်သည်။

ဦးပဏ္ဍိတ နှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများအား ဦးတင်ရှိန်မှ မော်တော်ယာဉ်စီစဉ်ပေးပြီး မိတ္ထီလာ ရွှေပေါ်ကျွန်းဆရာတော်ဖူးရန် ထွက်ခဲ့ကြသည်။ နေ့ခင်းဘက်ရောက်သည်။ ရွှေပေါ်ကျွန်းဆရာတော် ခေတ္တနားနေသဖြင့် မဖူးခဲ့ရ။ ထို့ကြောင့် အပြန်တွင် ပုပ္ပားသို့သွားသည်။ ပုပ္ပားတောင်တွင် ညနေ နေဝင်ရီသရောအချိန်ရောက်သည်။ တောင်တက်လမ်းတွင် ဘီအမ်ကားမောင်းသမားမှာ အနည်းငယ် မှောင်သဖြင့် လမ်းကို သိပ်မမြင်ရသဖြင့် မော်တော်ကားရှေ့ဘီးမှာ ချောက်ဘက်သို့ကျသွားပြီး ချက်ချင်း အပေါ်သို့ပြန်တက်လာသည်။ ပုပ္ပားတောင်ရောက်သောအခါ ကားသမားမှာ ဦးပဏ္ဍိတ အား “အရှင် ဘုရားရဲ့မေတ္တာကြောင့် ချောက်ထဲကျသွားတဲ့ရှေ့ဘီးဟာ သူ့အလိုလို အပေါ်ပြန်တက်လာပါတယ် ဘုရား’ဟု ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါဖြင့် ဦးပဏ္ဍိတ ကို လျှောက်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ က ဘာမှမပြောဘဲ နှုတ်ဆိတ် နေသည်။

ဦးပဏ္ဍိတ နှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများ ပုပ္ပားတောင်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ဘုရားဖူးကြပြီး ည ၈ နာရီခန့်တွင် တောင်ပေါ်မှ ပြန်ဆင်းခဲ့ကြရာ တောင်ကလာပ်အလယ်အရောက်၌ ဦးပဏ္ဍိတ ၏

ခြေထောက်အစုံရှေ့တည့်တည့်သို့ မိုးကြိုးပစ်ချရာ ဖွားကနဲမြင်လိုက်ရသည်။ ဒကာ၊ ဒကာမများ တုန်လှုပ်သွားသည်။ ဦးပဏ္ဍိတ မှာ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပင်ဖြစ်သည်။ အပြန်တွင် ရေနံချောင်းဘက်မှ လှည့်ကြပန်ခဲ့သည်။ ဒေါင်းသေချောင်းရောက်သောအခါ မိုးရွာသဖြင့် တောင်ကျရေကြောင့် ကားဖြတ် ကူး၍မရ။ ဦးပဏ္ဍိတ မှာ ချောင်းရေထဲသို့ဖြတ်ကူးသည်။ ရေမှာ တစ်တောင်ပြီးတစ်တောင်ကျသွား ပြီး ကားကူး၍ရသွားသည်။ ဦးပဏ္ဍိတ ဘာကြောင့်ချောင်းဖြတ်ကူးရသလဲ။ သစ္စာမှန်၍ နတ်များက စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ ဒီသာသနာမှာ နတ်တွေပါတယ်။ ဒီနတ်ထုတ်ပြပါဆိုလို့ ဘယ်လိုလုပ် ထုတ်ပြလိုရမလဲ။ သိချင်ရင် ဦးပဏ္ဍိတ လိုကျင့်ဟု မိန့်ဖူးသည်။

ဦးပဏ္ဍိတ လက်ဖြင့် ကိုင်ပေးသော မေတ္တာရေသည်လည်း ဦးပဏ္ဍိတ သစ္စာမှန်ခြင်းကြောင့် ရေပူလင်းက ဆေးဖြစ်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ သစ္စာမှန်ကန်ပါက ရေပူလင်းမှာလည်း ဆေးဖြစ်လာမည်မဟုတ်ပေ။

ဦးပဏ္ဍိတ သည် ဦးထွန်းရွှေ ခြံထဲတွင် သီတင်းသုံးစဉ်အခါက သူ၏ ခြံထဲမှဖြတ်၍ နေ့စဉ် ဆွမ်းခံထွက်လေ့ရှိသည်။ ခြံထဲတွင် အလုပ်လုပ်နေစဉ် ဦးပဏ္ဍိတ ဆွမ်းခံကြွသည်ကို မတွေ့ရ၍ ဝါးကျောင်းလေးသို့ သွားကြည့်သည်။ မတွေ့ရ။ ဆွမ်းခံအပြန်စောင့်ကြည့်သည်။ ပြန်လာသည်ကို မတွေ့။ ကျောင်းသွားကြည့်တော့ ဦးပဏ္ဍိတ ဆွမ်းဘုဦးပေးနေသည်။ ဘယ်အချိန်က ဘယ်လိုကြွသည် မသိ။ ‘အရှင်ဘုရား၊ ဘယ်လိုဆွမ်းခံကြွသွားတာလဲ။ တပည့်တော်မတွေ့လိုက်ဘူး’ ဟု လျှောက်ရာ ‘ခင်ဗျားခြံထဲက ဆွမ်းခံကြွလာတာပဲ’ ဟုပြောသည်။ ဦးထွန်းရွှေ သည် ဦးပဏ္ဍိတ ထူးခြားမှန်းသိရှိ လာရသည်။

တစ်နေ့ ဦးထွန်းရွှေ က ဦးပဏ္ဍိတ အား ဆွမ်းစားပင့်ထားရာ ကြွမလာသောကြောင့် ကျောင်းသို့ သွားကြည့်သည်။ သင်္ကန်းပုံလေးပဲတွေ့ရပြီး မည်သည့်နေရာမှ ရှာမတွေ့။ ခဏကြာ သွားကြည့်တော့ ဝါးကျောင်းလေးထဲမှာပင် တွေ့ရပြန်သည်။ ဦးထွန်းရွှေ က ‘အရှင်ဘုရား ဘယ်လိုကြွသွားတာလဲ’ ဟု မေးရာ ဦးပဏ္ဍိတ က ‘မပြောတတ်ပါဘူးဗျာ’ ဟုသာ ဖြေသည်။

တစ်နေ့ ဦးထွန်းရွှေ က မေးမြန်းရာ ‘ဦးပဏ္ဍိတ ဒီနေ့ ရွှေဥဒေါင်းတောင်ဆရာတော်ကို ဖူးတွေ့ ခဲ့ရတယ်။ ဆရာတော်ကြီးက တောက်ပနေတဲ့ဖန်လှိုဏ်ဂူထဲမှာ စာရေးနေတာ တွေ့ခဲ့ရတယ်’ ‘ဦးပဏ္ဍိတကြီး ဘယ်လိုရောက်သွားသလဲ’ မေးရာ ‘တင်ပျဉ်ခွေနဲ့ပဲ ရောက်သွားတာ’ ဟုဖြေသည်။

‘ဒီနေ့ ဦးဇင်းကြီး ပိဇ္ဇာတောင်ကိုရောက်ခဲ့တယ်။ ပန်းခြံမြေ၊ မြက်ခင်းတွေနဲ့ သိပ်သာယာတယ်။ ရသေ့တွေ၊ ဖိုးသူတော်တွေ အများကြီးတွေ့ရတယ်။ ဦးပဏ္ဍိတ က သူတို့အပေါ်က ကြွသွားတာ’ ဟု ပြောပြန်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဦးပဏ္ဍိတ 'ဦးပဉ္စင်းကြီး ဒီနေ့ နတ်ပြည်ရောက်သွားတယ်။ နတ်ပြည်မှာ အလျား(၇)တောင်၊ အနံ(၄)တောင်ရှိတဲ့ ရွှေသလွန်ပေါ်မှာထိုင်နေတယ်။ နတ်သားနှစ်ပါးက ယပ်ခပ် ပေးနေပြီး နတ်သမီးတွေက ဆွမ်းလာကပ်ကြတယ်' ဟုပြောသည်။

ဦးပဉ္စင်းကြီး ဒီနေ့တရားထိုင်တော့ 'ဝေဘူဆရာတော်က သံဃာတော်တွေနဲ့အတူ ဦးပဉ္စင်းကြီး ကျောင်းကို ကြွလာတယ်။ သံဃာတော်တွေက ဒီကျောင်းလေးနဲ့ ဘယ်လိုနေမလဲဟုပြောရာ ဝေဘူ ဆရာတော်က ဒီကျောင်းလေးက ရွှေတန်ဆောင်းဖြစ်နေပြီ။ သံဃာတော်တွေကိုလည်း တကယ် ကျင့်ရင် တကယ်ဖြစ်တယ်ဟုပြောပြသည်။

ဦးပဏ္ဍိတ ငရဲပြည်ရောက်ခဲ့ပုံများကိုလည်း ပြောပြသည်။ အဲဒီမှာ လူတွေက အများကြီးပဲ မိထွေးက နောက်ကလိုက်နေတယ်။ လူတွေက မီးလွတ်အောင်ပြေးကြတယ်။ မလွတ်ဘူး။ အားလုံး မီးလောင်ကုန်ကြတယ်။ ငရဲမှာ ခွေးကြီးတစ်ကောင်တွေ့ရတယ်။ လျှာက တစ်တောင်လောက် ထွက်နေ တယ်။ စားမလို ဝါးမလိုနဲ့ကြည့်နေတယ်။ ဓားတွေနဲ့လူတွေက လူအများကြီးကိုလိုက်နေတယ်။ ပြေးမလွတ်ဘူး။ ဓားခုတ်ခံလိုက်ရတယ်။ ချောင်းတွေထဲက ရေတွေကလည်း အငွေ့တွေထွက်နေတယ် ဟုပြောသည်။ နောက်အလံလေးဆယ်လောက်ကျယ်တဲ့ ကျင်းနားရောက်သွားတော့ အထဲက ဝူး... ဝူး... ဝူး... နဲ့အသံကြားရလို့ ဆက်မသွားဖြစ်တော့ဘူး။ အဝီစိနဲ့တူပါတယ်ဗျာဟု ပြောသည်။

ဦးစန်းလွင် သည် ဦးပဏ္ဍိတ အား 'အရှင်ဘုရား ... အိန္ဒိယပြည်က ဗုဒ္ဓဂယာကို အာရုံပြု ကြည့်ပါလား' ဟုပြောရာ ဦးပဉ္စင်းကြီးက ခေတ္တမျက်လုံးမှိတ်အာရုံပြုပြီး ပြောပြသည်မှာ အိန္ဒိယမှာ နှစ်ထပ်ဘတ်စ်ကားကြီးတွေလည်းရှိတယ်ဗျာဟု ပြောသည်။

ဦးပဉ္စင်းကြီးကျင့်ရတဲ့တရားက ငယ်ငယ်က ဆိုးပေမိုက်မဲလာတော့ တရားကိုလည်း ကြမ်းကြမ်း ကျင့်ရတယ်။ ပျော့လို့မရဘူး။ ဝေဘူဆရာတော်တို့ကျတော့ ငယ်ငယ်ကတည်းက ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ လာတော့ တရားမှာလည်း နူးညံ့သိမ်မွေ့တယ်။ ဦးပဉ္စင်း ကျင့်ရတဲ့တရားကတော့ ကြမ်းတယ်။ လေကို အပြင်းရှုရတယ်။ တွေးစိတ်တွေမဝင်နိုင်အောင် မနောကို သမာဓိတင်ထားရတယ်။ ဝင်လေထွက်လေ နင်းကန်ရှုရတော့ မနောဟာ တွေးတောခြင်းမရှိတော့ဘူး။ မနောကစပြီးကျင့်ပါတယ်။ မနောက စကျင့်မှ ကာယဝစီဟာ ကျွဲကူးရေပါ၊ ပါတယ်။ မနောက သောင်းကျန်းရင် ကာယဝစီကလည်း စိတ်ခိုင်းတာ လျှောက်လုပ်တော့တာပဲ။ မနောကိုကျင့်ပါတယ်။ ကျင့်တဲ့အခါကျတော့ ရက်ပေါင်း၊ လပေါင်းကြာလာတဲ့အခါ မနောက အရင်နဲ့မတူဘူး။ ငြိမ်လာတယ်ဗျ။ စိတ်ကလေးတွေ ကြည်လာ တယ်။ တွေးတောခြင်း ခေါင်းပါးလာတယ်။ မနောက မြင်တာလည်း မမြဲဘူး။ စားတာလည်း မမြဲဘူး။

နံတာလည်း မမြဲဘူး၊ ကြားတာလည်း မမြဲဘူးလို့ အမြဲမှတ်နေတယ်။ အဲဒီလို ကြာကြာမှတ်လာတော့ စိတ်ကလေးတွေငြိမ်လာတယ်။ သမာဓိအားပေါ်လာတယ်။ ဝေဒနာအဆုံး မလိုက်နိုင်ဘူး။ ရုပ် ဖောက်ပြန်တာတွေ မခံနိုင်ဘူး။ ရုပ်က အကျိုးတရား၊ နာမ်အကြောင်းတရားက ခံစားပါတယ်ဗျာ။ အကျိုးတရားပေါ်မှာ အကြောင်းတရားဖြစ်အောင်လုပ်ပါတယ်။ ပြတ်သလားဆိုတော့ မပြတ်သေးဘူး။ ဒီတော့ တရားထိုင်တာဖျက်ပြီး လှဲလှဲချလိုက်ရတယ်။

ဦးပဉ္စင်းက လူမိုက်ကိုးဗျ။ လူမိုက်ဆိုတော့ ဝေဒနာတွေ တရကြမ်းပေါ်မှ တဏှာသေမှာကိုးဗျ။ ဒီဝေဒနာတွေနဲ့ နပန်းလုံးနေရတယ်။ ဝေဒနာပေါ်မှာ သည်းခံတယ်။ ဒီလိုလုပ်ရင်း လုပ်ရင်းနဲ့ ဝေဒနာ ကို သဘောပေါက်လာတယ်။ ဝေဒနာရဲ့အာရုံပေါ်မှာ သိမှုလေးဟာ ခံစားနေတယ်။ ဪ... ဒီရုပ်ကြီး ရလို့ ငါဒုက္ခခံစားနေရပါလား။ ဒီရုပ်အကျိုးတရားကြီးရလို့ အကြောင်းတရားနာမ်က ခံစားနေရတယ်။ စိတ်ဆင်းရဲနေရတာက ဒုက္ခပါလား။ အကျိုးတရားကလည်း မမြဲပါလား။ အကြောင်းတရားကလည်း မမြဲပါလား။

ဒီလို ဒုက္ခဝေဒနာတွေနဲ့ တော်တော်ခံစားရပါတယ်ဗျာ။ ဦးပဉ္စင်းကြီး ဒီဒုက္ခဝေဒနာကနေ တဖြည်းဖြည်း သုခဝေဒနာဘက်ရောက်လာတယ်။ သုခဝေဒနာမှာ တော်တော်သာယာနေတယ်။ စွဲလမ်းနေတယ်။ စွဲလမ်းနေတယ်။ ဒုက္ခဝေဒနာကျတော့ မသာယာဘူး။ အဲဒါ အစွန်းနှစ်ပါးခေါ်ပါတယ်။ အစွန်းနှစ်ပါးအလယ်ကမသွားဘဲ သုခဝေဒနာမှာ တော်တော်ကြာနေပါတယ်။ သိပ်ကောင်းတာကိုးဗျ။ အဲဒါ ကျင့်တဲ့သူပဲသိတယ်။ ငါလည်း ဒီအစွန်းတစ်ပါး ကျန်နေပါသေးလားဆိုပြီးတော့ ဒီတရားကို ပြန်ပြီးရှုပါတယ်။ အကျိုးတရားက ဒုက္ခသစ္စာ၊ အကြောင်းတရားက သမုဒယသစ္စာခေါ်ပါတယ်။ အကြောင်းကိုမသတ်တော့ အကျိုးလည်း မပြတ်ဘူးပေါ့။ မြင်လိုက်တဲ့အကြောင်း၊ ကြားလိုက်တဲ့ အကြောင်း၊ စားလိုက်တဲ့အကြောင်း၊ နံလိုက်တဲ့အကြောင်း၊ ထိလိုက်တဲ့အကြောင်း ဒီအကြောင်းတွေ ကို မနောအာရုံနဲ့သိတယ်။ စက္ခုအာရုံကသိတယ်။ ဇီဝိအာရုံကြောင့် မနောကသိတယ်။ ကိုယ်က ထိုင်ပြီး မနောအာရုံနဲ့တွေးတယ်။ တွေးတောတဲ့ မနောအာရုံဟာ အတ္တတရားလား၊ အနတ္တတရား လား၊ တွေးကြည့်ပါဗျာ။ အတ္တတရားကြီး၊ ကံတရားကြီး၊ ကံမှမပြတ်ရင် ဘဝ၊ ဘဝတွေ လည်ဦးမှာပဲ။

သစ္စာလေးပါးမှ မသိရင် အဝိဇ္ဇာ၊ အဲဒါ စာခေါ်တယ်။ ခန္ဓာသိနဲ့ပြောရရင် အာရုံခြောက်ပါး မလွတ်ရင် အဝိဇ္ဇာပဲ။ မနောတံခါးလုံသလား၊ မျက်စိတံခါးလုံသလား၊ နားတံခါး လုံသလား၊ နှာခေါင်း တံခါး လုံသလား၊ ဇီဝိတံခါး လုံသလား၊ အပြင်အာရုံနဲ့ မနောပေါင်းရင် အာရုံနောက်ပါသလား။ ပါရင် ခင်ဗျားကံပဲပေါ့။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရု သင်္ခါရုကြောင့် တဏှာ၊ တဏှာကြောင့် ဥပါဒါန်၊ ဥပါဒါန်

ကြောင့် ဘဝ ... သံသရာလည်မှာပဲ။ ဒီကံပြတ်မှုထူးတာ၊ ကံပြတ်အောင်ကျင့်၊ ကျော ဖျာမခင်းနဲ့။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်၊ အတ္တလား၊ အနတ္တလား၊ အာရုံခြောက်ပါးလွတ်တယ်၊ မလွတ်ဘူးဆိုတာ ကျင့်တဲ့ သူသိတယ်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ ခန္ဓာသိတရားများသည် စာပေမတတ်သောကြောင့် ယုံကြည်သူ ရှိသလို၊ မယုံကြည်သူများလည်းရှိကြသည်။ ဓမ္မမိတ်ဆွေတစ်ဦးပြောကြားခဲ့သလို 'မှန်တယ်၊ မှားတယ် ဆိုတာ အချိန်ကဆုံးဖြတ်ပေးသွားမှာပါ။ တစ်ချိန်က စွန်းလွန်းဆရာတော်ပေါ်ပေါက်လာစဉ်က စာပေ မတတ်ဘဲ တရားမရနိုင်ဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။ တကယ့်တကယ်တော့ ဆရာတော်၏ မပုပ်မသိုးသော ခန္ဓာက သက်သေပြသွားခဲ့သည်။ စွန်းလွန်းဆရာတော် ဦးကဝိ၊ လူအမည် ဦးကျော်ဒင် သည် စက် စာရေးကြီး ဦးစံတင် ပြောပြသော နှာခေါင်းနှစ်ပေါက်က ဝင်သွားတဲ့လေ၊ ထွက်သွားတဲ့လေ အသိလေ ကပ်ပြီး မှတ်ရတယ်ဟု ပြောပြချက်အတိုင်း လက်တွေ့ကျင့်ကြံခဲ့ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဖြစ်ခဲ့သည်။ စာမတတ် သော်လည်း အတိတ်ပါရမီပါလာသော အကြောင်းတရားရှိခဲ့သည်။ ၎င်းအကြောင်းတရားမှာ ကြက်တူရွေးဘဝဖြင့် ကဿပမြတ်စွာဘုရားရှင်အား သစ်သီးလှူခဲ့သောအကြောင်းတရားသည် ယခု နောက်ဆုံးဘဝ တရားထူးရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သဲအင်းဂူဆရာတော်ကြီး ဦးဥက္ကဋ္ဌ၊ လူအမည် ဦးအောင်ထွန်း သည် ဓားပြတိုက်သည်အထိ ဆိုးသွမ်းခဲ့သော်လည်း အချိန်ကရောက်လာသောအခါ စွန်းလွန်းဆရာတော် ဦးကဝိ ၏ ထေရုပတ္တိ စာအုပ်အား စာကောင်းစွာမတတ်သဖြင့် တစ်လုံးချင်း စာလုံးပေါင်းဖတ်ပြီး သူတောင် စာပေမတတ်ဘဲ ရဟန္တာဖြစ်သေးတာ ငါလည်း ကျင့်ရင်ဖြစ်မှာပဲဟု အသိဝင်ကာ ကျင့်ခဲ့ရာ ပါရမီမျိုးစေ့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ် ထူးဖြစ်ခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဖြစ်ခြင်းအကြောင်းမှာ ပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်အား ပုဆိုးနံငယ်ပိုင်းလှူဒါန်းခဲ့ သော အကြောင်းတရားကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ၊ လူအမည် ဦးမြမောင် သည် စာပေမတတ်၊ ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲ၊ မိန်းမရှုပ်ခဲ့သည်။ ဆင်းရဲသဖြင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ရေထမ်းရောင်းပြီး ရှာဖွေစားသောက် ခဲ့ရသည်။ အချိန်နက္ခတ်ကျရောက်လာသောအခါ သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တရား ကက်ဆက်ခွေ ဖွင့်နေသံကိုကြားရ၍ ရေထမ်းချကာ တရားနာရင်း သူတောင် ဓားမြ ကျင့်ရင်ရသေး တာ၊ ငါလည်း ဓားပြတိုက်သည်အထိတော့ မဆိုးသွမ်းသေးဘူး။ ကျင့်ရင်ရမှာပဲဟု အသိဝင်ကာ တရား စတင်ကျင့်ခဲ့သည်။ ကျင့်သည့်အတိုင်း ခန္ဓာသိတရားများရရှိခဲ့သည်။ ခန္ဓာသိတရားရရှိခြင်းမှာလည်း အတိတ်ပါရမီအကြောင်းတရားရှိခဲ့သည်။ ကကုသန်ဘုရားရှင်အား ထန်းတက်လုလင်ဘဝဖြင့်

ထန်းလှူဒါန်းခဲ့ပြီး တရားအသိရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့ခြင်းအကြောင်းတရားသည်လည်းကောင်း၊ ကောဏဂုံဘုရားရှင်အား ပျားဖွတ်လှူလင်ဘဝဖြင့် ဘုရားရှင်အား ပျားရည်လှူဒါန်းခဲ့ပြီး တရားအသိရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့ခြင်းအကြောင်းတရားသည်လည်းကောင်း၊ ကဿပဘုရားရှင်အား ဆင်ဖမ်းမုဆိုးဘဝဖြင့် ဆင်သရေလှူဒါန်းခဲ့ပြီး တရားအသိရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့ခြင်းအကြောင်းတရားသည်လည်းကောင်း၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်အား ကိုရင်စိတ္တ ဘဝဖြင့် ဆွေတော်မျိုးတော်တို့အား တရားအသိရအောင် ကယ်တင်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့ခြင်းအကြောင်းတရားသည်လည်းကောင်း ယခု ခန္ဓာအသိတရားရရှိ၍ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးဟောကြားခဲ့သလို အတိတ်က မျိုးစေ့ပါလာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ပစ္စုပ္ပန်မှာ အဲဒီမျိုးစေ့က အပင်ပေါက်တာ။ ယခု ပစ္စုပ္ပန်မှာ မျိုးစေ့ရထားရင် နောင်အနာဂတ်မှာ အပင်ထပေါက်လိမ့်မယ်။ ကံသမားက ကံမျိုးစေ့ပေးနိုင်မယ်။ ဉာဏ်သမားက ဉာဏ်မျိုးစေ့ပေးနိုင်မယ်။ ဉာဏ်ရတဲ့သူဆိုက အသိရသွားရင် ဉာဏ်မျိုးစေ့ရတာပဲ။ အဲဒါ ပဋိဝေဒခေါ်တယ်။ ဉာဏ်ရမှ ပေးလို့ရတာ။ စွန်းလွန်းဆရာတော်၊ သဲအင်းဂူဆရာတော်၊ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှင်များနှင့် ဖူးတွေ့ခဲ့ရသောကြောင့် မဂ်မျိုးစေ့ရရှိကာ နောက်ဆုံးဘဝ တရားထူးရရှိခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးဟောကြားခဲ့သလို ဝတ္ထုပစ္စည်းကလည်း စင်ကြယ်မယ်။ စေတနာကလည်း မှန်မယ်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း စင်ကြယ်ရင် မဂ်မျိုးစေ့ရပြီး ပိုက်ဆံမရှိရင် ကိုယ့်မှာပါတဲ့ဆံညှပ်၊ ဘီး လှူလို့ရတယ်။ မရှိရင် ကျောက်ခဲကောက်လှူရတယ်။ ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ယူတာမဟုတ်ဘူး။ စေတနာကိုယူသွားတာ။ ဝတ္ထုပစ္စည်းက ပညတ်၊ စေတနာက ပရမတ်ခေါ်တယ်။ စေတနာမှန်ဖို့လိုတယ်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က ဝတ္ထုပစ္စည်းကို မစွဲဆောင်။ တူတဲ့စရဏရတာပေါ့။ စွဲတယ် မစွဲတယ် သူ့အပေါ်မူတည်တယ်။ စွဲရင်ကံ မစွဲရင်ဉာဏ်။ အစွဲဥပဒါန်ကို ဒါနနဲ့လည်းဖြတ်လို့မရဘူး။ သီလလည်းဖြတ်လို့မရဘူး။ သမာဓိနဲ့လည်း ဖြတ်လို့မရဘူး။ သမာဓိနဲ့လည်း ဖြတ်လို့မရဘူး။ မဂ်ဉာဏ်ရမှ ပြတ်တာ။ မဂ်ဉာဏ်ရအောင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ကျင့် လမ်းဆုံးတော့ ရွာတွေ့မယ်။ နိဗ္ဗာန်ရောက်မယ်။

စွန်းလွန်းဆရာတော်ကြီးပေါ်ပေါက်စဉ်က စာပေမတတ်ဘဲ ရဟန္တာမဖြစ်နိုင်ဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။ မိတ္ထီလာရေလယ်ဆရာတော်၊ ညောင်လွန်တောရဆရာတော်တို့၏ တရားစစ်မေးမှုကို ခန္ဓာသိတရားဖြင့် ဖြေဆိုနိုင်မှသာ လက်ခံယုံကြည်လာခဲ့ကြသည်။ သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး ပေါ်ပေါက်လာစဉ်ကလည်း စာပေကျမ်းဂန်မတတ်၍ တရားရရှိမှုကို မယုံကြည်သူ၊ လက်မခံသူများရှိခဲ့ကြသည်။ ဆရာတော်

ကြီးအား တရားစစ်မေးရန် သံလျင်ကြွလာချိန်တွင် ဆရာတော်ကြီးအား ကောင်းကင်တွင် ဈာန်ပျံသွားသည်ကို သံလျင်မြို့မှ လူအများ ဖူးတွေ့ကြရပြီး တရားစစ်မေးချက်များကို ခန္ဓာသိတရားဖြင့် ဖြေရှင်းပေးနိုင်ခဲ့မှသာ ယုံကြည်လက်ခံလာခဲ့ကြသည်။

မိုးကြိုး ဦးအုံးခင် ရေးသားထားသော ဒိဋ္ဌိသတ်၊ တဏှာသတ်တရားစာအုပ်တွင် ရေးသားထားသည်ကိုဖော်ပြရလျှင် သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က မိုးကြိုးဦးအုံးခင်သည် မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံရောက်သည်။ စာပေမတတ်သော သဲအင်းဂူဆရာတော်ကြီးအကြောင်းအား လျှောက်ထားရာ မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီးမှ မိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ -

‘ဒီလိုစာမတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဟာ သတ်ပဋ္ဌာန်လေးပါးတရားကို ကြိုးစားအားထုတ်လို့ ဒီအသိထူးမျိုးကိုရတယ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးတို့က ဝမ်းမြောက်ပါတယ်။ ကြည်လည်း ကြည်ညိုပါတယ်။ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်ထူးတွေ များများပေါ်လေလေ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ သာသနာဟာ စည်ကားလေလေပဲ။ ပရိယတ္တိသာသနာတစ်ခုတည်း ငုံးတိတိဖြစ်နေရင် အခွန်ရှည်စွာ မတည်နိုင်ဘူး။ ပရိယတ္တိသာသနာကို ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓ သာသနာနှစ်ရပ်က ကူပင့်ထောက်မပေးခဲ့ရင် သာသနာသုံးရပ်စလုံးဟာ အခွန်ရှည်စွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲမယ်’

မိုးကြိုး ဦးအုံးခင်စာအုပ်မှာပဲ ပရိယတ္တိသာသနာ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဓသာသနာနှင့် ပတ်သက် မိလိန္ဒမင်းကြီးနှင့် ရှင်နာဂသိန် အမေးအဖြေဖြင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည်ကို တင်ပြရလျှင်-

မိလိန္ဒမင်းကြီးက ရဟန္တာ ရှင်နာဂသိန် ကို လျှောက်ထားမေးမြန်းပါတယ်။ ‘အရှင်ဘုရား၊ သာသနာနှစ်ပေါင်း(၅၀၀၀)ကို အပိုင်းအခြားနဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ တစ်ဖန် သုဘဒ်ရဟန်းကြီးကိုအကြောင်းပြု အရိယာရဟန်းမြတ်တို့သည် မှန်စွာ အဆင့်ဆင့်ဟောကြားလျက်နေကုန်ပြားအံ့။ လောကသည် ရဟန္တာတို့ မဆိတ်သုဉ်းသည်ဖြစ်ရာ၏လို့ သာသနာတော်နှစ်ကို အပိုင်းအခြားမထားဘဲ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဘုရား၏ ဤစကားနှစ်ရပ်သည် ဆန့်ကျင်သည်မဟုတ်ပါလား’ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ထိုအခါ ရဟန္တာအရှင်နာဂသိန်က ‘မင်းကြီး မဆန့်ကျင်ပေ။ သာသနာနှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ဟောတော်မူသည်မှာ ပရိယတ္တိဓမ္မသာရှိ၍ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓ ဓမ္မမရှိခဲ့သော် သာသနာတော်နှစ် ၅၀၀၀ တည်လတ္တံ့၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓ ဓမ္မမရှိခဲ့သော် သာသနာတော်သည် နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော်လွန်၍ လောက၌ ရဟန္တာမဆိတ်သုဉ်းကြောင်းကို သုဘဒ်ရဟန်းကြီးအား ကာလအပိုင်းအခြားမထားဘဲ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်၏။ ဥပမာ ရေကန်ကြီးတစ်ခု၌ မိုးရွာခြင်း၊ ရေစီးဝင်ခြင်းမရှိခဲ့သော်

နေလအပိုင်းအခြားနှင့် ကုန်ခမ်းခြင်းသို့ရောက်၏။ မိုးရွာခြင်း၊ ရေစီးဝင်ခြင်းရှိခဲ့သော် ရေကန်ကြီးသည် ကာလအပိုင်းအခြားမရှိ အရှည်တည်နေနိုင်မည်ဖြစ်၏။ ထိုအတူ ပရိယတ္တိသာသနာတော်သည် ရေကန်ကြီးနှင့်တူ၏။ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိပေါ်ခ သည် မိုးရွာခြင်း၊ ရေစီးဝင်ခြင်း၊ ကြာပေါက်ခြင်း၊ ကြာပွင့်ခြင်း နှင့်တူ၏။

မိလိန္ဒနှင့် အရှင်နာဂသိန် အမေးအဖြေကဲ့သို့ပင် စွန်းလွန်းဆရာတော်၊ သဲအင်းဂူဆရာတော်၊ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်တို့သည် ပဋိယတ္တိမကျွမ်းကျင်သော်လည်း မိမိကျင့်ကြံသော ပဋိပတ္တိသာသနာဖြင့် လည်းကောင်း သာသနာပြုကြရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် သာသနာတည်းဟူသော ရေကန်ကြီး ရေအမြဲတမ်းရှိနေစေရန် မိုးရွာခြင်း၊ ရေစီးဝင်ခြင်းတို့ဖြင့် ရေကူဖြည့်ပေးခဲ့ကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

မိုးကြိုး ဦးအုံးခင် စာအုပ်မှာပဲ ရွှေကျင်နိကာယ တိတိယသာသနာပိုင်ဆရာတော်ဖြစ်တော်မူ သော ဒီပဲယင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး မိန့်ကြားခဲ့သည်ကို ဖော်ပြရလျှင် ...

စာတတ်မှ အားထုတ်တတ်သည်။ စာတတ်မှ နည်းလမ်းကျသည်။ စာမတတ်လျှင် အားမထုတ် တတ်။ နည်းလမ်းမကျဟု ထင်မှတ်သည်မထင်နှင့် ဘုရားလက်ထက်တော်က စာမသင်၊ ပေမသင်ဘဲ ကကြီးတစ်လုံး၊ ခခွေးတစ်လုံးကိုမျှမသိဘဲ နိဗ္ဗာန်ရောက်သူတွေသာများသည်။

မိုးကြိုး ဦးအုံးခင် စာအုပ်မှာပဲ ရတနာပုံခေတ် ရဟန္တာဟုကျော်ကြားသော ကင်းတောရ ဆရာတော်ကြီး ဦးခေမာ မိန့်ကြားခဲ့သည်ကို ထပ်မံဖော်ပြရလျှင် -

တရားအားထုတ်ရာ၌ ထင်မြင်ပိုင်းခြားပုံမှာ မိမိသိရှိကျွမ်းဂန်များအဆိုနှင့် တိုက်ရိုက်မညီညွတ် နိုင်ပါ။ ကျမ်းဂန်ဟူသည် ပုဂ္ဂိုလ်အစားစား၊ စရိုက်အစားစား၊ ဉာဏ်အစားစားတို့နှင့် သင့်လျော်သော ယေဘုယျနည်းကိုသာ ဖွင့်ဆိုရေးသားကြပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းပင် ဉာဏ်ထင်မြင်ပုံအားလုံး ညီညွတ် ကြမည်မထင်ပါ။ ကျမ်းဂန်လာအားလုံးနှင့်မညီက ဈာန်မဂ်ဖိုလ်မရနိုင်။ မရထိုက်ဟူ၍ တစ်ထစ်ချ မဆုံးဖြတ်အပ်ပါ။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးဟောကြားခဲ့သလို ‘လူတိုင်းကို အထင်လည်းမသေးနဲ့၊ အထင် လည်း မကြီးနဲ့ အလယ်က တည့်တည့်သွား။ ကိုယ်မှန်ဖို့လိုတယ်။ ဦးပဉ္စင်းက ပရိယတ္တိစာပေ မကျွမ်း ကျင်တော့ ကိုယ်တတ်တဲ့အကျင့်ခန္ဓာကိုရင်းပြီး ကျင့်ပါတယ်။ ကျင့်လို့သိလာတဲ့ခန္ဓာသိတရားကို ဟောတာပါ။

ဦးပဉ္စင်းဟောတဲ့ ခန္ဓာသိတရား မယုံနဲ့ဦး။ လေ့လာပါ။ စုံစမ်းပါ။ သုံးသပ်ပါ။ ဆုံးဖြတ်ပါ။ မှန်ရင် ဟောတဲ့အတိုင်း အသိယူထားလိုက်ပါ။ အသိတစ်လုံး အမြတ်ဆုံး မရှိတာရှာရင် မသိတာအခက်ဆုံးပဲ။ တရားဆိုတာ လွယ်တယ်မထင်နဲ့ လွယ်မယောင်နဲ့ခက်တယ်။ တိမ်မယောင်နဲ့ နက်တယ်။

ဦးပဉ္စင်း လူ့ဘဝက ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲခဲ့တော့ လူဆိုးလို ယခုထိမြင်နေကြတယ်။ ဦးပဉ္စိတ အသိ ပြောင်းသွားတာ မသိကြဘူး။ အရင်တုန်းကတော့ ရိုးတယ်။ လိမ်တယ်။ ညာတယ်။ ဖဲရိုက်တယ်။ အရက်သောက်တယ်။ အခု အသိပြောင်းသွားတော့ ဒါတွေမလုပ်တော့ဘူး။ အရင်တုန်းကတော့ စွဲလို့ လုပ်တာပေါ့။ အခု အစွဲပြတ်သွားတော့ အေးတာပေါ့။ အစွဲ ပြတ်/မပြတ် ဘယ်သူသိနိုင်မလဲ။ အပြင် ကာယ ဝစီကိုတော့ သိနိုင်တယ်။ မြင်နိုင်တယ်။ အတွင်းမနော ဘယ်သူသိမလဲ။ သွေးသားပြောင်း တယ်။ စိတ်ပြောင်းတယ်။ ကိလေသာသွေးသားကနေ ဓမ္မသွေးသားပြောင်းသွားပြီး ကိလေသာဓာတ် ကနေ ဓမ္မဓာတ်ကိုပြောင်းသွားပြီ။ ဘယ်သူသိနိုင်မလဲ။ ဒီက ဉာဏ်ရထားတော့ ကံကို လိုသလိုကစား သွားလို့ရတယ်။ လူသိတဲ့တရားရှိတယ်။ နတ်သိတဲ့တရားရှိနယ်။ လူကတော့ အပြင် ကာယ၊ ဝစီ သိတာပေါ့။ အတွင်းမနော ဘယ်သူသိမလဲ။ အတွင်းမနောကို နတ်ကသိတယ်။ ဉာဏ်ဆိုတော့ ဘယ်သူမှ မသိနိုင်ဘူး။ အနီးနားကပ်နေတဲ့သူတောင် မသိဘူး။ နတ်တောင် ဉာဏ်ကို မသိနိုင်ဘူး။ မသိသူ ကျော်သွား၊ သိသူဖော်စားတဲ့။ သိတဲ့သူ ဖော်စားလိမ့်မယ်။

အမှန်တရားသည် အချိန်က အဆုံးအဖြတ်ပေးလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ခရမ်းချဉ်သီးနှင့် ပတ္တမြား ဥပမာကဲ့သို့ပင်။ ရဲတာခြင်းတူသော်လည်း အချိန်ကြာလာလျှင် ခရမ်းချဉ်သီးမှာ ပုပ်၍ စွန့်ပစ်လိုက်ရ သည်။ ပတ္တမြားမှာ ကြာလေ အရောင်တက်လေပင်ဖြစ်သည်။ မှန်လျှင် တက်မည်။ မမှန်လျှင် ကျမည်။ ပုပ်လျှင် ပေါ်မည်။ ဟုတ်လျှင် ကျော်မည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီး စာပေမတတ်သော်လည်း ဆရာတော်ကြီးဟောကြားသော ခန္ဓာ သိတရားကို လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်လျှင် စာမတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အနေဖြင့် ယခုလို ခန္ဓာအဘိဓမ္မာတရားများကို ဘယ်လိုမှ ဟောကြားနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ တကယ်ကျင့်ကြံအားထုတ်၍ ခန္ဓာသိတရားရရှိတော်မူသောကြောင့်သာ ဟောကြားနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ကို လေ့လာသုံးသပ် ဆုံးဖြတ် နိုင်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ရွှေစင် စစ်/မစစ်ကို မှတ်ကျောက်တိုက်ကြည့်မှပင် သိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအတူ ဝိသုဒ္ဓိ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားခဲ့သော ခန္ဓာသိတရားတော်များကို ဓမ္မမှတ်ကျောက်နှင့် တိုက်ကြည့် နိုင်ရန်အတွက် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ(၁)ရက်နေ့တွင် သာကေတမြို့နယ်၊ (၈)ရပ်ကွက် သာသနာ့ ဓမ္မရက္ခိတဓမ္မာရုံတွင် ဟောကြားခဲ့သော ခန္ဓာကျင့် ခန္ဓာသိတရားတော်ကို အကျဉ်းချုပ်တင်ပြလိုက် ရပါသည်။

ဦးပဉ္စင်းက စာပေကျမ်းဂန်မတတ်ပါဘူး။ စာကိုပယ်တာမဟုတ်ပါဘူး။ စာမသင်ခဲ့ရလို့ စာမတတ်တာပါ။ ခန္ဓာသိတရားကို သဘောလောက်ပြောပြပါမယ်။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးနဲ့ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ကံ(၁၀)ပါးကို လုံအောင်ထိန်းရတယ်ဗျို့။ ကံဆိုတာ အစွဲဥပဒါန်ခေါ်တယ်။ စက္ခုအာရုံမှာ သာယာတယ်။ နားသောတမှာ သာယာတယ်။ နံသာမှာ သာယာတယ်။ ဇိဝါမှာ သိယာတယ်။ ဒါအနုသယ။ ဒီအနုသယကိုပယ်ရင် ဘာဖြစ်လာမလဲ ကာယကံ၊ ဝစီကံဟာ ပြိမ်လာမယ်။ ကာယသတိပဋ္ဌာန်မှာ အလုပ်တရားများကို ကျင့်ပါတယ်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန၊ သမ္မာအာဇီဝ ... အဲဒါ မဂ္ဂင်က ရေးထားပါတယ်ဗျာ။ ဒီအလုပ်ကို ထိတယ် သိတယ် ဆိုတဲ့ ဝါယမစိုက်ပြီးတော့ ထူထောင်တဲ့အလုပ်ခေါ်ပါတယ်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန၊ သမ္မာအာဇီဝ ဆိုတဲ့တရားလေးကို နှလုံးသားသွင်းပြီးနေတော့ စိတ်နဲ့ စေတသိတ်က ခေါင်းပါးလာတယ်။ မြင်စိတ်တွေ၊ ကြားစိတ်တွေ၊ နံစိတ်၊ စားစိတ်တွေ၊ ထိစိတ်တွေဟာ အဲဒီအယူဝါဒကို မယူဘူးဗျို့။ ငါမြင်တယ်၊ ငါသိတယ်။ ငါ့မိန်းမ၊ ငါ့အိမ်၊ ငါ့ပစ္စည်းဆိုတဲ့အာရုံကို ပယ်လိုက်တယ်ဗျို့။ ဒီလိုပယ်လိုက်တဲ့အခါမှာ စာလိုဆိုရင် သတ္တာယဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတဲ့။ ဒါ အပါယ်သွားမယ့်စိတ်တွေပါပဲ။ ဒီတရားထိုင်လိုက်တဲ့အခါမှာ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန၊ သမ္မာအာဇီဝဆိုတဲ့ အဲဒါ သီလမဂ္ဂင်ဖြစ်နေတယ်။ တရားထိုင်လိုက်တဲ့ အခါမှာ အာရုံငါးပါးလည်းပယ်ပြီး မမြင်ချင်ဘူး၊ မကြားချင်ဘူး၊ မလိုချင်ဘူး၊ မထိချင်ဘူးဆိုတဲ့ ကံကို လည်း ပယ်ပါတယ်ဗျာ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိကနေ ဝိပဿနာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကျင့်ရင် သမ္မာသင်္ကပ္ပကိုကူးမယ်

ကာယကံနှင့် ဝစီကံ အကာတွေ ပညတ်ခေါ်တယ်။ ဘုရားက ပညတ်တယ်။ ပညတ်တဲ့ ဒုစရိုက်တွေကို ငါ ဒီအယူဝါဒတွေ မယူဘူးဆိုပြီးတော့ ဝိပဿနာတရား၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ကျင့်ကြံအားထုတ်တယ်။ သတ္တာယဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ အပါယ်သွားမယ့်ဒီအယူကို မယူဘူး။ ဘာအယူကို ယူသလဲ။ သမ္မာကံကိုယူတယ်။ ကာယကံနဲ့ ဝစီကံ လုံသွားပြီဗျို့။ ဒီတရားကိုယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါဗိုလ်တွေ၊ ဝီရိယဗိုလ်တွေ၊ သတိဗိုလ်တွေ၊ သမာဓိဗိုလ်တွေ၊ ပညာဗိုလ်တွေနဲ့ တက်သွားပြီ။ ဒါ အနုသယကို ပယ်နေတာ၊ အနုသယကို ပယ်နေရင် ကျွဲကူးရေပါတယ်။ ကာယကံတွေလည်း မသောင်းကျန်းတော့ဘူး။ ဝစီကံတွေလည်း မဖောက်ပြန်တော့ဘူး။ မနောကံဆိုတဲ့ ဗျာပါဒရယ်၊ အဘိဇ္ဈာရယ်၊ ဒိဋ္ဌိရယ်၊ ဒီဒိဋ္ဌိကို သူသတ်တယ်။ ဒိဋ္ဌိကို သူမြင်အောင်ကြည့်မယ်။ အဲဒီဒိဋ္ဌိဟာ သမာဒိဋ္ဌိကနေ ဝိပဿနာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုကျင့်ရင် သမ္မာသင်္ကပ္ပကို ကူးသွားမယ်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကမှ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို ကူးမယ်။ သဘောလေးနဲ့နာ ...။

မနောနဲ့ အာရုံပေါင်းတော့ အာရုံခြောက်ပါးပေါ်တယ်

ဒိဋ္ဌိဆိုတာ အာရုံမှာ အမှတ်မှားတယ်။ ဟောဒါ မိန်းမ၊ ဟောဒါ ငါ့သား၊ ဟောဒါ ငါ့သမီး သညာနဲ့ သူလုပ်တာပေါ့။ အဲဒါ ခွဲခြားတာ၊ မှတ်တာ။ အဲဒါ မှတ်တာ သညာခေါ်တယ်။ သညာကြောင့် သင်္ခါရတွေဖြစ်တယ်ဗျို့။ အာရုံမှာကျက်စားပြီဗျို့။

စိတ်ဆိုတာ မြင်တော့ သိတာစိတ်၊ ကြားတော့ သိတာစိတ်၊ နံတော့ သိတာစိတ်၊ စားတော့ သိတာစိတ်၊ ကိုယ်ကာယမှာ သိတာစိတ်၊ အာရုံမဲ့ မနောပေါင်းတယ်ဗျို့။ အဲဒါတွေက အာရုံခြောက်ပါး လို့ခေါ်တယ်။

မိစ္ဆာကိုပယ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကိုယူရင် အပယ်ပိတ်မယ်

သဗ္ဗေ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ၊ အနိစ္စ၊ သဗ္ဗေ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ၊ ဒုက္ခ အလုံးစုံသင်္ခါရ၊ အနတ္တ ဒါ ဥပါဒါနိ။ ကံတရားကိုဟောတာ သံသရာလည်တဲ့ ၃၁ ဘုံလည်တဲ့ကံကို ဟောသွားတာ။ မိစ္ဆာအယူနဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုယူရင် အပါယ်လေးဘုံသွားမယ်။ ဝိပဿနာတရားထိုင်တာက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုပယ်တာ။ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိကိုယူတာ။ အဲဒါ ကောင်းရာမွန်ရာကိုရောက်မယ်။ အပယ်ပိတ်တဲ့တရားခေါ်တယ်။ အင်မတန် ထူးပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ရုပ်၊ ဥပဏ္ဍိတရုပ်က အိုရဦးမယ်။ နာရဦးမယ်။ သေရဦးမယ်။ ဧဝံ ... ဒီရှပ်ကြီးဟာ မမြဲပါလား။ ဒီရှပ်ကြီး အနတ္တပါလား။ သဘာဝသဘောတရားကြီးပါလား။ ဒါ သဘောတွေ မမြဲပါလား။ အဲဒါ ဒုက္ခကို ငါ့သိပြီ။

ဒုက္ခသစ္စာ ဆင်းရဲခြင်း၏ အမှန်တရား

သမုဒယသစ္စာ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်း အမှန်တရား

ဒုက္ခသစ္စာ ဆင်းရဲခြင်း၏ အမှန်တရား၊ သမုဒယသစ္စာ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်း အမှန်တရား။ ဒါ ဥပါဒါနိကံတွေ ဟောတာက အစွဲတရားတွေဟောတာ။ မိရိုးဖလာအယူဝါဒတွေဟောတာ။ သဘောလေးနဲ့နာ။ ကိုယ်လုပ်ရင် ရမယ်။ ကိုယ်မလုပ်ရင်တော့ ကိုယ့်သဘောပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျားတို့ သဒ္ဓါယုံကြည်ချက်ပါပဲ။ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း အလုပ်လုပ်၊ တရားထိုင်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သတ္တာယဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နဲ့နေရင် အပယ်ပိတ်တယ်ဗျို့။ သမ္မာဆိုတာ ကောင်းတာလုပ်တာ။ ဒိဋ္ဌိတော့မပယ်ဘူး။ အဲဒီတော့ ဒီလိုတရားတွေကျင့်လာခဲ့အခါမှာ စိတ်နဲ့ စေတသိတ်ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ထိတာကစိတ်၊ မြင်တာက စိတ်။ အဲဒီတော့ မြင်တဲ့အခါမှာ ဒါယောကျ်ား၊ ဒါ မိန်းမ မှန်တာပေါ့။ ပညတ်အယူမှာ မှန်တယ်။ ပရမတ်အယူရောက်သွားတဲ့သူက သဘောပေါက်သွားတယ်။ သူသိသွားပြီ။ အဲဒါ သညာအမှတ်တရား ကြောင့် ငါ့မှာ ဥပါဒါနိဖြစ်ပါကလား၊ သူသိပြီ။ မကျင့်တဲ့သူ အတ္တကတော့ အကုန်မှတ်မှားပဲ။

အထင်လည်းမသေးနဲ့။ အထင်လည်းမကြီးနဲ့။ အလယ်ကတည့်တည့်သွား

စာကမှန်၏။ ဉာဏ်မမိ ထိအောင်သူမသိ။ စာတွေ့၊ ငါတွေ့၊ အတွေ့နှစ်လီရှိတယ်။ စာတွေ့ထက် ငါတွေ့က သာတယ်။ ဟော စာမတတ်ပေမယ့် အထင်လည်းမသေးနဲ့။ အထင်လည်း မကြီးနဲ့။ သူများ မြောက်တိုင်းလည်း မမြောက်နဲ့။ သူများခြောက်တိုင်းလည်း မကြောက်နဲ့။ အလယ်ကသွား။ သဘော လေးနဲ့နာ။ မှန်ဖို့လိုတယ်။ ကိုယ်မှန်ဖို့လိုတယ်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ မိမိရဲ့မနောနဲ့တိုက်ပြီးတော့သာသွား။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးက ဘယ်လိုရေးတယ်။ စာက ဘယ်လိုရေးတယ်။ ငါရဲ့ နှလုံးသားက ဘယ်လိုသိထားရ မယ်။ သိပယ်ဆိုက်ပွားနော်။ ခင်ဗျားတို့အပေါ်မှာ မူတည်တယ်။ ဦးပဏ္ဍိတ လည်း တစ်နေ့သော အခါမှာ သေရဦးမယ်။ မသေခင်မှာ ဉာဏ်ဦးအောင်ရှာ။ ဘာဉာဏ်တွေလဲ။ ဂမ္ဘီရဉာဏ်၊ ဇေနဉာဏ်၊ စက္ခုဥဒါပါဋ္ဌိ၊ အာလောကော ဥဒါပါဋ္ဌိ၊ ဉာဏဥဒါပါဋ္ဌိတဲ့။ ဒါ(၃၁)ဘုံလွတ်တဲ့ဉာဏ်တွေပဲ။ ကံဆိုတာ အာရုံတွေကို အမှတ်နဲ့ယူလိုက်တယ်။ သောမနဿကံ၊ ဒေါမနဿကံ၊ အကုသိုလ်ကံ၊ ကုသိုလ်ကံ အဲဒါ(၃၁)ဘုံလည်တာတွေနော်။ ဧကောဓမ္မော ဘယ်မှာဖြစ်မှာလဲ။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာမှာဆုံးတယ်။ သီလမှာချုပ်တယ်။ အပြင်သီလ နှင့် အတွင်းသီလ ကို ချုပ်ထားတယ်။ သဘောလေးနဲ့နာ။ ဘယ်လောက်အားကျဖို့ကောင်းလဲ။ လူ့ပြည်က အင်မတန်ထူးမြတ်တဲ့ လူ့ဘုံကြီးပါ။ အဲဒီနေရာမှာ ကိုယ်က ဒီဝိပဿနာတရားများကို ကျင့်ကြံအားထုတ်ရင် ခင်ဗျားတို့ပါလိမ့်မယ်။ စာရေးထားတယ်။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတဲ့ သူများအသက် မသတ်ဘူး။ သူများပစ္စည်းမခိုးဘူး။ ဝစီကံဖြစ်တဲ့ မုသာဝါဒ၊ ပိသုဏဝါစာ၊ ဖရုဿဝါစာ မပြောဘူး။ အဘိဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ ပိတ်သွားပြီ။ ဒီအယူ ဝါဒတွေ အယူတော့ဘူး။ မနောကံဖြစ်တဲ့ အဘိဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲ။ ဒိဋ္ဌိ ကြောင့်ဖြစ်တယ်။ ဒိဋ္ဌိကိုမြင်အောင်ကြည့်မယ်။

ဒိဋ္ဌိဆိုတာ အယူမှားတယ်။ အမှတ်မှားတယ်။ အစွဲမှားတယ်

ဒိဋ္ဌိကဘာလဲ။ အယူမှားတယ်။ အမှတ်မှားတယ်။ အစွဲမှားတယ်။ အဲဒါ ဒိဋ္ဌိပဲကွ။ မင်းအာရုံ ယူထားတယ်ကွ။ အဲ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စာနဲ့ရေးထားပြီး ခုန မခံချင်တော့ လောဘစိတ်တွေ၊ ဒေါသ စိတ်တွေ၊ မောဟစိတ်တွေဖြစ်ရင် သီလပျက်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလနဲ့ အစွဲ ဥပါဒါန် ကို သတ်လို့ရပါ့မလား။ မေးပြီ။ ခင်ဗျားသားလေး ရေနစ်သေတယ်။ ခင်ဗျားမိန်းမ နောက်လင်ယူ သွားတယ်။ ခင်ဗျားစိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုနေလဲ။ ဟာ စွဲတာပေါ့။ အဲ ခင်ဗျားယူထားတဲ့သီလနဲ့ ဒီအစွဲ ဥပါဒါန် ဖြတ်လို့ရပါ့မလား။ မရပါဘူး။ ဦးပဏ္ဍိတ စာမတတ်ပေမယ့် အသိတော့ရနေပြီ အနှစ်ကတော့ ပရမတ်ဖြစ်နေပြီ။ ဘယ်သူသိလဲ။

အစွဲဥပါဒါန်က မဂ်ဉာဏ်ရမှဖြတ်တယ်

အစွဲဥပါဒါန်ဖြတ်တဲ့လမ်းရှိတယ်ကွ။ မဂ်ဉာဏ်ရရင်ပြတ်တယ်ကွ။ အဲဒါ တစ်လမ်းဘဲရှိတယ်။ မဂ်ဉာဏ်ကိုရအောင်လုပ်။ လူ့ပြည်မှာ မအိုခင်၊ မနာခင်၊ မသေခင်မှာကျင့်ကွ။ ငါတောင် စာမတတ် ပေမယ့် ကျင့်လို့သိတယ်။ ငါတော့ သိပြီး သိပယ်ဆိုက်ပွားကွ။ ဒီတော့ ခင်ဗျားတို့တွေးသာကြည့်။ **ဘုန်းကြီးမျက်ရည်ကျတယ်။ ဘယ်လိုကယ်ရပါ့မလဲ။**

ဒီဘဝပြန်ကျမှမှာ အပါယ်လေးဘုံရောက်သွားရင် ဒုက္ခတွေပါပဲ။ ဘုန်းကြီးမျက်ရည်တွေတောင် ကျတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ကယ်ရပါ့မလဲ။ ငါလိုသိပါစေ။ ငါလိုမြင်ပါစေ။ ငါလိုဖြစ်ပါစေ။ ငါလို သွေးသား တွေပြောင်းပါစေ။ ငါလို စိတ်တွေပြောင်းပါစေ။ ပြောင်းသွားပြီး သွေးသားပြောင်းတယ်။ စိတ်ပြောင်း တယ်။

မိရိုးဖလာမွေးလာတဲ့စိတ်မဟုတ်တော့ဘူး။ စိတ်ပြောင်းသွားပြီ။

မိရိုးဖလာ ဦးချီးတိုး၊ ဒေါ်အုန်းမေ မွေးတဲ့စိတ်၊ မိရိုးဖလာမွေးတဲ့စိတ်မဟုတ်ဘူး။ ငါစိတ်ပြောင်း သွားပြီတဲ့။ သွေးသားပြောင်းသွားပြီတဲ့။ ကိလေသာနဲ့တဏှာတွေပြောင်းသွားပြီ။ ဘယ်လောက်ထူးလဲ စာပေကျမ်းဂန်မတတ် ရဟန်းပဏ္ဍိတ ဒီလိုဖြစ်သွားတာ ခင်ဗျားတို့အားကျဖို့ကောင်းပါတယ်။ လုပ် ကြပါ။ တရားလေးထိုင်၊ တရားလေးထိုင်တဲ့အခါမှာ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတွေ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တွေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ၊ အပါယ်သွားမယ့်ကံတွေ ပိတ်ထားလိုက်တာ သမ္မာလေးပါးနဲ့လုပ်တာ။ အဲဒါ နတ်ပြည်တို့၊ ဗြဟ္မာဘုံတို့ရောက်တယ်ဗျ။ အဲဒါလေးတွေလုပ်ပါ။ ခင်ဗျားတို့ မရဏသေမင်းက ကံကုန် ရင် ခေါ်လိမ့်မယ်။ သေမင်းမဦးခင် ဉာဏ်ဦးအောင်လုပ်၊ တရားက စောင့်ရှောက်လိမ့်မယ်၊ တရား အားထုတ်ကြ။ ရုပ်ရှိရင် ဝေဒနာရှိတယ်။ ဝေဒနာမှာ တဏှာပါနေတယ်။ အဲဒီမှာကြည့်ပေတော့။

အပြင်မှာစင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်တယ်။

ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာစင်ကြယ်တယ်။

ရပ်ကွက်က လူကြီးမင်းများကခိုင်းတယ်။ တစ်အိမ်တစ်ယောက်ထွက်၊ ငါက စေတနာ အလွန်ကောင်းတယ်။ ဆရာကြီး ကျွန်တော်လုပ်ပါ့မယ်။ ဟော ... စေတနာနဲ့လုပ်တာနော်။ သူ့ စေတနာနဲ့လုပ်တာ။ အဲဒီတော့ အပြင်မှာစင်ကြယ်တယ်။ အပြင်မှာစင်ကြယ်ရင် ခန္ဓာမှာစင်ကြယ် တယ်။ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်ရင် ဉာဏ်မှာစင်ကြယ်တယ်။ အပြင်မစင်ကြယ်ရင် ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ဘူး။ လုပ်တော့လုပ်တယ်၊ စေတနာမမှန်ဘူး။ အဲဒါ သိပ်အရေးကြီးပါတယ်။ ကိုယ့်ထက်ကြီးတဲ့သူကို ရိုသေပါ။ ကိုယ့်ထက်တန်းတူကို ကြင်နာပါ။ ကိုယ့်အောက်ကသူကို သနားပါ။ သံဝေဂတရားထားပါ။

ကိုယ်ကိုယ်ကို မာန်တွေ၊ ရာဇမာန်တွေ၊ ဓနမာန်တွေ၊ ပစ္စည်းမာန်တွေ၊ ဥစ္စာမာန်တွေ၊ ဗလမာန်တွေ၊ ငါမာန်တွေ ... ဒီမာန်တွေကိုချထားလိုက်ပါ။ ခင်ဗျားတို့စာထဲမှာ ခေမာမိဖုရား ရုပ်အင်မတန်ချောတယ်၊ မာန်ဖြစ်နေတယ်။ ဒီမာန်တွေပယ်ပစ်လိုက်၊ မာန်ကိုပယ်ရင် တဏှာလျော့လိမ့်မယ်။ တဏှာကို သိလိမ့်မယ်။ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ စာရေးထားတယ်။ တဏှာကိုသတ်ပါ။ ဒိဋ္ဌိဆိုတာ ဘာလဲ၊ အာရုံနဲ့ မနောမှာ အမှတ်မှားတွေဖြစ်နေတယ်။ ငါမြင်တယ်၊ ငါမှတ်လိုက်တယ်။ အဲဒါဒိဋ္ဌိသဘောလေးနဲ့နော်။ အဲဒါတွေကို အချက်အလက်တွေ မှန်ကန်မှ မင်္ဂကောလမ်းကိုလျှောက်ပါ။

လက်တန်းလည်းကိုင် အုန်းတုံးလည်းလျှောက်

အုန်းတုံးကြီးကိုလျှောက်တယ်။ ဟိုဘက်ကမ်းနဲ့ ဒီဘက်ကမ်း အုန်းတုံးကြီးကိုခင်းပေးတယ်။ အုန်းတုံးကြီးက လှုပ်တုပ်လှုပ်တုပ်နဲ့ မလျှောက်ရဲဘူး။ ချောက်ထဲကိုကျသွားမယ်။ အုန်းတုံးကြီးကို လျှောက်ဖို့က လက်တန်းလေးလုပ်ပေးပါတယ်။ အုန်းတုံးကိုလည်း လျှောက်တယ်။ လက်တန်းကိုလည်းကိုင်တယ်။ ဒီနှစ်ချက်နဲ့သွားတာ။ လက်တန်းလည်းကိုင်ပါတယ်။ အုန်းတုံးကိုလည်း လျှောက်တယ်။ အပြင်ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ဆက်ဆံတဲ့အခါ စေတနာလေးနဲ့လုပ်ကိုင်တယ်။ အပြင်မှာလည်း စင်ကြယ်အောင်နေတယ်။ စိတ်ကိုလည်း အယူမှား၊ အမှတ်မှား၊ အစွဲမှားတွေမဖြစ်အောင် မာန်တွေ မဖြစ်အောင်နေတယ်။ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်နေတယ်။ ဒီနှစ်ချက်ဟာ လက်တန်းလည်းကိုင်၊ အုန်းတုံးလည်းလျှောက်တာနဲ့တူတယ်။ တစ်ဖက်ကမ်း မဂ္ဂင်လမ်းရောက်မယ်။ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်လာမယ်။ သွားကြရမယ်။ သွားကြတဲ့အခါ မတော်တဆအပယ်ထဲရောက်သွားရင် သွားပြီ၊ ကယ်မယ့်သူမရှိဘူး။ သီလဆိုတာ မိမိစိတ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ဖြူစင်မှ

ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်တယ်။

ဦးပဏ္ဍိတပြောတာ ယုံပါလို့မပြောဘူး။ လေ့လာပါ။ သုံးသပ်ပါ။ စုံစမ်းပါ။ မေးမြန်းပါ။ မှန်ရင် ယူထားလိုက်။ အသိတစ်လုံး အမြတ်ဆုံး၊ လောကီအသိနဲ့ လောကုတ္တရာအသိနှစ်ခုရှိတယ်။ ခင်ဗျား ကြိုက်တာသာယူ။ သိပယ်ဆိုက်ပွားလို့ ဆိုထားတယ်။ လောကုတ္တရာအသိရအောင်လုပ်ပါ။ သီလဆိုတာ မိမိရဲ့စိတ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ဖြူစင်အောင်လုပ်မှာ ဝိသုဒ္ဓိသီလဖြစ်တယ်။ စိတ်ကလေးက ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲနေတယ်။ သူများမနာလို ကိုယ့်အကျိုးမရှိ။ သူများအတင်းတွေပြောလိုက်၊ ဉာလိုက်၊ ခိုးလိုက်၊ ကြက်သတ်လိုက်၊ ဘဲသတ်လိုက်၊ သွားပြီးပေါ့ဗျာ။ ဦးပဏ္ဍိတလည်း အရင်တုန်းက မကောင်းတာတွေ လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ တရားအားထုတ်တော့ ဒီအသိတွေသိတာပါ။ ဘယ်လောက် အားကျဖို့ကောင်းလဲ။ ဒကာကြီးတွေ၊ ဒကာမကြီးတွေ အဝိဇ္ဇာတုံးကြီးကို ဘာနဲ့ဆေးကြောမလဲ။

အဝိဇ္ဇာတုံးကြီးကို သီလနဲ့ဆေးကြောပါ။ ဒါနစစ်၊ ဒါနမှန်နဲ့ ဆေးကြောပါ။ သီလစစ်၊ သီလမှန်နဲ့ ဆေးကြောပါ။ ဘာဝနာစစ်၊ ဘာဝနာမှန်နဲ့ ပွားများပါ။ ဦးပဏ္ဍိတ ရဲ့ အဝိဇ္ဇာတုံးကြီးအား အဓိသီလနဲ့ ဆေးကြောတယ်။ အဓိစိတ္တနဲ့ ဆေးကြောတယ်။ အဓိပညာနဲ့ ဆေးကြောတယ်။

**အာသဝ္ဗက္ခယဉာဏ်ဆိုတာ အာရုံအကြောင်းသိတာ
စွဲရင်ကံ မစွဲရင်ဉာဏ်**

အာသဝ္ဗက္ခယဉာဏ်ဆိုတာ အာရုံအကြောင်းသိရမယ်။ ယခုဟောနေတာ စိတ္တနုပဿနာဟောနေတာ။ စိတ်ဆိုတာ အင်မတန်နူးညံ့တယ်။ အာရုံသိပ်နုတယ်။ အဲဒါကို ဉာဏ်ကဖြတ်၊ ဖြတ်သွားတယ်။ ဉာဏ်ဆိုတာ မစွဲဘူး၊ မစွဲတာဉာဏ်။ စွဲရင်ကံ၊ စွဲရင်လည်မှာပဲ။ ကံတရားဟောတာ ဥပါဒါန်ကံတွေဟောတာ၊ အစွဲတရားတွေဟောတာ။ အဲဒါ သစ္စာလေးပါးခေါ်တယ်။

ဦးပဏ္ဍိတ က အစွဲပြတ်သွားပြီ

ဒုက္ခသစ္စာ ဆင်းရဲခြင်းအမှန်တရား၊ သမုဒယသစ္စာ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်း အမှန်တရားတွေပဲ။ ဦးပဏ္ဍိတ အစွဲပြတ်တော့ အေးလိုက်တယ်။ သားလည်းပြတ်၊ သမီးလည်းပြတ်၊ ကျောင်းလည်းပြတ်၊ အိမ်လည်းပြတ်၊ အသီးလည်းပြတ်၊ ကျောင်းလည်းပြတ်၊ အိမ်လည်းပြတ်။ သူ့ရှုပ်၊ သူ့နှာမ်ပြတ်နေတော့ ဟိုဟာတွေသွားပြီပေါ့ဗျာ။ ကိလေသာဝဋ်၊ ခန္ဓာဝန်ဒုက္ခတွေ ခံရပြီပေါ့ဗျာ။ ချောင်းဆိုးတယ် ဘာဖြစ်တယ်။ ကိလေသာဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဘဝဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ် ... ဒါတွေကိုသိရမယ်။ ဉာဏ်သမားက သိရမယ်။ အလုပ်လုပ်ကြပါ။ ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောပါနဲ့၊ ယုံကြည်ရင်လုပ်၊ တရားအားထုတ်။ ငါမြင်ချင်နေသလား၊ မမြင်ချင်ဘူး၊ ငါကြားချင်သလား၊ မကြားချင်ဘူး။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ အဲဒီအယူခတွေကို ငါမယူဘူး၊ ငါယူတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိအလုပ်လုပ်တယ်။ အဲဒါ နတ်ပြည်ရောက်တယ်။ သူများအကြောင်း ကိုယ့်အကြောင်းမလုပ်နဲ့။

ဘယ်သူမှ စကားမပြောနဲ့။ တရားထိုင်၊ သူများအကြောင်း ကိုယ့်အကြောင်းမလုပ်နဲ့။ အကြောင်းသတ်တရားမြင်လိုက်တဲ့အကြောင်း၊ ကြားလိုက်တဲ့အကြောင်း၊ နံလိုက်တဲ့အကြောင်း၊ စားလိုက်တဲ့အကြောင်း၊ ထိလိုက်တဲ့အကြောင်း၊ သိလိုက်တဲ့အကြောင်း ... အကြောင်းကိုသတ်ပါ။ မြင်တာလည်း မမြဲပါဘူး၊ ထိတာလည်း မမြဲပါဘူး၊ သိတာလည်း မမြဲပါဘူး။ မမြဲတော့ မစွဲဘူး၊ မစွဲတော့ ဥပါဒါန်မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဥပါဒါန်မဖြစ်တော့ အေးတာပေါ့။ သဘောလေးပဲ။

ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်၊ သူများစိတ် သွားမစစ်နဲ့

သည်းခံ၊ စေတနာထား

ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်၊ သူများစိတ် သွားမစစ်နဲ့။ အဲဒီတော့ ဘာဖြစ်ဖြစ်သည်းခံကြပါ။ ငါ့ကို ရိုက်လည်း သည်းခံပါ။ ငါ့ကိုပြောလည်း သည်းခံပါ။ စေတနာမပျက်ပါနဲ့။ စေတနာမပျက်ရင် သည်းခံ နိုင်မယ်။ စေတနာပျက်ရင် သည်းမခံနိုင်ဘူး။ အဲဒါ ဝိသုဒ္ဓိစိတ်တွေကို ထိန်းသွားတာ။ ကိုယ့်စိတ် ကလေး ကိုယ်ထိန်းထားတယ်။ ငါ သည်းခံမယ်။ တက်ပြန်ရော အဖျက်ရှိမှ တရားတက်မယ်၊ သည်းခံ လာမယ်၊ စေတနာမပျက်ဘူး။ ဒီသဘောတွေရှိတယ်။ ဘုရားတောင်မှ မာန်နတ်ဖျက်သေးတာပဲ။ ဖျက်စမ်းတဲ့။ တရားနဲ့လုံးသွင်းထားတာကို သိတာပေါ့။

စာ၊ အကာ၊ ပညတ်နဲ့ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ကို ပယ်နိုင်သလား။

အပြင်က အကာပညတ်ဟုခေါ်သည်။ အတွင်းက အနှစ်ပရမတ်ခေါ်တယ်။ ပရမတ်ဆိုတာ တရားကို အမှန်မြင်တာ။ တရားအစစ်အမှန်ကို ခန္ဓာကမြင်တာ။ အဲဒါ ပရမတ်ခေါ်တယ်။ စာက ပညတ် အကာခေါ်တယ်။ အကာနဲ့ (၃၁)ဘုံလွတ်တယ်၊ မလွတ်တယ် သူ့အပေါ်မူတည်တယ်။ အကာက အနုဿယကို မပယ်ဘူး။ ပညတ်အကာနဲ့ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ပယ်နိုင်သလား။ မှန်တာပြောတဲ့ မေးရာ ဒီလောက်ဆို ပြီးရောပေါ့ဗျာ။

မြောင်းမြမြို့ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းတွင် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ရောဂါအမျိုးမျိုး ခံစားနေရသူများ၊ မြွေကိုက်ခံရသူများ၊ ဆရာတော်ကြီး၏ မေတ္တာရိပ်တွင် ခိုလှုံ ရောဂါဝေဒနာများ ပျောက်ကင်းသွားကြ သဖြင့် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းသို့ မေတ္တာဓာတ်ယူရန် လာရောက်ခိုလှုံခဲ့ကြသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ မေတ္တာရေ ဆေးဖြစ်၊ လက်ဖက်ခြောက်ပေး ဆေးဖြစ်၊ ကွမ်းရွက်ပေး ဆေးဖြစ်၊ ကွမ်းသီးပေးဆေးဖြစ်သည်။ ရောဂါပျောက်ကုန်သည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ သစ္စာမှန်၍ မေတ္တာအောင် ခြင်းဖြစ်သည်။ သစ္စာမှန်၍ ရေပုလင်းက ဆေးဖြစ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ သစ္စာလေးပါးအောင်မြင်၍ နတ် များက ကူညီစောင့်ရှောက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ သစ္စာမမှန်ကန်ပါက နတ်များကလည်း ကူညီ စောင့်ရှောက်မည်မဟုတ်။ ရေပုလင်း၊ လက်ဖက်ခြောက်ကလည်း ဆေးဖြစ်မည်မဟုတ်ပေ။ သွေးရိုး သားရိုးရောဂါဖြစ်လျှင် ဆရာဝန်ဆီသွား၊ တောင်ပိုင်း၊ ကွင်းပိုင်း၊ တစ္ဆေ သရဲ၊ ယက္ခ၊ ဂန္ဓဗ္ဗ၊ ကုမ္ဘဏ္ဍ တွေကြောင့်ဖြစ်ရင်တော့ ဦးပဏ္ဍိတ ဆီလာခဲ့။ ချက်ချင်းပျောက်သည်။ ကွင်းပိုင်း၊ တောင်ပိုင်းလုပ်ထား၍ ဘာမှ မလှုပ်ရှားနိုင်သူတွေ၊ ဦးပဏ္ဍိတခေါင်းကိုင်းပေး ချက်ချင်းထထိုင်သည်။ အကောင်းပကတိဖြစ် သွားသည်။ မိစ္ဆာနာမ်ကောင်တွေ စကားမပြောနိုင်အောင်လုပ်ထားရင် ဦးပဏ္ဍိတက ခေါင်းကိုင်းပေး

တာနဲ့ ချက်ချင်းစကားပြောလာနိုင်သည်။ မြွေကိုက်ခံရတဲ့သူ ဆရာတော့ကျောင်းရောက်လာ၍ ဆရာတော် မေတ္တာရေသောက်ရုံဖြင့် မြွေဆိပ်မတက်တော့ပေ။ အဆိပ်ရှိသော သတ္တဝါကိုက်ခံရသူများ ဆရာတော်ကြီး မေတ္တာရေဖြင့် အဆိပ်ပြယ်သည်။ စအိုထဲမျှောဝင်သူ၊ ရွှေပန်းထဲမျှောဝင်သူ ဆရာတော်ကြီး မေတ္တာရေကိုက်ရုံဖြင့် မျှောထွက်လာသည်။ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းပေစွ။

ဒေါက်တာမေလှနွယ် သည် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးတွင် လက်ထောက်ဆရာဝန်ဖြစ်ပြီး စမ်းချောင်းတွင်နေထိုင်သည်။ သူမမှာ သတိမေ့တတ်သောရောဂါဖြစ်နေသည်။ လူနာများအား မနက်က ဘာဆေးပေးမိသည်ကို စဉ်းစားမရ။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ကြီးထံရောက်လာသည်။ သူမ၏ ရောဂါအကြောင်းပြောပြသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ ခင်ဗျား ကျုပ်ကိုယုံကြည်ရင် ကျုပ်ဝါးနေတဲ့ကွမ်းကိုစားမလား၊ ကျုပ်ဝါးနေတဲ့ကွမ်းမှာ တံတွေးတွေလည်းပါတယ်။ ကွမ်းသီးတွေလည်းပါတယ်။ ခင်ဗျား မစားဖူးရင်လည်း မူးမယ်။ စားမလားဟုမေးရာ။ စားပါမယ်ဟုပြောသဖြင့် ကျွေးသည်။ နောက်နေ့ ဆရာတော်ထံလာလျှောက်သည်။ အရင်လိုစဉ်းစားမရတာ လုံးဝမဖြစ်တော့ကြောင်း၊ ရောဂါပျောက်သွားကြောင်းလာလျှောက်သည်။ ၎င်းဆရာဝန်မှာ ဆရာတော်ကြီး၏ မေတ္တာတော်ကိုယူ၍ ကုရခက်သော ပုံမှန်မဟုတ်သော ရောဂါခံစားနေရသော လူနာများအား ဆရာတော်ကြီး၏ မေတ္တာရေဖြင့် ကုသရာအောင်မြင်သည်။

မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ဘုရင့်နောင်မှ မဋ္ဌေးဋ္ဌေးဝင်း သည် သူမ၏ လက်မောင်းအိုးကိုက်နေသောကြောင့် ပါရဂူနှင့်ပြုသည်။ ဆေးအမြဲသောက်သည်။ နှစ်လလောက် ဆက်တိုက်သောက်သော်လည်း မပျောက်။ ဆရာတော်ကြီးသတင်းကြား၍ ဆရာတော်ထံသို့ရောက်လာသည်။ ဆရာတော်မှ လက်မောင်းအိုးအားကိုင်၍ မေတ္တာဓာတ်ပေးသည်။ ဆရာတော်ကြီး ကွမ်းအစ်ထဲမှ ကွမ်းရွက်တစ်ရွက်ပေး၍ စားခိုင်းသည်။ နောက်နေ့ ၎င်းဒကာမမှ သူမ၏ လက်မောင်းကိုက်သောဝေဒနာပျောက်ကင်းသွားကြောင်းလာလျှောက်သည်။

အောင်လံမြို့ မရီရီတိုး သည် ခါးနေရာအတွင်းမှ အောင့်အောင့်နေသောကြောင့် ဆရာဝန်ပြု၍ ဆေးအမျိုးမျိုးသောက်သည် မပျောက်။ ဆရာတော်ကြီးထံရောက်လာသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ ခါးတွင်လိမ်းရန် မေတ္တာဓာတ်ပေးထားသော ပရုတ်ဆီဘူးပေးလိုက်သည်။ လိမ်း၍ နှစ်ရက်အတွင်း ခါးအတွင်းပိုင်းမှ အောင့်သောဝေဒနာ ပျောက်ကင်းသွားသည်။

ဒေါ်ခင်ဋ္ဌေးတင့် သည် ဗိုက်အောင့်သောရောဂါခံစားရသည်မှာ တော်တော်ကြာသည်။ ရောဂါမပျောက်။ ဆရာတော်ကြီးထံလျှောက်ထားရာ ဆရာတော်ကြီးမှ လက်ဖက်ခြောက်ပေး၍ စားခိုင်းသည်။ စားပြီးနောက်ပိုင်း ဗိုက်အောင့်ရောဂါ မခံစားရတော့ပေ။

မြောင်းမြမြို့နယ်၊ စစ်တစ်ပင်ရွာမှ ဦးတင်မောင် သည် သူခြေထောက်ရောင်နေသောကြောင့် ဆရာဝန်နှင့်ပြုသည်။ ဆေးထိုး၊ ဆေးသောက်သည်။ မပျောက်။ ဆရာတော်ကြီးထံရောက်လာသည်။ ဆရာတော်မှ လက်ဖြင့်ကိုင်၍ မေတ္တာဓာတ်ပေးသည်။ နောက်နေ့ အရောင်လျော့ကျလာသည်။ နှစ်ရက်အတွင်း ခြေထောက်အရောင်ပျောက်သွားသည်။ ဆန်းကြယ်လှပေစွ။

မြောင်းမြမြို့ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းအတွင်းရှိသော ကိုရင်တွတ်ပီသည် ကရင်လူမျိုးဖြစ်သည်။ စရိုက်ဗီဇ အရ ငယ်ငယ်ကပင် မိန်းမလျှာစိတ်ပေါက်နေသည်။ အသက်(၈)နှစ်အရွယ်တွင် ခြေထောက်ရောင် လာပြီး လမ်းလျှောက်လို့မရ။ ဆရာဝန်နှင့်ကုသည်။ မပျောက်။ နောက်ဆုံး ဆရာတော်ကြီးထံ ရောက်လာသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ ခြေထောက်အား လက်ဖြင့်ကိုင်၍ မေတ္တာဓာတ်ပေးရာ ပျောက်သွားသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ 'ခင်ဗျား ဒီအတိုင်းဆက်နေသွားရင် အသက်ရှည်မှာမဟုတ်ဘူး။ ကျောင်းမှာ ကိုရင်ဝတ်ပြီးနေမလား' ဟုမေးရာ 'ဝတ်မယ်' ဟုပြောသဖြင့် တွတ်ပီ(၈)နှစ်သားအရွယ် ကပင် ကိုရင်ဝတ်ပေးခဲ့သည်။ ယခုဆိုလျှင် ကိုရင်တွတ်ပီ အသက်(၂၀)ကျော်နေပြီဖြစ်သည်။ ကိုရင် တွတ်ပီ ဆရာတော်ကြီးအား ဆွမ်းဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်ပေးလာသည်မှာ (၁၅)နှစ်ကျော်ပင်ရှိသည်။ ကိုရင်တွတ်ပီ မူလစရိုက်စိတ်မပျောက်၊ မိန်းမလျှာပုံစံပေါက်နေသည်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှ ကဲ့ရဲ့စကား ပြောကြားသည်ကိုသည်းခံကာ မေတ္တာတရားဖြင့် ဆရာတော်ကြီးမှ တွတ်ပီ အသက်ကို ကယ်ထား ခြင်းဖြစ်သည်။ မည်သို့သောအကြောင်းရှိသည်ကို ဆရာတော်ကြီးမှလွဲ၍ မည်သူမှ သိနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းမှ ဦးပဉ္စင်းကုလား သည် အစားမှားသဖြင့် လေဖြတ်သလိုဖြစ်ပြီး မထနိုင်တော့ ချေ။ ဆေးဆရာပေါင်းစုံနှင့်ကုသည်။ မပျောက်။ ဆရာတော်ကြီးထံရောက်လာသည်။ ဆရာတော်ကြီး မှ ခင်ဗျား သင်္ကန်းစည်းမှ ခင်ဗျားရောဂါပျောက်မည်ဟုမိန့်သဖြင့် ဆရာတော်ကြီးအား ယုံကြည် သဖြင့် သင်္ကန်းစည်းခဲ့သည်။ ရောဂါဝေဒနာလည်း ပျောက်ကင်းခဲ့သည်။ ယခုအခါ (၈)ဝါပင်ကျော် နေပြီဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းတွင် ရဟန်း၊ ကိုရင်၊ သီလရှင်များမှာ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာပေါင်းစုံမှ ဝိသုဒ္ဓိ ဆရာတော်ကြီးအား ကြည်ညိုယုံကြည်သဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိသာသနာတွင် ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ဝိသုဒ္ဓိ ကျောင်းတွင် တရုတ်လူမျိုး၊ ကုလားလူမျိုး၊ ကရင်လူမျိုး၊ ရခိုင်လူမျိုး၊ ရှမ်းလူမျိုး၊ လူမျိုးဘာသာ ပေါင်းစုံရှိသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ ဘယ်လူမျိုး၊ ဘယ်ဘာသာပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်ပဲကွ၊ စိတ်ကိုကျင့်၊ ဘယ်လို ကျင့်မလဲ။ အာရုံတောက် မနောမလိုက်နဲ့၊ မိမိစိတ်ကိုထိန်းထား။ ဖြစ်ရာ၊ ကြားရာ၊ နံရာ၊ စားရာ၊ အာရုံတွေနောက်ကို မနောမလိုက်နဲ့၊ စိတ်၊ စေတသိတ်သာဖြစ်လိုက်။ မြင်တာလည်း မမြဲပါလား။

ကြားတာလည်း မမြဲပါလား၊ ထိတာလည်း မမြဲပါလား။ မမြဲတဲ့သဘောကို နှလုံးသွင်းနေ။ ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာက အဓိကမဟုတ်ဘူး။ မိမိစိတ်မှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟခေါင်းပါးပြီး စိတ်စင်ကြယ်ဖို့သာ အရေးကြီးတယ်။ မိမိစိတ်အေးငြိမ်းဖို့သာ အဓိကလိုတယ်။ ဘယ်ဘာသာနေနေ စိတ်ပူနေရရင် တရားမဟုတ်ဘူး။ စိတ်အေးချမ်းမှတရားခေါ်တယ်။ ဒီတရားကလေး ခရစ်ယာန်လည်းရတယ်ကွ။ မွတ်ဆလင်လည်းရတယ်ကွ။ ဟိန္ဒူလည်း ရတယ်ကွ။ အကုန်ရတယ်။ စိတ်ပဲကွ။ စိတ်ကျင့်တဲ့တရားပဲ။ စိတ်ကျင့်မှ စိတ်အေးချမ်းမယ်။

ဆရာတော်ကြီး မိန့်ဖူးသည်မှာ စာထဲမှာ တောင်ပိုင်၊ ကွင်းပိုင်၊ တရွှေ့ သရဲ၊ ယက္ခ၊ ဂန္ဓဗ္ဗ၊ ကုမ္ဘဏ္ဍ တို့ ရေးထားတယ်။ ဒါတွေက နာမ်ကောင်တွေ ရုပ်မရှိဘူး။ ဒီနာမ်ကောင်တွေကို ဘယ်လို ဖျက်ဆီးတယ်ဆိုတာ မသိကြဘူး။ လူတွေက ကံမပြတ်သေးတော့ ကံနိမ့်ရင် ဒီနာမ်ကောင်တွေက လုပ်တတ်ဗျို့။ သွေးသားနဲ့ဖြစ်တဲ့ရောဂါကတော့ ဦးပဉ္စင်းလည်း မတတ်နိုင်ဘူး။ နာမ်ကောင်တွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ရောဂါကတော့ လာခဲ့ပါ။ ကူညီမယ်။

ဒီမိစ္ဆာနာမ်ကောင်တွေက အတွင်း လိုက်နှိပ်စက်နေတာ အတွင်းအေးမှ အပြင်လင်းသွားမယ်။ ဘုန်းကြီး ဒေါတွေလုပ်နေတာ ဘယ်သူသိနိုင်မလဲ။ ဒီနာမ်ကောင်တွေက အင်မတန်ပြင်းထန်တဲ့ ကောင်တွေ။ ဦးပဉ္စိတ သစ္စာခံပြီးတော့ နာမ်ကောင်တွေကို ချွတ်သွားတာ။ ဒီနာမ်ကောင်တွေဟာ လည်း အာရုံပြတ်သွားတဲ့ ဉာဏ်သမားမှ သူတို့အစွဲကို လက်နက်ချတာ။ အဲဒါတွေ ဦးပဉ္စင်းလုပ်နေ တယ်။ ဦးပဉ္စင်းက လမ်းပေါ်ကကျောက်ခဲလည်း ကောက်ရတယ်။ လမ်းကြားက ကျောက်ခဲလည်း ကောက်ရတယ်။ လမ်းဘေးကျောက်ခဲကို ဘယ်သူမှ ကောက်မသွားဘူး။

လမ်းဘေးကျောက်ခဲဆိုသည်မှာ မိစ္ဆာနာမ်ကောင်များကိုဆိုလိုသည်။ မိစ္ဆာနာမ်ကောင်များ၊ မိစ္ဆာအယူမှ သမ္မာအယူသို့ပြောင်း၊ သမ္မာအယူမှ အစွဲဥပါဒါန် ကံပြတ်သည်အထိ တရားအသိရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ လမ်းပေါ်က ကျောက်ခဲမှာ တရားအသိလိုချင်သော လူသားများအား ဒိဋ္ဌိပြုတ်တော့ သညာပြုတ်၊ သညာပြုတ်တော့ သင်္ခါရတွေပြုတ်၊ သင်္ခါရပြုတ်တော့ ဥပါဒါန်လွတ်၊ ဥပါဒါန်လွတ်တော့ ကံပြုတ်၊ ကံပြုတ်စေသောတရားဟောကြားပေးသည်။

ဆရာတော်ကြီးမိန့်သည်မှာ နာမ်ကောင်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ရောဂါဖြစ်ရင် လာခဲ့။ သွေးသားနဲ့ ဖြစ်တာ နောက်ဆုတ်၊ ဦးပဉ္စိတ ကလည်း မတတ်နိုင်ဘူး။ ရေပုလင်းက သူယူလာတဲ့ရေပုလင်း၊ ဒီကရေပုလင်းကို လက်နဲ့ကိုင်ပြီး ရော့ ဆေးဖြစ်ဆိုပြီးပေးလိုက်တာ။ ယုံကြည်လို့သောက်ရင် ပျောက် မယ်။ မယုံကြည်တဲ့သူ သွားမသောက်နဲ့ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ဖုတ်ဝင်နေတဲ့လူနာ သုံးနှစ်လည်း မသေ။

လေးနှစ်လည်း မသေ။ အဲဒီဖုတ်က အိမ်ရှင်တွေကို ဒုက္ခပေးနေတယ်။ ဘုန်းကြီးလက်ဝါးနဲ့ သွားကိုင် တာနဲ့ သုံးလေးရက်ကြာရင် သေတာပဲ။ သေမယ်လို့မပြောဘူး။ သူများစိတ်မချမ်းသာမှာစိုးလို့ မပြော ဘူး။ သေတာပဲ။ ဒါဘာလဲဆိုရင် ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်တော့ နတ်၊ ဗြဟ္မာတွေက သူ့သီလစင်ကြယ်နေလို့ စောင့်ရှောက်တာ။ ဟိုတုန်းက အရက်သောက်၊ ဖဲလိမ်ရိုက်၊ မကောင်းတာတွေလုပ်နေတုန်းကတော့ ဒီလိုမဖြစ်ဘူး။ အခုမှ ဒီလိုဖြစ်လာတာ။ အဖုံးပိတ်ထားတဲ့ရေပုလင်းက ဆေးဖြစ်တယ်ဆိုတော့ စဉ်းစား ကြည့်ပေါ့ဗျာ။ အဲဒါဘာလဲဆိုတော့ သီလဂုဏ်တွေပေါ့ဗျာ။

ဦးပဏ္ဍိတ သီလမှန်နေလို့ ဒီနေ့ဒီရက်မှာ ဒီမေတ္တာရေအားမှန်နေတာ။ ဦးပဏ္ဍိတ လိမ်ရင် ညာရင် သီလပျက်တယ်။ သီလပျက်ရင် ဒီရေကလည်း မစွမ်းတော့ပါဘူး။ ထိန်းထားရပါတယ်။ မလွယ် ပါဘူး။ အပ်ဖျားပေါ်မှာ မှန်ညှင်းစေ့တင်ထားရသလိုပါပဲ။ ဒီလက်ဝါးနဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ခေါင်းကိုင်ပြီး မေတ္တာဓာတ်ပေးပါတယ်ဗျာ။ ဪ... ဒီလက်ဝါးက ငါပဲသိတယ်။ လာကြဟဲ့ လာကြ။ တချို့က ဒီလက်ဝါးနဲ့ကိုင်ပြီး ငါတို့ကိုများ ဘာလုပ်သလဲဆိုပြီးတော့ ထင်ချင်လည်းထင်ကြမယ်ဗျ။ ဦးပဏ္ဍိတကြီး ကတော့ ဒီလက်ဝါးနဲ့ကိုင်ပေးတာကို ငါပဲသိတယ်။ ဘာမှမပြောပါဘူး။

‘ဦးပဏ္ဍိတကျောင်းမှာ ငှက်ပျောပွဲလည်းတင်တာမဟုတ်ဘူး။ အုန်းပွဲလည်းတင်တာမဟုတ်ဘူး။ ဓာတ်လုံးရေဆေးပြီးတိုက်တာလည်းမဟုတ်ဘူး။ အင်းကိုပြာချပေးတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါတွေက လောကီဘုန်းတွေခေါ်တယ်ဗျ။ ဓာတ်လုံးရေစိမ်တိုက်တာတို့၊ လက်ဝါးရိုက်ပြတာတို့၊ ဒါလောကီ အကြောင်းတွေ ပွဲတွေပြင်လိုက်တာ တစ်ပွဲ၊ နှစ်ပွဲ၊ သုံးပွဲ၊ ဆယ်ပွဲ ပွဲပြင်ပြီး ပွဲတင်တယ်။ အဲဒါ ပုဂ္ဂိုလ် ဆီက အခွင့်အရေးယူပြီး ဆေးကုစားတာဗျ။ ဦးပဏ္ဍိတ ပွဲမတင်ဘူး။ ဓာတ်လုံးလည်းမရှိဘူး။ အင်းလည်း မချတတ်ဘူး။ ဘာမှလည်း မလုပ်တတ်ဘူး။ ရှေးဘုန်းရှေးကံခေါ်တယ်။ လုပ်ဘုန်းမဟုတ်ဘူး။ အတိတ်ကပါလာတဲ့ဘုန်း။ သဘာဝကဖြစ်လာတဲ့ဘုန်းခေါ်တယ်။

ရောဂါတွေပျောက်ပါတယ်လို့ ဦးပဏ္ဍိတ မပြောဘူး။ မပျောက်ဘူးလို့လည်း မပြောဘူး။ သူယူ လာတဲ့ရေပုလင်းကို မေတ္တာရေလုပ်ပေးတယ်။ သူခေါင်းကိုင်ပေးတယ်။ သူ့ရဲ့ကံ၊ ဦးပဏ္ဍိတရဲ့မေတ္တာ၊ သူယုံကြည်လို့လာတာ။ သူယုံကြည်တော့ ကံမြင့်တာပေါ့။ ဒီကကျင့်ထားတဲ့ ခန္ဓာအသိတရားနဲ့ မေတ္တာပဲရှိတာ။ ဦးပဏ္ဍိတက ဘာမှ စာတတ်တာမဟုတ်ဘူး။ လူတစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် သီလချင်း မတူဘူး။ သီလချင်း ဘာလို့မတူလဲ။ အသိချင်းမတူလို့ပဲ။ အသိချင်းမတူတော့ ကံချင်းလည်း မတူဘူး။

စစ်မေးသောဆရာတော်ကြီးများ

- (၁) မြင်းခြံ ဂျုတ်ပင်ဆရာတော်
(စွန်းလွန်းဆရာတော်အား တရားစစ်မေးသည့်ပုဂ္ဂိုလ်)
- (၂) လပွတ္တာဆရာတော်
- (၃) နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်
- (၄) ဒုတိယအကြိမ် နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်
- (၅) ဘွက်ကန်ဆရာတော်
- (၆) ရန်ကုန်မဟာမြိုင်ဆရာတော်
- (၇) ဦးဉာဏ္ဍာ
- (၈) (မိုးကုတ်)ဓမ္မကထိက ဦးဓမ္မသာရဆရာတော်
- (၉) မြောင်းမြမြို့(မဟာစည်)ဓမ္မကထိကဆရာတော်
- (၁၀) ရှမ်းရေကျော်ဆရာတော်

ဉာဏ်စဉ်တရားအစစ်ဆေးခံယူတော်မူခြင်း

ဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ သည် ကိုရင်ကြီးဘဝမှပင် ခန္ဓာကိုယ်သိတရားများကို ဆရာတော်ကြီးများထံ ရိုကျိုးဝပ်တွားလျက် ဉာဏ်စဉ်တရား အစစ်အဆေးခံယူတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

ပထမအကြိမ် ဉာဏ်စဉ်တရား

မြင်းခြံ ဂျုတ်ပင်ဆရာတော်သည် စွန်းလွန်းဆရာတော် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က စွန်းလွန်းဆရာတော်အား တရားစစ်မေးခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးဖြစ်သည်။

ဂျုတ်ပင်ဆရာတော်ထံ တရားနည်းနာခံယူရန်အတွက် ကိုရင်ကြီးသည် ဦးစန်းလွင် နှင့် မြင်းခြံသို့ ရထားဖြင့်ခရီးထွက်ခဲ့ကြသည်။ သာစည်ဘူတာသို့ရောက်စဉ် ကိုရင်ကြီးအတွက် ဆွမ်းသွားဝယ်သောအခါ မိတ္ထီလာတွင် တောင်ပုလုဆရာတော်ရှိနေကြောင်း သိရသည်။ ဦးစန်းလွင်က ကိုရင်ကြီးအား ...

‘တောင်ပုလုဆရာတော်ဆီ ကြွမလားဘုရား’ ဟုလျှောက်ထားရာ ကိုရင်ကြီးက ခေတ္တအာရုံချကြည့်ပြီးနောက် ...

‘ဒကာကြီး ... လာရင်းမူလရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း သွားကြတာပေါ့’ ဟု မိန့်ဆိုလျက် မြင်းခြံသို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

မြင်းခြံတွင် ဦးစန်းလွင်အိမ်၌ ခေတ္တတည်းခိုပြီး ဂျုတ်ပင်ဆရာတော်၏ ခြေတော်ရင်းသို့ ဝပ်တွား ဖူးမြော်လာရောက်ခဲ့သည်။ ဂျုတ်ပင်ဆရာတော်အား ဦးစန်းလွင် က ...

‘ဒီကိုရင်ကြီးဟာ တရားကျင့်ပါတယ်ဘုရား’

‘အရှင်ဘုရားထံမှ အဆိုအမိန့်နာခံယူလိုပါ၍ မြောင်းမြမှလာခဲ့ရပါတယ်ဘုရား’ ဟု လျှောက်ထား ရာ ဂျုတ်ပင်ဆရာတော်က ... ‘ကိုရင်ကြီး ဝေဒနာဆုံးပြီလား’

‘တပည့်တော် မဆုံးသေးပါဘူးဘုရား’

‘အေး ... ဝေဒနာဆုံးအောင်လိုက်’ ဟု မိန့်ကြားခဲ့သဖြင့် မြောင်းမြသို့ပြန်ခဲ့ကြသည်။ ကိုရင်ကြီးက ...

‘ဒကာကြီး ... ဂျုတ်ပင်ဆရာတော် တော်တော်သိတယ်။ ကိုရင်ကြီးမှာ ဝေဒနာဆုံးအောင် လိုနေတာကို ဆက်ကျင့်ဖို့ သြဝါဒပေးလိုက်တာ’ ဟု မိန့်ခဲ့၏။

ဒုတိယဉာဏ်စဉ်တရား

ကိုရင်ကြီးမှာ မြောင်းမြယာယီဝါးကျောင်းငယ်တွင် သီတင်းသုံးပြီး တရားဆက်လက်အားထုတ် ခဲ့သည်။

ဦးဝံသပါလ သည် ပဇ္ဇောတာရုံတိုက်ဟောင်းမှ တိုက်အုပ်ဆရာတော်ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ဆရာ လပုတ္တာဆရာတော်သည် ၎င်းကျောင်းသို့ ကြွရောက်လာစဉ် ကျောင်းနောက်ကျော ဝါးကျောင်းမှာ တရားကျင့်နေသည့် ကိုရင်ကြီးထံ လိုက်ပို့သည်။

ကိုရင်ကြီးနှင့် လပုတ္တာဆရာတော် တွေ့ကြသောအခါ လပုတ္တာဆရာတော်က ...

‘တရားကို ဘယ်လိုသဘောပေါက်ပါသလဲ’

‘တပည့်တော် တရားကျင့်ကြံလိုက်တဲ့အတွက် သွေးသားပြောင်းတယ်။ စိတ်ပြောင်းပါတယ် ဘုရား’

လပုတ္တာဆရာတော်သည် ကျောင်းရောက်သောအခါ ဦးဝံသပါလ အား ထိုကိုရင်ကြီး ထူးသွား ပြီဟုမိန့်၏။

တတိယဉာဏ်စဉ်တရား

မြောင်းမြမြို့နယ် ကြက်ညီနောင်တွင် သီတင်းသုံးနေစဉ် ဦးအုန်းမြင့် သည် ဦးပဉ္စင်းကြီး ဦးပဏ္ဍိတ အား နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်ဆီသို့ ပင့်သွားသည်။ ဦးအုန်းမြင့် က ...

‘ဒီဦးပဉ္စင်းကြီးဟာ စာမတတ်ပါ။ ဝိပဿနာအားထုတ်ပါတယ်ဘုရား။ တရားစစ်မေးရန် လျှောက်ထားပါတယ်ဘုရား’

နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်က ဦးပဏ္ဍိတ အား ...

‘နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာမှာစတယ်၊ ခန္ဓာမှာဆုံးတယ်၊ သီလမှာချုပ်တယ်’ဟု သြဝါဒပေး၏။

ထိုအခါ ဦးပဏ္ဍိတ က ဦးအုန်းမြင့် နှင့် အတူပါလာသော ဒကာ ဦးဝမ်သိန်း အား ...

‘ဦးပဉ္စင်းကြီး က စာမတတ်တော့ မမှတ်နိုင်ဘူး။ ဆရာတော်ကြီးမိန့်ကြားတာကို ဒကာကြီး မှတ်ထားပေးပါ’ဟု ပြောသည်။

ကြက်ညီနောင်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ဦးပဏ္ဍိတ သည် ညနေမှစ၍ တရားထိုင်သည်။ နံနက် ၄ နာရီထိုးသောအခါ ..

‘ဒကာကြီးဦးဝမ်သိန်း၊ ထပါဦးဗျ။ ဟိုနဂါးပတ်တောင်ဆရာတော် မိန့်မှာတာ ပြန်ပြောပါဦး’ဟု မေးလေသည်။

ဦးဝမ်သိန်း မှ ‘နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်မိန့်တာက နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာမှာစတယ်၊ ခန္ဓာမှာ ဆုံးတယ်၊ သီလမှာ ချုပ်ပါတယ်ဘုရား’

ဦးပဏ္ဍိတ မှ ‘နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်ကြီးမိန့်တာဟုတ်တယ် ဒကာကြီး။ ဦးပဉ္စင်းကြီး ခန္ဓာမှာလိုက်ကြည့်လိုက်တော့ သိပ်မှန်တယ်’ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

စတုတ္ထညဏ်စဉ်တရား

ဦးပဉ္စင်းကြီး ဦးပဏ္ဍိတ သည် နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်ထံပါးသို့ ဒုတိယအကြိမ် ဝင်တွား ဦးခိုက်ရောက်လာပြန်သည်။

‘ဖြစ်ဒုက္ခ၊ ပျက်ဒုက္ခ၊ ရှုတာမဂ္ဂ၊ လောကုတ္တရာစိတ် နိဗ္ဗာန်’ဟု ဦးပဏ္ဍိတ အား မိန့်ကြားတော် မူသည်။

ဦးပဉ္စင်းကြီးသည် ဦးဝမ်သိန်း အား ဆရာတော်ကြီး၏ စကားကို မှတ်ထားရန်ပြောပြီး ပြန်လာ ခဲ့ကြသည်။

တစ်ညလုံး တရားထိုင်ပြီး မနက်အရုဏ်တက်ချိန်တွင် နဂါးပတ်တောင်ဆရာတော်ကြီး၏ မိန့်မှာချက်ကို ဦးဝမ်သိန်း အား ပြန်ပြောခိုင်းရာ ...

‘ဖြစ်ဒုက္ခ၊ ပျက်ဒုက္ခ၊ ရှုတာမဂ္ဂ၊ လောကုတ္တရာစိတ် နိဗ္ဗာန်’စာကို ခန္ဓာနဲ့တိုက်ကြည့်တဲ့အခါ ဒီစာတွေမှန်တယ်။

ပဉ္စမညဏ်စဉ်

ဦးပဉ္စင်းကြီး ဦးပဏ္ဍိတ ၏ တရားထူးရရှိမှုကို စစ်မေးရန် ဒကာ၊ ဒကာမများက ဘွက်တန်း ဆရာတော်ထံ ပင့်ဆောင်သွားကြသည်။

ဘွက်တန်းဆရာတော်သည် တရားကျင့်ကြံအားထုတ်မှုရှိပြီး တည်ကြည်သည်။ စာပေ ပရိယတ္တိကျွမ်းကျင်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ အား တရားစစ်မေးရန် လျှောက်ထားသောအခါ ဘွက်တန်း ဆရာတော်က ...

‘စာနဲ့စစ်လိုရတာက စာမှားရင် စာကိုပြင်၊ သတ်ပုံမှားရင် သတ်ပုံပြင်၊ အနက်ပြန်တာမှားရင် အနက်ပြင်လို့ရတယ်။ ခန္ဓာကျင့်လို့သိတဲ့တရားကို စာနဲ့ ဘယ်လိုစစ်နိုင်မှာလဲ။ မှန်ရင်တက်မယ်၊ မှားရင်ကျမယ်။ သူမှန်လို့ စေတီ၊ ကျောင်း၊ ကန်၊ ဇရပ် သာသနာ့အဆောက်အအုံတွေ ပေါ်လာတာ ပေါ့။ မမှန်ရင် ခြံတောင်ပို့တောင် ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး’

ဆဋ္ဌမဉာဏ်စဉ်

ရန်ကုန်မြို့ မဟာမြိုင်ဆရာတော်ကြီးထံသို့ ဦးပဏ္ဍိတ အား တရားစစ်မေးရန် ဦးထွန်းကြည် တို့က ပင့်ဆောင်သွားကြသည်။

‘ဒီဦးပဉ္စင်းဟာ တောထွက်ကြီးပါဘုရား။ တရားအားထုတ်ပါတယ်ဘုရား။ တရားစစ်မေးပေး ပါရန်ဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားသောအခါ မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်ကြီးက ...

‘အထက်မှာ ကဝိ အောက်မှာ ပဏ္ဍိ သူ့နာမည်နဲ့သူ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်’

သတ္တမဉာဏ်စဉ်

ဒကာ၊ ဒကာမများက ဦးပဏ္ဍိတအား ပုသိမ်အရှေ့မြို့နယ်ရှိဦးညဏ္ဍောထံသို့ ပင့်သွားကြသည်။ ဦးညဏ္ဍော က ...

‘ဦးပဏ္ဍိတ ဟာ ဓမ္မပူဇာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပဲ။ အတုမရှိ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စံပြမရှိ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ကမ္ဘာကျော် ဝိသုဒ္ဓိ၊ နဘယံ ဘေးမရှိ’

အဋ္ဌမဉာဏ်စဉ်

မိုးကုတ်ဓမ္မကထိကဆရာတော် ဦးဓမ္မသာရ သည် မြောင်းမြ မိုးကုတ်တရားစခန်းသို့ တရား လာရောက်ပြသခဲ့သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ အား တရားစစ်ဆေးရန် ဒကာ၊ ဒကာမများက ပင့်ဆောင်သွား ကြ၏။

ဦးပဏ္ဍိတ ‘ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ၊ (၂၂၇)သွယ်သော သီလ တွေ ရှိပါတယ်ဘုရား။ လူတစ်ယောက်ရဲ့စိတ်မှာ မကောင်းတဲ့အကုသိုလ်စိတ်တွေဖြစ်နေရင် ထိုသူမှာ သီလရှိနိုင်ပါ့မလားဘုရား’

ဦးဓမ္မသာရ ‘ထိုသူအပေါ်မှာတည်တယ်။ အကုသိုလ်စိတ်တွေရှိရင် သီလပျက်တယ်’

ဦးပဏ္ဍိတ က ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့် ...

‘တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား’

ဦးပဏ္ဍိတ သည် ဆရာတော် ဦးဓမ္မသာရ အား ဦးချပြီး ပြန်ကြွသွားသောအခါ ဦးဓမ္မသာရ မှ

‘ဒီဘုန်းကြီး ထူးသွားပြီ’

နဝမဉာဏ်စဉ်

မြောင်းမြမြို့ မဟာစည်ဓမ္မကထိကဆရာတော်ထံသို့ ဦးပဏ္ဍိတ အား ဒကာ၊ ဒကာမများက ပင့်ဆောင်သွားကြသည်။ ဦးပဏ္ဍိတ ‘လူတွေမှာ ကိလေသာနဲ့တဏှာ ရှိပါသလားဘုရား’

ဓမ္မကထိကဆရာတော် ‘ရှိတယ်’

ဦးပဏ္ဍိတ ‘ရှိရင် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အသိချင်းတူနိုင်ပါ့မလား’

ဓမ္မကထိကဆရာတော် ‘မတူနိုင်ပါဘူး ဦးပဉ္စင်းကြီး’

ဦးပဏ္ဍိတ ‘ဒါဆို တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား’

ဒဿမဉာဏ်စဉ်

မြောင်းမြမြို့နယ် ရှမ်းရေကျော်ဆရာတော်ကြီးထံ ဦးပဏ္ဍိတ အား ဦးဝမ်သိန်း နှင့် ဦးအုန်းမြင့် တို့က တရားအစစ်ခံရန် ပင့်ဆောင်သွားကြသည်။

ရှမ်းရေကျော်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မြောင်းမြမြို့နယ်တွင် ဝါကြီးသည်၊ အသက်ကြီးသည်၊ အကျင့်ကြီးသည်၊ ဂုဏ်သတင်းကျော်ဇောသည်။ တရားစစ်မေးပြီးသောအခါ ရှမ်းရေကျော် ဆရာတော်က ...

‘တပည့်တော်တို့ကတော့ သဘောကျက်တီလိုပါ။ ဟိုသဘောကပ်၊ ဒီသဘောကပ် အကပ်ခံနေ ရပါသေးတယ်’

‘အရှင်ဘုရားကတော့ အေးပါပြီ။ ဧကော ဓမ္မော ဆိုက်ပါပြီဘုရား’

ဆရာတော်ကြီးမှ ခင်ဗျား ... ဦးပဉ္စင်းကို ပင့်သလားဟုမေးသည်။ ဦးဘဝမ်း မှ ပင့်ပါတယ် ဘုရားဟု လျှောက်သဖြင့် ကြိုးတံတားသို့ ကြွသည်။

ကြိုးတံတားပေါ်သို့ လမ်းလျှောက်သွားပြီး ကြိုးတံတားအလယ်တွင်ရပ်၍ တံတားကို လက်ဝါး ဖြင့်ကိုင်၍ မေတ္တာဓာတ်ပေးသည်။ ထို့နောက် ဆရာတော်မှ အင်ဂျင်နီယာမှူး ဦးဘဝမ်း အား ပြောသည်မှာ ခင်ဗျားခိုင်းတာကို ဦးပဉ္စင်းလုပ်ပေးပြီးပြီ။ ဦးပဉ္စင်း အကူအညီတောင်းတာ ခင်ဗျား လုပ်ပေးနိုင်မလားဟုမေးသည်။ ဦးဘဝမ်း မှ လုပ်ပေးပါမယ်ဘုရားဟု လျှောက်သည်။ ဆရာတော်မှာ

တံတားပေါ်မှဆင်းလာပြီး မြောင်းမြဲဘက်ကမ်းတံတားနှင့် မနီးမဝေးနေရာအား ကိုယ်တိုင်လိုက်ပြုပြီး ဒီနေရာ ပေ(၄၀)ပတ်လည် ကျုပ်ကိုပေးနိုင်လား၊ ပေးမယ်ဆိုရင် ဒီနေရာ သီးသန့်နယ်မြေ သတ်မှတ် ပေးပါ။ ဒီနေရာကို အသိအမှတ်ပြုရမယ်။ ဒီနေရာမှာ ခင်ဗျားက ဘုံအဆင့်ဆင့်နဲ့ အဆောက်အအုံ လေးတစ်ခု ဆောက်ပေးပါဟု မေတ္တာရပ်ခံသည်။ ဦးဘဝမ်း ကလည်း ဘုံအဆင့်ဆင့် သစ်သား အဆောက်အအုံကို ယုံယုံကြည်ကြည်ဖြင့် ဆောက်ပေးသည်။

ဤသို့ဆောင်ရွက်သောအကြောင်းတရားမှာ ကြီးကို ကွန်ကရစ်တုံးတည်ဆောက်ထားသော နေရာသည် သိုက်ရှိသောနေရာဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းသိုက်နှင့် မလွတ်မကင်းဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ကြီးမှ ၎င်းတို့သိုက်၏ နေရာအား ဦးဘဝမ်း မှ ပေ(၄၀)ပတ်လည်နေရာတောင်း ဘုံ အဆင့်ဆင့် အဆောင်ဆောက်လုပ်စေ၍ နေရာသတ်မှတ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းတွင် ယောဂီဝတ်ဖြင့်နေထိုင်သော ဒေါ်သိန်းကြွယ် သည် တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်တစ်မျိုးဖြစ်ကာ ည(၁၂)နာရီ (၁)နာရီခန့်တွင် ဆရာတော်ကြီးကျောင်းရှေ့သို့ ရောက်လာပြီး တုတ်ဖြင့် ကျောင်းရှေ့ခြံစည်းရိုးအား တဖုန်းဖုန်းဖြင့်ရိုက်သည်။ ဆရာတော်ကြီးအားလည်း ဆဲသည်။ တစ်ညလုံးဆဲသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ ကျောင်းပြင်ဆွဲထုတ်ရန် မပြော။ သည်းခံ၍သာနေသည်။ ဒေါ်သိန်းကြွယ် မှာ တစ်ခါမဟုတ် လနှင့်ချီ၍ အထက်ပါအတိုင်းပြုလုပ်သည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ သည်းခံသည်။ ဒေါ်သိန်းကြွယ် အား ကျောင်းထဲမှမောင်းမထုတ်၊ နောက်မှသိရသည်မှာ ဒေါ်သိန်းကြွယ် အား နာမ်ပုဂ္ဂိုလ်မှ နာမ်ချဉ်းကာ ဆရာတော်ကြီး တရားပေါက်မြောက်မှုရှိမရှိ စမ်းသပ်ခြင်းဖြစ် ကြောင်း သိရသည်။

ဦးပဏ္ဍိတ မှာ ယခင်က ဒကာ၊ ဒကာအနည်းငယ် တစ်ဦးစ နှစ်ဦးစကိုသာ ၎င်းကျင့်ကြံရရှိ ထားသော ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ ဓမ္မသစ္စာတရားကိုဟောပြသည်။ ဦးပဏ္ဍိတ ၏ တရားကို ဒကာ၊ ဒကာမ များ နာကြားသိစေလိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် ဦးအုန်းမြင့်၊ ဦးဝမ်စိန်၊ ဦးတင့်လွင် တို့မှ ဦးဆောင်၍ မြောင်းမြဲမြို့၊ ရွှေသာလျောင်းဘုရားတွင် ဆရာတော်ကြီး၏ ပထမဆုံးတရားပွဲ စတင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ကျင်းပခဲ့သောတရားပွဲမှာ (၁၄)နှစ်ခန့်ကြာပြီဖြစ်သော်လည်း ဆရာတော်ကြီး၏ ယခု ဟောကြားသော တရားအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ သူ့သိထားသောတရားများကို သူ့သိသလို သိနိုင်ကြပါစေ၊ မြင်နိုင်ကြပါစေဟူသောစေတနာဖြင့် ဟောကြားခဲ့သည်။ ရွှေသာလျောင်း တွင် ဟောကြားခဲ့သော ဓမ္မသစ္စာတရားအနှစ်ချုပ်ကို ဖော်ပြရလျှင် ...

‘ဒကာ၊ ဒကာမများရဲ့စိတ်ထဲမှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ကိုယ့်နှလုံးသားမှာရှိရင် သီလပျက်တယ်။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်ပါ။ ငါဟာ အတ္တတရား နှလုံးသွင်းသလား၊ အနတ္တတရား နှလုံးသွင်းသလား ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်ပါဗျာ။

အာရုံခြောက်ပါးမလွတ်တာ ကံခေါ်တယ်။ အာရုံပေါ်မှာ မနောဘဝင်လေးက ပါပါသွားတာ။ အဲဒါ စွဲလို့ပါတာ။ စွဲရင် ကံပဲ။ အပြင်မှာပေါ်သမျှအာရုံတွေအပေါ်မှာ မနောနဲ့ပေါင်းတယ်။ စက္ခုအာရုံ၊ သောတအာရုံ၊ ဃာနအာရုံ၊ ဖိတ်အာရုံ၊ ဗောဓဗ္ဗအာရုံ၊ မနောဓမ္မအာရုံ အဲဒါတွေပေါင်းတာပဲဗျာ။ အဲဒီအာရုံနောက် မနောက ပါပါသွားတယ်။ အဲဒါဘာလဲ၊ ကံပဲပေါ့။ သောမနဿကံ၊ ဒေါမနဿကံတွေ ဖြစ်ကုန်ရော။ ဒါတွေကိုစွဲလို့ဖြစ်တာ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လိုက်စွဲတယ်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေဖြစ်ကုန်တော့တာပဲ။ မသိတာက အဝိဇ္ဇာ၊ စွဲလန်းတာက တဏှာ၊ သံသရာလည်ပြန်ရော။ ပညတ်ရှိရင် ပရမတ်ရှိတယ်။ မကောင်းတဲ့အယူဝါဒတွေမလုပ်ဖို့ ဘုရားက ဝိနည်း (၂၂၇)သွယ်ကို ပညတ်ဖြစ်ခဲ့တာပါ။ ဘုရားကတော့ ပညတ်ခဲ့ပြီး ပညတ်ကို သိသလားလို့မေးရင် ဦးပဉ္စင်း မနောအသိနဲ့ ပြောရရင် အတ္တကိုနှလုံးသွင်းပြီးလုပ်တဲ့လူ၊ အနတ္တကို နှလုံးသွင်းပြီးလုပ်တဲ့လူ သူ့အပေါ်မှာမူတည်တယ်။ ငါသိ၊ ငါတတ်၊ ငါနားလည်၊ ငါပဲဆိုပြီးလုပ်ရင်တော့ အတ္တပဲ။ ဘုရားက အတ္တနဲ့လုပ်မိမှာစိုးတဲ့ အတွက်ကြောင့် အနတ္တကို ရနိုင်အောင်၊ မြင်နိုင်အောင် အတ္တတွေမလုပ်ဖို့ ပညတ်ခဲ့တာပါဗျာ။

ကိုယ်က စာကိုကျက်မှတ်ထားပြီး ဆရာကမေးတော့ဖြေနိုင်တယ်။ ဒါက သုတမယဉာဏ်ခေါ်တယ်။ လောကီဉာဏ်ခေါ်တယ်။ ခန္ဓာကရလာတဲ့ဉာဏ်က လောကုတ္တရာဉာဏ်ခေါ်တယ်။ ဘာဝနာမယဉာဏ်ခေါ်တယ်။ ဉာဏ်ချင်းတော့မတူဘူး။ ဒီဉာဏ်ရတော့ ဒိဋ္ဌိကိုသဘောပေါက်တယ်။

ဒိဋ္ဌိဆိုတာ အတ္တ၊ အနတ္တတရားမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ အဝိဇ္ဇာသဝဆိုတာ အာရုံခြောက်ပါး။ ဒီအာရုံခြောက်ပါးလွတ်မှ စာအရ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ခေါ်တယ်ဗျာ။ ဝိဆိုတာ အထူး၊ သုဒ္ဓိဆိုတာ စင်ကြယ်တာ။ မနောစင်ကြယ်တာ။ အဲဒီလို မနောစင်ကြယ်လာတဲ့အခါ ဟာ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ မနောက ထူးသွားပြီ။ သူ့ကို စောင့်ရှောက်မယ်။ တို့ သူ့ကို ကူညီပေးမယ်။ အဲ ... တို့ သူ့ကို ပါရမီဖြည့်မယ်ဆိုပြီး နတ်တွေ၊ သိကြားတွေ၊ ဗြဟ္မာတွေက စောင့်ရှောက်ပါတယ်ဗျာ။ အဲ ... ထုတ်ပြပါဆိုရင်တော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြရမလဲ။ သိချင်ရင် ဦးပဉ္စိတ လိုကျင့်။

အဲဒီတော့ ဒါတွေဟာ ခင်ဗျားတွေ့နေတဲ့စိတ်ကို ဘေးလူက သိပါ့မလား။ ခင်ဗျားတွေ့နေတဲ့ စိတ်ကို ဘေးလူ မသိဘူး။ ကိုယ်တွေ့နေတာ လူမသိဘူး။ ဒါပေမယ့် အရိယာနတ်တွေက သိတယ်။ နတ်တောင်မှ သာမန်နတ်မဟုတ်ဘူး အရိယာနတ်။ သူက စာလည်းမတတ်ဘူး။ ဒကာ-ဒကာမတွေလည်း အကြီးအကျယ်လာလှူတာ။ အဲဒါ သူ သိလဝိသုဒ္ဓိဖြစ်လို့နော်။ တွေးကြည့် သူ့မှာ သီလရှိတော့

ရေပုလင်းတွေယူလာတယ်။ မြွေကိုက်တာတောင်ပျောက်တယ်။ အဲဒါယုံကြည်တော့ ဆေးဖြစ်တယ်။ ပရမတ်မှန်တော့ ပညတ်မှာလည်း သဘောပေါက်သွားတယ်။ အတွင်းပရမတ်၊ အပြင်ပညတ်ခေါ်တယ်။ ဒါတွေကို မစွဲပါဘူးဗျာ။ ဦးပွင်းသဘောပေါက်သွားပြီ။ ဉာဏ်ကိုးဗျ။ ဘယ်လောက်ထူးသလဲ။ စာမတတ် ပေမတတ် အရင်တုန်းက မိုက်နေတဲ့အကောင်း၊ အသုဘအိမ်မှာ သူများဖိနပ်တွေ၊ စင်ကြယ်ဖိနပ်တွေ မျက်စိကမြင်တော့ ခုံဖိနပ်တွေမခိုးဘူး။ စင်ကြယ်ဖိနပ် အကောင်းစားမှခိုးတာ။ စိတ်ကမှတ်တာ။ ပါဠိလို သညာလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီသညာကြောင့် ဥပါဒါနိဖြစ်တာ။ စွဲတာပေါ့။ စွဲတော့ ဘာဖြစ်လဲဆိုရင် ကံဖြစ်တယ်။ စက္ခုအာရုံကြောင့် မနောကစွဲပြီး ကံဖြစ်ပြီ။ လူကြီးတွေကခိုင်းရင် စေတနာပါပါနဲ့ လုပ်ပေးရတယ်။ အဲဒီစေတနာက ကောင်းမှုကံတွေ၊ ကိုယ်က စေတနာမကောင်းတော့ မကောင်းမှု ကံဖြစ်တာ။ အဲဒီမှာကြည့်စမ်း လုပ်လည်းလုပ်ရသေးတယ်။ သူမှာ အကုသိုလ်ကံကြီးဖြစ်လို့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် မသိဘူး။ ဒါကြောင့် စေတနာဗိုလ်၊ သဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ် အဲဒီဗိုလ်တွေနဲ့ တက်ပြီး ဝိပဿနာတရားကိုကျင့်ရမှာ။ အဲဒီစေတနာဗိုလ်က ဘယ်နယ်ထဲမှာလဲ လောကီနယ်ထဲမှာ။ ဒါကြောင့် လောကီနယ်က သမုတိသစ္စာကနေ ဝိရတီသစ္စာ၊ ဝိရတီသစ္စာကနေ သဘာဝသစ္စာ၊ သဘာဝသစ္စာကနေ ပရမတ္ထသစ္စာ၊ ပရမတ္ထသစ္စာကနေ အရိယတ္တသစ္စာ သွားရမယ်။

သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ မှန်တာကိုပြောပါ။ မှန်တာကိုကျင့်ပါ။ မှန်တာကို အသက်မွေးပါ။ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ အဲဒါ သမာဓိမဂ္ဂင်ပဲ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ အဲဒီမဂ္ဂင်လမ်းဆုံးတော့ ရွာတွေတာပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျားတို့ ဒါနသိပ်အားမကိုးနဲ့ သီလက အရေးကြီး တယ်။ သီလဝိသုဒ္ဓိဖြစ်အောင် မနောဟာစင်ကြယ်ပါ။ ကိုယ့်ထက်ကြီးသူကို ရိုသေပါ။ ကိုယ်နဲ့ရွယ်တူ ကို ကြင်နာပါ။ ကိုယ့်အောက်ငယ်သူကို သနားပါ။ ကိုယ်ကျင့်တရားထားပါ။ ဗြဟ္မစိုရ်တရားထားပါ။ သံဝေဂတရားထားပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မာန်တွေ၊ ရာဇမာန်တွေ၊ ခနမာန်တွေ၊ ပစ္စည်းမာန်တွေ၊ ဥစ္စာ မာန်တွေ၊ ဗလမာန်တွေ၊ ငါမာန်တွေ၊ စာမာန်တွေ မစွဲနဲ့။ စိတ်ပါတဲ့အလုပ်နဲ့ စိတ်မပါတဲ့အလုပ် ခင်ဗျားပေါ်မူတည်တယ်။ စိတ်ပါရင် ခင်ဗျားကံဖြစ်သွားပြီ။ ကောင်းတဲ့ကံတွေလုပ်၊ မကောင်းတဲ့ကံ တွေ မလုပ်နဲ့။ စေတနာထားပါ။ စေတနာမရှိရင် ခင်ဗျား လုပ်လည်းလုပ်ရသေးတယ် အကုသိုလ်ကံ ကြီး။ ခင်ဗျားအကုသိုလ်ကံဆိုကတည်းက သီလပျက်ပြီ။ ဒါကြောင့် စေတနာဗိုလ်၊ သီလဗိုလ်တွေ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်တွေ၊ ဝီရိယဗိုလ်တွေ၊ သမာဓိဗိုလ်တွေနဲ့ကျင့်ရမယ်။ ဟာ ဒီတရားတွေ ဘာကောင်းလဲဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်တွေဆိုတာ တကယ်ရှိတယ်။ အတွင်းမှာ ကိုယ်မှန်ဖို့အရေးကြီးတယ်။

ဒုစရိုက်အကြောင်းပြောမယ်။ ဟာ ထိုင်တွေးတယ်။ ထိုင်တွေးတယ်ဗျို့။ ညသန်းခေါင်ယံကျတော့ ကြံစည်တယ်။ တွေးတာလည်း တွေးတာပဲ။ ကြံစည်တာက ကြံစည်တာပဲ။ ပြုလုပ်တာက ပြုလုပ်တာ။ အဲဒီအချက်သုံးချက် အထမြောက်သွားတဲ့အတွက် ဒုစရိုက်ခေါ်တယ်။ တွေးကြည့်ပါ။ အဲဒီအာသဝေါတရားတွေက မလွတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ မလွတ်တာပြောပြမယ်။ ဥပမာ လူတစ်ယောက်က မောင်ဖြူရေ မောင်ဖြူ မင်းကိုငါ ငွေနှစ်ရာပေးမယ်ကွဆိုရင် ဟာ ... အဲဒီငွေနှစ်ရာအပေါ်ကို ဒီအာရုံက သွားစွဲတာ။ အာရုံကိုသွားစွဲတာ ကံခေါ်တယ်။ ခြေမထိ လက်မထိနဲ့ မင်းကိုငါပေးတော့ဘူးကွာဆိုရင် ဒေါ်မနုဿဖြစ်တယ်။ ကံဖြစ်တယ်။ အာရုံက သွားစွဲတာကိုး။ ခြေမထိ လက်မထိဘဲနဲ့ ကံဖြစ်တာ။ ဟာ ညီလေး ရေ လာကွာ ဖဲသမားကိုးဗျို့။ ကိုယ်လည်း ဖဲရိုက်၊ သူကလည်း ဖဲရိုက်။ ဘယ်နေရာမှာ ဖဲဝိုင်းရှိတယ်ကွဆိုရင် ဝမ်းကိုသာနေတာ။ အဲဒီအာရုံကိုသွားပြီးတော့ ဘဝင်ကစွဲတာ။ အဲဒါ အာရုံခေါ်တယ်။ သူ့ကို ဆဲလိုက်ပြန်တော့လည်း သွားစွဲတယ်။ ကောင်းတာလည်းစွဲတယ်။ မကောင်းတာလည်း စွဲတယ်။ တွေးတောကြည့်။ အဲဒါ အာရုံနှစ်ပါးခေါ်တယ်။ တရားထိုင်တဲ့အခါ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာတွေပေါ်တယ်။ ဒုက္ခဝေဒနာကျတော့ မထိုင်ချင်ဘူး။ သုခဝေဒနာကျတော့ စိတ်က ချမ်းသာတယ်။ အဲဒါ ရုပ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့နာမ်၊ အာရုံနဲ့ပတ်သက်တဲ့နာမ်၊ အဲဒီ အာသဝေါတရားလေးပါးကို မလွတ်သေးဘူး။ လွတ်တဲ့သူရှိသလို မလွတ်တဲ့သူရှိတယ်။

အာသဝေါတရားဆိုတာက သောမနဿ၊ ဒေါမနဿအာရုံကြောင့် ကံဖြစ်တယ်ဗျို့။ ရုပ်ကြောင့်လည်း ကံဖြစ်တယ်ဗျို့။ ခင်ဗျားတို့တွေးကြည့်ပေါ့ဗျာ။ အဲဒီတော့ ခုနကတွေးတာ မနောက်၊ ကြံစည်တာက တစ်ကံ၊ နှစ်သက်တာက တစ်ကံ။ အဲဒီကံသုံးကံ သွားတဲ့ဖက်ဖြစ်လိုက်တော့ ဒုစရိုက်လို့ခေါ်တာ။ အဲဒါမပစ်နိုင်မခွာရက်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီကံတွေက သေးပါတယ်။ အပါယ်ကျတယ်လို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ အပါယ်ကျတဲ့စိတ်က ဘယ်လိုလဲ။ လောဘတွေ၊ ဒေါသတွေနဲ့ လိမ်လိုက်၊ ခိုးလိုက်၊ လုလိုက်၊ ဝက်တွေကြက်တွေသတ်လိုက်၊ သူများအပေါ် မဟုတ်တာတွေ၊ မစ္ဆရီယစိတ်၊ မနာလိုတဲ့စိတ်၊ လူကြီးတွေလည်း မရှိသေတော့ဘူး။ ပိုက်ဆံရှိတိုင်း လျှောက်လုပ်နေတာ။ အဲဒီတော့ ဝက်သတ်လိုက်၊ ကြက်သတ်လိုက်၊ လောဘ၊ ဒေါသတွေဖြစ်နေတာ သူမသိဘူး။ ကံကိုနားမလည်ဘူး။ ဟာ ငါရှာလို့ ငါရတာ၊ ငါလုပ်လို့ ငါဖြစ်တာ။ ငါဆယ်သိန်းရှိလို့ ဆယ်သိန်းနဲ့ရင်းတာ။

ကံကွ ကံဆိုတာလေ ပြောပြမယ်။ လွန်ဆန်လို့မရဘူး။ ကံဆိုတာ တသမတ်တည်းကောင်းမယ်လို့မထင်နဲ့။ ကံဟာ နိမ့်ချင်နိမ့်တာကွ။ မင်းမလုပ်နဲ့ ဟဲ့ကောင်ရဲ့။ ကံကို လွန်ဆန်လို့မရဘူးကွ။ ကံနိမ့်တဲ့အခါကျတော့ မင်းဒုက္ခရောက်တာပဲကွ။ အဲဒီတော့ အဲဒီလို ကံမြင့်အောင်လှူကြပါ။

တန်းကြပါ။ ဆရာကြီးတွေရဲ့စကားတွေ နားထောင်ပါ။ ဒါကောင်းတဲ့ကုသိုလ်၊ ကိုယ့်စေတနာမှန်ဖို့က အရေးကြီးတယ်။

‘ကုသလာနံ မ္မောနံ ဟေတုပစ္စယော’တဲ့ ဘုရားဟောထားတာနော်။ အင်မတန်ထူးပါတယ်။ အဲဒီဒါနနဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်တာရှိတယ်။ မရောက်တာရှိတယ်။ ခင်ဗျားတို့စိတ်ပေါ်မူတည်တယ်။ ဒါနဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ။ ခင်ဗျားက ပုဗ္ဗ၊ မုဗ္ဗ၊ ပရ ဆိုတဲ့ စေတနာမှန်ရမယ်။ ယုံကြည်တဲ့ အသိက စေတနာအသိ။ ပိုက်ဆံငါးကျပ်ပါတယ်။ ငါ ဒီဘုန်းကြီးကို လှူချင်တယ်ကွယ်။ ဒါလေး ပေးလိုက်မယ်။ ညောင်စေ့လောက်လှူပြီး ညောင်ပင်ကြီးလောက်ရမယ်။ သူက စေတနာပါတာကိုးဗျ။ မနောက စေတနာပါထားတော့ ယုံကြည်တဲ့စိတ်တွေဗျ။ အဲဒါ ပရမတ်စိတ်တွေလေးတယ်။ အဲဒီ ဝတ္ထုငါးကျပ်က ပညတ်ခေါ်တယ်။ နှလုံးသားထဲက စေတနာက ပရမတ်လို့ခေါ်တယ်။ တွဲဖက်သွား တာ။ အလှူခံတဲ့ဘုန်းကြီးက အာရုံခြောက်ပါးလွတ်ရမယ်။ တကယ်လွတ်ရမယ်။ ဟာ ဒီလိုဘုန်းကြီး မျိုးတော့ ရှားတယ်။ ရှာပေတော့။ တွေ့အောင်ရှာမေးပေါ့။ ခင်ဗျားတို့ ကျင့်တဲ့သူကိုသာမေး။ အဲဒီ ဘုန်းကြီးကလည်း ကံပြတ်ထားတာနော်။ သူ့ဝမ်းထဲမှာ ဉာဏ်ရှိတယ်။

အတွင်းဉာဏ်၊ အပြင်ဉာဏ်ရှိတယ်။ အပြင်ဉာဏ်ကတော့ ခင်ဗျားမေးခွန်းတွေမေးတယ်။ ဦးနှောက်ကောင်းကောင်းနဲ့ ခင်ဗျားမျက်စိမြင်တော့ပေါ့။ အဲဒါ လောကီဉာဏ်ခေါ်တယ်။ မြင်ပြီး ဦးနှောက်ကောင်းကောင်းနဲ့ စာမေးပွဲကိုဖြေတာ။ ဒီဘာသာ၊ ဒီဂဏန်း၊ ငါဒါဖြေရင်ဖြစ်မှာ။ အဲဒါ သုတမယဉာဏ်ခေါ်တယ်။ အတွင်းဉာဏ်က သူပဲသိတယ်။ အဲဒီဉာဏ်က နတ်လည်းမသိ၊ ဗြဟ္မာလည်း မသိဘူး။ လူလည်းမသိဘူး။ ဒါ သဘောလေးပဲ။

အဲဒီတော့ ဘာသိလည်း စိတ်ကလေးငြိမ်တာကိုက သမထပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက သူ့ကို သမထအားနဲ့ ဆွဲကြည့်တာ သူဟာ မနောထူးပါလား။ ဒါပဲသိတယ်။ ဉာဏ်ကိုမသိတော့ဘူး။ ဉာဏ်ဆိုတာ အင်မတန် မှ ထူးပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို လှူရင် သူက တကယ်မစွဲတာ။ ကံကစွဲတယ်။ ဉာဏ် က မစွဲဘူး။ အဲဒီ မစွဲတဲ့သူနှလုံးသားရဲ့ စေတနာကိုရမယ်။ တူတဲ့စရဏကိုရမယ်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ စရဏဆိုတာ အကျင့်ကျင့်တာကိုခေါ်တယ်။ ပါဠိလိုပြောရင် စရဏ အဲဒါကျင့်တာ။ ဘာကျင့်တာလဲ။ စိတ်ကျင့်တာ။ အဲဒီတော့ တူးတဲ့ စရဏကိုရမယ်။ သူ့လောက်တော့ မခံစားဘူးပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျား ဘာအဆင့်လည်းဆိုရင် သောတာပန်အဆင့်ပေါ့ဗျာ။ သဘောလေးပြောတာပါနော်။

ဥပမာ - ဦးပဏ္ဍိတ ပြောပါဦးမယ်ဗျာ။ ပြောမှားဆိုမှားရှိရင် ခွင့်လွှတ်ကြပါ။ အဲဒီတော့ ခင်ဗျား တို့သဘောလေးပြောတာ။ သစ္စာနဲ့ဟောတာ။ အကယ်၍များ ဘုရားရှိခိုးတယ်။ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီး

သွားသွားရှိခိုးတယ်။ ဒီလိုရှိခိုးတိုင်းသာ အပါယ်ပိတ်မယ်ဆိုရင် ဦးပဉ္စင်းတို့ရှိခိုးမယ်။ ခင်ဗျားတို့ တွေးပါ။ အဲဒါဘာလဲ ကံပဲ။ ဒီနေ့ရှိခိုးပြီး မနက်ဖြန်၊ သန်ဘက်ခါ စိတ်တွေမမှန်တော့ဘူးဗျ။ ဒီ ဝိပဿနာ တရားကိုလုပ်ပါ။ ပိုက်ဆံလည်းတစ်ပြားမှမကုန်ဘူး။ ကိုယ့်အိမ်လေးမှာ ကိုယ်လုပ်၊ အဲဒီလူကြီးများ ပြောတာလည်း နားထောင်၊ ခံမပြောနဲ့။ ပစ္စုပ္ပန်မှာ သူတော်ကောင်းလိုမနေရင် ပရမတ်တရားရဖို့ ခင်ဗျားတို့တွေးကြည့်ပေါ့။

ဒါကြောင့်မို့ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဒ သာသနာသုံးရပ်ရှိတယ်။ ပရိယတ္တိဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ တွေးကြည့်ပေါ့။ ဒါထိပ်ဆုံးကတင်ထားတာ။ သူဟာ သာသနာပြုပေးနိုင်တဲ့ မိခင်ကြီးခေါ်တယ်။ သူက မွေးထုတ်မှ သားသမီးလူစွမ်းကောင်းပါလိမ့်မယ်။ ဒါသဘောလေးပြောတာပါ။ အဲဒီသားသမီးထဲက ပရိယတ္တိရဲ့ ဝိနည်းနဲ့ ဒေသနာတွေနဲ့ကျင့်တယ်။ ဒီလိုကျင့်မှရမယ်။ ဝိနည်းမှန်မှ ပရိယတ္တိမှန်မှ၊ ပဋိပတ္တိကိုကူးမှာ။ ကူးအောင်လုပ်ရင် ကူးတယ်။ သူတို့ ဒီလိုအဆင့်တွေရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ရဟန်း သံဃာတွေလုပ်ရမယ့်တရားတွေ သူ့အသိနဲ့သူ၊ ကိုယ့်အသိနဲ့ကိုယ်ပါဗျာ။

ဝါဆိုလပြည့်၊ ခင်ဗျားတို့ပြောပြီ။ ဪ ... မနက်ဖြန်ဝါဆိုလပြည့်။ ဘုရားဟာ ဥတုသုံးမျိုးမှာ ရှိတယ်။ နေ့ဥတု၊ မိုးဥတု၊ ဆောင်းဥတု။ အဲဒီတော့ ဒီဥတုဟာ ဘာလဲ။ ဆောင်းဥတုလည်းမဟုတ်ဘူး။ ပူတဲ့လလည်းမဟုတ်ဘူးဗျ။ အဲဒီဝါဆိုလ သုံးလလေးဟာ အင်မတန်အေး။ အင်မတန်ချမ်းတဲ့လ။ မိုးကလေးကရွာ။ အင်မတန်ကောင်းတဲ့ဥတု။ အဲဒါ ဝိပဿနာလုပ်ရမှာ။ အဲဒါကို ဘုရားက ဒီဥတု သုံးမျိုးထဲက ကောင်းတဲ့ဥတုကိုချပေးတာ။ အဲဒါ ဝါဆိုတာဗျနော်။

အခုတော့ ဟာ ... ဝါဆိုလပြည့် ကပ်လိုက်တဲ့သင်္ကန်းတွေ။ လုပ်တာကောင်းပါတယ်ဗျ။ ဦးပဉ္စင်း ဘာမှမပြောပါဘူး။ အဲ ... ဒကာ၊ ဒကာမတွေက ရပြီ။ ယူထားတဲ့လူကတော့ မပြောတတ်ဘူးဗျ။ အတ္တနဲ့ယူရင်တော့ ခင်ဗျား ဒုက္ခပဲ။ အဲဒါ ခင်ဗျားစိတ် ခင်ဗျားစစ်။ ရဟန်းလုပ်တာ မချောင်ပါဘူး။ တရားကျင့်တော့မှ မချောင်မှန်းသိတာ။ အဲဒီတော့ ဦးပဉ္စင်းက စာမတတ်ဘူး။ ပြောမှားဆိုမှားရှိရင် ခွင့်လွှတ်ပါ။ စာမှ မတတ်တာကိုးဗျ။ ဦးပဉ္စင်း စာမတတ်ဘူးနော်။ အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း၊ အရှိကို အရှိအတိုင်း သစ္စာနဲ့နေတာ။ နတ်တွေ၊ သိကြားတွေက စီးကြည့်နေတာ။ ဘာလုပ်လဲ ပဏ္ဍိတ။ ဟာ... လူမကြောက် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြောက်ရတယ်နော်။ ဒါကြောင့်မို့ သစ္စာရှိတယ်ကွ။ ဒါကြောင့် ဒီရေပူလင်း တွေက ဆေးဖြစ်တာ။ ခိုင်းပါ။ လာပါ။ ခိုင်းပါ။ မြောင်းမြမြို့က ကိုယ့်ဖအေတွေ မအေတွေ ဘယ်သူ ခိုင်းခိုင်း လုပ်ပေးပါ့ မယ်။ အဲဒီတော့ ယုံကြည်တာနဲ့ မယုံကြည်တာ အဲဒါကွာတယ်။ မယုံကြည်ရင်တော့ မတတ်နိုင်ဘူးပေါ့ဗျာ။ တကယ်ကျင့်ထားတာပါ။ စာတော့မတတ်ဘူး။ စာမတတ်တော့ အခု တရား

ဟောသွားတာ အစီအစဉ်မကျဘူး။ အာရုံကျသလို ဟောသွားတာပါ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုင်းကျွန်းမှို ကျွန်းကိုင်းမှို ဒီဘဝ မတော်တဆ အပါယ်လေးဘုံကျသွားရင် မလွယ်တော့ဘူးဒကာကြီးရေ။ မချောင် တော့ဘူးနော်။ ဒီဘဝမှာ ပိုက်ဆံမရှိရင် ရှာလျှင်ရတယ်။ တရားအစစ်၊ သံဃာစစ်၊ ဘုရားအစစ် ရအောင်သာရှာ။ ဥပမာလေးပြောမယ်။ ဘုရားကို စေတီကကွယ်တယ်။ တရားကို စာကကွယ်တယ်။ ရဟန်းကို သံဃာက ကွယ်တယ်။ တွေးကြည့်ပေါ့ဗျာ။ ဒါ သဘောလေးပဲပြောတာပါ။

လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းသို့ ထိုင်ဝမ်မှ ကိုဝင်းလှိုင် ရောက်လာသည်။ ကိုဝင်းလှိုင် မှာ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းမှ ဦးပဉ္စင်းစံကြုတ် ၏ သူငယ်ချင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီးအား ဖူးတွေ့ရပြီး ကြည်ညိုယုံကြည်သွားသည်။ ကျောင်းတွင် ဆောက်လုပ်နေသော ဝိသုဒ္ဓိမ္ဗောရုံကြီးအတွက် သွပ်မိုးရန် ငွေကျပ်ငါးသိန်းလှူဒါန်းသွားသည်။ နောင်တွင်လည်း ကျောင်းအတွက်လိုအပ်သော ဘိလပ်မြေ၊ သစ် လိုအပ်ချက်များ ထပ်မံလှူဒါန်းခဲ့သည်။

ကိုဝင်းလှိုင် သည် ထိုင်ဝမ်ရှိ ၎င်း၏ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများ ဆရာတော်ကြီးအား ဖူးတွေ့ကြည်ညို နိုင်ရန်အတွက် ထိုင်ဝမ်သို့ကြွရောက်ချီးမြှင့်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ လက်ခံ ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီး ဦးပဉ္စင်း ဦးဝိမလ (ဦးပဉ္စင်းဖွားကျင်) ကပ္ပိယ ဦးဝမ်သိန်း တို့အတွက် နိုင်ငံကူး လက်မှတ်ကို ကိုချွန်ငှာ(ငပီ) (ဆရာတော်ကြီးဟာ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ပင့်ဆောင်နိုင်ရေးစီစဉ်သူမှ) ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ခေတ္တသီတင်းသုံးပြီး ထိုင်ဝမ်ဝင်ခွင့်စောင့်သည်။ တစ်ပတ်တိတိ စောင့်သည်။ မရ။ ဆရာတော်ကြီးမှ ထိုင်းတွင် တစ်ပတ်ကြာနေသဖြင့် မိန့်ခဲ့သည်မှာ ‘ထိုင်းဘုရင် ခေါင်းကြိမ်းတော့မယ်’ဟုမိန့်သည်။ ၎င်းနေ့ညတွင် လေကြီးမိုးကြီးကျပြီး မိုးကြီးအဆက်မပြတ်ပစ် သည်။ ဟိုတယ်ရှိ လျှပ်စစ်မီးများပျက်ကုန်သည်။ ဟိုတယ်မှ ပြောပြသည်မှာ လျှပ်စစ်ပျက်သည်အထိ မိုးကြီးလေကြီးကျပြီး မိုးကြီးအကြီးအကျယ်ပစ်တာ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှမကြုံဘူးကြောင်း အလွန် ထူးခြားကြောင်းပြောပြသည်။

ဟိုတယ်တွင် တည်းခိုနေကြသော ထိုင်ဝမ်ဝင်ခွင့်စောင့်နေသူ (၁၀)ဦးရှိသည်။ သူတို့လည်း ဝင်ခွင့်မရကြသေး။ ဆရာတော်ကြီးမှ မိန့်သည်မှ ခင်ဗျားတို့ (၉)ယောက်နဲ့ ဦးပဉ္စင်းတို့အဖွဲ့သုံးယောက် ဝင်ခွင့်ရပြီဗျ။ သံရုံးကိုသွားမေးကြ။ (၁၀)ယောက်ထဲကတစ်ယောက်ဖြစ်သူကိုတော့ ဆရာတော်ကြီးက မိန့်သည်မှာ ခင်ဗျားကတော့ ဝင်ခွင့်မရသေးဘူး။ နောက်တစ်ပတ်ကြာရင်တော့ ခင်ဗျားရမယ်ဟု မိန့်သည်။ သံရုံးကိုသွားမေးကြည့်ရာ ၎င်းတို့ (၉)ယောက်နှင့် ဆရာတော်ကြီးအဖွဲ့သုံးယောက် ထိုင်ဝမ် ဝင်ခွင့်ဖီစာရသည်။ ဆရာတော်ကြီး မိန့်သောသူတစ်ဦးမှာ ဝင်ခွင့်မရပေ။ သို့သော် ထိုသူမှာ ဆရာတော် ကြီးမိန့်သလို တစ်ပတ်ကြာမှ ဝင်ခွင့်ရသည်။

ဆရာတော်ကြီး ထိုင်ဝမ်တွင်သီတင်းသုံးနေစဉ် ထိုင်ဝမ်လူမျိုးများ ဖူးမြော်လာကြသည်။ ဆရာဝန်များနှင့်ပြသ၍ ရောဂါမပျောက်သူများ ဆရာတော်ကြီးမေတ္တာရေဖြင့် ရောဂါပျောက်ကင်းလာသည်။ ဆရာတော်ကြီးမိန့်သည်မှာ ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်ပြန်သွားရင်သိပါလိမ့်မယ်ဟု မိန့်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီးပြောသလိုပင် ထိုင်ဝမ်၌ ငလျင်အကြီးအကျယ်လှုပ်ခဲ့ရာ တိုက်တွေပြို၊ လူတွေပျက်စီးခဲ့ကြသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ဆရာတော်ကြီးကြွခဲ့သောဒေသမှာ ငလျင်ဒဏ်မခံရပေ။ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ကောင်းသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလထဲတွင် ဂျပန်ကြွစဉ်ကလည်း မိန့်ဖူးသည်မှာ ဂျပန်မှာ ဦးပဉ္စင်းကြီးအကြောင်းရှိတယ်ဟု မိန့်ဖူးသည်။

ဆရာတော်ကြီးရောက်သည့်အချိန်က ဂျပန်ပြည်တွင် ငလျင်လှုပ်မည်ဟု သက်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူတွေက ခန့်မှန်းတွက်ချက်၍ ကြိုတင်သတိပေးသော အချိန်ကာလဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ အတိတ်က ဘဝဆက်၊ ပဋ္ဌာန်းဆက်ရှိသောသူများအား ဂျပန်နိုင်ငံသို့ကြွရောက်၍ အသိတရားရအောင် ကြွရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုတင်ရှိန် သည် လွန်ခဲ့သော ၉ နှစ်က ဆရာတော်ကြီးအား မူဆယ်နန်းခမ်းသို့ ကြွရောက်ရန်ပင့်သည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ အတိတ်အကြောင်းတရားရှိသောကြောင့် မူဆယ်နန်းခမ်းသို့ ကြွရောက်ခဲ့သည်။ နောင်ချိုရောက်သည်နှင့် ဆရာတော်ကြီးမှာ ဖျားသည်။ ဆွမ်း လုံးဝဘုဉ်းမပေးတော့ပေ။ လားရှိုးမြို့သို့ရောက်သောအခါ မြို့နယ်ကျောင်းတွင် ခေတ္တသီတင်းသုံးသည်။ ည (၁၂)နာရီရောက်သောအခါ ကျောင်းပေါ်မှ စာသင်သားဦးပဉ္စင်းတစ်ပါး ရုတ်တရက်ဗိုက်အောင့်သည်ဆိုကာ လူးလိုမ့်နေတော့သည်။ ဘာဆေးမှတိုက်လို့မရ။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးနှင့်ပါလာသော ဦးဝမ်သိန်း မှာ တိုက်အုပ်ဆရာတော်အား တပည့်တော်တို့နဲ့ပါလာတဲ့ တပည့်တော်တို့ဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ ရဲ့ မေတ္တာရေကို သောက်ရင် ပျောက်တယ်ဘုရား စမ်းကြည့်ပါလားဟုပြောမှ တိုက်အုပ်ဘုန်းကြီးသည် ဦးပဏ္ဍိတ၏ မေတ္တာရေကိုယူ၍တိုက်ရာ ထိုဦးပဉ္စင်းမှာ ဗိုက်အောင့်ဝေဒနာ ချက်ချင်းပျောက်သွားသည်။ ထိုအခါ ကျမှသာ ဦးပဏ္ဍိတ အား နေရာပေး၊ မနက်အာရုံဆွမ်းကပ်နှင့် ယုံကြည်မှုရှိလာခဲ့သည်။

၎င်းဦးပဉ္စင်းမှာ အမှောင့်ပယောဂဝင်ရောက်သဖြင့် ဗိုက်အောင့်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ မူဆယ်ရောက်သောအခါ ကိုတင်ရှိန် သည် နန်းခမ်းမှ စောမွန်လှ ၏ ဇာတိ ဆယ်လန်ရွာသို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ စောမွန်လှ နှင့် ဦးပဏ္ဍိတ မှာ အတိတ်ကြောင်းကျိုးဆက်ရှိခဲ့သည်။

စောမွန်လှ ၏ အစ်ကိုကြီးဖြစ်သူ ရှမ်းစော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ (အဘရှမ်းဘိုးတော်)သည် ဦးပဏ္ဍိတ နှင့် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၉၇၀ ကျော်က မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပိန္နဲကုန်းတောင်ကုန်းလေးပေါ်

တွင် ဦးပဏ္ဍိတ၊ ရသေ့ ဦးပရတိဿဘဝဖြင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ မှ ဘုရားတည်ရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ ရသေ့ကြီးမှ ယခုအချိန်တည်ရင် ကံဘုရား၊ ပညတ်ဘုရားပဲဖြစ်လိမ့်မယ်။ နောင်တစ်ချိန်ရောက်မှ ဉာဏ်ဘုရားတည်ကြမယ်ဟု သစ္စာခံဉာဏ်ပြုခဲ့ကြသော အကြောင်းတရားများ ရှိခဲ့ကြသည်။

ဆရာတော်ကြီး မူဆယ်နန်းခမ်းအပြန် အပြင်းဖျားလာသည်။ မြောင်းမြရောက်သည်အထိ အဖျားမပျောက်သေး။ အစာမစားသည်မှာ တစ်ပတ်ကျော်ရှိသဖြင့် ပိန်လှိမြောက်ကပ်လာသည်။ စကားပင် ယဲ့ယဲ့ပြောနိုင်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်မှာလည်း ခြစ်ခြစ်တောက်ပူသည်။ ဆရာတော်ကြီးကလည်း သေတော့မည်ဟုပြောသည်။ ဝိသုဒ္ဓိတစ်ကျောင်းလုံး စိတ်မကောင်းကြ။ နောက်နေ့မနက်ရောက်သော အခါ ဦးဝမ်သိန်း အား ဒကာကြီး အိမ်မှာပြန်ပြီး ဆွမ်းပူပူနဲ့ ရှောက်သီးသုတ်ယူလာခဲ့ဟု မိန့်သဖြင့် ဦးဝမ်သိန်း လည်း ရှောက်သီးသုတ် အိမ်ပြန်ယူသည်။

ဆရာတော်မှာ မိုးကလည်းရွာနေသဖြင့် ကျောင်းရှေ့ရှိ ရေစည်ပိုင်းထဲသို့ဆင်းကာ တစ်ကိုယ်လုံး ရေစိမ်၍ ရေချိုးတော့သည်။ သီလရှင်ဒေါ်မြင့် မှာ ဦးပဏ္ဍိတကြီးငန်းဖမ်းပြီး ရေတွေချိုးနေပြီ။ သေတော့မှာပဲဟုပြောသည်။ ရေချိုးပြီး ဦးဝမ်သိန်းယူလာသောဆွမ်းနှင့် ရှောက်သီးသုတ်ဘုဉ်းပေးသည်။ သီလရှင် ဒေါ်မြင့် မှာ ရှောက်သီးသုတ်တွေနဲ့ ဆွမ်းစားရင်တော့ သေတော့မှာပဲဟုပြောသည်။

ဆွမ်းစားပြီးမကြာမီမှာပဲ မြောင်းမြမြို့ထဲမှ ဒကာသည် မနက်ဖြန်ဆွမ်းစားလာပင့်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ မှ ဆွမ်းစားကြမည်ဟု လက်ခံလိုက်သည်။ နောက်နေ့မနက်တွင် ဦးပဏ္ဍိတ အကောင်းပကတိကျန်းမာနေတော့သည်။ မြို့ထဲသို့ ဆွမ်းစားပင်ကြွနိုင်သည်။ ဆရာတော်ကြီးမိန့်ဖူးသည်မှာ ဦးပဏ္ဍိတ ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်ကို သဘောပေါက်သွားတော့ ရုပ်ကို ပြုပြင်လိုရတယ်။ ရုပ်ကိုပြုပြင်ပြီးနေရင် အသက်ကို ဆန့်ထုတ်လိုရတယ်ဟု မိန့်ဖူးသည်။

တစ်ခါကလည်း ဦးပဏ္ဍိတ ဦးဝမ်သိန်း နှင့်အတူ သင်္ဘောဖြင့်ရန်ကုန်ကြွသည်။ သင်္ဘောပေါ်တွင် ဦးပဏ္ဍိတ ကိုယ်ပူ၍ဖျားသည်။ ဦးပဏ္ဍိတ မှ ဦးဝမ်သိန်း အား ဒကာကြီး ငါးခြောက်ဖုတ်ဆီဆမ်းနှင့် ဆွမ်းပူပူလေးစားရရင် ဦးပဏ္ဍိတကြီးရဲ့ အပူကျသွားမယ်ဟု မိန့်သဖြင့် ဦးဝမ်သိန်း သင်္ဘောပေါ်တွင် ငါးခြောက်လိုက်ရှာသည်။ မတွေ့။ ထမင်းဆိုင်သွားရှာသည်။ မရှိ။ နောက်မှ ထမင်းဆိုင်မှကောင်လေးက ဦးလေး ဟိုသင်္ဘောအမိုးပေါ်ကတန်းမှာ ငါးခြောက်တစ်တွဲရှိတယ်။ ဘယ်ခရီးသည်ကျန်ခဲ့လဲတော့ မသိဘူး။ အရင်တစ်ခေါက်ကတည်းက ကျန်နေတာတွေရတယ်ဟုပြောသဖြင့် ဦးဝမ်သိန်း ငါးခြောက်တစ်ပြားဖြုတ်သည်။ ပိုက်ဆံ (၃၀၀)ကို ငါးခြောက်ပြားထဲထိုးထည့်ထားခဲ့သည်။

ငါးခြောက်သုံးမြှောင့်အား မီးကြီးခဲရဲဖြင့်ဖုတ်ပြီး ဆီဆမ်းကာ ထမင်းပူပူဖြင့် ဦးပဏ္ဍိတ အား ဆွမ်းကပ်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတ ဆွမ်းဘုဦးပေးပြီး ချွေးတွေထွက်လာသည်။ အပူလုံးဝကျပြီး အဖျားပျောက် သွားတော့သည်။ ရုပ်ကိုပြုပြင်ပေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သောသုံးနှစ်ခန့်က မော်လမြိုင်ကျွန်းတွင် တရားပွဲပွဲသဖြင့် ကြွရောက်ခဲ့သည်။ ဦးဝမ်သိန်း မှာ ဆိုက်ကားဖြင့် တရားပွဲသို့ တရားနာကြွရောက်နိုင်ရေး ဖိတ်ကြားရန်အတွက် အသံ ချဲ့စက်ဖြင့် မြို့တွင်းလှည့်ရန်ပြင်ဆင်သည်။ ဦးအုန်းမြင့် မှ ဦးဝမ်သိန်း အား မင်းလျှောက်မလုပ်နဲ့။ တရားပွဲက ခွင့်ပြုချက်တောင်းထားတာလည်းမဟုတ်ဘဲနဲ့။ တော်ကြာ မင်းပြဿနာဖြစ်နေဦးမယ်ဟု ထားသည်။

ထိုသို့ပြောနေစဉ် မကြာမီ ဆရာတော်ထံ မော်လမြိုင်ကျွန်းမှ ရဲအုပ်နှင့် ဧရာဝတီသင်္ဘော ကိုယ်စားလှယ်တို့ ဆရာတော်ကြီးအား လာဖူးသည်။ လာဖူးရင်းဖြင့် ရဲအုပ်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ဝင်၍ နာမ်ချဦးကာ ပြောသည်မှာ အရှင်ဘုရားကြွလာတာကို တပည့်တော်တို့နာမ်လောကသားတွေ ဝမ်းသားအားရဖြစ်ကြ ရပါတယ်ဘုရားဟုလျှောက်သည်။ ရဲအုပ်မှာ ၎င်းကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ခံစားသိရှိပြီး ဆရာတော်ကြီး အား ကြည်ညိုယုံကြည်သွားသည်။ ဦးပဏ္ဍိတ အား အရှင်ဘုရား တရားပွဲခွင့်ပြုချက်ရအောင် တပည့် တော် ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်ဟုလျှောက်သည်။ ဦးဝမ်သိန်း လည်း ယခုမှပင် ဘဝင်ကျကာ တရားပွဲ ရှိကြောင်း လိုက်လံဆော်ကြ၍ နိဗ္ဗာန်ဆော်လုပ်သည်။

ညရောက်သောအခါ ဦးဝမ်သိန်း အပြင်းဖျားသည်။ အိပ်ရာမှမထနိုင်။ တရားပွဲပြီးမှ ဦးအုံးမြင့် အား ဦးပဏ္ဍိတ မှ ဦးဝမ်သိန်း ကိုမေးရာ ဖျားနေတယ်ဘုရားဟုလျှောက်သည်။ ဆရာတော်မှ ဦးဝမ်သိန်း အား လက်ဖြင့်စမ်းကြည့်ပြီး တော်တော်ပူပါလားဟုပြောပြီး အနီးရှိ ဆီးထုပ်တစ်ထုပ်၊ မရမ်းပြားတစ်ထုပ်ကို လက်ဖြင့်ကိုင်ပြီး 'ရော့ ဒါစားမလား' ဟုမေးရာ ဦးဝမ်သိန်း မှ ယုံယုံကြည်ကြည် စားမယ်ဘုရားဟုလျှောက်သည်။ မရမ်းပြားထုပ်အားဖောက်၍ စားမည်လုပ်သောအခါ ဦးအုံးမြင့် မှ မင်းတော်တော်ပူနေတာ အချဉ်စားလို့မရဘူး၊ တော်ကြာ မင်းအချဉ်ထုပ်သွားစားရင် အာစီပြီး သေနေ ဦးမယ်ဟုပြောသည်။ ဦးဝမ်သိန်း မှ ယုံကြည်မှုသွေ့ဖြင့် ဆရာတော်ကြီး မေတ္တာဓာတ်ပေးသော မရမ်းပြားနှင့်ဆီးပြားတို့ကို ဖောက်၍စားလိုက်တော့သည်။ စားပြီး ခဏလှဲနေလိုက်သည်။ ခဏကြာ သောအခါ ချွေးတွေထွက်လာကာ အပူကျ၍ အဖျားပျောက်သွားတော့သည်။

ဦးပဏ္ဍိတ မိန့်သလို ဦးပဏ္ဍိတ သီလမှန်နေလို့ပေးလိုက်တဲ့အရာတွေက ဆေးဖြစ်နေတာပါ။ ဦးပဏ္ဍိတ သီလမှန်ရင် ဒီလိုပေးလိုက်တဲ့ပစ္စည်းတွေကလည်း အစွမ်းမထက်တော့ပါဘူး။ ဒီသီလ

ကို ထိန်းထားရပါတယ်ဗျာ။ ဒီသီလက ဘာသီလလဲ။ ဝိသုဒ္ဓိသီလဖြစ်တော့ နတ်ဗြဟ္မာတွေက စောင့်ရှောက်တာ၊ ဦးပဏ္ဍိတ မှန်နေလို့လုပ်ပေးတာပါဗျာ။

ဦးအုံးမြင့်၊ ဦးဝစိန်၊ ဦးတင့်လွင် တို့သည် မြောင်းမြရွှေသာလျောင်းဘုရားတွင် ဆရာတော်ကြီး ဘုရားပွဲအား ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံကျင်းပခဲ့သည်။ ဟောကြားခဲ့သောတရားမှာ လွန်ခဲ့သော ၁၃ နှစ်က ဟောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဟောကြားရာမှာလည်း ဒီနေ့ ဘာတရားဟောမည်ဟု စိတ်ကူးမထား။ တရားပလ္လင်ရောက်မှသာ ဓမ္မအာရုံကျသလို ဟောသည်။ ဓမ္မအာရုံချလိုက်သည်နှင့် ဒီလောက်ဆို ပြီးရောပေါ့ဗျာဟု အဆုံးသတ်သည်။ ဘယ်နေရာ ဘယ်လိုဟောမည်။ ဘယ်လိုအဆုံးသတ်မည်ဟု စိတ်ကူးမထား။ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်ဟောသည်။ အာရုံကျသလိုဟောသဖြင့် ဟိုရောက်ဒီရောက်ဖြစ် တတ်သည်။ အစီအစဉ်မကျန။ တရားကတော့ တကယ်ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ဓမ္မသစ္စာတရားဖြစ်သည်။ စာမတတ်သော်လည်း ယခုကဲ့သို့ ဓမ္မခန္ဓာက ဓမ္မသစ္စာတရားဟောကြားနိုင်ခြင်းကို စဉ်းစားသုံးသပ် လေ့လာဆုံးဖြတ်သင့်သည်။ ဆရာတော်ကြီး လွန်ခဲ့သော ၁၃ နှစ်က မြောင်းမြရွှေသာလျောင်းဘုရား တွင် ဒုတိယအကြိမ်ဟောကြားခဲ့သော တရားတော်ကို စဉ်းစားသုံးသပ်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ဖော်ပြလိုက်ရ ပါသည်။

ဦးပဉ္စင်းက စာမတတ်ပါဘူး။ ခန္ဓာကျင့်ပြီးသိလားတဲ့ ခန္ဓာသိတရားဟောပေးတာပါ။ ဦးပဉ္စင်း ဟောတဲ့တရားကို လေ့လာပါ။ သုံးသပ်ပါ။ ဆုံးဖြတ်ပါ။ မှန်ရင် အသိကို ယူထားလိုက်။ တရားဟော ပညတ်တရား၊ ပရမတ်တရားရှိပါတယ်ဗျာ။ ပညတ်မှာလည်း တရားရှိပါတယ်။ ပရမတ်မှာလည်း တရားရှိပါတယ်။ အဲ ခုနက အဝိဇ္ဇာမှာလည်း တရားရှိပါတယ်။ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်မှာလည်း တရားရှိပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဝိဇ္ဇာဆိုတာ အာရုံခြောက်ပါးအပေါ်မှာ မလွတ်ကင်းကြဘူး။ မိမိရဲ့ နှလုံးသားမနော လေးဟာ နှလုံးသွင်းမှန်ဖို့အရေးကြီးတယ်။ ဘယ်လိုနှလုံးသွင်းမှန်ဖို့အရေးကြီးလဲ စက္ခုအာရုံကြောင့် မြင်တော့မြင်ပြီပေါ့။ မြင်ဖို့ထားတဲ့မျက်စိနော်။ ဒါ သဘာဝမျက်စိလေးမြင်တဲ့အခါကျတော့ ငါ့ပစ္စည်း တွေပါလား။ ငါပိုင်ဆိုင်တဲ့ပစ္စည်းတွေ။ အဲဒီပစ္စည်းတွေကို တစ်ဖက်သားသူက နှင်ပဲခဆ မတော် မတရားလုပ်လိုက်တော့ အဲဒီလိုလုပ်တာလည်းမြင်တယ်။ အဲဒီပစ္စည်းတွေ ယူသွားတာလည်း မြင်တယ်။ အဲဒီပစ္စည်းကိုစွဲတာက တဏှာခေါ်တယ်။ ပစ္စည်းစွဲတာက တဏှာ။ ပစ္စည်းတွေရဲ့ အမျိုး အမည်ကို မှတ်သားတာက ပါဠိလို သညာ။ ဒါဟာ စိတ်ပိုင်းနဲ့ပတ်သက်လို့ ပြောတာပါဗျာ။ ပြောမှား ဆိုမှားရှိရင် ခွင့်လွှတ်ပါ။ ဦးပဉ္စင်း တစ်လုံးချင်းစီပြောသွားပါမယ်။ အဲဒီတော့ ပစ္စည်းမှတ်သားတာက ၂၀၀ တန်၊ ၉၀ တန်၊ ၄၅ တန် အဲလို မျက်စိက မြင်လိုက်တာကိုးဗျ။ စက္ခုအာရုံလို့ စာကရေးထား ပါတယ်။ အဲ မြင်လိုက်တော့ သိတာက စိတ်၊ ဘယ်စိတ်လဲ။

မနောစိတ်ကလေး အဲဒီမျက်စိနဲ့ မနောနဲ့သွားပြီးတော့ ပေါင်းလိုက်တဲ့အခါကတော့ အဲ ... ဘာဖြစ်လာလဲဆိုတော့ မှတ်သားတယ်ဗျာ။ အဲဒီဟာလေးက ၂၀၀ တန်၊ ၉၀ တန်၊ ၄၅ ကျပ်တန်၊ ၁ ကျပ်တန်။ အဲဒါမှတ်သားတဲ့စိတ်။ မှတ်သားတယ်ဆိုတာ ပါဠိလို သညာခေါ်တယ်ဗျာ။ အဲဒီသညာကို သွားပြီးတော့စွဲတယ်ဗျာ။ ကြီးကြီးပစ္စည်းကိုစွဲတယ်ဗျာ။ အဲ ... မနောက စွဲတယ်ဗျာ။ စွဲလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဘာလဲ။ ဥပါဒါန်လို့ခေါ်ပါတယ်။ တဏှာလို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုစွဲလိုက်တော့ အဲဒီစိတ်ကလေးက နှစ်သက်တာ။ အဲဒါ သင်္ခါရသဗ္ဗေသင်္ခါရအနိစ္စ၊ သဗ္ဗေသင်္ခါရဒုက္ခ၊ သဗ္ဗေသင်္ခါရ အနတ္တ။ ဒီအသိက အင်မတန်အရေးကြီးပါတယ်ဗျာ။

ဦးပဉ္စင်းက အတိတ်ရဲ့သဘော၊ အနာဂတ်ရဲ့သဘော၊ ပစ္စုပ္ပန်ကနေ အလယ်ဗဟိုကနေပြီး တော့ ဦးပဉ္စင်းကပြောပါတယ်။ ဒါ ကိုအဖေတွေ၊ အမတွေ၊ ကိုယ့်အစ်မကြီးတွေ ပြန်ကြရမှာကိုးဗျ။ ဒါနောက်ဆုံးရဲ့ဘဝတွေ အင်မတန်ထူးပါတယ်။ ဒီပစ္စုပ္ပန်ဘဝနော်။ ဘာတွေထူးလဲ။ သာသနာတွေနဲ့ ကြုံတွေ့ရတယ်။ ဒီသာသနာရှိလို့ ဒီအသိ သိတာပါ။ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဒ ဒါရှိလို့သိတာပါဗျာ။ သိရင် မကောင်းတာပယ်ရမယ်ဗျာ။ မကောင်းတာတွေပယ်ပါ။ အင်မတန် နှစ်သွားမှာစိုးလို့ပါ။ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံမှာ ကျင်လည်ကျက်စားပြီးတော့ မကောင်းတဲ့ဘုံတွေရောက်သွားမှာစိုးလို့ပါ။

အဲဒါတော့ ကိုယ့်ရဲ့အကြောင်းပေါ့ဗျာ။ ဟောဒါပြောတာက ဦးပဉ္စင်းရဲ့အကြောင်း။ ခင်ဗျားတို့ ဆင်ခြင်ကြပါ။ ဦးပဉ္စိတ လူအမည် မြမောင် အစက အင်မတန်မိုက်မဲပြီး မကောင်းတဲ့တရားကိုချည်း နှလုံးသွင်းထားတယ်။ မကောင်းတဲ့တရားကို နှလုံးသွင်းထားတော့ ဘာဖြစ်လဲ။ ကံဖြစ်တာပေါ့။ ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ။ ဒါ ဘုရားဟောထားတဲ့တရားနော်။ အစက မသိဘူးဗျ။

ကာမာသဝဆိုတာ ဘာလဲ။ ဪ ... ကာမာသဝဆိုတာ ငါဟာ မနောကသွားသွားပြီးစွဲပါ လား။ အဲဒီတော့ မနောကစွဲတယ်။ သာယာတယ်ပေါ့ဗျာ။ သောမနဿကံ၊ ဒေါမနဿကံနော်။ အဲဒါကံ။ ကံအကြောင်းလေးတွေ။ ဒီသီလကိုရဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ဪ ... ငါဟာ ကံပါလား။ ဘုရားကဟော ထားတယ်။ ကာမာသဝ ဘယ်သဘောကြောင့် ကာမာသဝငါဖြစ်ရသလဲ။ မိမိစိတ်ကို မိမိစစ်ပေါ့။ ငါ့စိတ်က အတ္တစိတ်လား။ အနတ္တစိတ်လား။ ဪ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီး ငါရွှေချမယ်ဆိုပြီး ရွှေချတယ်။ ကောင်းမှုကံပေါ့ဗျာ။ အဲဒီတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီးက ဆင်းလာတော့ သူ့ဖိနပ်ပျောက်သွားတယ်ဗျာ။ ဖိနပ်က (၂၀၀)တန်ဟာ ပျောက်သွားတော့ စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးဖြစ်သွားတယ်။ ဟိုရွှေချတဲ့စိတ်က ကုသိုလ်နဲ့ ဒီနေရာမှာ ပစ္စည်းကိုစွဲတာက တဏှာ အကုသိုလ်စိတ်ကလေး မနောလေး၊ သိပ်ပြီးတော့ မချမ်းမမြေ့ ဖြစ်သွားတယ်။ ပစ္စည်းစွဲတာကိုးဗျ။ တဏှာပဲ။

ဒါကြောင့်မို့ ပုဗ္ဗ၊ မုဗ္ဗ၊ ပရဆိုတဲ့ စေတနာသုံးတန်ဆိုတာက စာအရခေါ်တာ။ ဦးပဉ္စင်းကြီး ပြောမှားဆိုမှားရှိရင် ခွင့်လွှတ်နော်။ စေတနာသုံးတန် အခု ဒကာမကြီးတွေလှူကြပြီး စေတနာသုံးတန် သည် လှူတဲ့လူလည်း မမြဲဘူး။ ငါလှူလိုက်တဲ့ပစ္စည်းလည်း မမြဲဘူး။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်လည်း မမြဲဘူး။ အဲဒါ အနတ္တနဲ့ လှူလိုက်တာပါဗျာ။ တချို့က မျှော်ကိုးပြီးတော့ သူ့လှူရင် ငါဟာ စီးပွားလာဘ်လာဘ တွေ အင်မတန်တိုးတက်မယ်ဆိုတဲ့အသိနဲ့ လှူကြတယ်။ ဒါဟာ နှလုံးသွင်းလေးတွေမှားကြမှာစိုးလို့ ပါနော်။ ဦးပဉ္စင်း က မဂ္ဂင်ဖောင်ကြီးဆိုက်ပေးတယ်။ တက်ကြ ဖောင်ပေါ်ကို ဦးပဉ္စင်းက ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အစားလုပ်သွားတာ။ လုပ်လို့ရတဲ့ ဂတ္တိရဉာဏ်နဲ့ ဇဝနဉာဏ်နဲ့ ဟောတာပါဗျာ။ စာတစ်လုံးမှ မတတ် ပါဘူး။ ဦးပဉ္စင်းလိမ်ပြောရင် မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဓိယာမိလို့ပြောရင် ဦးပဉ္စင်း ပါရာဇိက ကံထိုက်ပါတယ်။ ရဟန်းတစ်ပါးလိမ်တာကိုး။ လိမ်ပြီးတော့ သူများ မသနား၊ သနားအောင် သူလိမ် ပြီးတော့ လုပ်တာ။ အင်မတန်နစ်နာပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ လှူတဲ့အလှူအဖို့မှာ မနစ်နာပါဘူး။ ဦးပဉ္စင်း က စာမတတ်လွန်းလို့ ဦးပဉ္စင်း ပြောသွားတာ။

ဦးပဉ္စင်းကလည်း ဟောဒီဘဝမှာ ရေထမ်းရတယ်။ လူတွေနှိပ်ရတယ်။ ဪ... ငါပညာ အရည်အချင်းမရှိဘူး။ လောကီပညာမှာ ဘာမှမတတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ စပါးသယ်၊ အုတ်သယ် ဒါတွေ လုပ်တယ်။ အစက ရဲထဲလုပ်တယ်။ ရဲထဲလုပ်တဲ့အထိတုန်းကတော့ ကောင်းတာပေါ့ဗျာ။ အချိန်ကျ လခလေးထုတ်စား၊ ချမ်းတော့ မချမ်းသာဘူးပေါ့။ အစိုးရမင်းများက အချိန်တန်ရင် လခလေးပေး တယ်။ သူ့ဟာနဲ့သူ တန်ရုံစားလို့ရပါတယ်။

ကိုယ်က ရိုရိုသေသေနဲ့ လခလေးကိုစားတယ်။ ကြာလာတဲ့အခါကျတော့ နည်းနည်းကျောင်း ရေဝလာတော့ တစ်မျိုးဖြစ်လာတယ်။ မကောင်းတဲ့စိတ်ပေါ့။ မကောင်းတဲ့တရားပေါ့။ သူ့နှလုံးသွင်း မှားတယ်။ မှားတော့ ဦးပဉ္စင်းက ဘာမတတ်၊ ညာမတတ်နဲ့ ရဲထဲကထွက်လာပါတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒါ ဘာလဲဆိုတော့ ကာမကိလေသာ၊ ကာမဂုဏ်အာရုံကို နှစ်မျောနေတာ။ အဲဒါကြီးက အကြောင်းကြီးပဲဗျာ။ ဦးပဏ္ဍိတ ဦးမြမောင် အဲဒါကြီးကိုဖြစ်နေတာ။ ငါ့မယားစားဖို့၊ သားစားဖို့၊ သမီးလေးစားဖို့၊ ခိုးတော့မကျွေးဘူး။ ဒီလိုစိတ်တွေပါ။

အဲဒါတွေကဘာလဲ။ မကောင်းတဲ့တရားတွေကို သူ့နှလုံးသွင်းထားတာ။ ဒါ အပါယ်ကို သွားမယ်။ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရားတွေသူလုပ်ထားတယ်။ ဘယ်တော့ မဂ်ရမလဲ။ ဘယ်တော့ ဖိုလ်ရ မလဲ။ ကိုယ်မှ မမှန်တာကြီးပဲ။

ကိုယ်မမှန်ရင်လည်း နှလုံးသားက မမှန်ဘူးဗျ။ အပြင်မှာ ကိုယ်လုပ်ထားတဲ့အာရုံတွေကို ကိုယ့်မနောကလိုက်တော့ မနောလည်းမကြည်ဘူး။ အပြင်မှာလည်းမကြည်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မယ်။ အပြင်ကအာရုံတွေကို ကိုယ်က ခြေ ... ငါ့ပစ္စည်းမဟုတ်ဘူး။ ငါမလုပ်ဘူး။ ဒီလိုစိတ်မျိုးမရှိဘူး။ မကောင်းတာတွေ သူလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ မကောင်းတဲ့တရားရှိရင် ကောင်းတဲ့တရားလည်းရှိပါတယ်ဗျာ။

ဦးမြမောင်ကြီး က ဒါတွေလုပ်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် သူ့စာရိတ္တလည်း ပျက်ပါတယ်ဗျာ။ သီလလည်း ပျက်ပါတယ်ဗျာ။ ကံနိမ့်တာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီတော့ ငါဟာ ကံနိမ့်တယ်။ ဒီကံတွေ ငါလုပ်နေပါလား။ ဘုရားဟောထားတဲ့ ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဓိဋ္ဌိသဘာ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာဟာ ငါ အာရုံခြောက်ပါးက မလွတ်သေးပါလား။ ဒိဋ္ဌာသဝဟာ ငါသိ၊ ငါတတ်တယ်။ ငါ့မယား၊ ငါ့သား၊ ငါဆိုင်တယ်။ ငါပိုင်တယ် ဆိုတဲ့ အတ္တကြီးဗျ။

အဲဒါ ဒိဋ္ဌိလို့ခေါ်မှာပေါ့ဗျာ။ ဒိဋ္ဌိတစ်လုံးကိုပယ်တာနဲ့ အင်မတန်ထူးမြတ်ပါတယ်ဗျာ။ ဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရင် အပါယ်လေးဘုံကိုမရောက်တော့ဘူးနော်။ အဲဒါ ဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တကြီးဗျ။ အနတ္တတရားရှိပါတယ်ဗျာ။ ဘဝါသဝဆိုတာ ရှိပါတယ်။ ဘဝတွေ၊ ဘဝတွေ။ အဲဒီကံတွေကြောင့် ဘဝတွေ၊ ဘဝတွေ ကျင်လည်ကျက်စားရဦးမယ်ဗျ။ ကာမာသဝပြီးရင် ဘဝါသဝ၊ ဘဝါသဝပြီးရင် ဒိဋ္ဌာသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ ပြီးရင် အဝိဇ္ဇာသဝ ဒီလေးလုံးက အင်မတန်ထူးမြတ်ပါတယ်ဗျာ။ ဦးပဉ္စင်းအသိနဲ့ပြောတာပါ။

အရင်တုန်းက အသိတွေက မကောင်းတဲ့အသိတွေ၊ အခု ကောင်းတဲ့အသိတွေ၊ ကံပြတ်တယ်။ မပြတ်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်ရတယ်။ ဒီလိုသီလမျိုးရလာတဲ့အခါဟာ သိပ်ထူးတာပဲဗျ။ သူတို့လှူကြပြီ၊ အရင်တုန်းကတော့ ဆေးလိပ်တောင်မသောက်ရဘူး။ အကုသိုလ်ကံတွေလုပ်၊ ဗလောင်းဗလဲလုပ် လုပ်ချင်သလိုလုပ်၊ နေချင်သလိုနေ ဟာ... အကုသိုလ်ကံတွေ။ ဒီကံတွေအများဆုံးလုပ်ထားတဲ့ အတွက်ကြောင့် သူကံနိမ့်တော့ ဆေးလိပ်ကိုတောင် သောက်စရာမရှိဘူး။ ဘယ်သူမှလည်း လာမကျွေးဘူးဗျ။

ကိုယ်လုပ်တာမဟုတ်တော့ ရှာလို့ ဖွေလို့လည်းမရဘူးဗျ။ မနက်တစ်ထပ်၊ ညတစ်ထပ်တောင်မှ ငံပြာရည်ကိုတောင် ငံမလျက်ရပါဘူး။ အဲဒီလောက် စိတ်ဆင်းရဲဒုက္ခခံစားရပါတယ်။ ပရိဒေဝ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယဿ၊ (ဝဘ)မီးတွေကို ကိုယ်ကလုပ်တာဗျ။ စာတွေက ဒီအတိုင်းရေးတာ။ မိမိရဲ့ နှလုံးသားက နှလုံးသွင်းမှားနေလို့ အယူမှား၊ အစွဲမှားနေလို့ ဒါတွေဖြစ်တာပါ။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် ပြင်ပေတော့။ ဒီလမ်းက ပြန်ရတော့မှာ ဦးပဉ္စင်းက အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကနေပြောတာ။

ဪ... ငါ့ဘဝတွေ၊ သံသရာတွေ နစ်မျောနေပါလား။ အိုး... ဘဝကြည့်တော့မှ အေးကွာ၊ ဪ... အေးအေး၊ သူများကိုပြောလည်းပြောချင် ထုတ်လည်းမပြတတ်ဘူး။ ကျင့်တဲ့သူပဲသိတယ်ဗျာ။

အဲဒါကြောင့်မို့ ကိုယ့်အမေ၊ အမေတွေလို ကိုယ့်အစ်မကြီးတွေလို ဒကာကြီးတွေ၊ ဒကာမကြီးတွေ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ပုဗ္ဗ၊ မုတ္တ၊ ပရဆိုတဲ့ စေတနာဟာ အနတ္တနဲ့သာလှူလိုက်ပါ။ ညောင်စေ့လောက် လှူရင် ညောင်ပင်ကြီးလောက်ရပါတယ်။ ကိုယ့်ထက်ကြီးသူကို ရိုသေပါ။ ကိုယ်နဲ့တန်းတူကို ကြင်နာပါ။ ကိုယ့်အောက်ကလူကို သနားပါ။ ကိုယ့်ကျင့်တရားထားပါ။ ဗြဟ္မစိုရ်တရားထားပါ။ သံဝေဂတရားထားပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မာန်တွေ၊ ရာဇမာန်တွေ၊ ဓနမာန်တွေ၊ ပစ္စည်းမာန်၊ ဥစ္စာမာန်၊ ဗလမာန်၊ ငါမာန်တွေ၊ စာမာန်တွေ မစွဲနဲ့။

ဒါဖြင့် စိတ်ပါတဲ့အလုပ်နဲ့ စိတ်မပါတဲ့အလုပ် လုပ်တော့လုပ်တယ်။ စိတ်မပါဘူး။ သဘောလေးပြောတာ။ သဘောလေးပဲ။ စိတ်အကြောင်းပြောတာ။ အသိလေးပဲပြောတာ။ အပြင်အာရုံတွေမှာ မနောလေးက ပါသွားတယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားထိုက်နဲ့ ခင်ဗျားကံ။ အဲ... မြင်တာကလည်း မမြဲပါလား။ ဥပါဒါန်လွတ်တယ်။ ဥပါဒါန်လွတ်တော့ ကံပြတ်တယ်။ ဟော ကာမာသဝပြတ်တော့မယ်ဗျာ။ ကျင့်ကြပါ။ အင်မတန်ထူးမြတ်တယ်။

အပါယ်ကိုရောက်သွားရင် ခင်ဗျားပြန်လာဖို့က မလွယ်တော့ဘူး။ ကောင်းရာသုဂတိရောက်ရင်တော့ ကောင်းတာပေါ့ဗျာ။ အပါယ်မှာ တစ်ထွေးကြီးပဲရောက်နေကြတာပဲ။ အဲဒါ ထုတ်ပြပါဆိုတော့ ဘယ်လိုထုတ်ပြရမလဲ။ ဒါကြောင့် သိတော့ ပယ်တယ်။ ပယ်တော့ ဆိုက်တယ်။ ဆိုက်တော့ ပွားတယ်။ သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွားနော်။ ဒါကြောင့် မသိတာက အဝိဇ္ဇာ၊ စွဲလမ်းတာက တဏှာ။ သဘောလေး၊ အသိလေး၊ နှလုံးသွင်းမှန်ဖို့က အရေးကြီးတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ကိုယ့်ထက် ကြီးသူကိုရိုသေပါ။ ကိုယ်နဲ့တန်းတူကို ကြင်နာပါ။ သမုတိသစ္စာမှန်အောင်နေပါ။ သမုတိသစ္စာမှန်ဖို့ဆိုတာက ကိုင်းကျွန်းမှီ၊ ကျွန်းကိုင်းမှီ။ ဪ... ဒကာကြီးက ဒကာမကြီးကို ရတဲ့လခလေးပေး။ ဪ... ကလေးတွေရှိတယ်။ အဲဒီကလေးတွေကို ကျွေးရမယ်။ ကျောင်းထားရမယ်။ ကလေးတွေကိုပြုစုရမယ်။ အဲဒီတော့ ဒကာကြီးက လင့်ဝတ်ငါးဖြာကျေပွန်တယ်။ ဒကာမကြီးကလည်း ငါ့အိမ်ထောင်ဦးစီးက ငါ့ကိုရှာကျွေးနေပါလား။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သမ္မာဝါစာ၊ သမာကမ္မန္တနဲ့ ကိုင်းကျွန်းမှီ၊ ကျွန်းကိုင်းမှီဆိုသလို စိတ်ဆိုးအောင်မလုပ်ဘူး။ သမ္မာတွေနဲ့ လုပ်ထားတာ။ သိပ်ထူးတယ်။ ဟာ... ဒီအိမ်ထောင်ဟာ မရှိလည်း ဆားနဲ့စားတယ်။ လူမသိဘူး။ ကလေးတွေကိုချော့ပြောထားတယ်။ လိမ်လိမ်မာမာနေတယ်။ စာမှာ အလိမ္မာပါ။ အဲဒီစာက

တက်ယူရမယ်။ ဦးပဉ္စင်းက စာမတတ်ပါဘူး။ လိမ်လိမ်မာမာနေကြ၊ စားကြ၊ သွားကြ။ အိမ်နီးချင်းက ဘာပြောပြော ကိုယ့်တရားမပျက်စေနဲ့။ ကိုယ့်နှလုံးသားက မှန်ဖို့အရေးကြီးတယ်။ အိမ်မှာနေတဲ့အခါ မြင်တာလည်း မမြဲဘူး။ စားတာလည်း မမြဲဘူး။ လျောင်းတာလည်း မမြဲဘူးလို့ နှလုံးသွင်းနေ။ သီလရမှ အပယ်ပိတ်မှာဗျို။ မလွယ်ဘူး။ ဒီသီလက မလွယ်ဘူးဗျာ။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်။ ဒါနက အထောက်အပံ့ သီလရမှ အပါယ်ပိတ်မှာပါ။ အဲဒီတော့ သီလကပြောကြယမ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားတို့ယူကြတဲ့သီလ၊ ဟုတ်တာပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျားတို့ နိုင်ရာနိုင်ရာယူထားတဲ့ ခုနက ၈ ပါးသီလတို့၊ ၉ ပါးသီလတို့ယူကြတာ မှန်ပါတယ်။ အရှင်းမယူတာထက်စာရင် ယူတော့ကောင်းတာပေါ့။ လုပ်မယ့်လုပ်တော့ ခရီးပေါက် ရောက်အောင်သာလုပ်ပါ။ ရေထဲငုပ်ရင် သဲရအောင်လုပ်။ အဲဒီတော့ ငွေရရင် ငွေနဲ့မတင်းတိမ်နဲ့ ငွေထက်ကောင်းတာ ရွှေရှိတယ်။ ရွှေရရင် ရွှေထက်ကောင်းတာ ကျောက်ရှိတယ်။ ရွှေဟာ အခု ဈေး ထဲမှာသွားရောင်းရင် ကာလပေါက်ဈေးရမယ်။ ငွေကလည်း အခုသွားရောင်းရင် ကာလပေါက်ဈေး ရတယ်ဗျ။ ကျောက်ကတော့ သယံဇာတကနေထွက်တဲ့ကျောက်၊ အသွေးအရောင်ကလည်းအင်မတန် ကောင်းတယ်။ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီလို ကျောက်ရအောင်ရှာပါ။ ကိုယ်ကြိုးစားရင်ရမှာပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ သဒ္ဓါဗိုလ်၊ သီလဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်တွေ၊ သဒ္ဓါနဲ့တက်သွားတာ။

သဒ္ဓါဆိုတာဘာလဲ? ယုံကြည်တာဗျ။ ဘုရားအစစ်၊ တရားအစစ်၊ သံဃာအစစ်၊ ကိုယ်ကလည်း ဒကာ၊ ဒကာမတွေက အစစ်၊ ကိုယ်လုပ်ရင် ကိုယ်သိမှာပဲ။ သီလာရင် မကောင်းတာတွေပယ်လိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့မှ စာကရေးထားတယ်။ မဂ်တို့ ဖိုလ်တို့ဆိုတာ ရေးထားတယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သီလာလိမ့် မယ်။ တရားကို တရားစောင့်ရှောက်လိမ့်မယ်နော်။ ကြိုးစားပါ။ သေမင်းဟာ အချိန်ကျရင် ခေါ်မှာဗျ။

အချိန်ကျလို့ခေါ်လို့ရှိရင် ကျွန်တော်မလိုက်ချင်ပါဘူးလို့ ပြောလို့မရဘူး။ ကံကိုးဗျ။ ကံဆိုတာ လွန်ဆန်လို့မရပါဘူး။ ကံနိမ့်တဲ့အခါ နိမ့်လိမ့်မယ်။ ကံမြင့်တဲ့အခါ မြင့်လိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့ မြင့်နေတဲ့ အခါ စုစောင်းချွေတာပြီးတော့ စားကြ၊ သောက်ကြပါ။ ဟာ ... ဘုလုပ်ရမလဲဗျာ။ ဒီဝတ္ထုရှိမှ စိတ်ချမ်း သာမယ်။ စိတ်ချမ်းသာမှ ဒီတရားကိုလုပ်နိုင်မယ်။ ခန္ဓာဝန်ကလည်း ကိုယ်တစ်ဦးတည်းမဟုတ်ဘူး။ အများနဲ့နေတော့ ခန္ဓာဝန်ကလည်း မနက်တစ်ထပ်၊ ညတစ်ထပ်။ လောဘ၊ မောဟတွေက တစ်ခါ တည်း တစ်ခေါက်နင်းတက်နေတာ။ တရားနှလုံးမသွင်းနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ဦးပဉ္စင်းမျက်ရည်ကျ တယ်။ ဩော် ... ငါတော့ကွာ၊ ဩော် ... အေး အေး ဒါကြောင့်မို့ ဒီသီလတွေရဖို့အရေးကြီးတယ်။ ဒီသီလရရင် ဒီသီလဖြစ်ရင် ခင်ဗျား အချိန်မရွေး လှူလို့ရပြီ။ သီလဆိုတာ စာနဲ့ရေးထားတာ။ မြန်မာလို ပြောရရင် စိတ်ပိုင်းမှာ လောဘနဲ့ ဒေါသ ခေါင်းပါးရင် သီလပဲ။ ခင်ဗျားစိတ်ကို ခင်ဗျားစစ်၊ လောဘ

ရှိသေးလား။ ဒေါသရှိသေးလား။ ခင်ဗျားစိတ်က လောဘလည်းရှိတယ်။ ဒေါသလည်းဖြစ်တယ်။ လောဘကြောင့် ဒေါသဖြစ်တယ်။ အဲဒါ သီလပျက်တယ်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆိုတာ ပါဠိလိုရေးထားတာ မြန်မာလိုကဘာလဲ? မနောဟာ စင်ကြယ်ရမယ်။ မနောဟာ မျက်စိနဲ့မြင်ကာမတ္တ၊ ကြားကာမတ္တ၊ နံတာမတ္တ၊ စားတာမတ္တ၊ ထိတာမတ္တ၊ မြင်တာပဲရှိတယ်။ ဘာမှမဝေဖန်ပါဘူးဗျာ။ ဥပမာ-မြင်လိုက်တဲ့အာရုံပေါ်မှာ သူမှတ်သားတယ်ပေါ့ဗျာ။ စိတ်ထဲကနေ မှတ်သားတာ။ မှတ်သားတာက သညာပေါ့ဗျာ။ စွဲလမ်းတာက ဥပါဒါနံ၊ နှစ်သက်တာက သင်္ခါရပေါ့ဗျာ။ သဗ္ဗေသင်္ခါရ အနိစ္စ၊ သဗ္ဗေသင်္ခါရ အနတ္တ။ တွေးကြည့်ပါဗျာ။ ဒီအာရုံတွေကနေ ကိုယ့်ကို ဒုက္ခပေးနေတာ။

ဘာမှမမြင်တော့လည်း မနောက လျှောက်တွေးနေတယ်။ ဘာတွေတွေးနေလဲ။ လောကီတွေးနေသလား။ လောကုတ္တရာတွေးသလား။ အတ္တတွေးသလား။ အနတ္တတွေးသလား အဲ ... ဘာဝနာပွားပါ။ ဒါနရယ်၊ သီလရယ်၊ ဘာဝနာရယ်။ ဘာဝနာဆိုတာ ပွားမှရတယ်။ ပွားတက်မှဗျ။ ငါ့သမီး ဘီအေအောင်ဖို့ ငါ့သား ဘီအေအောင်ဖို့ ငါဘာလုပ်ရမလဲဆိုပြီး ဟာ ... နှစ်နေပြီဗျို့။ ဘာဝနာပွားတာ အတ္တတွေပွားနေကြတာ။ အနတ္တတွေပွားပါဗျာ။ ဒီလို သီလတွေရမှ ဘဝကူးကောင်းမယ်။ ဦးပဉ္စင်းက အစက မကောင်းတဲ့လူပါဗျာ။ သီလလည်း ကြားတော့ကြားဖူးတယ်။ မလုပ်တတ်ဘူး။ ဟာ ... လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ။ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေ။ ဒါ မကောင်းတဲ့တရားကို ကောင်းပါတယ်လို့ ယူထားတာ။ ဘေးကလူမသိဘူး။ ကိုယ်တွေးတာ ကိုယ်ပဲသိတယ်ဗျာ။ ကံ ဘာလို့နိမ့်လဲ။ စာရိတ္တမကောင်းရင် သီလမကောင်းဘူး။ သီလမကောင်းရင် ကံနိမ့်ပါတယ်ဗျာ။ အခုတော့ တွေးကြည့်ပါဗျာ။ အခုတော့ သီလဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ၊ တွေးကြည့်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက အေး ... လှူဒါန်းကြတယ်။ ဒါကြောင့် ‘ကုသလာနံ ကုသလာနံ၊ ဓမ္မာနံ ဓမ္မာနံ၊ ဟေတုပစ္စယော’ တဲ့ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးဆက်ပြီဗျို့။ ဆက်တဲ့သဘောလေး ပြောပြပါမယ်ဗျာ။ ဦးပဉ္စင်းက ရေတွင်းထဲမှာရေရှိတယ်။ ရေရှိတဲ့အခါကျတော့ ဩော် ... ရေတွင်းဟာ ရေရှိပါလား။ ဦးပဉ္စင်းမှာ ခန္ဓာဝန်ရှိတယ်။ ဦးပဉ္စင်းရေတွင်းသွားပြီး ရေခပ်တယ်။ အဲဒီပုံးရှိတော့ လက်တစ်ဖောင်ခပ်တာမရဘူး။ အောက်ကရေကို လိုချင်တယ်။ မရဘူးဗျာ။ မရတော့ သူ့နောက်ဆုတ်တယ်။ ဩော် ... ငါ့မှာရေပုံးတော့ရှိတယ်။ ကြိုးမရှိဘူး။ ဦးပဉ္စိတဟာ သပိတ်ကြီးကိုင်ပြီးတော့ သူသွားပါတယ်။ သွားတဲ့အခါမှာ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက ‘ရပ်တော်မူပါဦးဘုရား’ ဆိုပြီး ဆွမ်းတွေလောင်းတယ်။ ဒီဆွမ်းလေးစားတယ်။ စားတော့ အာဟာရကြောင့် သူအင်မတန်အားရှိလာတယ်။ အဲဒီတော့မှ ဝိပဿနာတရားကျင့်နိုင်တယ်။ ဒီခန္ဓာဝန်ကြီးက ဆွမ်းမှမစားရရင် သူမကျင့်နိုင်ဘူး။

ခုနက ရေပုံးရှိတယ်။ ဒီပုံးတစ်လုံးတည်းရှိလို့ သူရေမခပ်နိုင်ဘူး။ ခပ်လို့မရဘူး။ ဒကာမကြီး ဆီက အလှူခံကြိုးတစ်ကြိုးကိုရတယ်။ အဲ သူ့ဆီက ကြိုးနဲ့ ကိုယ့်ဆီကပုံးနဲ့ချည်ရတယ်။ ဒီတော့မှ ရေရပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ 'ကုသလာနံ ကုသလာနံ၊ ဓမ္မာနံ ဓမ္မာနံ၊ ဟေတုပစ္စယော'တဲ့။ ဒီဘဝအကြောင်းနဲ့ အကျိုးဆက်လိုက်တာပါ။ အဲဒါ သူ့ဆွမ်းလေးလောင်းမှ စားရမှာ ဒီခန္ဓာဝန်ကြီး က ပြည့်တင်းမှ ဒီဝိပဿနာကိုကျင့်လို့ရတယ်။ ဒီဆွမ်းမှမရရင် သူကျင့်လို့မရဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ ကုသလာနံ ကုသလာနံ၊ ဓမ္မာနံ ဓမ္မာနံ ဆိုတာ ဓမ္မဗျူ။ အဲဒီတော့ ဦးပဉ္စင်းက ဪ... အေး... အဲဒါကနေပြီးတော့ ဒကာမကြီးလှူတဲ့ဆွမ်းစားပြီး တရားကျင့်လို့ရတယ်။ အဲဒီတော့ မကောင်းဘူး ကောင်းတယ်ဆိုတာ သူဟာသူသိလာတယ်။ အဲဒီတော့မှ ငါ ဒါတွေမလုပ်တော့ပါဘူး ကွယ်။ ဒါတွေမကောင်းဘူး။ လိမ်ညာတာတွေဟာ မကောင်းဘူးဆိုတာ သူဟာသူသိတယ်။ ဒါ ဓမ္မ ကိုးဗျ။ ဒီမျိုးစေ့က နည်းတဲ့မျိုးစေ့မဟုတ်ဘူးနော်။ ဒါကြောင့်မို့ ဝေဒနိယဒိဋ္ဌိအကျိုးရပါတယ်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကလည်းမှန်တယ်။ လှူတဲ့လူကလည်း မှန်တယ်။ အဲဒီတော့ သွားပြီးတော့တူတဲ့ စရဏ ကိုရပါတယ်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော။ ဘုရားဟောထားတဲ့ တရားအစစ်တွေဗျာ။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီဘဝမှာ အိုရဦးမယ်၊ နာရဦးမယ်၊ သေရဦးမယ်ဗျ။ မအိုခင်၊ မနာခင်၊ မသေခင်မှာ ခင်ဗျားတို့ပညာမျက်စိနဲ့ ကြည့်၊ ပညာနားနဲ့ထောင်၊ ညောင်စေ့လောက်လှူ၊ ညောင်ပင်ကြီးလောက်ဖြစ်တယ်။ ညောင်ပင်ကြီး လောက်လှူ ညောင်စေ့လောက်ရတယ်လို့ ဟောထားတာတွေရှိပါတယ်။ အဲဒါလေးတွေမှတ်သားကြ။ လှူဖို့ မလှူဖို့မဟုတ်ဘူး။ ပုဗ္ဗ၊ မုဇ္ဇ၊ ပရစေတနာမှန်ဖို့လိုတယ်။ ယုံကြည်ဖို့နဲ့ စေတနာမှန်ဖို့လိုတယ်။ အဲဒါတွေက ကိုယ်သွားရမယ့်လမ်း၊ အဲဒီလိုစိတ်ကလေးတွေထား။

ခုနက လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေက သံသရာကို ချဲ့ထွင်တဲ့တရားလို့ ခေါ်ပါတယ်။ မျက်စိမြင်တော့သိလိမ့်မယ်။ သိတာက စိတ်၊ မှတ်သားတာက သညာ၊ စွဲလမ်းတာက ဥပါဒါန်၊ နှစ်သက်တာက သင်္ခါရ၊ ဟာ ... ခင်ဗျားတို့ကြည့်စမ်း။ ဘယ်တော့မှ သီလရပါတော့မလဲဗျာ။ အင်မတန်နှစ်နာဖို့ကောင်းတယ်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေကနေ အာရုံ ခြောက်ပါးဖြစ်ကုန်တာပဲဗျ။ ကာမသဝဆိုတာ ကံလုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်းရှိတာပဲဗျ။ ဒုစရိုက် ၁၀ ပါးလည်း ကြားဖူးတယ်။ စာနဲ့ရေးထားတယ်။ အဲဒီဒုစရိုက်(၁၀)ပါးဟာ မြန်မာလိုဘာလဲ။ ပြောမှားဆိုမှားရှိရင် ခွင့်လွှတ်ပါ။ ဦးပဉ္စင်းအသိနဲ့ပြောရတာပါဗျာ။ မှားရင်လည်း ပြင်ပေး။ ဒုစရိုက်ဆိုတာ သူဘာတွေလုပ် လို့ ဘာတွေဖြစ်သလဲ။ ဒုစရိုက်တွေတယ်ဗျာ။ သူထိုင်တွေတယ်နော်။

ငါတာလုပ်ရင်ကောင်းမှာလဲ။ တွေးပြီးရင် ကြံစည်တဲ့စိတ်၊ ပြီးရင် နှစ်သက်တဲ့စိတ်၊ အဲဒီသုံးခု ဖြစ်သွားတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒုစရိုက်လို့ခေါ်လိမ့်မယ်ဗျို့။ စာအရဆိုရင်တော့ ကာယကံရယ်၊ ဝစီကံရယ်၊ မနောကံရယ် သုံးချက်ပါထားတယ်ဗျို့။ အဲဒါစာ။ အဲဒီတော့ ကာယကံဆိုတာ ကာယနဲ့ကျူးလွန်ထား တယ်။ ဝစီနဲ့ပြောတာ။ မနောနဲ့ပါထားတယ်။ အဲဒါ ကာယ၊ ဝစီ၊ မနော၊ ဒါ စာနဲ့ဆိုရင် ဒီလိုခေါ်ထား လိမ့်မယ်ဗျို့။ ကာယလည်းပါတယ်။ ခင်ဗျားရုပ်ကြီးလည်းပါတယ်ဗျို့။ ပါးစပ်ကလည်း ချိုချိုသာသာ ပြောတယ်ပေါ့ဗျို့။ လိမ်တယ် ညာတယ်ပေါ့ဗျို့။ အဲဒီစိတ်ကလေးကို နှစ်သက်တယ်ပေါ့ဗျို့။ အဲဒီ သုံးမျိုး ထမြောက်တဲ့အတွက် ဒုစရိုက်လို့ခေါ်ပါတယ်ဗျို့။ ဒုစရိုက်ကံဖြစ်သွားပြီးနော်။ ဒီတော့ သီလတွေ ခင်ဗျားတို့မှာရှိကြပါဦးမလားတွေ့ပါ။ ကံတွေလုပ်လို့ လည်တာပေါ့ဗျို့။ ကံတွေလုပ်လိုက်၊ နတ်ပြည် ရောက်လိုက်၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံရောက်လိုက်၊ ခွေးဖြစ်လိုက်၊ လူဖြစ်လိုက်နဲ့ လျှောက်ဖြစ်နေတာဗျို့။

ရသေ့ဖြစ်လိုက် ဘာဖြစ်လိုက်၊ တောင်ဖြစ်လိုက် မြောက်ဖြစ်လိုက် ဖြစ်နေတာ။ ဟို အနော်ရထာ မင်း အိုး ... ဒါတွေပြောလို့ရှိရင် အများကြီးပဲ။ နောက်ကြောင်းတွေပြောရရင် ဒါသဘောလေးပြောတာ။ ဒါ သစ္စာနဲ့ဟောတာ။ အဲဒီတော့ ဦးပဋ္ဌင်းက ငါ နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်။ ငါ ရဟန္တာကြီး၊ ငါ အနာဂါမ်ကြီး၊ ငါ သကဒါဂါမ်ကြီး၊ ငါ သောတာပန်ကြီးလို့ မပြောပါဘူး။ စိတ်ကျင့်ထားတာ။ မနောကို ကျင့်ထားတာ။ အဲဒီ မနောကို ကံမဖြစ်အောင်လုပ်တယ်ဗျို့။ အဲဒါ သတိပဋ္ဌာန်၊ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ အသိ၊ မနော အသိ၊ အဲဒီမနောအသိက ဘာတွေလဲ။

ငါသည် ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ အဲဒီမနောကံတွေ့တယ်။ ကြံတယ်၊ ပြုလုပ်မယ်၊ မလုပ်ဘူး၊ ရှူတယ်၊ ရှိုက်တယ်။ အဲဒီလိုလုပ်လိုက်တော့ ကြာလေ ဘောကန်သလိုပေါ့။ ဘောလုံးကွင်းမှာ ဘောကန်ရော၊ နေ့တိုင်းလေ့ကျင့်ရေးလုပ်နေတော့ ကြာတော့ သူလည်းကန်တတ်တာပေါ့ဗျို့။ အဲဒီ သဘောပဲ စိတ်ကျင့်တာပဲဗျို့။ အဲဒီစိတ်ကလေးကျင့်လိုက်တော့ ဟော ... ငါ့နှလုံးသားက ငြိမ်လာ ပါလား။ မျက်စိရဲ့သဘောက ဘယ်လိုလဲ။ သဘောလေးတွေ ... သဘောထားတွေ။ အဲဒီတော့ သူ့မှာ တဖြည်းဖြည်း တဖြည်းဖြည်း ထုံးဘူးများလို အဝကျဉ်းလာတယ်။ အဲဒီတော့ ကာယ၊ ဝစီ၊ မနော တွေလည်း ငြိမ်းကုန်ပြီဗျို့။ ဟာ ... ငါ့စွဲရင် ကံပါလားဆိုတာ သိကုန်ပြီဗျို့။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိလာမှ ပယ်လာတယ်။ ဘာပယ်လဲ။ ကံပယ်တာပေါ့ဗျို့။ ‘သိပယ်ဆိုက်ပွား’ အဲဒါ ကံပယ်တာပဲ။ အခု ဒကာ၊ ဒကာမလှူလိုက်တဲ့ ဝတ္ထုတွေ မျက်စိက မမြင်ဘူးလား။ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျပြောတာ။ မျက်စိက စက္ခု အာရုံမြင်တော့ နှလုံးသားက သိတယ်။ ဒီပိုက်ဆံတွေကို မမှတ်သားဘူးလား။ ၂၀၀ တန်၊ ၃၀၀ တန်၊

(၄၀၀)တန် မမှတ်သားဘူးလား။ မှတ်တာက သညာ၊ သညာကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဝတ္ထုကာမနဲ့ ကိုယ်မှာရှိတဲ့ ကိလေသာကာမနဲ့ တွဲဘက်သုံးဆောင်မိပါက အများကြိုက်၏။ ကိုယ်လည်း ကြိုက်၏။ အရိယာမကြိုက်၊ ဒါ သဘောပြောတာနော်။ အမျိုးမျိုးရှိပါတယ်။ တချို့ ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိသလို မကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိတယ်။ တချို့က စာတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်းရှိတယ်။ မပြောပါဘူး။ ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်လုပ်ပါ။ ကိုယ်နှစ်သက်တာ ကိုယ်လုပ်ပါ။ ဦးပဉ္စင်း သဘောကလေး အသိတွေကို ပြောသွားတာပါ။ ကောင်းတဲ့တရားရှိတယ်။ မကောင်းတဲ့တရားရှိတယ်။ ကောင်းတဲ့တရားကိုရှာကြ၊ ဖျာလိုသာနေလိုက် ဘယ်သူကနင်းနင်း ခံသာခံ။ အဲဒါ ကောင်းတဲ့တရားရမှာပဲ။

သူများဆပ်ပြာတုံးကိုမြင်ပြီ၊ မြင်လို့ရှိရင် အဲဒီဟာကို သွားမကိုင်နဲ့၊ သွားမတွေ့နဲ့၊ သွားမကြံနဲ့၊ သွားမပြုလုပ်နဲ့။ အဲဒီဆပ်ပြာတုံး သိပ်ကောင်းတာပဲ။ ဟာ ... ဒါကြီး ဘယ်သူမှလည်း မရှိဘူးဆိုပြီး သွားယူတယ်။ အဲဒါဘာလဲ အဝိဇ္ဇာဒါနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ မျက်စိမြင်တယ်။ မြင်လိုက် တော့ မနောသိတယ်။ သိတော့ မှတ်သားတယ်။ မှတ်သားတော့ စွဲလမ်းတယ်။ ဟာ ... ကံဖြစ်ပြီ။ အဲဒါ မဂ်တားဖိုလ်တားတွေပါ။ ဘုရားက ကာမသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝလို့ ဟောထား ပါတယ်ဗျာ။ ကောင်းတဲ့ကံလုပ်ပေါ့ဗျာ။ ကောင်းတဲ့ကံ မကောင်းတဲ့ကံ ကိုယ်ကသိရမယ်။ အဲဒီတော့ သိတဲ့အခါ စိတ်တွေက မနိုင်ဘူးဗျ။ နောက်တစ်နေ့သောအခါကျတော့ မကောင်းတဲ့ကံ ကိုယ်က သိရမယ်။ အဲဒီတော့ သိတဲ့အခါ စိတ်တွေက မနိုင်ဘူးဗျ။ နောက်တစ်နေ့သောအခါကျတော့ မကောင်း တဲ့ကံတွေ အများကြီးဖြစ်သွားမယ်။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ် ငါ စိတ်ဆိုးပါလား။ ငါ ဒေါသဖြစ်ပါလား။ လူတစ်ဖက်သားကို မခံချင်အောင်ပြောလိုက်မိပါသလား။ ကျွန်တော် မှားပါတယ်ဗျာ။ မှားပါတယ်ဗျာ တောင်းပန်လိုက်။ သိရဲ့လားနဲ့ မာန်ကြီးဖြစ်နေရင်တော့ မပြောတတ်ဘူးပေါ့ဗျာ။ အဲဒါတွေက မဂ်တား ဖိုလ်တားတွေဗျ။ ကောင်းမှုကံရှိရင် မကောင်းမှုကံလည်းရှိတယ်။

ခင်ဗျားတို့ ဦးပဉ္စင်းက ပြောမှားဆိုမှားရှိရင် ခွင့်လွှတ်ပါ။ အဲဒီလူတွေကို မကြောက်ဘူး။ ဘာလို့ မကြောက်တာလဲဆိုတော့ မနော သူတို့မသိဘူး။ လိမ်ရင်ရတယ်။ နတ်သွားလိမ်လို့မရဘူး။ အဲဒါ သစ္စာဗျ။ ခင်ဗျားတို့တွေကြည့်ပေါ့ဗျာ။ သစ္စာရှိတယ် မရှိတယ်ဆိုတာ အဲဒါပေါ့ဗျာ။ အဲဒါ ဦးပဉ္စင်းကြီးက ငါ့ရဲ့လုံးသားသည် သိကြားမင်းကြီးသိတယ်။ ဦးပဉ္စင်းသိတာပေါ့ဗျာ။ မလုပ်ရဲဘူး။ လူကိုမကြောက်ဘူး။ ဘာလို့လဲ။ လူကိုလိမ်ရင်ရတယ်။ နတ်ကို လိမ်လို့မရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါတယ်

ဗျာ။ ဒါကြောင့်မို့ ခင်ဗျားတို့တစ်တွေ အပေါ်ကနေစီးကြည့်နေတာ မှန်သလား။ ဒီပိုက်ဆံတွေ ဦးပဏ္ဍိတ ဘာတွေလုပ်သလဲ။ စွဲသေးသလား။ မစွဲဘူးလား။ နတ်တွေက သိတယ်။

လူတွေကတော့ ကာယ၊ ဝစီကိုသိတယ်။ မနောတော့ မသိတော့ဘူး။ နတ်တောင် သာမန်နတ် မဟုတ်ဘူး။ အရိယာနတ်တွေသိတယ်။ နတ်တောင် မနောငြိမ်တာပဲသိတယ်။ ဉာဏ်ကို မသိနိုင်တော့ ဘူး။ ဒါကြောင့် ဦးပဏ္ဍိတ ကို အနီးနားကပ်နေတဲ့သူတောင် မသိနိုင်ဘူး။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောရရင် ဘယ်သူမှ ဦးပဏ္ဍိတဉာဏ်ကို မသိနိုင်ဘူး။

ကျွန်တော်သည် လွန်ခဲ့သော(၁၂)နှစ် ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ဧရာဝတီတိုင်းသို့ ခရီးသွားရန်အကြောင်း ပေါ်ခဲ့သည်။ အညာသားဖြစ်၍ ဧရာဝတီတိုင်းသို့ တစ်ခေါက်မျှမရောက်ဖူးသေးပေ။ နေရာသစ်တစ်ခု သို့ရောက်တိုင်း ဘုရားဖူးသည်။ ဝိပဿနာဘာဝနာ ပွားများကျင့်ကြံသော ဆရာတော်ကြီးများကို စုံစမ်းမေးမြန်း၍ သွားရောက်ဖူးမြော်သည်။ ဆရာတော်ကြီးများ ဟောကြားသောအသိကို နာယူသည်။ မိမိသဘောကျလျှင် မကြာခဏသွားရောက်၍ တရားအသိနာယူသည်။ ထို့ကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်းသား ကိုအောင်ထိုက် (ကိုစိန်ချွန်)နှင့်တွေ့တော့ စုံစမ်းမေးမြန်းကြည့်မိသည်။

‘ခင်ဗျားတို့ ဧရာဝတီတိုင်းမှာ ဝိပဿနာကျင့်ကြံအားထုတ်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေရှိလား’

‘ပုသိမ်မှာတော့ ဘုန်းကြီး ဦးဉာဏ္ဍော ဆိုတာရှိတယ်။ ဝိပဿနာတရားတော့ သိပ်မဟောဘူး။ ကျွန်တော်တို့ မြောင်းမြမှာတော့ ဘုန်းဦးဦးမြမောင် ဆိုတာရှိတယ်။ အသက်ကြီးမှ တရားအားထုတ်ပြီး ဝိပဿနာတရားဟောတယ်။ စွန်းလွန်းဆရာတော်၊ သဲအင်းဂူဆရာတော်ကြီးတွေလိုပဲ စာမတတ်ဘူး။ ဝိပဿနာကျင့်ပြီး သူကျင့်ပြီးသိထားတဲ့ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ တရားဟောတယ်’

ကျွန်တော် သဘောကျသွားသည်။ ကျွန်တော်လိုချင်တာကလည်း တကယ်ကျင့်ကြံအားထုတ် ပြီး ရရှိထားတဲ့ ခန္ဓာသိ တရားနာချင်တာ။ ခုတော့ ရေကန်အသင့် ကြာအသင့်။ အဆင်သင့်လိုက်တာ။ ကိုအောင်ထိုက် အား ...

‘ခင်ဗျားစာရေးပေးဗျာ။ ကျွန်တော် မြောင်းမြဝင်ပြီး ဆရာတော်ကြီးသွားဖူးမယ်’

ကိုအောင်ထိုက်၊ မြောင်းမြ သူ့အမေ ဒေါ်လိုက်ရင် ထံစာရေးပေးသည်။ နောက်တစ်ပတ် ကြာတော့ မြောင်းမြ ကျွန်တော်ရောက်သည်။ ကိုအောင်ထိုက် ရေးပေးသောစာနှင့် မြောင်းမြ ကိုအောင်ထိုက် အိမ်ရောက်သည်။ ကိုအောင်ထိုက် ၏ ညီ ကိုမျိုးချွန် က ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးကျောင်း သို့ စက်ဘီးနှင့်လိုက်ပို့ပေးသည်။ ည(၇)နာရီကျော်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့

ရောက်သည်။ မြောင်းမြမြို့၊ ပဇ္ဇောတာရုံကျောင်းတိုက်ဟောင်းနှင့် နောက်ကျောတွင်ရှိသည်။ မြောင်းမြ
ဂုံနီစက်ရုံနှင့်နီးသည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးအား စတင်ဖူးမြော်ရသည်။ အသားညိုညို၊ ပိန်ပိန်ပါးပါး၊
အရပ်ရှည်ရှည်၊ နားရွက်ကြီးကြီးကားကား၊ အသက်(၆၀)ကျော်ခန့်ရှိပြီဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ
မိမိအား တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ မေးမြန်းခြင်းမပြုဘဲ ရှေ့တွင်ချထားသောကက်ဆက်ကို စဖွင့်သည်။

ဪ ... ဆရာတော်ကြီးက တရားနာစေချင်လို့ပဲဟု အောင်းမေ့တာ ဆရာတော်ကြီး၏
ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ဓမ္မသစ္စာတရားအား စတင်နာကြားခဲ့ရသည်။ ၎င်းတရားခွေမှာ မြောင်းမြမြို့၊
ရွှေသာလျောင်းဘုရားတွင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ခန္ဓာသိတရားပင်ဖြစ်သည်။ ယခင်အပတ်
“နေလ” ဂျာနယ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော တရားတော်ပင်ဖြစ်သည်။ ကက်ဆက်ခွေမှ တရားနာကြား
အပြီးတွင် မိမိ၏ နှလုံးသားတွင် ...

ဪ .... ဆရာတော်ကြီးက စာမတတ်ပေမတတ်သော်လည်း ဆရာတော်ကြီးဟောတဲ့
တရားတွေဟာ တကယ်ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ဓမ္မသစ္စာတရားအစစ်တွေပဲ။ ငါလိုက်ရှာနေတာကလည်း
ဒီလို ခန္ဓာသိတရားတွေ လိုက်ရှာနေတာ။ အခုတွေ့ရပြီ။ နှလုံးသားထဲ စိမ့်ဝင်ခံစားရသည်။ ဆရာတော်
ကြီးအားလည်း ကြည်ညိုဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ နှလုံးသားထဲက ဓမ္မစေတီကို ဖူးတွေ့ရသည်။
နှလုံးသားပိတ် ဝှမ်းဆီထိသကဲ့သို့ ခံစားရသည်။ သံသရာအတွက် အားကိုးရာရှာခဲ့သော ယခုတော့
တွေ့ပြီ။ ဖက်တွယ်ထားမိသည်။

နောက်မှသဘောပေါက်ခဲ့သည်မှာ ဆရာတော်ကြီးမှာ မိမိမှာ ခန္ဓာကျင့်ဝိပဿနာကိုသာ
စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်ကိုလည်း ကြိုတင်သိသည်။ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာသိ ဓမ္မသစ္စာတရားဖြစ်သော
ရွှေသာလျောင်းဘုရားတွင် ဟောကြားခဲ့သော တရားကက်ဆက်ခွေသုံးခွေအား ဆက်တိုက်ဖွင့်ပြခဲ့
သည်။ ည (၁၁)နာရီကျော်မှ တရားနာပြီးသည်။ မိမိ ဒီညရောက်မည်ဆိုတာ သိထားသောကြောင့်
ဆရာတော်ကြီးမှ နေ့လယ်ကတည်းကပင် ကက်ဆက်၊ ဘတ္တရီနှင့် မြောင်းမြမြို့၊ ရွှေသာလျောင်းဘုရား
တွင် ဟောကြားခဲ့သော တရားကက်ဆက်ခွေသုံးခွေယူထားဟု ကြိုတင်မှာကြားထားရှိပြီး တစ်နေကုန်
မဖွင့်။ မိမိရောက်မှ ကက်ဆက်ခွေဖွင့်ပြသည်။ ဆရာတော်ကြီးဟောပြုဖူးသည်။ ဦးဇင်းက စိတ်ကို
ကျင့်ထားတော့ လောကသုံးပါးကိုသိသွားတယ်။ လူတွေရဲ့စိတ်တွေကိုလည်း သဘောပေါက်တယ်။
ဒါကြောင့်ပင် မိမိ ကျောင်းရောက်လာမည်ကိုလည်းသိတယ်။ မိမိစိတ်ကိုလည်း သိသည်။ ကြည်ညိုဖွယ်
ကောင်းပေစွ။ ပို၍ ကြည်ညိုမိသည်မှာ သံသရာကိုပြတ်စေတတ်သော ကံပြတ်တရား၊ သစ္စာလေးပါး
အသိတရားကို ခန္ဓာသိဟောကြားပြသနိုင်ခြင်းကိုမူ အထူးကြည်ညိုမိသည်။

ဆရာတော်ကြီး မကြာခဏဟောပြောလေ့ရှိသော ဘုရားဖြစ်ခြင်းကိုလည်း ဒုလ္လဘော ခဲယဉ်းစွာ ရအပ်ပေ၏။ ရတနာသုံးတန် ကံ၊ကံ၏အကျိုး ကြည်ညိုခြင်း၊ ယုံကြည်ခြင်းကိုလည်း ဒုလ္လဘော ခဲယဉ်းစွာရအပ်ပေ၏။ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရခြင်းကိုလည်း ဒုလ္လဘော ခဲယဉ်းစွာရအပ်ပေ၏။ ယခု ကျွန်တော်တို့မှာ သူတော်ကောင်း၏ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ ခမ္မသစ္စာတရား နာကြားနေရခြင်းမှာ ခဲယဉ်းတာကို ရနေသည်။ မိမိမှာ သူတော်ကောင်းပြောဆိုဆုံးမသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံဖို့ အရေးကြီးသည်။ ဆရာတော်ကြီး ဟောကြားခဲ့သလို ရခဲတဲ့ဒုလ္လဘအတွင်းမှာ အရှုံးနဲ့မပြန်နဲ့။ ကျင့်ရင်ရမှာပဲ။ ကျောဖျာမခင်းနဲ့။ သဒ္ဓါဗိုလ်၊ သီလဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်တွေနဲ့တက်။ ရေထဲငုပ်မယ့်ငုပ်တော့ သဲရအောင်ကုပ်၊ မနေမနား မီးပွက်သမားကဲ့သို့ကျင့်။ ဦးဖင်းတောင် စာမတတ် ပေမတတ်နဲ့ ကျင့်ရင်ဖြစ်သေးတာ။ ခင်ဗျားတို့လည်း မဂ်ရစ်ပါးနဲ့ကျင့်ကြပါ။ ဘယ်သူမဆို ကျင့်ရင်ဖြစ်မှာပဲ။

အတိတ်မှ ဆရာတော်နှင့် ပဋ္ဌာန်းဆက်ပါရှိသော လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နာမ်လောကရောက်နေသော ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်တို့သည် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးထံသို့ တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးမှလည်း အတိတ်က သစ္စာဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဆွေတော်ပေါင်း၊ မျိုးတော်ပေါင်းတို့အား တစ်ဘဝမရလျှင် တစ်ဘဝ တရားအသိရရှိအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်၍ ကယ်တင်သွားပါမည်ဟု သစ္စာဆိုခဲ့သည်။ ထိုသစ္စာအတိုင်း ကိန်း၊ နက္ခက်၊ အချိန်ကရောက်လာသော အခါ သစ္စာတော်အတိုင်း ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရသည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ အတိတ်က ဆွေတော်ပေါင်း၊ မျိုးတော်ပေါင်းသည်လည်း ဆရာတော်ကြီးထံ ရောက်ရှိလာကြမည်ဖြစ်သည်။ ဓမ္မအသိ ရယူကြမည်ဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီး လားရှိုးသို့ကြွရောက်စဉ် လားရှိုးမြို့မြို့လယ်ကျောင်းတွင် သီတင်းသုံးခဲ့သည်။ မြို့နယ်ကျောင်းရှိ ဦးပဉ္စင်းအား ပုဂ္ဂိုလ်ဝင်ရောက်ပူးကပ်ရာ ဆရာတော်ကြီး၏ မေတ္တာရေတိုက်၍ ပျောက်ကင်းသွားကြောင်း ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းကျောင်းတိုက်မှ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးမှ ‘ဆရာတော်ဘုရား ... ဆရာတော်၏ မေတ္တာရေဟာ တယ်အစွမ်းထက်ပါလား။ ဒီလိုပညာမျိုး တပည့်တော်လည်း တတ်ချင်ပါတယ်ဘုရား။ နည်းလမ်းပြပေးပါဘုရား’ဟု လျှောက်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးမှ ‘ကိုယ်တော် ... ဒီပညာရချင်ရင် တပည့်တော်ပေးပါမယ်ဘုရား။ အရှင်ဘုရား တရားထိုင်ပြီး မိမိရဲ့စိတ်လေး စင်ကြယ်သန့်ရှင်းအောင်လုပ်ပါ။ အာရုံငါးပါးနောက် မနောမလိုက်ရင် အရှင်ဘုရားစိတ်စင်ကြယ်ပါပြီ။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ ဒီလို

စင်ကြယ်ရင် တပည့်တော်ရတဲ့ပညာ အရှင်ဘုရားရပါပြီ။ တရားထိုင်ပြီး မိမိစိတ်စင်ကြယ်အောင် လုပ်ပါ'ဟု ရှင်းပြသည်။

နာမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ လူတို့၏ မနောကိုသိသည်။ စင်ကြယ်တာလည်းသိသည်။ မနောစင်ကြယ် သဖြင့် ကြည်ညိုလေးစားကာ ဆရာတော်ကြီး၏ မေတ္တာကို ခံယူကြသည်။ လိုက်နာကြသည်။ ရိုသေ ကြသည်။ သမ္မာနာမ်ပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်း တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် တရားသိမြင်လာကြသည်။ မိစ္ဆာနာမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း မိစ္ဆာမှ သမ္မာသို့ ပြောင်းလာကြသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ သစ္စာ၊ မေတ္တာကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။

မြောင်းမြကြီးတံတားတည်ဆောက်စဉ်ကလည်း တဖြည်းဖြည်းနိမ့်ဝင်နေသော ကြိုးထိန်းတုံး ကြီးမှာ ဆရာတော်ကြီး၏ ဆောင်ရွက်ပေးမှုကြောင့် နိမ့်ဝင်ခြင်းမရှိတော့ပေ။ ထိုအကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးမှ အင်ဂျင်နီယာမှူးကြီး ဦးဘဝမ် အား ပြောပြခဲ့သည်မှာ 'စွန်းလွန်း ဆရာတော် သထုံမြို့၊ နေမိန္ဒရတောင်မှာ သိမ်သမုတ်ခဲ့သလိုပေါ့ဗျာ။ ဒီတောင်ပေါ်မှာရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ တောင်ပိုင်တွေက သူတို့နေလာကြတာကြာပြီ။ သူတို့နေရာရွှေပေးဖို့ တောင်းပန်ပြီး နေရာပေးလိုက် တော့ သိမ်ဆောက်လို့ရသွားတာပေါ့။ ဒီသဘောပဲ'ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဟောခဲ့သလို နေမိန္ဒရတောင်တွင် စွန်းလွန်းဆရာတော်ကြီး သိမ် သမုတ်ခဲ့ပုံကို မြင်းခြံမြို့၊ ကျေးဇူးရှင်စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ကြီး၏ ထေရုပ္ပတ္တိအကျယ်နှင့် တရားတော်များစာအုပ်မှ ဖော်ပြရလျှင် ...

သထုံမြို့ နေမိန္ဒရတောင်တွင် သိမ်သမုတ်၍ သာသနာတော်တည်ထောင်လိုကြသော ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမအပေါင်းတို့သည် အကျင့်သီလ၊ သိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု ထင်ရှားကျော်စောသောပုဂ္ဂိုလ် ကျော် ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးကို လျှောက်ထားပင့်ဆောင်ကြသည်။ ထိုဆရာတော်ကြီးသည် နေမိန္ဒရတောင်ခြေ တည်ကျောင်းသို့ရောက်သောအခါ အတူကြွရောက်လာကြသော ရဟန်းသံဃာများအား သိမ်သမုတ်ရန်အတွက် သိမ်နယ်နိမိတ်ကျောက်တိုင်များ၊ သစ်၊ ဝါးတို့ကို စုဆောင်း၍ နေမိန္ဒရတောင် ပေါ်သို့ တင်ပို့သည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက်ရောက်သောခါ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ထမ်းပိုးတင်ဆောင်ထားခဲ့သော တောင်ပေါ်မှ သိမ်နယ်နိမိတ်ကျောက်တိုင်များ၊ သစ်၊ ဝါးတို့သည် တောင်အောက်သို့ အလိုအလျောက် ပြန်ရောက်နေသည်ကို ဒကာ၊ ဒကာမများ တအံ့တဩတွေ့မြင်ကြရသည်။

ဆရာတော်ကြီးကမူ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဖွယ်မရှိကြောင်း အားပေးစကားမိန့်ကြားလျက် ထို သိမ်နယ်နိမိတ်တိုင်၊ သစ်၊ ဝါးများကို နောက်တစ်ဖန် တောင်ပေါ်သို့ထပ်မံတင်ဆောင်ပြန်သည်။ ဒီတစ်ကြိမ် တောင်ပေါ်တွင် ပစ္စည်းများစောင့်ကြပ်ရန် လူအချို့ကိုပါ ညအိပ်စောင့်ကြပ်စေသည်။ နံနက် ရောက်သောအခါ သိမ်နယ်နိမိတ်ကျောက်တိုင်၊ သစ်၊ ဝါးများနှင့်အတူ စောင့်ကြပ်အိပ်သောသူများ ပါ ယမန်နေ့ကနည်းတူ တောင်ခြေသို့ ပြန်ရောက်နေသည်ကို ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်တွေ့ခဲ့ရသည်။

တပည့် ဒကာ၊ ဒကာမတို့မှာ ဤကဲ့သို့ ထူးထွေဆန်းပြား နောက်ယှက်မှုများသဖြင့် တုန်လှုပ် ခြောက်ခြားကုန်လျက် တောင်အနီးအနားသို့ပင် ချဉ်းကပ်ခဲ့သူ အလျဉ်းမရှိတော့ပေ။ တပည့် ဒကာ၊ ဒကာမများ၊ အတူးတုန်လှုပ်ခြောက်ခြားနေကြသော်လည်း သိမ်သမုတ်ရန် ဆရာတော်ကြီးကမူ အလျော့မပေးသေးဘဲ သိမ်သမုတ်ရန် တစ်ဖန်ကြိုးစားစီစဉ်ပြန်ရာ နေမိန္ဒရတောင်ရှိ အစောင့် အရှောက်များ၏ ခြောက်လှန့်မှုများကို မကာကွယ်နိုင်တော့ဘဲ နောက်ဆုံးတွင် နေရင်းဌာနသို့ ကမန်းကတန်းပြန်ကြွရာ လမ်းခုလတ်၌ပင် အသက်ဆုံးပါးပျံလွန်တော်မူသွားရလေသည်။

သို့နှင့် သထုံ နေမိန္ဒရတောင်ပေါ်တွင် သိမ်သမုတ်ခြင်း သာသနာကိစ္စမှာ အဖျက်အဆီး၊ အနှောက်အယှက်အားကြီးသည်နှင့် မအောင်မြင်ဘဲ ပျက်ပြားခဲ့ရသည်။

နောက်များမကြာမီ ရသေ့ကြီး ဦးခန္တီ သထုံမြို့သို့ရောက်ရှိလာသောအခါ သထုံမြို့၊ နေမိန္ဒရ တောင်ပေါ်တွင် သိမ်သမုတ်ရန်အတွက် ဦးခန္တီ အား ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ဒကာ၊ ဒကာမများက တောင်းဆိုအပ်နှင်းကြသည်။ ဦးခန္တီ မှ ...

‘အဆောက်အအုံအတွက်တော့ ကျွန်ုပ်တာဝန်ယူပါတယ်။ သိမ်သမုတ်ဖို့ဆိုတာကတော့ ကျွန်ုပ်က ရသေ့ဖြစ်နေလို့ တာဝန်မယူနိုင်ပါ။ ခင်ဗျားတို့ ညောင်လွန်ဆရာတော် ဦးမေဓာဝီ ကို အကျိုးအကြောင်းလျှောက်ထားပြီး ပင့်ဆောင်ကြပါ’

ရသေ့ကြီးဦးခန္တီ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ဒကာ၊ ဒကာမများမှ မိတ္ထီလာမြို့အနီးမှ ညောင်လွန် ဆရာတော်ထံ သွားရောက်ကြ၍ သထုံ နေမိန္ဒရတောင်တွင် သိမ်သမုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားကြ သည်။ ညောင်လွန်ဆရာတော်မှ ချက်ချင်း လက်ခံတော်မမူသေးဘဲ မြင်းခြံမြို့ မောင်ရင်ပေါ်ချောင်တွင် သီတင်းသုံးနေသော ဆရာတော် ဦးကဝိ (စွန်းလွန်းဆရာတော်ကြီး)အား ညောင်လွန်တောရသို့ အမြန်ကြွရောက်လာပါရန် အပင့်လွှတ်လိုက်သည်။

လာရောက်ပင့်ဆောင်သူများ မြင်းခြံဆရာတော် ဦးကဝိ ထံ ရောက်၍ အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားရာ ဆရာတော် ဦးကဝိ အဓိဋ္ဌာန်ပြု အာရုံခံကြည့်ရာ ဆရာတော်၏ အနီးအနား အမြဲနေ လူပုဂ္ဂိုလ် ဦးစံတင် မှ ဝင်ရောက်ပြောကြားခဲ့သည်မှာ ...

‘ရှေ့ကြောင်းနောက်ကြောင်းတွေ ပြန်ကြည့်နေသလားဘုရား။ ကြွသာကြွပါဘုရား။ အရှင်ဘုရား အတိတ်ကပြုထားခဲ့တဲ့ သာသနာတွေပါ။ တနင်္ဂနွေထောင့်မှာ မြေကမူလေးရှိလိမ့်မယ်ဘုရား။ အဲဒီ နေရာမှာ ပရိကံပြုပါ။ အောင်မြင်ပါလိမ့်မယ်ဘုရား’

ဆရာတော်ဦးကဝိ ညောင်လွန်တောရသို့ရောက်သောအခါ ညောင်လွန်ဆရာတော်မှ ဦးကဝိ အား ...

‘သထုံက ဒကာ၊ ဒကာမတွေက နေမိန္ဒရတောင်ပေါ်မှာ သိမ်သမုတ်ဖို့ လာပင့်ကြတယ်ဘုရား၊ လက်ခံလိုက်ရမလား’

‘လက်ခံတော်မူပါဘုရား’

ညောင်လွန်ဆရာတော်သည် သိမ်သမုတ်ပေါ်ရန် လက်ခံပြီး ရက်သတ်မှတ်ပေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် ညောင်လွန်ဆရာတော်မှ ဦးကဝိအား ...

‘သထုံမှာ သိမ်သမုတ်ဖို့ကိစ္စတော့ လက်ခံလိုက်ပြီ။ သထုံရောက်တော့ ဦးကဝိပဲ စီစဉ်ရလိမ့် မယ်။ ခုကတည်းက လိုလေသေးမရှိအောင် စီစဉ်ပါ။ ဦးကဝိ လိုတာကိုပြောပါ။ ပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်ပေးပါ့မယ်’

‘ကြက်လျှာတိုင်များ အလိုရှိပါတယ်။’

‘ကြက်လျှာတိုင်က ဘာလုပ်ဖို့တုန်း ဦးကဝိရဲ့’

‘သူတို့ကို လက်ဆောင်ပေးဖို့ပါဘုရား’

ညောင်လွန်ဆရာတော် သဘောပေါက်သွား၍ ကြက်လျှာတိုင်များ စီစဉ်ခိုင်းတော့သည်။

သထုံသို့ သိမ်သမုတ်သွားရာတွင် ဦးကဝိ လိုက်ပါမည်ကို သဘောမကျသော ညောင်လွန် တိုက်မှ တချို့သောတပည့်ကြီးများက ညောင်လွန်ဆရာတော်ကြီးအား ...

‘သိမ်သမုတ်သွားရာတွင် စာမတတ်၊ပေမတတ်တဲ့ တောထွက်ကြီး ခေါ်မသွားပါနဲ့ဘုရား။ သထုံ ရောက်တော့ တပည့်တော်တို့ အရှက်ကွဲနေပါဦးမယ်ဘုရား’

‘ဒါကတော့ အမြင်တစ်မျိုးစီကိုး’ ဟု ညောင်လွန်ဆရာတော်က အမိန့်ရှိသည်။

သို့နှင့် ၁၂၈၄ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလတွင် သိမ်သမုတ်ရန်အတွက် မိတ္ထီလာမှနေ၍ သထုံသို့ ကြွရောက်ခဲ့ကြသည်။ သထုံရောက်သည့်ညမှာပင် ဆရာတော် ဦးကဝိ သည် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ကြက်လျှာများဆောင်၍ နေမိန္ဒရတောင်ပေါ်သို့ ကြွရောက်တော်မူသည်။ တောင်ပေါ်သို့ရောက်သော အခါ တစ်တောင်လုံးလင်းထိန်နေအောင် ဖယောင်းတိုင်များကို မီးထွန်း၍ ကြက်လျှာတိုင်များကို လည်း တောင်ပေါ်တွင် အနှံ့အပြားစိုက်ထူပြီး စွန်းလွန်းဆရာတော် ဦးကဝိ မှ မိန့်တော်မူသည်မှာ ...

‘တောင်စောင့်နတ်အပေါင်းတို့ ... အသင်တို့အတွက် ငါက ဖယောင်းတိုင်၊ ကြက်လျှာတိုင်များ စိုက်ထူထားပေးတယ်။ အသင်တို့ကြည်ညိုသောဘုရားကို ဖယောင်းတိုင်၊ ကြက်လျှာတိုင်များနဲ့ ပူဇော် ကန်တော့ကြ။ အသင်တို့အတွက် ငါက ဆောင်ရွက်ပေးပါတယ်’

ဦးကဝိ မှ တောင်၏ တနင်္ဂနွေထောင့်မှ ရပ်တော်မူပြီး ပရိကံပြုကာ တရားနှလုံးသွင်းဆင်ခြင် လျက် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းတော်မူသည်။ ထို့နောက် ဆရာတော် ဦးကဝိ သည် တရားဒေသနာများ ဟောကြားဆုံးမတော်မူရာ ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုးတို့ လာရောက်ဖူးမြော်ကန်တော့ကြသည်။ နောက်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်သည် မင်းမြောင်တန်ဆာငါးပါးတို့ကို ဆင်ယင်လျက် လာရောက်ကန်တော့ရာ ဆရာတော် ဦးကဝိက ‘အင်း ... ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မနုဿာမင်းနဲ့တူတယ်။ အရင်းလဲရင် အဖျားထင်းဖြစ် တာပေါ့’ဟု အောက်မေ့ပြီး တရားဒေသနာတော်များကို ထပ်မံဟောကြားဆုံးမတော်မူပြီးနောက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအား ခွင့်တောင်းသည်မှာ ... ‘အသင်နတ်မင်း ... ဤတောင်တွင် ထူပါရုံစေတီတော် ရှိတယ်။ ဓာတ်တော်များလည်း ကိန်းဝပ်တော်မူတယ်။ လူအများဖြတ်သန်းသွားလာကြခြင်းအားဖြင့် အပြစ်အန္တရာယ်ရှိကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီတောင်မှာ ငါတို့သာသနာပြုမယ်။ သင်တို့ ခေတ္တခဏဖယ် ပေးပါ။ ငါတို့ သိမ်သမုတ်ပြီးတဲ့အခါ သင်တို့ပဲ ပြန်လည်စောင့်ရှောက်ကြပါ။ အသင်တို့ အလိုရှိသော နေရာကိုပြပါ။ အသင့်အိမ်တော်လည်း မဖျက်ဆီးပါဘူး။ အသင်နေထိုင်ဖို့ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ပေးဦးမယ်’ဟု မိန့်သည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စကားတစ်လုံးတစ်ပါးမျှ ပြန်လည်ပြောဆိုခြင်းမရှိဘဲ တနင်္ဂနွေထောင့်မှ ဝိုယို လျက် ဆင်းသွားသည်။ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်သဘောကျသောနေရာကို သိရှိရသဖြင့် တနင်္ဂနွေထောင့်တွင် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အဆောက်အအုံဗိမာန်ဆောက်လုပ်ပေးသည်။ ၎င်းအဆောက်အအုံဗိမာန်မှာ နေမိန္ဒရတောင် တနင်္ဂနွေထောင့်ရှိ သစ်ပင်ကြီးအောက်၌ ယခုတိုင်ပင်ရှိနေသည်။

ဆရာတော် ဦးကဝိ ၏ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှုများကို အချို့သောသံဃာများက ဦးကဝိ သည် လောကီအလုပ်တွေ လုပ်နေသည်ဟု ကဲ့ရဲ့စကား အတင်းဆိုကြပြီး ညောင်လွန်ဆရာတော်ကြီးအား လျှောက်ထားကြသည်။ ညောင်လွန်ဆရာတော်ကြီးမှ ဦးကဝိ အား ခေါ်ယူမေးမြန်းရာ ဆရာတော် ဦးကဝိ ဖြေကြားခဲ့ပုံမှာ ...

‘ဆရာတော်ဘုရား ... ကျောင်းပရိဝုဏ်ကို အစိုးရက အာဏာနဲ့အတင်းသိမ်းပြီး နှင်ထုတ်လျှင် အားမတန်လို့ မာန်လျှော့ရပေမယ့် ဆရာတော် ကျေနပ်ပါ့မလားဘုရား’

‘ဘယ်ကျေနပ်ပါ့မလဲ ဦးကဝိ ရဲ့’

‘အရှင်ဘုရားတို့ ဒီနေရာဟာ တခြားနေရာကို ခဏကြွပေးပါဦးဘုရား။ တပည့်တော်တို့ ဒီနေရာမှာ အရေးကြီးတဲ့အကြောင်းတစ်ခုရှိလို့ ဆောင်ရွက်ပါရစေ။ ကိစ္စပြီးရင် အရှင်ဘုရားတို့နေရာ အရှင်ဘုရားတို့ပဲ သီတင်းသုံးတာပေါ့လို့ လျှောက်ရင်ကော ကျေနပ်မည်မဟုတ်ပါလား’

‘ဒီလိုဆိုရင်တော့ ကျေနပ်တာပေါ့ ဦးကဝိ ရဲ့’

ဆရာတော် ဦးကဝိ ၏ ဖြေရှင်းချက်ကို ဆရာတော်အားလုံး သဘောပေါက်ကာ ကျေနပ်သွား ကြသည်။

သထုံမှ ဒကာ၊ ဒကာမများသည် ယခင်က ဤတောင်တွင် အကြီးအကျယ်နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီး ခဲ့ဖူးသောကြောင့် ဦးကဝိ နှင့် ဆရာတော်ကြီးများ စီမံဆောင်ရွက်နေကြသည်များကို အထူးသတိပြု၍ စိုးရိမ်မကင်း တစေ့တစောင်းကြည့်ရှုနေကြရာ ရှေးအခါက ဤတောင်ပေါ်တွင် သိမ်နယ်နိမိတ် ကျောက်တိုင်၊ သစ်၊ ဝါး စသည်များကိုပင် အတင်မခံ၊ ဆွဲချခြင်းများခံခဲ့ရသော်လည်း ယခုမူကား တောင်ပေါ်တွင် ကုဋီတစ်လုံးပင်ဆောက်လုပ်ထားပြီးဖြစ်သော်လည်း မည်သို့မျှ အနှောက်အယှက် မပြုသည့်အဖြစ်ကို တွေ့ရှိကြသဖြင့် အားရရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် သထုံ နေမိန္ဒရတောင်တွင် သိမ်သမုတ်ခြင်းသာသနာကိစ္စ အောင်မြင်ခဲ့ရာ တပည့် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများမှာ နှစ်ထောင်းအားရ ကခုန်ရွှင်မြူးကုန်လျက် အစိုးရအရာရှိကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သူ ဦးကျော်ဒွန်း ကမူ ဆရာတော် ဦးကဝိ ကို သူကိုယ်တိုင်ထမ်းပြီး ...

‘ဒါမှ ရဟန္တာအစစ်ကွ’

‘ဒါမှ ရဟန္တာအစစ်ကွ’

‘ဒါမှ ရဟန္တာအစစ်ကွ’

ဟု လှည့်လည်ကာ ရွှင်လန်းအားရ ပူဇော်ခဲ့သည်။

ထို့အတူပင် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် လူများမသိနိုင်သော အကြောင်းအရာကို သိရှိတော်မူသောကြောင့် အင်ဂျင်နီယာမှူးကြီး ဦးဘဝမ်း ထံ နေရာတောင်းခံ၍ မြောင်းမြကြီးတံတား နေရာရှိသိုက်ကို ပြောင်းရွှေ့ပေးပြီး ခုနှစ်ရက်သားသမီးတို့သွားလာရန် တံတားကြီးဆောက်လုပ်ပြီးစီး အောင် ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လူအများကတော့ ကဲ့ရဲ့စကားဆိုကြမည်ဖြစ်သည်။ သူတို့အတွက် နေရာ၊ အဆောက်အအုံ၊ ဗိမာန် တည်ဆောက်ပေးခြင်းမှာ လောကီကြောင်းတွေ၊ ဒါတွေ မလုပ်ရဘူးဟု ပြောကြမည်ဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးမှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ရှဉ့်လည်းလျှောက်သာ၊ ပျားလဲစွဲသာဖြစ်အောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီး ဟောသလိုပင် ‘ထင်ချင်ရာထင်ကြပါစေ၊ ကိုယ်မှန်ဖို့ အရေးကြီး တယ်။ ဘာမှန်ရမလဲ၊ သစ္စာမှန်ရမယ်။ ဘာသစ္စာလဲ၊ သစ္စာလေးပါး မှန်ဖို့လိုတယ်။ မြောက်တိုင်းလည်း မမြောက်နဲ့၊ ခြောက်တိုင်းလည်း မကြောက်နဲ့။ အလယ်က တည့်တည့်သွားဖို့လိုတယ်။ ကို မှန်ရမယ်’

ကျွန်တော်သည် မြောင်းမြမြို့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်ကျောင်းသို့ ၁၉၉၂ ခုနှစ်က စတင် ရောက်ရှိခဲ့ပြီးနောက် မကြာမကြာရောက်သည်။ ရောက်လျှင်လည်း ကျောင်းမှာ (၂)ည (၃)ည အိပ်နေ သည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ အသက်(၆၀)ကျော်မျှသာ ရှိသေးသောကြောင့် ယခုလို မမောသေး။ ကျန်းမာရေးကောင်းသည်။ ည(၁)နာရီ (၂)နာရီကျော်သည်အထိ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ဓမ္မသစ္စာ တရားများဟောကြားပေးသည်။ ယခု အသက်(၇၀)နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သောကြောင့် ယခင်လို တရား ကြာကြာမဟောနိုင်။ မောသည်။ ယခင် (၁၂)နှစ်ခန့်က ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးဟောကြားခဲ့သော တရားတော်များကို စုဆောင်းမှတ်သားထားသမျှ ဓမ္မဒါန ပြုရမည်ဆိုလျှင် ....

“ယခင်ကလည်း ဆုံခဲ့ကြပြီ ယခုလည်း ပြန်ဆုံကြရပြန်ပြီ။ ဒီလိုဘဝတွေ၊ ဘဝတွေ ဘာကြောင့် လည်နေကြရသလဲဆိုတော့ အစွဲဥပါဒါန်ကြောင့်ပဲ။ ဒီအစွဲကိုဖြတ်၊ အစွဲပြတ်ရင် ယခုလည်းအေးမယ်။ နောင်လည်အေးမယ်။ အစွဲမပြတ်ရင် ယခုလည်းပူမယ်။ နောင်လည်းပူမယ်။ အစွဲကိုဖြတ်။ ဦးပဉ္စင်း က ဆွေတော်မျိုးတော်အပေါင်းကို တရားသိရအောင် ကယ်တင်ပါမယ်လို့ အတိတ်က သစ္စာပြုခဲ့တယ်။ ဒီသစ္စာကြောင့် အတိတ်က ဆွေတော်မျိုးတော်အပေါင်းကို ကယ်ရတယ်။ မလွယ်ပါဘူး။ အတိတ်က မျိုးစေ့ပါလာတဲ့သူတွေက ဦးပဉ္စင်းနဲ့တွေ့တော့ အပင်ပေါက်မယ်။ ဦးပဉ္စင်းနဲ့ ခုမှတွေ့တဲ့သူတွေက မျိုးစေ့ရမယ်။ နောင်တစ်ချိန်မှာ အပင်ပေါက်မယ်။ မျိုးစေ့ရဖို့ မလွယ်ပါဘူး။

မြောင်းမြ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းမှာ လူတွေအများကြီးလာတယ်။ ဦးပဉ္စင်းကို ယုံကြည်လို့လာတာပါ။ ဦးပဉ္စင်းလုပ်ပေးပါတယ်။ ဪ .. အေး .. ဪ .. လာကြဟေ့ လာကြ၊ ကိုယ့်အကြောင်း ကိုယ်ပဲ သိတယ်။ လူတွေက တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ် တက်လာတော့ ဘုန်းကြီးလည်း မလွယ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် လုပ်ပေးပါတယ်။ တရားလည်းဟောပေးပါတယ်။ ကံဖြတ်တရားတွေ ဟောပေးပါတယ်။ ကျင့်တာ မကျင့်တာ သူတို့အကြောင်း၊ ဟောပေးရမှာက ဦးပဉ္စင်းအကြောင်းပါ။ အတိတ်သစ္စာအရ လူ့လောက ထဲရောက်နေတဲ့ ဆွေတော်ပေါင်း မျိုးတော်ပေါင်းကိုလည်း ကယ်တင်ရပါတယ်။ သိုက်ထဲရောက်နေ တဲ့သူတွေ၊ နတ်ထဲရောက်နေတဲ့သူတွေ၊ ဓာတ်ကိုရောက်နေတဲ့သူတွေကို ကယ်တင်ရပါတယ်ဗျာ။ လူ့လောကရောက်နေတဲ့သူတွေက နည်းပါတယ်ဗျာ။ နာမ်လောကရောက်နေတဲ့သူတွေကတော့ အများကြီးပဲ။ သူတို့မှာ အုံးအုံးကျက်ကျက်ဖြစ်နေတယ်။ လူတွေမသိနိုင်ကြဘူး။ သူတို့က ဦးပဉ္စင်း ရဲ့ မနောကိုသိတယ်။ လူတွေကတော့ ကာယကံနှင့် ဝစီကံပဲသိတာ။ မနောကို မသိဘူး။ အကာကိုပဲ သူတို့သိတယ်။ အနှစ်ကို သူတို့မသိကြဘူး။ မသိသူကျော်သွား၊ သိသူဖော်စားတဲ့။ သိတဲ့သူတွေ ဖော်စားကြရလိမ့်မယ်။

အာရုံငါးပါးကို မနောကသွားစွဲရင် ကံပဲ။ မြင်ရာမှာ သွားစွဲရင်ကံ၊ ကြားရာမှာသွားစွဲရင် ကံ၊ နံရာမှာသွားစွဲရင် ကံ၊ ထိရာမှာသွားစွဲရင် ကံ၊ စားရာမှာသွားစွဲရင် ကံ၊ ဘာလို့ ကံဖြစ်သလဲ။ အာရုံ ငါးပါးကို မနောက အမှတ်နဲ့ယူထားတယ်။ သညာနဲ့ယူထားတယ်။ ပညာမဟုတ်ဘူး။ သညာကြောင့် သင်္ခါရတွေဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရကြောင့် ဥပါဒါန်အစွဲတွေဖြစ်ကုန်ရော စွဲတော့ ကံတွေဖြစ်ရော၊ ကံကြောင့် သံသရာလည်ပြန်ရော။ ဘယ်ကံတွေလည်း ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတွေဖြစ်ကုန်တော့တာပဲ။ အစွဲဥပါဒါန်ကံ၊ ဒါတွေဟာ ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဆင်းရဲခြင်း အမှန်တရားတွေပဲ။ ဒီဒုက္ခသစ္စာကိုသိမှ သမုဒယ ကိုပယ်နိုင်မယ်။

အာရုံငါးပါး မြင်ရာ၊ ကြားရာ၊ နံရာ၊ ထိရာ မနောက အမှတ်နဲ့ယူထားတယ်။ စာလိုဆိုရင် သညာပေါ့ဗျာ။ သညာကြောင့် အယူမှားတယ်။ အမှတ်မှားတယ်။ အစွဲမှားတယ်။ ငါ့အိမ်၊ ငါ့ကား၊ ငါ့သား၊ ငါ့မယားတွေဖြစ်ကုန်ရော။ စာလိုဆိုရင် ဒိဋ္ဌိပေါ့ဗျာ။ ဒိဋ္ဌိကြောင့် အစွဲတရားတွေဖြစ်ကုန်ရော။ တဏှာတွေဖြစ်ကုန်ရော။ မြင်ရာမှာ၊ ထိရာမှာ သာယာတာ တဏှာ၊ သာယာရင် တဏှာပဲကွ။ မလွတ် ပါဘူး။ ဒိဋ္ဌိကြောင့် တဏှာဖြစ်တယ်။ တဏှာပြတ်ရင် သံသရာပြတ်တယ်။ တဏှာကြောင့် သံသရာ လည်တယ်။ တဏှာအစွဲပဲကွ၊ စွဲရင် သံသရာလည်တယ်။ အဲဒါ သမုဒယသစ္စာပဲ။ ဆင်းရဲခြင်းအကြောင်း အမှန်တရားတွေပဲ။

တဏှာပြတ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့်ကျင့်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှာ သီလမဂ္ဂင်(၃)ပါး၊ သမာဓိမဂ္ဂင်(၃)ပါး၊ ပညာမဂ္ဂင်(၃)ပါးရှိတယ်။ တရားထိုင်နေတဲ့အလုပ်ဟာ သမ္မာကမ္မတပဲ။ မှန်တာကို ကျင့်နေတာပါ။ အဲဒီတရားထိုင်နေတဲ့အချိန်မှာ စကားတောင် လုံးဝမပြောတော့ဘူး။ သမ္မာဝါစာ ဖြစ်နေတယ်။ တိတ်ဆိတ်တဲ့နေရာမှာ တရားထိုင်ပြီးကျင့်တယ်။ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ကျွေးတာပဲ စားတယ်။ ဟိုဟာချက်ပါဦး၊ ဒီဟာချက်ပါဦး၊ ဒီဟာမကြိုက်ဘူး၊ ဟိုဟာမကြိုက်ဘူး မပြောဘူး။ ကျွေးတာပဲ စားတယ်။ ထမင်းတွေက မာတယ်လည်းမပြောဘူး။ ပျော့တယ်လည်း မပြောဘူး။ ဆန်ကြမ်းတွေလည်း မပြောဘူး။ ငံတယ်လည်း မပြောဘူး။ ပေါ့တယ်လည်း မပြောဘူး။ ကျွေးတာပဲ စားတယ်။ အဲဒါ သမ္မာအာဇီဝပေါ့ဗျာ။ ဒါ သီလမဂ္ဂင်(၃)ပါးပဲပေါ့။

သီလမဂ္ဂင်မှန်ပြီဆိုရင် ခင်ဗျားမှာ ဘာတွေဖြစ်လာမလဲ မိမိရဲ့နွားခေါင်းနှစ်ပေါက်က ဝင်လေ၊ ထွက်လေကို သတိထားပြီး ဝီရိယနှင့် ကြိုးစားအားထုတ်လိုက်တဲ့အခါမှာ မိမိမနောလေးဟာ နှာသီးဖျားဝမှာ တည်နေတယ်။ ဘယ်မှမသွားတော့ဘူး။ မနောလေးငြိမ်လာတယ်။ အဲဒါ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိပေါ့ဗျာ။ အဲဒါ သမာဓိမဂ္ဂင်(၃)ပါးခေါ်တယ်။

သီလမဂ္ဂင်၊ သမာဓိမဂ္ဂင် ပြည့်စုံပြီဆိုရင် တဖြည်းဖြည်းသိလာလိမ့်မယ်။ တရားသာဆက်ထိုင်နေ ဒီရေတက်သလိုပေါ့ဗျာ။ တဖြည်းဖြည်း အသိတွေပြောင်းလာမယ်။ ကိလေသာဓာတ်ကနေ ဓမ္မဓာတ် ပြောင်းလာမယ်။ ပြောင်းလာမှန်းလည်း သူမသိဘူး။ မမြင်ချင်တော့ဘူး။ မစားချင်တော့ဘူး။ မကြားချင် တော့ဘူး။ မနံ့ချင်တော့ဘူး။ မထိချင်တော့ဘူး။ သူ့စိတ်တွေ ပြောင်းလဲလာတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ပြောင်းမှန်းမသိဘူး။ လောကလည်း နည်းလာတယ်။ ဒေါသလည်း နည်းလာတယ်။ တစ်နေ့တစ်နေ့ တရားထိုင်ပြီး စိတ်ကလေးကို ငြိမ်အောင်ကျင့်နေတဲ့အခါ တဖြည်းဖြည်း သဘောပေါက်လာတယ်။ ဪ... မမြဲပါလား။ ငါ့စွဲလို့ ကံတွေဖြစ်နေပါလား။ သဘာဝသဘောတွေပါလား။ ရုပ်နဲ့နာမ်ပဲရှိပါလား။ ရုပ်ကလည်း မမြဲဘူး။ နာမ်ကလည်း မမြဲဘူး။ သူ့သဘာဝ သူဖောက်ပြန်နေပါလား။ မမြဲမှန်းသိတော့ မစွဲဘူး။ မစွဲတော့ အေးတာပေါ့။ သားသေလည်း မပူဘူး။ သမီးသေလည်း မပူဘူး။ ကျောင်းကြီး မီးလောင်လည်း မပူဘူး။ အစွဲမရှိတော့ အေးတာပေါ့ဗျာ။ စာလိုဆိုရင် တဏှာချုပ်တာပေါ့ဗျာ။ အဲဒါ နိရောဓသစ္စာပဲ။ တဏှာပြတ်သွားပြီ။ အေးသွားပြီ။ အဲဒါ ဘယ်ကရသလဲ မဂ္ဂင်(၈)ပါးကရတာ။ စာလိုဆို မဂ္ဂသစ္စာပဲ။ ဒီမဂ္ဂင်နဲ့မှ နိရောဓဝင်လို့ရတာ။ ဘာနဲ့မှ ဝင်လို့မရဘူး။ မဂ္ဂင်(၈)ပါးနဲ့ သွားလမ်းဆုံးတော့ ရွာတွေ့မယ်။ မင်းတရားသာထိုင်ပါကွာ။ နှာသီး၊ နှာဖျားဝမှာ ဝင်လေ၊ ထွက်လေကိုမှတ်။ ဝင်တာသိ၊ ထွက်တာသိ၊ သိ၊ သိလို့မှတ်နေ ဝင်တာလည်း မမြဲပါလား၊ ထွက်တာလည်း မမြဲပါလား အနတ္တကို သဘောပေါက်လာလိမ့်မယ်။

တရားထိုင်ကြ။ တရားထိုင်နေတဲ့အချိန် မဂ္ဂင်(၈)ပါးနဲ့ အကျုံးဝင်နေပြီ။ စိတ်ကလေးကို ထိန်းတာ။ တွေးစိတ်တွေ မဝင်စေနဲ့။ တွေးနေရင် မနောက်တွေဖြစ်နေတယ်။ မနောက်ကို ထိန်းထား။ တရားထိုင်နေချိန် ကာယကံ၊ ဝစီကံလုံနေပြီး မနောက်သတ်။ ဘာနဲ့သတ်မလဲ။ သီလမဂ္ဂင်၊ သမာဓိမဂ္ဂင်၊ ပညာမဂ္ဂင်နဲ့သတ်။ မဂ္ဂင်(၈)ပါးနဲ့သွား လမ်းဆုံးရင် ရွာတွေ့မယ်။

ဥပမာ - ဘောလုံးကန်သလိုပေါ့ဗျာ။ နေ့စဉ် ဘောလုံးကန်နေတော့ ကြာလာရင် ဘောလုံးကန်တတ်တာပေါ့။ သဒ္ဓါဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ သညာဗိုလ်တွေထက် ဦးပဏ္ဍိတ စာမတတ်ပေမယ့် သူတောင် ကျင့်ရင်ဖြစ်သေးတာ။ ကျင့်ရင် ဘယ်သူမဆိုရမှာပဲ။ ကျင့်မှသိမယ်။ သိမှပယ်မယ်။ ပယ်မှ မဂ်ဆိုက်၊ ဗိုလ်ဆိုက်ဖြစ်မယ်။ သိ၊ ပယ်၊ စိုက်၊ ပွားလို့ စာကရေးထားတယ်။ စာကမှန်၏။ ဉာဏ်မမီ ထိအောင်သူမသိ၊ စာတွေ၊ ငါတွေ၊ အတွေ့နှစ်လီရှိတယ်။ စာတွေထက် ငါတွေကသာတယ်။ သူခံစားရတယ်။ စာတွေထဲ မျှောမနေနဲ့၊ မျှောတရားရှိတယ်။ မြုပ်တရားရှိတယ်။ ပေါ်တရားရှိတယ်။ မျှောတရားနဲ့ မြုပ်တရားက ကံသမားတွေမှာဖြစ်နေတယ်။ ဘယ်ကံလည်း ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတွေပဲ။ ကုသိုလ်ကံသမားတွေက မျှောနေဦးမှာပဲ။ အကုသိုလ်ကံသမားတွေက မြုပ်မှာပဲ စိတ်သာချ။ ပေါ်တရားဖြစ်အောင်ကျင့်၊ ဉာဏ်ရမှ ပေါ်တရားဖြစ်မယ်။ ဉာဏ်ရအောင် ကျင့်၊ ကျင့်အပ်မည့်တရား၊ သိအပ်မည့်တရား၊ ပယ်အပ်မည့်တရားတွေရှိတယ်။ ကျင့်ရမည့်တရားကတော့ မဂ္ဂင်(၈)ပါးပဲ။ သမ္မဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မတ၊ သမာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတွေပဲ။

မဂ္ဂင်(၈)ပါးကို ကျင့်လို့ရှိရင် ဪ .. ငါသည် ကိလေသာ ကာမကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်နေပါလား။ ကိလေသာကာမ သိတော့ ဒီဘဝစွဲလမ်းပြီး ဒုက္ခဖြစ်နေပါလား။ ဒီဘဝ စွဲလမ်းနေရင် ဘဝဘဝတွေ လည်ဦးမှာပဲဆိုတာ သိလာရမယ်။ ဝဋ်တွေကို သိလာရမယ်။ သံသရာလည်တဲ့ဝဋ်တွေကို သိလာရမယ်။ အဲဒါ သိရမယ့်တရားပဲ။ စာလိုဆိုရင်တော့ ကာမဝဋ်၊ ဘဝဝဋ်၊ ဝိဘာကဝဋ်တွေခေါ်မယ်။ ဒီဝဋ်တွေကို သိရမယ်။

သိလို့ရှိရင် ဪ .. ငါသည် အစွဲဥပါဒါန်ကြောင့် ဘဝဘဝတွေလည်ပြီး ခန္ဓာရနေပါလား။ ဒုက္ခတွေဖြစ်နေပါလား။ ဒုက္ခကိုသိတယ်။ ဪ .. ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဆင်းရဲခြင်း အမှန်တရားပါလားလို့ သွားသိတယ်။ ဒီဒုက္ခဟာလည်း စွဲလမ်းမှုတဏှာကြောင့်ဖြစ်ပါလား။ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်း အမှန်တရားဖြစ်တဲ့ သမုဒယသစ္စာကိုလည်း သဘောပေါက်သွားပြီ။ ဒီလိုသိလာတာက မဂ္ဂသစ္စာပဲ။

မက်ရလို့သိတာ။ ဒီဉာဏ်ရတော့ အစွဲပြတ်တာပေါ့။ အစွဲပြတ်တော့ အေးတာပေါ့။ အေးတာက နိရောဓသစ္စာပေါ့ဗျာ။ သစ္စာ(၄)ပါးသိသွားပြီ။ ဒါဟာ သိရမယ့်တရားတွေပဲ။ သိလာရင် ကြောက်လာ ပြီဗျို့။ ကြောက်လာရင် ကံအလုပ်တွေပယ်လာပြီ။ ဒိဋ္ဌိကိုလည်း ပယ်လာပြီ။ အာရုံ(၆)ပါးလည်း ပယ်လာပြီ။ ဘဝဘဝတွေ မလိုချင်တော့ဘူး။ ပယ်လာပြီ။ ဒါတွေက ပယ်အပ်တဲ့တရားတွေပဲ။ စာလို ဆိုရင်တော့ ကာမသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝတွေကိုပယ်ပြီး ဒါပယ်အပ်တဲ့တရားတွေပဲ။ ဒီတရားတွေကို ကျင့်ကြပါ။ ကြံကြပါ။ အားထုတ်ကြပါ။ ဦးပဏ္ဍိတ စာမတတ်၊ ပေမတတ်ပေမယ့် ကျင့်တော့ ဒီအသိတွေ သိလာတာပါ။ သိတော့ ပယ်တာပေါ့။ ပယ်တော့ အေးတာပေါ့ဗျာ။

ကျွန်တော် ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးအား စတင်ဖူးမြော်ရပြီးနောက်ပိုင်း တွင် တာဝန်ဖြင့် မြောင်းမြမြို့သို့ မကြာခဏရောက်သည်။ တစ်လတစ်ခေါက်လောက်ရောက်သည်။ မြောင်းမြရောက်တိုင်း ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းသွားသည်။ ညအိပ် ညနေ သွားဖူးသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ဓမ္မသစ္စာတရားတော်များကို ည(၁)နာရီ၊ (၂)နာရီထိအောင် ဟောကြားသည်။ အထူးဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရသည်။ မိမိသိသလို တရားဘာဝနာ ဝါသနာပါသူများလည်း သိစေချင်သည်။

ထို့ကြောင့် တစ်နေ့ ကျွန်တော်သိသလို သိနိုင်ကြစေရန် ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်မိသည်။ တရားအသိ မျှဝေခံစား သိရှိစေလိုသောဆန္ဒဖြစ်ပေါ်မိသည်။ ယခင်က ဆရာတော်ကြီး ရန်ကုန်ကြွလာလျှင်လည်း ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေတောင်တန်းလမ်းမှ ဦးမျိုးအောင် + ဒေါ်မြအေး မိသားစု၏ တိုက်ခန်းဖြစ်သော ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ဗိုလ်တထောင်ဈေးလမ်း (ယခင်အခေါ် အိဒင်လမ်း)တိုက်ခန်းတွင် သီတင်းသုံး သည်။ ရန်ကုန်သို့ ဆရာတော်ကြီး ကြွလာလျှင်လည်း ကျွန်တော် အိဒင်လမ်းအိမ်သို့ ညအိပ်ညနေ သွားဖူးသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ အိဒင်လမ်းအိမ်တွင် ည(၁)နာရီ၊ (၂)နာရီထိ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ ဓမ္မသစ္စာတရားဟောသည်။ မိမိဆန္ဒမှာလည်း တကယ်ကျင့်ကြံရရှိထားသော ကိုယ်တွေ့တရားနာ ချင်တာနှင့် အတော်ပဲဖြစ်သည်။ နှစ်သက်သဘောကျမိသည်။

ဓမ္မမိတ်တွေများအားလည်း ဖြန့်ဝေလိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီး ဟောကြား ခဲ့သော တရားတော်များကို မှတ်သားထားသည်။ တစ်နေ့ အကြောင်းသင့်လျှင် မိမိသိသလို သိနိုင် ကြပါစေ။ နာနိုင်ကြပါစေဟူသော စေတနာဖြင့် မှတ်သားထားသည်။ “နေလ” ဂျာနယ်မှတစ်ဆင့် ဆရာတော်ကြီး၏ ခန္ဓာသိ ဓမ္မသစ္စာတရားများဖော်ပြသွားပါမည်။

ဆရာတော်ကြီး ရန်ကုန်ကြွရောက်လာလျှင် ဒကာ၊ ဒကာမများမှာလည်း အီဒင်လမ်းအိမ်သို့ လာရောက်ဖူးမြော်ကြသည်မှာလည်း တစ်နေ့လုံး၊ တစ်ညလုံး ပြည့်နေသည်။ ဦးမျိုးအောင်+ဒေါ်မြအေး မိသားစုမှာလည်း စားရေးသောက်ရေး၊ သွားရေးလာရေး၊ နေရေးထိုင်ရေး အစစအရာရာ လိုလေသေး မရှိ ဆရာတော်ကြီးအား ကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့် လာသမျှကို ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးသည်။

ဆရာတော်ကြီး မိန့်ဖူးသည်။ အရေးကြီးတယ်။ ပကာသနစေတနာ၊ ဘယာစေတနာ၊ အမိပတိ စေတနာ ရှိတယ်။ ကိုယ့်အပေါ်မူတည်တယ်။ ဒီစေတနာကြောင့်ပင်လားမသိ ဦးမျိုးအောင်+ဒေါ်မြအေး တို့၏ စီးပွားရေးမှာ ဒီရေအလား တိုးတက်လာသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ သာသနာတွင် ပို၍ သာသနာပြုလာနိုင်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ ဓမ္မသစ္စာတရားကို နာကြားလိုသော ဒကာ၊ ဒကာမ များမှ ပင့်လျှောက်သောကြောင့် မြောင်းမြ၊ ဝါးခယ်မ၊ ပုသိမ်မြို့များသို့ ကြွရောက်တရားဟောကြား ခဲ့သည်။ ဟောကြားခဲ့သော တရားတော်များမှာ ကက်ဆက်ခွေအနေဖြင့်သာရှိခဲ့ပြီး တရားစာအုပ် အဖြစ် မပူဇော်နိုင်သေးပေ။ တရားစာအုပ်အဖြစ် ပူဇော်ရန် ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်ခဲ့မိသည်။

ကျွန်တော် ရန်ကုန်မှ မြောင်းမြသို့ မိသားစုဖြင့် သွားရောက်ဖူးမြော်ခဲ့စဉ်ကလည်း ရန်ကုန်မှ သင်္ဘောဖြင့်ထွက်လာစဉ် သင်္ဘောပေါ်တွင် ဇနီးဖြစ်သူနှင့် ပြောကြားခဲ့သောစကားများကို မြောင်းမြ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းရောက်သောအခါ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးမှာ သင်္ဘောပေါ်တွင် ပြောခဲ့သောစကားများ ကို တစ်လုံးမကျန် ပြန်လည်ဟောပြုသည်။ ထူးခြားအံ့ဩဖွယ်ကောင်းပေစွ။

မြတ်စွာဘုရားရှိစဉ်ကလည်း စောင်းတီးတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်က စောင်းဖြင့်ပူဇော်သလို ကခြေသည်မှာလည်း ဘုရားရှင်အား အကဖြင့် ပူဇော်ကြသလို နာမ်လောကသားများကလည်း ဆရာတော်ကြီးကို မိမိတို့တတ်ကျွမ်းသော အဆို၊ အက ပညာဖြင့် ပူဇော်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်း နာမ်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ၎င်းတို့၏အသိဖြင့် လာရောက်ပူဇော်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပွဲတင်၍ ဖိတ်ခေါ်ခြင်း မရှိ။ ဆရာတော်ကြီး၏ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ ဓမ္မသစ္စာတရားကို ပူဇော်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ ဒကာမဖြစ်သော ဒေါ်ကြည်လေး သည် မြောင်းမြမြို့၊ မြန်မာ့ ဆက်သွယ်ရေးတွင် အလုပ်တာဝန်ကျစဉ် ၎င်း၏ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးတင်အောင် နေမကောင်းသော ကြောင့် လပွတ္တာမြို့မှ လေချွန်ဘိုးတော်၏အိမ်သို့ ခေါ်ဆောင်လာသည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး အားလည်း ပင့်ဖိတ်ထားသည်။ ဒေါ်ကြည်လေး မှ မိမိသိရှိလိုသောအခြင်းအရာများကို လေချွန် ဘိုးတော်အား မေးမြန်းသည်။ ၎င်းသို့ မေးရင်း-ဖြေရင်း ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးမှ လေချွန်

ဘိုးတော်အား “တော်ပြီဗျာ” ဟုပြောလိုက်ရာ လေချွန်ဘိုးတော်မှာ လေချွန်ခြင်း ရုတ်တရက် ရပ်သွားပြီးနောက် ပေါ်မလာတော့ပေ။ ဒေါ်ကြည်လေး မှာလည်း ဆရာတော်ကြီးအား တော်တော်လေးစားယုံကြည်သွားသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဒေါ်ကြည်လေး မှာ ဆရာတော်ကြီးအား ကြည်ညိုလေးစားပြီး နေ့စဉ် ကျောင်းသို့လာသည်။ လှူဒါန်းသည်။ ဤယုံကြည်လေးစားသော စေတနာအကျိုးကြောင့်ပင် သူ၏ မိသားစုစီးပွားရေး တစ်စ,တစ်စ အဆင်ပြေလာသည်။ စေတနာအကျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ဒေါ်ကြည်လေး မှာ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ သာသနာတွင် ထောက်ပံ့ကူညီနေပေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးမှာ လူပုဂ္ဂိုလ်များကို တရားအသိရရှိအောင် ဟောကြားသလို နာမ်လောကရောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ချေချွတ်ရသည်။ လူ့လောကတွင် အရက်သမား၊ လူဆိုးလူပေများကိုလည်း လူကောင်းဖြစ်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရသလို နာမ်လောကရောက်နေသော နာမ်ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း သမ္မာနတ်ကနေ တရားအသိရရှိသောနတ်ဖြစ်အောင်၊ မိစ္ဆာနတ်များကိုလည်း သမ္မာနတ်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူသည်။

ဆရာတော်ကြီးမိန့်သလို ကျွန်ုပ်က လမ်းပေါ်ကကျောက်ခဲလည်း ကောက်ရတယ်။ လမ်းဘေးက ကျောက်ခဲလည်း ကောက်ရတယ်ဟု မိန့်ဖူးသည်။ နာမ်လောကသားများကိုလည်း ကယ်တင်ရသည်။ သာသနာပြုဝံ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် လူသားများအား တရားအသိရရှိအောင် ကယ်တင်ခဲ့ကြပြီး နာမ်လောကသားများ ကျန်နေခဲ့သည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးသည် နာမ်လောကကိုလည်း ကယ်တင်ရသောကြောင့် ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်တို့ပါဝင်ပတ်သက်လာရသည်။ ဒါကိုပင် တချို့က အပြစ်ဆိုကြသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှာ မိမိကယ်တင်လို့ရသဖြင့် ကယ်တင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ နာမ်လောကသားတို့ကလည်း အားကိုးစရာပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်ပေါက်လာသောကြောင့် လာရောက်အားကိုးကြသည်။ ဆရာတော်ကြီးက ဝေနေယျအားလုံးကို ကယ်တင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်တို့နှင့် ပတ်သက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ လူမသိနိုင်သော အကြောင်းတရားများပင်ဖြစ်သည်။

နာမ်လောကသားတွင် မကသေး၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံကိုပါ ကယ်တင်သေးသည်။ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းတွင် ဝက်အကောင်(၈၀)ကျော်ရှိသည်။ နွား၊ ဆိတ်၊ သိုး၊ ကြက် များစွာရှိသည်။ သူ့ပဋ္ဌာန်းဆက်နှင့် သူ ရောက်လာသည်။ လာလှူသောတိရစ္ဆာန်များအား ဆရာတော်ကြီးမှ အလှူခံ၍ တိရစ္ဆာန်များအပေါ် မေတ္တာထားကာ အစားအစာ ဝဝလင်လင်ကျွေးသည်။ ဝက်ကို အုတ်တိုက်ဆောက်၍ ထားသည်။ သတ္တဝါတွေအပေါ် မေတ္တာတန်းတူထားသည်။ စပါးကြီးမြေလာလှူတာလည်း ရှိသည်။ ငှက်ကြီးဝံပို လာလှူတာလည်းရှိသည်။ သတ်မည့်နွားကိုဝယ်၍ လှူတာလည်းရှိသည်။ ၎င်းနွားကြီး

မှာ မနက်စားကျက်မသွားမီ ဆရာတော်ကြီး၏ ကျောင်းရှေ့လာ၍ ဇူးထောက်ကာ ဆရာတော်ကြီးအား ရှိခိုးလေ့ရှိသည်။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ပေမယ့် အသိတရားရှိသည်။ သူတော်ကောင်းကို သူတော်ကောင်းမှန်း သိသည်။ နွား၊ ဝက်၊ ကြက်သေလျှင် ချက်မစားရပေ။ အားလုံးမြေမြုပ်သည်။ အသားစားလို၍ ကျွေးမွေးခြင်းမဟုတ်။ တိရစ္ဆာန်များအား မေတ္တာထားကယ်တင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒကာရင်းဖြစ်သူ ဦးအုံးမြင့် လျှောက်ဖူးသည်။ ဒီတိရစ္ဆာန်တွေ ကျောင်းထဲမှာရှုပ်တယ်ဘုရား။ တိရစ္ဆာန်ရုံပို့လိုက်မယ်ဘုရားဟု လျှောက်ဖူးသည်။ “ဒကာကြီး ... ဒီတိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ ဦးပဉ္စင်းနဲ့ ဘယ်ဘဝက ဘယ်လိုအကြောင်းအကျိုးရှိတယ်ဆိုတာ သိနိုင်သလား” ဦးအုံးမြင့် မှ “မသိနိုင်ပါဘူး ဘုရား” “အေး ... ဒါဆို နောက်မလျှောက်နဲ့တော့” ဟု မိန့်ဖူးသည်။ မသိနိုင်သောအကြောင်းတရား များပေတကား။

စပါးကြီးမြေ သေသွားစဉ်ကလည်း ဒီမြေကြီးဟာ ကျောင်းကိုရောက်လာလို့ သူတော်ကောင်းရဲ့ မေတ္တာဓာတ်ရပြီး ဘဝကူးကောင်းသွားပြီဟု မိန့်ဖူးသည်။ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းနယ်မြေက သူတော်ကောင်း၏ မေတ္တာဓာတ်ကြောင့် ဝေနေယျအားလုံး မေတ္တာဓာတ်ရရှိခံစားကြရသည်။ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့သူများ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းလာနေပါက ကျန်းမာရေးကောင်းသွားကြသည်။

ရပ်ကွက်ထဲမှ စားဝတ်နေရေး မပြေလည်သဖြင့် ဆရာတော်ကြီးထံ လာရောက်အလှူခံသူ များအားလည်း အယုတ်အလတ်အမြတ်မရွေး မေတ္တာထားကာ ဝတ္ထုငွေကြေး၊ ဆန်ပေးကမ်းချီးမြှင့် သည်။ ဆရာတော်ကြီးမိန့်ဖူးသည်။ ပုထုဇဉ်ရဲ့စေတနာနဲ့ အရိယာရဲ့စေတနာ မတူဘူး။ ပုထုဇဉ်က သညာအမှတ်နဲ့ ခွဲခြားတယ်။ စေတနာမှာလည်း ခွဲခြားတယ်။ အရိယာရဲ့စေတနာက အတိုင်းအဆ မရှိဘူး။ မှတ်သားတဲ့ သညာမရှိဘူး။ အားလုံးအပေါ်မှာ အယုတ်အလတ်အမြတ်မရွေး စေတနာထား တယ်။ မခွဲခြားတော့ဘူး။ ဒါ အရိယာစေတနာခေါ်တယ်။

စေတနာက တက်ယူရတယ်။ ခင်ဗျား စေတနာရှိလို့ လှူတာပေါ့။ စေတနာရှိလို့ ဒီကျောင်း ရောက်လာတာပေါ့။ စေတနာမရှိရင် ဘယ်လာပါ့မလဲ။ ဒီစေတနာနဲ့ တက်ကြရမှာ။ စေတနာ၊ သမ္မာ နဲ့ လိုက်ခဲ့ကြပေတော့။ သမ္မာဆိုတာ မျှတတဲ့ စိတ်ကလေးကိုခေါ်တယ်။ ဒီအသိရသွားရင် ခင်ဗျား အပါယ်ပိတ်ပြီ။ ခင်ဗျားမှာ ကျန်းမာရေးလာဘ်ရမယ်။ အသိရသွားရင် အပါယ်တံခါးပိတ်မယ်။ ခင်ဗျားတို့အပေါ် မူတည်တယ်။

ကကုသန်ဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်အခါက ထန်းတက်လုလင်တစ်ဦးသည် ဘုရားရှင်အား ဖူးတွေ့ မြင်ရစဉ် လှူဒါန်းလိုသောသဒ္ဓါတရားဖြင့် မိမိတွင်ရှိသော ထန်းလျက်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ဆုတောင်းခဲ့ သည်မှာ လှူဒါန်းရသောအကျိုးတရားကြောင့် ကိလေသာ၊ တဏှာပယ်သတ်နိုင်သော ဝိသုဒ္ဓိ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။

ကောဏဂုံဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်ကာလ ပျားဖွတ်လုလင်သည် ဘုရားရှင်အား ဖူးတွေ့ရစဉ် လှူဒါန်းလိုသော သဒ္ဓါစိတ်ကြောင့် ဘုရားရှင်အား မိမိတွင်ရှိသောပျားရည်အား လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ဆုတောင်းခဲ့သည်မှာ တပည့်တော်သည် အဝိဇ္ဇာနှင့် မောဟမှကင်းလွတ်ရသောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရပါ၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းတရားသည် ယခုနောက်ဆုံးဘဝ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။

ကဿပဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်ကာလ ဆင်များကိုဖမ်းဆီး၍ လိမ္မာယဉ်ပါးအောင် ကျုံးသွင်း လေ့ကျင့်ပေးရသောအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သော လုလင်တစ်ဦးသည် ကဿပဘုရားရှင်အား ဖူးတွေ့ ရစဉ် မိမိတွင်ရှိသော ဆင်သရေကို လှူဒါန်းခဲ့သည်။ လှူဒါန်း၍ ဆုတောင်းခဲ့သည်မှာ တပည့်တော် သည် အရှင်ဘုရားကဲ့သို့ သစ္စာလေးပါးကို သိရှိရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းတရား သည် ယခုနောက်ဆုံးဘဝ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်ကာလ ရှမ်းစော်ဘွားကြီး စင်ခွန်ဖ နှင့် တောင်နန်းစံ မိဖုရားကြီး စင်သုန္ဒရီ သုမြတ်စန္ဒာ၊ မြောက်နန်းစံမိဖုရားကြီး စင်သုန္ဒရီ မြတ်မာလာ နှင့် သားတော်၊ သမီးတော်များရှိခဲ့သည်။ စော်ဘွားကြီးမှာ တောင်နန်းစံမိဖုရားကြီးမှ သားကြီး စင်ထက်မြက်ထက် (ယခု ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီး)၊ သားလတ် စင်ထက်ဖြတ်စံ၊ သမီးလတ် စင်သုန္ဒရီ သုမြတ်စန္ဒီ နှင့် သားအငယ်ဆုံး စင်ထက်ထင်ကျော်(စော်ကဲ)ဟူ၍ မောင်နှမ(၄)ယောက်မွေးဖွားခဲ့သည်။ မြောက်နန်းစံမိဖုရားကြီးမှ သားတော်၊ သမီးတော်(၁၀)ယောက် မွေးဖွားခဲ့သည်။

သားတော်ကြီးမှာ အသက်ငယ်စဉ်ကပင် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်ထံပါးတွင် ကိုရင်ဝတ်ဖြင့် သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်ခဲ့သည်။ ကိုရင်ဘွဲ့မှာ ကိုရင်စိတ္တ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကိုရင်ဝတ်ဖြင့် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားရှင်ထံပါး သီတင်းသုံးနေစဉ် ခမည်းတော် စင်ခွန်ဖ နှင့် ဆွေတော်မျိုးတော်များသည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်အား လာရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ဖူးမြော်စဉ် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ရှင်မှ မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ ဪ... ငါဘုရားနှင့် တွေ့တော်မူသော်လည်း အစွဲတရားကြီးမား သောသူတို့မှာ မိမိ၏အစွဲတရားကြောင့် ငါဘုရားဟောတော်မူသောတရားကို မသိနိုင်ကြကုန်ဟု

ဟောတော်မူသည်။ ဂေါတမဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူသည်ကို ကန့်လန့်ကာနောက်ကွယ်တွင် ရှိသော ရှမ်းစော်ဘွားကြီး၏ သားတော် အသက်(၁၆)နှစ်အရွယ်ရှိ ကိုရင်စိတ္တ မှ ကြားသိတော်မူသည်။

မိမိ၏ မိဘနှစ်ပါးနှင့် ဆွေတော်မျိုးတော်အပေါင်း တရားမရနိုင်သေးကြောင်းသိရှိရ၍ ကိုရင်စိတ္တ စိတ်မချမ်းမြေ့ဖြစ်သွားရ၏။ ထို့ကြောင့် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်အား တပည့်တော်သည် တရားကျင့်ကြံရရှိပြီး မိဘနှစ်ပါးနှင့် ဆွေတော်မျိုးတော်သည် တရားကျင့်ကြံရရှိပြီး မိဘနှစ်ပါးနှင့် ဆွေတော်မျိုးတော်အပေါင်းအား တရားပြသဆိုဆုံးမ၍ အသိတရားရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရပါလို၏ဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ကိုရင်စိတ္တ လျှောက်ထားချက်ကို ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်မှ နောင်ငါဘုရား၏ သာသနာ တစ်ဝက်ကျော်လျှင် သင်သည် တရားအသိရရှိ၍ သင်၏ ဆွေတော်မျိုးတော်အပေါင်းကို တရားပြသ ဆုံးမ၍ တရားသိရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဗျာဒိတ်တော်ပေးခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် သိကြားမင်းမှ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားခဲ့သည်မှာ “အရှင် ဘုရား ... အရှင်ဘုရား၏ သာသနာတစ်ဝက်တွင် ထမ်းဆောင်ရမည့် သာသနာ့တာဝန်မှာ အလွန် ကြီးလေးပါသည်ဘုရား။ ထို့အတွက်ကြောင့် အရှင်ဘုရားကဲ့သို့ သစ္စာလေးပါးဟောကြားပြီး မေတ္တာ တော်ထားနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး ပေးသနားတော်မူပါရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားခဲ့သည်။”

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်မှ “ဘိုးတော်သိကြားမင်း ... ငါ၏ သာသနာတစ်ဝက် ဘိုးတော် သိကြားမင်း ထမ်းဆောင်ရမည့် သာသနာတော်ဦးတွင် ငါဘုရားကဲ့သို့ မေတ္တာတော်ထားနိုင်၍ သစ္စာလေးပါးဟောကြားပြသတော်မူမည့် ကိုရင်စိတ္တ အား ငါဘုရားကိုယ်စား ထားတော်မူခဲ့မည်” ဟု ဗျာဒိတ်တော်ပေးခဲ့သည်။

ကိုရင်စိတ္တ သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်ထံတွင် တရားဆက်လက်ပွားများသွားပါက အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး နိဗ္ဗာန်သို့ စံဝင်နိုင်သော်လည်း မိမိ၏ ဆွေတော် မျိုးတော်များကို တရားအသိရရှိအောင် ကယ်တင်တော်မူသောစေတနာကြောင့် ကိုရင်ဘဝမှ လူထွက်ကာ မိဘများနှင့် တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လည်လိုက်ပါကာ အိမ်ရှေ့မင်းသားဘဝဖြင့် နေထိုင်ခဲ့သည်။

စင်ထက်မြက်ထက် (ကိုရင်စိတ္တ)အား အိမ်ရှေ့မင်းသားဘဝတွင် နေထိုင်ခဲ့စဉ် ဂေါတမမြတ်စွာ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခဲ့သဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ခြေစစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ ဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော် တစ်ထောင့်ထွာကိုလည်း မိမိပြည်သို့ ပင့်ဆောင်ထားရှိခဲ့သည်။

စင်ထက်မြက်ထက် တို့၏ တိုင်းပြည်ကို ကသည်းလူမျိုးများ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် ခဲ့သည်။ စင်ထက်မြက်ထက် နှင့် မောင်နှမသုံးယောက်တို့သည် ရေလမ်းခရီး ဖောင်ဖြင့် တိမ်းရှောင် ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးစဉ် ဖောင်တော်ပေါ်တွင် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင် ၏ ခြေစစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော်တစ်ထောင့်ထွာကို ပင့်ဆောင် ခဲ့ကြသည်။

ရေလမ်းခရီး ဖောင်ဖြင့် ထွက်ပြေးခဲ့ကြရာ ယခု ရောဝတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပိန္နဲကုန်း ကျေးရွာအနီးရှိ အောင်ဓမ္မကုန်းတော်သည် ယခင်နှစ်ပေါင်း(၂၅၀၀)ကျော်က ပင်လယ်ကမ်းဦး ရေတိမ်ပိုင်းတွင် ရေပတ်လည်ဝန်းရံလျက်ရှိသော ကျွန်းကလေးဖြစ်သည်။ ထိုကျွန်းသည် ဟင်္သာဝန် များကျက်စားရာ ကျွန်းလေးဖြစ်သည်။ ထိုကျွန်းပေါ်သို့ ဖောက်ဆိုက်ကပ်ခဲ့သည်။

ဖောင်ပေါ်မှ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ခြေစစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ သင်္ကန်းတစ်ထောင့်ထွာ၊ နန်းတွင်း ရတနာများသယ်ပြီးချိန်တွင် ပင်လယ်ပြင်၌ လေကြီးမုန်တိုင်းကျရောက်ခဲ့သည်။ လေကြီးမုန်တိုင်း ကျရောက်ခဲ့သဖြင့် ဖောင်ကြိုးပြတ်ကာ ညီလတ် စင်ထက်မြက်စံ၊ ညီမလတ် စင်သုန္ဒရ သုမြတ်စန္ဒီ တို့သည် ဖောင်နှင့်အတူမျောပါကာ ပင်လယ်ပြင်တွင် ရေနှစ်သေဆုံးခဲ့ရသည်။ မိမိတိုင်းပြည်ကို စွဲလမ်းလွန်းသော အစွဲအားကြီးသောကြောင့် နတ်စိမ်းဘီလူးများဖြစ်ကြရလေသည်။

နတ်စိမ်းဘီလူးမောင်နှမသည် ၎င်းတို့၏ တိုင်းပြည်ကိုသိမ်းပိုက်ထားသော ကသည်းဘုရင် အား တိုင်းပြည်ပေးရင်ပေး၊ မပေးလျှင် အရှင်မင်းကြီး၏ ဦးခေါင်းအား ရှစ်စိတ်ခွဲပစ်မည်ဟု အိပ်မက် ပေးခဲ့ရာ ကသည်းဘုရင်မှ တိုင်းပြည်အား အပိုင်စားပေးခဲ့ရာ တိုင်းပြည်ပြန်လည်ရရှိခဲ့သဖြင့် ပြည်တော်ပြန်ရ ပြေလည်ပြင်မောင်နှမနတ်ဟု အပိုင်စားရခဲ့သည်။

ကျွန်းပေါ်တွင် နေထိုင်တော်မူစဉ် စင်ထက်ထင်ကျော်(ဇော်ကဲ)သည် သစ်ပင်ပေါ်တက်ဆော့ ရာမှ လိမ့်ကျ၍ သေဆုံးခဲ့သည်။ မောင်နှမလေးယောက်မှ စင်ထက်မြက်ထက် တစ်ယောက်သာ ကျန်တော့သည်။

စင်ထက်မြက်ထက် သည် တိုင်းပြည်မှ ပင့်ဆောင်လာသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ခြေစစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော် တစ်ထောင့်ထွာကို ဌာပနာပြု၍ ထိုကုန်းတော်တွင် “အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား” ကို တည်ထားတော်မူခဲ့သည်။ ဘုရား တည်ထားပြီး ဆုတောင်းသစ္စာဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့သည်မှာ “တပည့်တော်သည် သစ္စာလေးပါး တရားအသိ ရရှိအောင် တစ်ဘဝမှမရရင် တစ်ဘဝကျင့်ကြံအားထုတ်သွားပါမည်ဘုရား။ သစ္စာလေးပါးရရှိပါက တပည့်တော်၏ ဆွေတော်မျိုးတော်အပေါင်းကို တရားအသိရရှိအောင် ကယ်တင်သွားပါမည်” ဟု သစ္စာပြုခဲ့သည်။

၁၂၉၀ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း(၁၃)ရက်နေ့ ကြာသပတေးနေ့တွင် အိမ်မဲမြို့နယ်၊ သရက်ကုန်းကျေးရွာနေ ဦးချီးတိုး၊ ဒေါ်အုန်းမေ မှ မောင်မြမောင် ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။ မောင်မြမောင် သည် ယခု ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးပင်ဖြစ်သည်။

မောင်မြမောင် မိဘများက ကျောင်းမထားနိုင်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် စာမဖတ်တတ်ပေ။ ငယ်စဉ် ကပင် လယ်ယာအလုပ်၊ ကြံရာကျဘမ်းလုပ်၍ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုခဲ့ရသည်။ အရွယ်ရောက် လာသောအခါ ရပ်ကွက်ထဲတွင် ရေထမ်းရောင်းချခြင်း၊ အနှိပ်သည်ဘဝလုပ်ခဲ့ရသည်။ လူ့ဘဝ ဆိုးသွမ်းလွန်းအားကြီးသောကြောင့် ဇနီးသည်ကပင် ဆိုးသွမ်းမှုဒဏ်မခံနိုင်သောကြောင့် ဦးမြမောင် ကို ပစ်ထားခဲ့ကာ သမီးကြီးရှိရာ လပွတ္တာသို့ သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့သည်။

တစ်နေ့ ရေထမ်းလာရင်း မြောင်းမြမြို့၊ မြိုင်မာလာ(၂)လမ်းတွင်းရှိ ဦးမြညွန့် အိမ်တွင် သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကက်ဆက်ခွေဖွင့်သံကြား၍ ရေထမ်းချကာ တရားနာခဲ့သည်။ သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးတောင် ဓားပြတိုက်သည်ထိ ဆိုးရာကနေ တရားရအောင် လုပ်နိုင်သေး တယ်။ ငါကတော့ ဓားပြမတိုက်ဖူးဘူး။ တရားလုပ်ရင်ရမှာပဲဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချကာ လူဝတ်ဖြင့်ပင် တရားစတင်ကျင့်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ရှေးကပြုခဲ့သည့် ပါရမီအဟုန်တို့ကြောင့် ကိန်းနက္ခတ် အချိန်ကျရောက်ပြီမို့ သံဝေဂတရားရကာ တရားစတင်ကျင့်ခဲ့သည်။

အသက်(၄၅)နှစ်အရွယ်မှစ၍ လူဝတ်ဖြင့် (၂)နှစ်ကြာ မြောင်းမြမြို့ ပတ်ဝန်းကျင်တောထဲတွင် လှည့်လည်၍ တရားကျင့်ခဲ့သည်။ အသက်(၄၇)နှစ်တွင် ကိုရင်ကြီး စတင်ဝတ်ခဲ့သည်။ ဘွဲ့အမည်မှာ ဦးပဏ္ဍိတ ဖြစ်သည်။ ကိုရင်ကြီးဘဝဖြင့် တရားဆက်လက်ကျင့်ခဲ့သည်။ အသက်(၅၄)နှစ်တွင် မြောင်းမြမြို့ ပဇ္ဇောတာရုံပါဠိတက္ကသိုလ်တိုက်ဟောင်းတွင် ဦးဝံသပါလ (ယခု သြစတြေးလျနိုင်ငံ သာသနာပြု) ဥပဇ္ဇာယ်ဆရာပြု၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ရဟန်းဒါယကာမှာ ဦးဆန်းလွင် ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးမှာ သက်တော်(၇၇)နှစ်၊ ဝါတော် (၂၃)ဝါရှိပြီး မိမိတွင် ကျင့်ကြံရရှိသော ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ ဓမ္မသစ္စာတရားများအကြောင်း ဟောကြား လျက်ရှိသည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးကျောင်းဝင်းမှာ (၇)ဧကအကျယ်ရှိသည်။ ကျောင်းတွင် သံဃာ အပါး(၈၀)ကျော်၊ အမြဲနေယောဂီ(၂၀)ကျော်တို့အား ကျောင်း၊ ဆေး၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြင့် တရားအလုပ် အားထုတ်နိုင်ရန်စီမံပေးထားသည်။ အတိတ်ဘဝမှ ပဋ္ဌာန်းဆက်များ၏ လျှောက်ထားချက်အရ စေတီတော်(၁၉)ဆူတည်ထားခဲ့သည်။ ၎င်းစေတီများအနက် 'အောင်သစ္စာ

မဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားမှာ လွန်ခဲ့သော(၁၇)နှစ်က တည်ထားပြီးစီးခဲ့သော်လည်း ယနေ့တိုင် ထီးမတင်သေးပေ။ ၎င်းစေတီတော်မှာ ဆရာတော်ကြီးနှင့် အတိတ်အကြောင်းအကျိုးဆက်ရှိသည်။ ဆရာတော်ကြီး ကျင့်ကြံရရှိထားသော ဉာဏ်တော်ကို ဒကာ၊ ဒကာမများမှ ကြည်ညို၍ လှူဒါန်းကြသော ဝတ္ထုငွေကြေးသိန်း(၃၀၀၀)ကျော်ဖြင့် စေတီတော်(၁၉)ဆူ သာသနာ့အဆောက်အအုံများ တည်ထားပေးတော်မူခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသီတရားပွဲ(၈၀)ကျော် ဟောကြားခဲ့ပြီး တရားပွဲများမှ လှူဒါန်းငွေ(၈၀)သိန်းကျော်ကို တရားပွဲကျင်းပရာ အဖွဲ့အစည်းများသို့ ပြန်လည်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ တရားပွဲများတွင် အလှူခံခဲ့ခြင်းမှာလည်း ဒကာ၊ ဒကာမများအား ဒါနဖြင့် မျိုးစေ့ချပေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် ထိုင်ဝမ်၊ ဟောင်ကောင်၊ ဂျပန်နိုင်ငံတို့မှ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ပြည်ပသို့ကြွရောက်သာသာနာပြုခဲ့သည်။

ဆရာတော်ကြီး ခန္ဓာဝန်ချလျှင် ရုပ်ကလာပ်တော်ထားရှိရန် အောင်သစ္စာမဟာမဂ္ဂင်ဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား တည်ထားပြီးဖြစ်သည်။ စေတီတော်၏ အောက်ခြေ ဂန္ဓကုဋီတိုက်ထဲတွင် ရုပ်ကလာပ်တော်ထည့်ရန် မှန်ခေါင်း၊ မှန်ခေါင်းတင်ရန် ပလ္လင်တော်ကို ကြိုတင်စီမံထားပြီးဖြစ်သည်။ ဆရာတော် ကြိုတင်မိန့်မှာထားချက်မှာ 'ဦးပဉ္စင်း ပျံလွန်တော်မူရင် အလောင်းကို မှန်ခေါင်းထဲသာ ထည့်ထားလိုက်ပေတော့။ ဘုန်းကြီးအလောင်းက သာသနာဆက်ပြုသွားလိမ့်မယ်။ တစ်နေ့ကျရင် ဒကာ၊ ဒကာမတွေ သဘောပေါက်လာပါလိမ့်မယ်'

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခန္ဓာသီ၊ ဓမ္မသစ္စာတရား

- ★ စာမတတ်တဲ့အတွက် ဝိပဿနာခန္ဓာအသိနဲ့ ဟောပါတယ်။
- ★ ဦးပဉ္စိတ ဘာမှစာမတတ်ပါဘူး။ အသိထုတ်ပြလိုတော့မရဘူး။ သဘောလေးနဲ့သာနာ။ စာနဲ့ခန္ဓာနဲ့ တစ်ထပ်တည်းဟောပေးမယ်။
- ★ ဦးပဉ္စိတ ဟောသွားတဲ့အသိ မယုံနဲ့ဦး၊ လေ့လာပါ။ စုံစမ်းပါ။ မေးမြန်းပါ။ သုံးသပ်ပါ။ လုပ်ကြည့်ပါ။ လုပ်မှသိမယ်။ သိမှပယ်မယ်။ ပယ်မှ မဂ်ဆိုက်မယ်။ ဖိုလ်ဆိုက်မယ်။ သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွားလို့ စာကရေးထားပါတယ်။
- ★ အသိကို ဟောသွားတာပါ။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အသိမတူဘူး။ လင်မယားတောင် အသိမတူဘူး။ အသိချင်းမတူတော့ စေတနာချင်းမတူဘူး။ စေတနာခြင်းမတူတော့ ကံခြင်းမတူဘူး။ ကံခြင်းမတူတော့ ဘုံခြင်းမတူဘူး။

★ တရားအသိကိုယူကြ၊ သည်းခံကြ၊ စေတနာမပျက်ကြနဲ့၊ သမ္မာလေးနဲ့နေကြ၊ ဘယ်သူပြောပြော သည်းခံ၊ မြဲကြီးလိုနေ။

★ ညောင်စေ့လောက်လှူရင်လည်း ညောင်ပင်ကြီးလောက်ဖြစ်တယ်။ ညောင်ပင်ကြီးလောက် လှူရင်လည်း ညောင်စေ့လောက်ဖြစ်တယ်။ ပကာသနစေတနာ၊ ဘယာစေတနာ၊ အဓိပတိစေတနာ တွေရှိတယ်။ လှူတဲ့သူပေါ်မူတည်တယ်၊ လှူတတ်ဖို့လိုတယ်။

★ ကိုယ့်ထက်ကြီးသူကိုရိုသေပါ။ ကိုယ့်နဲ့တန်းတူကို ကြင်နာပါ။ ကိုယ့်အောက်ကလူကို သနားပါ။ ဗြဟ္မစိုရ်တရားထားပါ။ သံဝေဂတရားထားပါ။ ကိုယ်ကျင့်တရားထားပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရာဇမာန်၊ ဓနမာန်၊ ပစ္စည်းမာန်၊ စာမာန်၊ ငါမာန်တွေ မစွဲနဲ့။

★ ပညတ်ကို မပယ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် မစွဲနဲ့။

★ မစွဲနဲ့။ စွဲရင်ကံဖြစ်မယ်။ အစွဲကိုသတ်။ မစွဲတော့ အေးတယ်။

★ အားကိုးမမှားကြနဲ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားကိုးကြ။ ဒါန၊ သီလနဲ့ မကျေနပ်ကြနဲ့။ ဝိပဿနာ အားထုတ်ကြ။

★ ရခဲတဲ့လူ့ဘဝ ရလာကြပြီ။ ဘုရားသာသနာကြီးနဲ့လည်း ကြုံရပြီ။ သူတော်ကောင်းတရားကို လည်း နာကြားကြရပြီ။ အဲဒီတော့ အယူမှား၊ အမှတ်မှား၊ အစွဲမှားတွေ မဖြစ်ကြရအောင် တရား အားထုတ်ကြ။ အမှောင်ကလာရင် အလင်းပြန်ကြ။ မိရိုးဖလာအသိနဲ့ မနေကြနဲ့။

★ အစွဲဥပါဒါန်ကို ဒါနနဲ့လည်း သတ်လို့မရဘူး။ သီလနဲ့လည်း သတ်လို့မရဘူး။ ဝိပဿနာ မဂ်ဉာဏ်နဲ့မှ သတ်လို့ရတယ်။ အဲဒီတော့ ဝိပဿနာအားထုတ်ကြ။ ဘယ်နေ့သေမယ်ဆိုတာ မသိ နိုင်ဘူး။ မသေခင် ဉာဏ်ရအောင် အားထုတ်ကြ။

★ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ကံသုံးပါးမှာ ဘယ်ကံက သံသရာလည်သလဲ။ မနောကံ က စလို့လည်တယ်။ မနောကံသတ်ရင် ကာယကံ၊ ဝစီကံပါလို့တယ်။

★ အတ္တိဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတွေကို သမ္မာလေးနဲ့ သုံးသွား။ သမ္မာဆိုတာ ဪ ... အေး အေး ... ဪ ... အေး ... အေး ... အေး ... သည်းခံထား၊ စေတနာထား၊ ဘယ်သူပျက်ပျက် မင်းစေတနာ မပျက်နဲ့။ ဘုရားက စေတနာကိုဟောတာ၊ စိတ်ကိုဟောတာ၊ မနောစင်ကြယ်အောင်နေ။

★ ခင်ဗျားစိတ်ကလေး မိစ္ဆာအယူကိုပယ်၊ သမ္မာအယူကိုယူထားတော့ ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ တွေ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားပြီး အဓိက စိတ္တဖြစ်လာလိမ့်မယ်။

★ ဧကော၊ ဓမ္မော ဘယ်ကလာသလဲ၊ ရုပ်ပေါ် နာမ်ပေါ်ကလာတယ်။ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာမှာ စတယ်။ ခန္ဓာမှာ ဆုံးတယ်။

သီလမှာချုပ်တယ်။ ဘယ်သီလလဲ။ ပညတ်သီလနဲ့ ပရမတ်သီလမှာချုပ်တယ်။ ပညတ်သီလဟာ အပြင်သီလ၊ အကာခေါ်တယ်။ ကာယကံနဲ့ ဝစီကံဖြစ်တယ်။ ပရမတ်သီလဟာ အတွင်းသီလ၊ အနှစ်ခေါ်တယ်။ မနောကံဖြစ်တယ်။

★ ကိုယ်ပြုလုပ်လိုက်တဲ့ ကံကဘာလဲ၊ သူ့အသက်သတ်တယ်။ သူ့ဥစ္စာခိုးတယ်။ မုသားစကား ပြောတယ် စတာတွေက ကာယကံ၊ ဝစီကံတွေဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ပြုလုပ်လိုက်တဲ့ ကံကဘာလဲ။ သားလေးတစ်ခုခုဖြစ်တယ်။ အမေကပူတာပဲ။ စွဲလို့ပူတာ။ အနောက်ကြောင့်ဖြစ်တယ်။ ဒီအပူကို ကိုယ်ယူထားတဲ့ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလနဲ့ ဖြတ်လို့မရဘူး။ ဂုဏ်တော်တွေနဲ့လည်း ဖြတ်လို့မရဘူး။ မဂ်ဉာဏ်နဲ့မှ ပြတ်တာ။

★ တရားထိုင်နေတဲ့အချိန် ကာယ၊ ဝစီ လုံနေပြီ။ မနောကိုသတ်၊ ဝင်သွားတဲ့လေ ထွက်သွားတဲ့ လေကို သတိလေးကပ်ပြီး မှတ်ရတယ်။ ထိ-သိ-သတိ။ သတိလေးကပ်ထား။ သိ-သိ-သိလို့ မှတ်နေ၊ ဆိုလည်းမနေရဘူး။ ထိတာကရုပ်၊ သိတာကနာမ်။ ထိတာလည်း မမြဲဘူး၊ သိတာလည်း မမြဲဘူး။ အဲဒါ အနတ္တ။

★ သညာကို ပညာဖြစ်အောင်လုပ်၊ အတ္တကို အနတ္တဖြစ်အောင်လုပ်၊ ကံကို ဉာဏ်ဖြစ်အောင် လုပ်၊ ပညတ်ကို ပရမတ်ဖြစ်အောင်လုပ်၊ အဝိဇ္ဇာကို ဝိဇ္ဇာဖြစ်အောင်လုပ်၊ ကံတရား၊ ဈာန်တရားကို ဉာဏ်တရားဖြစ်အောင်လုပ်၊ သီလ၊ သမာဓိကနေ ပညာဖြစ်အောင်လုပ်၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခကနေ အနတ္တ မြင်အောင်ကြည့်။

★ အပြင်မှာစင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မယ်။ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာစင်ကြယ်မယ်။ အပြင် စင်ကြယ်အောင် သမ္မာလေးနဲ့နေ။ စေတနာထား၊ အပြင်သီလမှန်မှ အတွင်းသမာဓိ ငြိမ်ဝပ်ပိပြား လာလိမ့်မယ်။

★ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ခန္ဓာမှာမြင်အောင်ကြည့်တတ်ဖို့လိုတယ်။

★ ပညတ်ကို သညာနဲ့ကြည့်ရင် ကံဖြစ်တယ်။ ပညတ်ကို ပညာနဲ့ကြည့်မှ ဉာဏ်ဖြစ်မယ်။

★ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်စစ်၊ သူများစိတ် သွားမစစ်နဲ့၊ သူများအကြောင်းကို ကိုယ့်အကြောင်း မလုပ်နဲ့။ ကိုယ့်စိတ်ကို မပွင့်ရှစ်ပါးနဲ့စစ်ပါ။

- ★ ရှေ့လည်း မမျှော်နဲ့၊ နောက်လည်း မတွေးနဲ့၊ ပစ္စုပ္ပန် တည့်တည့်ကြည့်။
- ★ ပယ်တာ မှန်ဖို့လိုတယ်။ ကျင့်တာ မှန်ဖို့လိုတယ်။ သိတာ မှန်ဖို့လိုတယ်။ ပယ်ရမည့်တရား၊ ကျင့်ရမည့်တရား၊ သိရမည့်တရားတွေရှိတယ်။ ပယ်ရမည့်တရားက ကာမသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ။ ကျင့်ရမည့်တရားက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။ သိရမည့်တရားက ကိလေသာဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဘဝဝဋ်၊ ပိပါကဝဋ် ခေါ်တယ်။
- ★ ကံတရားရှိတယ်၊ ဈာန်တရားရှိတယ်၊ ဉာဏ်တရားရှိတယ်၊ မြုပ်တရားရှိတယ်၊ မျောတရားရှိတယ်၊ ပေါ်တရားရှိတယ်။ ကိုယ့်အပေါ် မူတည်တယ်။
- ★ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် အဲဒီ(၃)ချက်လွတ်ရင် နိဗ္ဗာန်ပဲပေါ့။
- ★ သမုတိသစ္စာကနေ ပိရတိသစ္စာ၊ ပိရတိသစ္စာကနေ သဘာဝသစ္စာ၊ သဘာဝသစ္စာကနေ ပရမတ္ထသစ္စာ၊ ပရမတ္ထသစ္စာကနေ အရိယာသစ္စာရအောင်လုပ်။
- ★ အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ အဲဒီ(၃)ခု အဆီညှစ်ထုတ်တော့ ဧကောဓမ္မောဖြစ်တယ်။
- ★ ဇာတိ မသိတော့ ဇရာမရဏကို မကြောက်တော့ဘူး။ သတ္တာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ တွေရှိတယ်။ ဒါတွေက မွေးကတည်းက ဖြစ်လာတဲ့ ဇာတိစိတ်တွေပဲ။ ဒါတွေသိအောင် လုပ်ရမယ်။ သိမှ ဇရာမရဏကြောက်မယ်။ သဘောပေါက်မယ်။ ဒီအသိရအောင် တရားထိုင်ကြ။
- ★ အရိယာသစ္စာဆိုတာ အာရုံနောက် မနောမလိုက်ဘူးပေါ့။ အာရုံပြတ်သွားပြီ။ အာရုံတွေနောက် ဒိဋ္ဌိသတ်တော့ အာရုံသိပြီပေါ့၊ တဏှာသိပြီပေါ့။ သွေးသားလည်း ပြောင်းလဲတယ်၊ စိတ်လည်း ပြောင်းလဲတယ်။ သွေးသားဟာ ဘာသွေးသားလဲ။ ကိလေသာသွေးသားတွေပေါ့ကွာ။ ဒီအာရုံကို လည်း ငါသိပြီ။ ထုတ်မပြတ်ဘူး။ သဘောလေးနဲ့သာ နာကြပေတော့။
- ★ အာရုံတွေကို သညာနဲ့ယူထားတဲ့အတွက် အမှတ်မှားတယ်၊ အယူမှားတယ်၊ အစွဲမှားတယ်။ အဲဒါကို ဒိဋ္ဌိလို့ခေါ်တယ်။
- ★ အာရုံတွေနောက်လိုက်လို့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေဖြစ်နေကြတယ်။
- ★ ရုပ်နာမ်မသိတော့ အာရုံမထိန်းနိုင်ဘူး။
- ★ အာရုံနဲ့ သညာပေါင်းတော့ သင်္ခါရဖြစ်သွားတယ်။ စွဲလမ်းရင် ဥပါဒါန်ဖြစ်သည်။ ဥပါဒါန်ဖြစ်ရင် ကံဖြစ်တယ်။ ကံကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်တယ်။ ကံကြောင့် သံသရာလည်တယ်။
- ★ အာရုံပယ်မှ ဥပါဒါန်လွတ်မယ်။ ဥပါဒါန်လွတ်မှ ကံပြတ်မယ်။ ဥပါဒါန်လွတ်တာ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်ပဲ။ ဒီဉာဏ်ရမှ သံသရာပြတ်မယ်။

★ စေတသိက်သတ်တော့ မမြင်ချင်တော့ဘူး။ မကြားချင်တော့ဘူး။ မသိချင်တော့ဘူး။ မထိချင်တော့ဘူး။ အာရုံငါးပါးပယ်ပြီ။

★ အပြင်အာရုံနဲ့ အတွင်းအာရုံ(မနော)ပေါင်းလိုက်တော့ တဏှာဖြစ်သွားတယ်။ ဝတ္ထုကာမနဲ့ ငါ့မှာရှိတာက ကိလေသာကာမ၊ ယှဉ်တွဲသုံးဆောင်မိပါက အများကြိုက်၏။ ကိုယ်လည်းကြိုက်၏။ အရိယာ မကြိုက်ဘူး။

စပ်ထက်မြက်ထက် တည်ထားခဲ့သော အောင်သစ္စာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားသည် ယခု ရောဝတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် ယခု ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော် ဘုရား တည်ထားခဲ့သော ဘုရားပင်ဖြစ်ပေသည်။

နောင်နှစ်အတန်ကြာသောအခါ စပ်ထက်မြက်ထက် တည်ထားခဲ့သော အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားမှာ ပျက်စီးယိုယွင်းနေသည်ကိုတွေ့ရှိသဖြင့် ညီအစ်မနှစ်ယောက်မှ ထပ်မံပြုပြင်ခဲ့သည်။

နောင်နှစ်အတန်ကြာသောအခါ အလောင်းစည်သူမင်းသည် ဖောင်စကြာဖြင့် တိုင်းခန်းလှည့်လည်လာစဉ် ၎င်းဘုရားကို ဖူးတွေ့ရသဖြင့် ထပ်မံပြုပြင်တည်ထားခဲ့သည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၉၇၆ နှစ်ကျော်က ပုဂံပြည်တွင် အနော်ရထာမင်းကြီး ထီးနန်းစိုးစံစဉ် ရှမ်းပြည်နယ်မှ စောမွန်လှ ၏ မောင်ဖြစ်သူ စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ သည် တိုင်းရေးပြည်ရေးအခြေအနေအရ အောက်ပြည်အောက်ရွာသို့ သားတော်စစ်သူကြီး စိုင်းခွန်စိုင်း နှင့်အတူ စစ်သည်စိုလ်ပါများနှင့်တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးခဲ့ရာ ရောဝတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာအနီးရှိ အောင်ဓမ္မကုန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ဒီဇူးပင်ခြေရင်းတွင် ရသေ့ ဦးပရတိဿ ကို ဖူးတွေ့ရသည်။ ဦးပရတိဿ နှင့် ဆရာ-ဒကာဖြစ်ကာ ကုန်းတော်ပေါ်တွင် ဘုရားတည်ရန် ရသေ့အား လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ယခင် နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော်က စပ်ထက်မြက်ထက် တည်ခဲ့သော အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားမှ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာသဖြင့် မြေအောက်သို့ နစ်မြုပ်ရောက်ရှိနေပေသည်။ ရသေ့ ဦးပရတိဿ မှာ ယခင် ကိုရင်စိတ္တ ယခုဘဝ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားပင်ဖြစ်သည်။

ရသေ့ ဦးပရတိဿ မှ ယခုအချိန် ဘုရားတည်ရင်တော့ ကံဘုရား၊ ပညတ်ဘုရား၊ ဥဒိဿစေတီပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ကျွန်ုပ် ဉာဏ်မရသေးဘူး။ နောင်တစ်ချိန်မှ တည်ရင်တော့ ဉာဏ်ဘုရား၊ ပရမတ်ဘုရား၊ ဓမ္မစေတီ ဖြစ်လိမ့်မယ်။

ကံမြင့်၊ ကံရှိ၊ ကံအသိဖြင့် ကောင်းမှုပြုငြား စိတ်ထားမမှန် လောကဓံကို ခံနိုင်အားမရှိ၊ ကံ အသိဖြင့် တည်ပါသော်ငြား ပညတ်ဘုရား ကံဘုရားပဲဖြစ်လိမ့်မည်။

ဉာဏ်မြင်၊ ဉာဏ်ရှိ၊ ဉာဏ်အသိဖြင့် ကောင်းမှုပြုက စိတ်ထားတည်ကြည် လောကဓံကို ကြံကြံခံ၍ တွန်းတိုက်သော်ငြား ခန္တိပွားပြီး မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ခြေခံပွား၍ သစ္စာလေးပါး ရင်ဝယ်ထား၍ ဉာဏ်မြင်၊ ဉာဏ်ရှိ၊ ဉာဏ်အသိဖြင့် ပရမတ်ဘုရားတည်ပါသော်ငြား ဉာဏ်ဘုရားသာဖြစ်လိမ့်မည်။

ရှမ်းစော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ မှ နောင်တစ်ချိန် ပရမတ်ဘုရား၊ ဉာဏ်ဘုရားတည်ရန်အတွက် ရသေ့ ဦးပရတိဿ၊ ဦးခမ်းလုံ၊ စိုင်းခွန်စိုင်း တို့ သစ္စာပြုခဲ့သည်မှာ ဆရာရသေ့ဘက်က ဆွေတော် မျိုးတော်တွေ တပည့်တော်ဘက်က ဆွေတော်မျိုးတော်တွေ ပြန်ဆုံတဲ့အခါ ပရမတ်ဘုရား၊ ဉာဏ် ဘုရား တည်ကြမယ်။ ဆရာရသေ့ မှ တရားအသိရအောင် ကယ်တင်သွားရန် သစ္စာပြုခဲ့ကြသည်။

ရသေ့ ဦးပရတိဿ မှာ ၎င်းအောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး အလောင်းအား (၇)ရက်ထားရှိရာ ပုပ်သိုးခြင်းမရှိသဖြင့် အောင်ဓမ္မကုန်းတော်အောက်ခြေတွင် လိုဏ်ခေါင်းတူး၍ ထားရှိခဲ့သည်။ ယခုတိုင် ဦးပရတိဿ ၏ မပုပ်မသိုးသောအလောင်းရှိနေပေသည်။

ယခင် နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်က ရေပတ်လည်ဝိုင်းနေသော ကျွန်းကလေးသည် ယခုအခါ ဧရာဝတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာအနီးတွင် ကုန်းကြောတောင်စွယ် တောင်တန်း လေးသဖွယ် ဖြစ်နေပေသည်။ အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် ဒိဗူးပင်၊ ဝါးရုံပင်၊ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်း တို့ဖြင့် တောတန်းလေးဖြစ်လျက် ယခုနှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်က ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ခြေစစ် တော်ဓာတ်ပြာ၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းတစ်ထောင့်ထွာ ဌာပနာ၍ ဘုရားတည်ခဲ့သည်ကို မည်သူမျှ မသိနိုင်ကြတော့ပေ။ ၁၃၄၂ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာအဘ စိုင်းခွန်စိုင်း သည် ပရမတ်ဘုရား၊ ဉာဏ် ဘုရားတည်ရန် အချိန်နက္ခတ်ကျရောက်ပြီဖြစ်၍ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာမှ ဒေါစမူ ကို နာမ်ချဉ်း၍ ပြော သည်မှာ “မင်းတို့ကျေးရွာ သေးငယ်သော်လည်း တောက်ပြောင်ထွန်းလင်း လေးကျွန်းလင်းမယ်”

“မြတ်ဘုရားတည် ကျောင်းတော်ဆောက်လို့ ဓမ္မဓန္ဒာ မြတ်သံဃာကို ကိုယ်တိုင်ပင့်လို့ ဦးစီးနာယက ပန္နက်ချမယ်”

နောင်နှစ်မကြာမီ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာမျှ ဒေါသိန်းမြင့် အား ဝိဇ္ဇာအဘ စိုင်းခွန်စိုင်း မှ မနောဓာတ် ချပေးသဖြင့် ဒေါသိန်းမြင့် မှာ ရွာတွင်းသို့ ဘုန်းကြီးပင့်၊ ကျောင်းဆောက်ကာ ကိုးကွယ်လိုစိတ်ဖြစ် လာသည်။ ထို့ကြောင့် သားဖြစ်သူ ဦးထွန်းရွှေ အား တိုင်ပင်ကြည့်ရာ ဦးထွန်းရွှေ မှ ကျွန်တော်နဲ့ ခမည်းခမက်တော်တဲ့ ကိုရင်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ မြောင်းမြမှာရှိတယ်။ အကျင့်သီလကောင်းတယ်။ ပင့်ပေးမယ်ဟုပြောကာ ကိုရင်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ အား ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာသို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့သည်။ ထို ကိုရင်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ မှာ ယခု ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားပင်ဖြစ်သည်။

ဝိန္ဒူကုန်းကျေးရွာသို့ ကိုရင်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ သီတင်းသုံးစဉ် ပိဏ္ဍာအဘ စိုင်းခွန်စိုင်း မှ ဘုရား တည်ပေးရန် အကြိမ်ကြိမ်လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ကိုရင်ကြီးမှ ကျွန်ုပ် စာမတတ်ဘူး၊ မလုပ်ပါရစေနဲ့ ဟု တောင်းပန်ခဲ့သည်။ အဘ စိုင်းခွန်စိုင်း မှ “ ဤသာသနာသည် အရှင်ဘုရားပြုမှရမည့် သာသနာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘယ်သံဃာမှ ပြု၍မရကြောင်း အကြိမ်ကြိမ်လျှောက်တင်မှသာ ဘုရားတည်ရန် လက်ခံ ခဲ့သည်။ ကိုရင်ကြီးမှ “ ကျွန်ုပ်က လက်မှစူးတဲ့ဆူးကိုတော့ ထွင်တတ်တယ်။ ကျောမှာစူးတဲ့ဆူးကို တော့ ဘယ်လိုမှ မထွင်တတ်ဘူး” ဟု ပြောခဲ့သည်။ အတိတ်မှ သစ္စာပြုခဲ့သူများ ပြန်လည်ဆုံစည်း မှသာ ကျောက်ဆူးကို ထွင်နိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားအား အဘ စိုင်းခွန်စိုင်း လျှောက်တင်သည်မှာ အရှင်ဘုရားပြုရမည့် သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် အရှင်ဘုရားမှ ဦးစီးဦးဆောင်ပြု၍ အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ် ဘုရား တည်ထားပေးတော်မူပါဘုရား။ ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက် ဝန်းရံခရမည့် သာသနာဖြစ်ကြောင်း ကျောမှာစူးတဲ့ဆူးကို တပည့်တော်တို့ ထွင်ပေးပါမယ်ဘုရားဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ဝိန္ဒူကုန်းကျေးရွာမှ ဒေါ်ဝင်းရီ အား အဘ ရှမ်းဘိုးတော် (စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ) နာမ်ချဉ်း ၍ ပြောသည်မှာ “ ဤသာသနာသည် ကံသာသနာမဟုတ်၊ ဉာဏ်သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် ဓာတ်လေးတိုင်အခြေပြု၍ ဓမ္မဖြင့် အုတ်မြစ်ချရမည်။ ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက် အပေါင်းတို့မှ ဝိသုဒ္ဓိ ဆရာတော်ဘုရားအား မဂ်တိုင်ထား၍ ဝန်းရံခရမည်။ မင်းတို့ခန္ဓာတွေကိုလည်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ ဆေးကြောပြီး ဓမ္မဓာတ် ကိန်းအောင်ကျင့်ရမည်။ ဘုရားရှင်ပွင့်သကဲ့သို့ သာသနာတစ်ဝက်တွင် ပွင့်ရသော ဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားဖြစ်သည့်အတွက် မြတ်စွာဘုရား၏ ဗျာဒိတ်တော်အရ ပွင့်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဤသာသနာအား ဘိုးတော်သိကြားမှ ဦးစီးထားပြီး ဦးစွာပထမ ပွင့်ပေါ်လာရမည့် ပင်ရင်း ပင်မသာသနာဖြစ်သည်။ ဤသာသနာကိုပြုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်း လည်းစစ်ရမည်။ ယောကျ်ားကလည်း ရဟန်းနီးနီး၊ မိန်းမကလည်း ဘိက္ခုနီ နီးနီးဖြစ်ရမည်။ ဤ သာသနာကို ခန၊ ငွေကြေး ချမ်းသာကြွယ်ဝတိုင်းလည်း ပြု၍မရပါ။ ဘုရားစစ်၊ ဘုရားမှန် ပွင့်သကဲ့သို့ တရားစစ်၊ တရားမှန်တွေ ဟောကြားပြီး သံဃာစစ်၊ သံဃာမှန်တွေနှင့် လူစစ်၊ လူမှန်တွေ ဖြစ်ကြ ရမည်။ ဤသာသနာပွင့်ပေါ်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ကိုင်းတက်၊ ကိုင်းပွား သာသနာတော်များ ပွင့်ပေါ် လာပြီး မြန်မာပြည်တစ်ပြည်လုံး သာသနာတော်ထွန်းလင်း၍ ဝပြောသာယာမည်ဖြစ်သည်။ ကံဘုရား ကို အမြင်ပြု၍ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရား၏ ပရမတ်ဘုရား၊ ဉာဏ်တရားဟောကြားပြီး ခုနစ်ရက် သားသမီးများအား ကယ်တင်ရမည့်သာသနာဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားတည်ထားမည့် ဘုရားဘွဲ့တော်ကိုလည်း ဒေါ်ဝင်းရီ အား အဘ ရှမ်းဘိုးတော် နာမ်ချဉ်းပြောခဲ့သည်မှာ “ဤအောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် တည်ထားမည့်ဘုရားသည် အုတ်ဖြင့် တည်ထားသော ကံဘုရားပင်ဖြစ်သော်လည်း ဤကံဘုရားကို အမြင်ပြုကာ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော် ဘုရားမှ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ဓမ္မသစ္စာတရား၊ ဉာဏ်တရားကို ဟောကြားပေးမှာဖြစ်ကြောင်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားတော်များကို ဘုရားရှင်ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်သကဲ့သို့ ဟောကြားပြသပေးမှာဖြစ် ကြောင်း၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် ပရမတ်သဘောဖြင့်ကြည့်ပါက ဓာတ်သဘော မျှသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဤသာသနာသည် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းစေပြီး အေးချမ်းသောနိဗ္ဗာန်သို့ ခံစား၊ စံစားနိုင်ကြမည့် သာသနာဖြစ်ကြောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိ ဆရာတော်ဘုရားအား မဏ္ဍိုင်ထားပြီး ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်တို့ဝန်းရံခရမည့် မင်္ဂလူးကြရမည့် သာသနာ ဖြစ်ကြောင်း၊ တည်ထားမည့်ဘုရားမှာလည်း ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်တစ်ဝက်တွင် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ဗျာဒိတ်တော်အရ ထူးခြားစွာပွင့်လင်းရသည့် ဘိုးတော်သိကြားစောင့်ရှောက် သော ပန္နက်ဦးဘုရား တည်ထားကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘိုးတော်သိကြားမင်း မကိုဋ်ဦးကင်းသဏ္ဍာန် ပလ္လင်ထက်တွင် တည်ထားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘုရား၏ ဘွဲ့တော်ကိုလည်း ဘုရားရှင်ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက် သကဲ့သို့ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရား၏ သစ္စာလေးပါး၊ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ဓမ္မသစ္စာတရားတော်နှင့် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ငြိမ်းအေးသောနိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်ပေးမည့် သာသနာအစ တည်ထားမည့်ဘုရားဖြစ်သည့်အတွက် “အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်အရှင်မြတ်ဘုရား” ဟု ဘွဲ့အမည်ပေးခဲ့သည်။

၁၃၄၈ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း(၈)ရက်။ တနင်္ဂနွေနေ့၊ နံနက်(၆)နာရီတွင် အောင်သစ္စာမဟာ ဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားတည်ရန် မြေစတင်တူးဖော်ခဲ့သည်။ ၎င်းကဲ့သို့ တူးဖော်စဉ် အနက်(၉)တောင် ခန့်တူးမိသောအခါ ရှေးဟောင်းအုတ်ချပ်ကြီးများတွေ့ရှိရသည်။ ထိုအခါကျမှ အဘ စိုင်းခွန်စိုင်း မှ ဆက်မတူးပါနဲ့ဘုရား၊ အောက်မှာ ရှေးဟောင်းဘုရားရဲ့ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်ဟောင်းရှိပါတယ်ဘုရား။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရဲ့ ခြေစစ်တော်ဓာတ်ပြာ၊ ဂေါတမဘုရား၏ သင်္ကန်း တစ်တောင်ထွာရှိပါတယ် ဘုရား။ အဲဒီဂန္ဓကုဋ်တိုက်ကိုပဲပြီး ဘုရားတည်ပေးပါဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ၎င်းနေရာအား မြေအောက် ဂန္ဓကုဋ်တိုက်ပြုလုပ်ရန်အတွက် ၁၃၄၈ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း(၈)ရက်။ နံနက်(၉)နာရီတွင် အုတ်မြစ် စတင်ချခဲ့သည်။ ၁၃၄၉ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆုတ်(၁၂)ရက်နေ့တွင် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ် ဘုရား၏ အောက်ဌာပနာတိုက်တွင် ဌာပနာပစ္စည်းများထည့်သွင်းကာ ဌာပနာပိတ်ခဲ့သည်။ စေတီတော် ၏ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်ထဲတွင် အေးမြမြတ်စွာဘုရား(ကဿပမြတ်စွာဘုရား)ကို ပူဇော်ခံထားရှိသည်။

၁၃၅၀ ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်နေ့တွင် အထက်ဌာပနာတိုက်၌ ဌာပနာပစ္စည်းများကို ထည့်သွင်းကာ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားမှ အထက်ဌာပနာ ထည့်သွင်းပူဇော်ခဲ့သည်။

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားမှလည်း ငှက်ပျောဖူးတွင် ပိန္နဲတိုင်စိုက်ပြီးဖြစ်သည်။ ရွှေထီးတော်တင်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေသည်။ တင်လှူပူဇော်မည့် ရွှေထီးတော်မှာလည်း ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားတွင် အဆင်သင့်ရောက်ရှိနေသည်မှာ (၁၇)နှစ်ကျော်ပင်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆုတ်(၈)ရက်နေ့တွင် ပထမဦးဆုံး အောင်တံခွန်လွှင့်ထူးခဲ့သည်။ ၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၈)ရက်နေ့၊ နံနက်(၆)နာရီတွင် ဘိုးတော်သိကြားဦးစီး၍ ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်နှင့် သာသနာမိသားစုအပေါင်းမှ ဖနောထီး(ပရမတ်ထီး)ကို တင်လှူပူဇော်ခဲ့ကြသည်။

၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့၊ နံနက်(၇)နာရီတွင် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားဦးဆောင်၍ သံဃာ၊ သီလချင်၊ ဒကာ၊ ဒကာမများစုပေါင်း၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဦးတိုက်ကာ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရား သစ္စာပြုခဲ့သည်မှာ “အရှင်ဘုရား ... ပုထုဇဉ်တွေမှာ ကိလေသာနဲ့ တဏှာရှိပါတယ်ဘုရား။ ဘုရားတပည့်တော်သည် ရဟန်းဘဝရောက်သည်မှစ၍ ကိလေသာနှင့်တဏှာကို ပယ်သတ်ခဲ့ပါသည် ဘုရား။ တပည့်တော်၏ သစ္စာမှန်ကန်ပါက တပည့်တော်အား အလုပ်အကျွေးပြုတဲ့သူတွေ၊ ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးတဲ့သူတွေ၊ မြင်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ မမြင်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ နိဗ္ဗာန်သို့ စံဝင်နိုင်ပါစေဘုရား။ အကယ်၍ တပည့်တော် သစ္စာမမှန်ကန်ခဲ့ပါက ဘုရားတပည့်တော်ဟာ ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်းမှ ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရပါစေ အရှင်ဘုရား” ဟု သစ္စာပြုပြီး ဖနောထီး(ပရမတ်ထီး)ကို အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားအား တင်လှူပူဇော်ခဲ့သည်။

၁၃၅၀ ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်နေ့တွင် ဌာပနာပိတ်ပွဲကျင်းပခဲ့စဉ်က အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ညောင်ပင်မှ ညောင်ရွက်များသည် အရသာချိုမြိန်သဖြင့် လာရောက်ကြသော ပရိသတ်များက ခူးယူစားသုံးခဲ့ကြသည်။

အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ဝါးရုံများကိုတူးဖော်ရာ ကျောက်ဖျာကြီးကို တူးဖော်မိသဖြင့် ဆက်မတူးကြတော့ဘဲ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားအား ပြသရာ ဆရာတော်ကြီးမှ ဌာပနာတိုက်ထဲ ထည့်ရန် မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ကျောက်ဖျာ၏ အစိတ်အပိုင်းအနည်းငယ်ခန့်အား ရေစိမ်၍သောက်ရာ နှစ်ရှည်လများ ခံစားနေရသော ရောဂါများပျောက်သည်ကို ထူးခြားစွာတွေ့မြင်ရသည်။

အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ဒီဇူးပင်မှ အရွက်၊ အခက်၊ အကိုင်း၊ အခေါက်တို့အား သွေး
သောက်ရာ ရောဂါဝေဒနာများပျောက်ကင်းသဖြင့် ဆေးဖက်ဝင်အပင်ကြီးဖြစ်နေပေသည်။

အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ဝါးရုံပင်ထိပ်ဖျားမှ ညအခါ ဆည်းလည်းသံများကြားရသည်။

၁၃၅၂ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော်(၃)ရက်နေ့မှစ၍ အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား
တင်လှူပူဇော်မည့် ရွှေထီးတော်အား အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် ပူဇော်ခံထားရှိစဉ် ညအချိန်
ရောက်သောအခါ ကောင်းကင်မှ လျှပ်စီးလက်ခြင်းများဖြစ်ပေါ်၍ အလင်းရောင်များဖြစ်ပေါ်ပြီး
တိမ်စိုင်း၊ တိမ်တိုက်ကြားမှ နတ်သိကြားတို့က ရွှေထီးတော်မြတ်ကြီးအား ဖူးမြော်ကြည်ညိုနေပုံများကို
တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။

၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ်(၂)ရက်နေ့၊ ည(၁)နာရီခန့်တွင် အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်ရှိ
အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားအနီးတွင် အလွန်တောက်ပသော အလင်းတန်းကြီး
ကောင်းကင်မှဖြာထွက်၍ ဘုရားအနီး မြေပြင်သို့ကျရောက်နေသည်ကို ထူးဆန်းစွာတွေ့မြင်ကြ
ရသည်။

အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား တည်ထားပြီးစီး၍
ရွှေထီးတော် မတင်လှူရသေးသော်လည်း ရွှေထီးတော်တင်လှူရန်အတွက် ပိန္နဲတိုင်အဆင်သင့်
စိုက်ထူထားပြီးဖြစ်သည်။ ရွှေထီးတော်လည်း အဆင်သင့်ပင်ဆောင်ပူဇော်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ရေတွင်း၊
ရေကန်၊ ရေချမ်းစင်များ၊ ဘုံသုံးဆင့်ကျောင်းဆောင်၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊ သံဃာကျောင်း
ဆောင်၊ မီးစက်ရုံ၊ မီးစက်၊ ဘုရားပူးဧည့်သည်များ တည်းခိုနေထိုင်ရန် ရေ၊မီး အပြည့်အစုံ၊ နှစ်ထပ်
တိုက်အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်-ပုသိမ်သွား မြစ်ဘေးတွင်ရှိသော
ကြောင့် သင်္ဘောကပ်ရန် ကွန်ကရစ်တံတားဆောက်လုပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ကွန်ကရစ်တံတားမှ
အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ရန် မိကျောင်းနှစ်ကောင်၊ နဂါးနှစ်ကောင်ရံထားသော
တောင်ကုန်းပေါ်တက်ရောက်ရန် အုတ်လှေကားတည်ဆောက်ပြီးဖြစ်သည်။ ရှင်ဥပဂုတ္တရဟန္တာ
အရှင်မြတ်၊ နဂါးရုံဘုရား တည်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ပြေလည်ပြင်မောင်နှမရုပ်ထု ထုလုပ်ထားရှိပြီး
ဖြစ်သည်။

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားမှာ မြောင်းမြမြို့မှ ပုသိမ်သို့သွားသော ရေခမ်းခရီး
တွင် တည်ရှိပြီး၊ မြောင်းမြမြို့မှ စက်လှေဖြင့်သွားပါက တစ်နာရီခရီးဖြစ်သည်။ မြောင်းမြမြို့မှ ကုန်းလမ်း
ဖြင့် အလွယ်တကူသွားနိုင်ရန်အတွက် မြောင်းမြ မှ လပွတ္တာ သွား ကားလမ်းမှ အောင်သစ္စာမဟာ

- ❑ အစွဲဥပါဒါန်ကို ဒါန၊ သီလနဲ့ ဖြတ်လို့မရဘူး။
မဂ်ဉာဏ်ရမှ ပြတ်တာ။
မဂ်ဉာဏ်ရအောင် မဂ္ဂင်(၈)ပါးနဲ့ ကျင့်
မဂ္ဂင်(၈)ပါးနဲ့ ကျင့်လို့ရတဲ့ ဉာဏ်
မဂ်ဉာဏ်။
- ❑ ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ
နာသီးနာဗျားဝ၊ ထိသိမမြဲ
လမ်းလျှောက်ရင်းလည်း ခြေဖဝါး အသိကပ်၊ ထိသိမမြဲ
မြင်၊ ကြား၊ နံ၊ စား၊ ထိ၊ ကြံတာ မမြဲ
အမြဲသတိကပ်မှတ်။
- ❑ အောင်သစ္စာမဟာဓါတ်ပေါင်းချုပ်
ဝိသုဒ္ဓိနှင့်အောင်သစ္စာ
ဝိသုဒ္ဓိမှ ဝိမုတ္တိသည်
သည်းခံ၊ စေတနာထား၊ သမ္မာလမ်းကြောင်းပေါ်ကနေ
မဂ္ဂင်(၈)ပါး ဉာဏ်လမ်းကြောင်း နဲ့ မဂ်ဉာဏ်ရအောင် ကျင့်တာ
ဂေါတမဘုရားသာသနာတွင်း နိဗ္ဗာန်ဝင်မှာ။
- ❑ ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာသည် မဂ္ဂင်(၈)ပါး အခြေခံထား၍
သတိပဋ္ဌာန်(၄)ပါးကျင့်စဉ်ဖြင့် ဗိုလ်(၅)ပါးဦးစီး၍
ဝိသုဒ္ဓိ(၇)ပါးပိုင်ဆိုင်အောင်
သစ္စာ(၄)ပါးသိမြင်အောင်
အားထုတ်နည်းပင်ဖြစ်သည်။